

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МИКОЛАЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ В.О.СУХОМЛИНСЬКОГО
ВСП «ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ МНУ ІМЕНІ В.О. СУХОМЛИНСЬКОГО

В.С. ЛЕВИЦЬКА

**Методичні вказівки щодо підготовки до зовнішнього незалежного
оцінювання з іноземної мови(англійської) для 1- 2 курсів**

Миколаїв - 2023

УДК 37.091.26:81'243(072)

ББК 81.43я723

М54

Левицька В.С.: Методичні рекомендації щодо підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання з іноземної мови(англійської) для 1- 2 курсів для здобувачів фахової передвищої освіти освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра , Миколаїв, 2023. 416 с.

Рецензенти:

голова обласного методичного об'єднання викладачів іноземних мов закладів І-ІІ рівнів акредитації - Інна Онищенко

кандидат філологічних наук,старший викладач кафедри романо-германської філології та перекладу з німецької мови Чорноморського національного університету імені Петра Могили - Альона Корягіна

Методична розробка сприяє активізації самостійної пізнавальної діяльності студентів, дає можливість не лише повторити і закріпити теоретичні знання, а й навчити студентів вирішувати конкретні ситуації, приймати самостійні рішення, сприяє розвитку розширення словникового запасу студентів. Актуальність даної роботи зумовлена наданням конкретних вказівок при підготовці до зовнішнього незалежного оцінювання з іноземної мови.

Запропонована робота забезпечує додержання принципів особистісно зорієнтованого навчання, комунікативного підходу. Структура посібника чітка: запропоновано теоретичний матеріал з граматики при підготовці до ЗНО

Рекомендовано до друку навчально-методичною радою МНУ імені В.О. Сухомлинського (протокол № 10 від 24.05.2023 р.)

© Левицька В.С.

©МНУ імені В.О.Сухомлинського, 2023

ЗМІСТ

Як готуватися до ЗНО з англійської мови

1. Частини мови

1.1. Іменник(Noun)

1.2. Дієслово(Verb)

1.3. Прикметник(Adjective)

1.4. Прислівник(Adverb)

1.5. Займенник(Pronoun)

1.6. Прийменник(Preposition)

1.7. Сполучник(Conjunction)

1.8. Числівник(Numeral)

1.9. Артикль(Article)

1.10. Префікси (Prefixes)

1.11. Суфікси (Suffixes)

1.12. Ступені порівняння прикметників та прислівників(Degrees of comparison)

1.13. Дата і час (Date and time)

1.14. Присвійний відмінок в англійській мові

2. Часи(Tenses)

2.1. Present Simple

2.2. Past Simple

2.3. Future Simple

2.4. Present Continuous

2.5. Past Continuous

2.6. Future Continuous

2.7. Present Perfect

2.8. Past Perfect

2.9. Future Perfect

2.10. Present Perfect Continuous

2.11. Past Perfect Continuous

2.12. Future Perfect Continuous

2.13. Узгодження часів в англійській мові (Sequence of times)

2.14. Пасивний стан (Passive voice)

Інфінітив в англійській мові

Закінчення –ing

Закінчення –ed

Закінчення –s(-es)

3. Корисні конструкції

3.1. Конструкція There is i There are

3.2. Конструкція to Be going to

3.3. Конструкція Used to

3.4. Конструкція Have something done

3.5. Конструкція I wish

3.6. Конструкція If only

3.7. Конструкція Had better

3.8. Конструкція Do you mind if

3.9. Due to

3.10. Конструкція as...as

3.11. Конструкція It takes

3.12. Конструкція I don't mind so

3.13. Complex Object

3.14. Complex Subject

4. Неправильні дієслова (Irregular verbs)

5. Фразові дієслова (Phrasal verbs)

4.1. Phrasal verbs with get

4.2. Phrasal verbs with come

4.3. Phrasal verbs with take

4.4. Phrasal verbs with hold

4.5. Phrasal verbs with keep

4.6. Phrasal verbs with fall

4.7. Phrasal verbs with put

4.8. Phrasal verbs with look

4.9. Phrasal verbs with go

4.10. Phrasal verbs with turn

4.11. Phrasal verbs with bring

4.12. Phrasal verbs with leave

4.13. Phrasal verbs with ask

4.14. Another phrasal verbs

5. Модальні дієслова (Modal Verbs)

5.1. Can i Could

5.2. May

5.3. Might

5.4. Must

5.5. Have to

5.6. Be to

5.7. Need

5.8. Should

5.9. Would

5.10. Will

5.11. Used to

5.12. Dare

6. Герундій в англійській мові (The Gerund)

7. Різниця між схожими словами

7.1. Різниця між So i Such

- 7.2. Різниця між Other i Another
- 7.3. Різниця між Look, See i Watch
- 7.4. Різниця між This, that, these, those
- 7.5. Різниця між Each i Every
- 7.6. Різниця між Like i as
- 7.7. Різниця між Finish, end i complete
- 7.8. Різниця між Solve i Decide
- 7.9. Різниця між Affect i Effect
- 7.10. Різниця між Either, Neither i Both
- 7.11. Різниця між Few, a few, little, a little
- 7.12. Різниця між During i for
- 7.13. Різниця між Enough i too
- 7.14. Різниця між Fit, match i suit
- 7.15. Різниця між Bring, carry, bear
- 7.16. Різниця між Remind, remember, recall, recollect, memorize
- 7.17. Різниця між Though, thought, taught, tough, through, thorough
- 7.18. Різниця між Be i Being
- 7.19. Різниця між More i Most
- 7.20. Різниця між Money words
- 7.21. Різниця між Hard i Hardly
- 7.22. Різниця між Quiet, quit i quite
- 7.23. However, whatever, whoever, whichever, wherever, whenever
- 7.24. Різниця між Get, receive, obtain
- 7.25. Різниця між Deny, Reject, Refuse i Decline
- 7.26. Have had i Had had
- 7.27. None, no, nothing, no one, nobody
- 8. Умовні речення**
- 8.1. Нульовий тип умовного речення (Zero Conditinal)

8.2. I тип умовного речення (First Conditional)

8.3. II тип умовного речення (Second Conditional)

8.4. III тип умовного речення (Third Conditional)

8.5. Змішаний тип умовного речення (Mixed Conditionals)

9. Наказовий спосіб дієслова

10. Непряма мова (Indirect Speech)

Як готуватися до ЗНО з англійської мови: радить викладач

Про іноземні мови і здібності до них

Кожна людина може опанувати англійську мову, головне – мати бажання й чітко поставити перед собою ціль, сформулювати її. Наприклад: вивчу розмовну англійську до рівня Intermediate, щоб впевнено почуватися під час подорожей. Або: вивчу ділову англійську для листування з іноземними партнерами.

На моє переконання, якогось особливого таланту до мов мати не треба, знадобляться лише старання та мотивація. Дехто з нейролінгвістів, наприклад Сюзанна Рейтерер, стверджують, що швидше вивчають мови люди з фонетичними здібностями. Вони можуть легко сприймати на слух іншу мову й відтворювати її. Як на мене, то цю здатність цілком можна розвинути. Навіть вік не має значення, головне – щоб дорослі не боялися робити помилки.

Особливості ЗНО з англійської мови

Тест ЗНО з англійської мови складається з 3 частин: «**Читання**», «**Використання мови**» та «**Письмо**». У перших двох абітурієнт має справу з автентичними текстами, тому в умовах обмеженого часу особливо корисними будуть такі техніки читання, як *skimming* (читання-перегляд) та *scanning* (техніка вибіркового читання).

На ЗНО з англійської винесено завдання 4 типів:

завдання на встановлення відповідності – **matching**;

завдання з вибором однієї правильної відповіді – **multiple choice**;

завдання на заповнення пропусків у тексті – **gap filling**;

завдання відкритої форми з розгорнутою відповіддю – **open-ended question (essay or letter writing)**.

Щоб виконати їх правильно, треба перш за все уважно прочитати завдання. Часто абітурієнт, хвилюючись, може випустити інформацію про те, що певні варіанти відповіді є зайвими, що треба вибрати лише одну відповідь – і просто заплутатися.

Під час виконання завдань на **matching** і **gap filling** раджу спочатку переглянути запропоновані варіанти відповідей, визначити ключові слова чи словосполучення в них, а тоді вже приступати до прочитання тексту. Додам, що можна зразу виключати неправильні варіанти відповідей, аналізуючи граматичну побудову мовних конструкцій. Одним словом, слід не лише вчити мову та практикувати її, а й учитися проходити тести.

Правила підготовки до ЗНО з англійської

Будь-який тест з іноземної мови перевіряє вміння використовувати влучні лексичні та граматичні конструкції в усному та писемному мовленні. Тож, певна річ, слід зосередитися на заповненні прогалин у володінні граматикою, а також максимально наповнити свій словниковий запас.

Ознайомтеся із затвердженою програмою ЗНО з англійської мови на сайті УЦОЯО і почніть повторювати матеріал за принципом «від простого до складного». Принцип поступовості дуже важливий у запам'ятовуванні.

В наших конспектах ви знайдете список слів, який є лексичним мінімумом для успішного складання тесту, однак безглуздо було б намагатися механічно запам'ятати його і вважати, що на цьому ваш словниковий запас збагачено. Натомість я рекомендував б вам якомога більше працювати з текстами – як усно, так і письмово. Читайте та слухайте автентичні тексти, аналізуйте лексичні та граматичні конструкції, осмислюйте їх, занотуйте від руки й застосуйте в усному мовленні.

Помилковим було б вважати, що оскільки усне мовлення в тесті ЗНО не перевіряється, його тренувати не потрібно. Навпаки – дуже навіть потрібно. Всі види мовленнєвої діяльності тісно пов'язані між собою, зокрема усне мовлення пов'язане з письмом.

Як готуватися до ЗНО з англійської мови: радить викладач

Як побудувати процес підготовки до ЗНО

На мою думку, головне в організації підготовки до будь-якого іспиту чи тестування – це встановлення графіку занять і максимально можливе дотримання його. Слід займатися потроху, але обов'язково регулярно.

Також підходьте до навчання комплексно. План підготовки типу «спочатку навчуся писати есе, а тоді візьмуся за повторення граматичних часів» є безрезультатним. Слід чергувати різні види діяльності. Наприклад: трохи почитайте, тоді потренуйте граматичні конструкції (усно та письмово), потім зверніться до візуальних матеріалів. В ідеалі – постійно ділитися здобутими знаннями з іншими. Проговорювання думок і усвідомлення того, що знання необхідно комусь доступно донести, спонукають логічно й уважно організувати інформацію, відповідно – ви краще її засвоюєте.

Лайфхаки від викладача

Використовуйте техніки *scanning* і *skimming*

Як я згадувала, вибіркоче читання й перегляд тексту незамінні на ЗНО – вони допомагають швидко знайти в тексті необхідну інформацію, не гаячи при цьому час на детальне прочитання. Щоб зрозуміти основну ідею тексту (це стосується текстів у жанрі non-fiction), достатньо проглянути його за технікою оглядового читання **skimming**. До речі, це працює не лише для іспиту з англійської. Повторюючи матеріал перед іспитом, ми не перечитуємо його детально (фактично це й неможливо, враховуючи обсяг інформації), а переглядаємо, зосереджуючи увагу лише на тому, що засвоїли не дуже добре.

На відміну від техніки *skimming*, *scanning* – вибіркоче читання – передбачає, що ви шукаєте в тексті необхідну інформацію. У роботі з тестовими завданнями це дуже важливо, адже ви шукаєте відповідь на конкретне запитання, вчитуєтеся лише в необхідні вам деталі.

Розширюйте лексичний запас

Поширена порада – підключайте асоціативне мислення при запам'ятовуванні нових слів, намагайтеся пов'язувати те чи інше слово з чимось знайомим, подібним у рідній мові. І певна річ, що лексику треба вчити тематично.

Спочатку, наприклад, візьміть сферу повсякденного спілкування й виокремте необхідні лексичні теми, а вивчивши їх, приступайте до іншої теми. Пам'ятайте: запам'ятовування окремих лексичних одиниць не гарантує вам правильне вживання їх у мовленні, тому обов'язково слід вчити слова в контексті.

Перш ніж писати есе чи лист, продумайте приклади для підтвердження тієї чи іншої тези, структуруйте текст.

Уникайте складних речень, це дозволить вам не наробити граматичних помилок. Краще – короткі, але правильно сформульовані речення.

Підходьте до навчання комплексно.

План підготовки типу «спочатку навчуся писати есе, а тоді візьмуся за повторення граматичних часів» є безрезультатним.

Найпоширеніші помилки абітурієнтів у підготовці та як їх уникати
Нерідко учні зациклюються на збірниках тестів, і це хибний підхід. Безумовно, тренуватися у проходженні тестів необхідно, контролювати при цьому час, який ви витрачаєте на виконання всіх завдань. Це додасть впевненості під час проходження реального тесту на ЗНО. Однак не слід забувати і про граматику, і про spelling. Цим аспектам необхідно приділяти особливу увагу.

У вивченні лексики одна з найпоширеніших помилок – запам'ятовування того чи іншого слова, не приділяючи уваги його синонімічному ряду. Мовляв, навіщо пам'ятати **delicious, yummy, appetizing, savoury** та інші, якщо я знаю **tasty**. Як результат, абітурієнти використовують в есе так звані «**boring words**», що впливає на бали за лексичну наповнюваність висловлювання. Варто заглиблюватися у розуміння так званих «слів-пасток», наприклад **historic – historical, economic – economical**, а також тренувати зв'язність висловлення, правильне вживання необхідних сполучників і слів-зв'язок. Хибна думка – що вся лексика у тестових завданнях ЗНО буде відомою. Коли виявляється, що це не так, учень починає панікувати. Не слід цього робити. Зосередьтеся на тих словах, які вам зрозумілі, і незрозумілість окремих із них може виявитися геть не важливою.

Поширена, на жаль, помилка – коли учень затягнув з підготовкою і раптом зрозумів, що «все пропало».

Я завжди кажу своїм учням і студентам, що швидко вивчити мову майже нереально, а от підготуватися до ЗНО з іноземної мови за короткий проміжок часу цілком можливо. Звісно, якщо ваш рівень володіння мовою не початковий. Максимально оточіть себе англomовними матеріалами – дивіться навчальні відеолекції, слухайте іноземні радіопередачі, різноманітні подкасти, листуйтеся з друзями англійською.

Скористайтеся так званими flashcards для вивчення лексики. Тренуйтеся проходити тести. Словом, намагайтеся максимально використовувати свій час на англійську – і шанси на гідне складання ЗНО пропорційно зростатимуть.

Які сучасні інструменти допоможуть у підготовці

Можете вибирати з величезної кількості різних способів і методів підготовки. Окрім використання сучасних підручників британських видавництв (**English Vocabulary in Use, Key Words for Fluency, How English Works, Grammarway**) ми маємо можливість слухати аудіокниги, різноманітні подкасти, дивитися фільми в оригіналі (і з субтитрами, і без), використовувати флешкартки для вивчення лексики.

Можемо завантажити на мобільний ігри, кросворди, граматичні тренажери, додатки для вивчення фразових дієслів чи, наприклад, тренування форм неправильних дієслів тощо. Флешкартки Anki, сесії від BBC Learning English, відеолекції від engVid, TED – всі ці інструменти надзвичайно корисні для вивчення мов.

Частини мови

Іменник(Noun)

Іменник (Noun) – це самостійна частина мови, що означає, називає предмет, особу або явище і відповідає на питання «хто?» або «що?».

хто?

This is Richard. – Це Річард.

That girl is Kelly. – Та дівчина - Келлі.

що?

It was a dream. – Це був сон.

My car is red. – Моя машина червона.

Іменники можуть поєднуватися з артиклями **a, an** або **the** в залежності від правил їх використання. Артиклі допомагають відрізнити іменники від дієслів та інших частин мови в словах, що мають декілька значень, а також вказують на означеність або неозначеність предметів та явищ. Артиклі також можуть бути відсутніми, тоді зрозуміти, до якої частини мови належить певне слово, можна завдяки порядку слів в англійському реченні.

I see a dog. – Я бачу собаку.

The dog is big. – Цей собака великий.

Dogs are cute. – Собаки дотепні.

Let's count once again. – Давай порахуємо ще раз. (дієслово)

I have lost count. – Я збився з ліку. (іменник)

Види іменників за способом творення

Іменники англійської мови за способом творення поділяються на **прості, похідні та складені іменники**. Також всі іменники поділяються на **загальні та власні назви**.

Прості іменники (Simple Nouns) складаються з одного кореня та не мають суфіксів або префіксів. Часто це односкладні слова (слова, що складаються лише з одного складу).

man – чоловік, людина

house – дім

star – зірка

love – любов, кохання

Похідні іменники (Derivative Nouns) складаються з кореня з додаванням суфіксів або префіксів.

brotherhood – братство, братерство

engineer – інженер

actress – акторка

immortality – безсмертя

Складені іменники (Compound Nouns) утворюються з двох або більше коренів слів. Вони можуть утворюватися за допомогою складання основ не тільки іменників, але й інших частин мови (прикметників, дієслів, прийменників)

іменник + іменник

fireman – пожежник

fire – вогонь

man – чоловік

іменник + дієслово

waterfall – водоспад

water – вода

fall – падати

Загальні назви (Common Names) вказують на загальні найменування предметів, матеріалів, осіб та понять, їхніх категорій та груп.

human – людина
feeling – почуття, відчуття
animal – тварина
love – любов, кохання
father – батько
bus – автобус

Власні назви (Proper Names) – це іменники, що вказують на унікальні, окремі предмети, на певних осіб, поняття. Власні назви завжди пишуться з **великої літери**. Вони можуть вживатися з означеним артиклем **the** або без нього

До власних назв відносяться власні імена, географічні назви, національності та мови, назви вулиць, площ, організацій та установ, журналів, назви небесних тіл, днів тижня, місяців, назви свят тощо.

Власні імена, псевдоніми, прізвиська, клички тварин

Peter Johnson – Пітер Джонсон (ім'я)
Dwayne The Rock – Дуейн Скея (ім'я та псевдонім)
Iron Army – Залізний Армі (псевдонім)
Butch – Буч (кличка собаки)
Scarlett the cat – кішка Скарлетт (кличка кішки)
Boo the rat – пацюк Бу (кличка пацюка)

Географічні назви (гори, пустелі, ріки, океани, країни, міста тощо)

<i>Mount Fuji</i> – гора Фудзі	<i>the Great Lakes</i> – Великі озера
<i>Asia</i> – Азія	<i>the Pacific Ocean</i> – Тихий океан
<i>England</i> – Англія	<i>the Black Sea</i> – Чорне море
<i>New York</i> – Нью-Йорк	<i>the Amazon River</i> – р. Амазонка

Національності та мови

English – англійська мова
Spanish – іспанець
the French – французи

Назви вулиць, площ, парків, мостів, будинків, готелів, музеїв, кораблів

<i>Fifth Avenue</i> – П'ята авеню (вулиця)	<i>The Louvre Museum</i> – музей Лувр
<i>Times Square</i> – Таймс-сквер (площа)	<i>The Grand Budapest Hotel</i> – готель
<i>Central Park</i> – Центральний парк	<i>Гранд Будапешт</i>
<i>London Bridge</i> – Лондонський міст	<i>The Cruiser Aurora</i> – крейсер Аврора

Назви організацій, установ, фірм, компаній, газет, журналів

World Wildlife Fund – Всесвітній фонд дикої природи
United Nations – Організація Об'єднаних Націй
McDonald's – Макдональдс
The New York Times Magazine – журнал «Нью-Йорк Таймс»
The Washington Post – газета «Вашингтон пост»

Назви небесних тіл

the Sun – Сонце (зірка)
the Earth – Земля (планета)
Mars – Марс
Alpha Centauri – Альфа Центавра

Назви днів тижня, місяців

Monday – понеділок

Sunday – неділя

August – серпень

January – січень

Назви свят, важливих подій

Christmas – Різдво

New Year – Новий Рік

Birthday – День народження

Mother's Day – День матері

Independence Day – День Незалежності

Число іменників

Обчислювальні іменники (Countable Nouns) вказують на істот або неживі предмети, а також поняття, що можна полічити. Такі іменники мають форму однини та форму множини, що в більшості випадків утворюється за допомогою додавання закінчення -s, однак у певних іменників є неправильна форма множини (Irregular plural nouns).

a dog – собака

two dogs – два собаки

a pupil – учень

ten pupils – десять учнів

a man – чоловік

six men – шість чоловіків

a mouse – миша

many mice – багато мишей

Обчислювальні іменники діляться на **конкретні** (concrete) – реальні предмети, живі істоти, та **абстрактні** (abstract) – абстрактні поняття, емоції, почуття.

конкретний предмет, істота

a building – будівля

a girl – дівчинка

a pen – ручка

абстрактне поняття

a problem – проблема

a feeling – почуття

an invitation – запрошення

Необчислювальні іменники (Uncountable Nouns) не можуть бути підраховані і не мають форми множини. Вони поділяються на **абстрактні** необчислювальні поняття (abstract nouns) та **речові** (material nouns): назви матеріалів, рідин, речовин.

абстрактні іменники

music – музика

love – любов

information – інформація

речові іменники

water – вода

cotton – бавовна, вата

iron – залізо

Іноді **необчислювальні іменники** в залежності від їх значення можуть ставати у форму множини. В множині такі іменники вказують на різні види поняття, речовини або кількість посудини для них.

Coffee makes me alive every morning. – Кава оживляє мене кожного ранку. (кава як рідина)

Two coffees, please! – Дві кави, будь ласка! (2 чашки, філіжанки кави)

Iron is a type of metal. – Залізо - це тип металу.

All my irons are broken. I have to buy a new one. – Всі мої праски зламані. Мені треба купити новий.

Збиральні іменники (Collective Nouns) вказують на групи, зібрання живих істот та неживих предметів. Часто збиральні іменники позначають саме групи людей та тварин.

family – родина

class – клас

crowd – натовп

set – набір

В залежності від контексту в реченні збиральні іменники можуть використовуватися як в **однині**, так і в **множині**.

Однина збиральних іменників вказує на те, що група предметів чи осіб діє та сприймається як одне ціле.

Множина вказує на те, що всі учасники певної групи, зібрання діють окремо один від одного.

*Every week this **class** has a math test.* – Кожного тижня цей клас складає тест з математики. (всі учні класу разом)

*After every test **the class** start to chat with each other or do their hometasks.* – Після кожного тесту в класі починають розмовляти один з одним або робити домашнє завдання. (учні класу діють поодиноці)

***The committee** adopts **this decision** with a solid vote.* – Комітет одностайно ухвалює це рішення.

*It is hard to adopt **any decision** because **the committee** constantly argue about something.* – Складно ухвалити будь-яке рішення, тому що в комітеті постійно про щось сперечаються.

Рід іменників

Рід іменників вказує на приналежність предмета, який позначає іменник, до **чоловічої** або **жіночої** статі. В англійській мові не завжди можна встановити рід за закінченням слова, як це можливо в українській мові. Також тільки іменники на позначення живих істот (а саме **людей**) можуть розрізнятися за родами (**чоловічим** та **жіночим**). Всі інші іменники відносяться до **нейтрального роду (it– воно)**

Серед іменників на позначення живих істот виділяють **чоловічий рід** (masculine gender) **жіночий рід** (feminine gender) та **спільний рід** (common gender).

чоловічий рід

he – він

a man – чоловік

a boy – хлопчик

a groom – наречений

a husband – чоловік (в подружжі)

an uncle – дядько

a gentleman – джентльмен

жіночий рід

she – вона

a woman – жінка

a girl – дівчинка

a bride – наречена

a wife – дружина

an aunt – тітка

a lady – леді

До **чоловічого роду** також відносять неживі предмети, що в культурі асоціюються з чоловічою статтю, силою, міццю, впливом тощо. Не дивлячись на те, що ці іменники означають **неживі предмети** і в більшості випадків позначаються займенником **it** (воно), в літературі та в повсякденній розмові їх часто персоніфікують та оживляють, тому в певному контексті вони можуть відноситись до чоловічого роду.

sun – сонце

time – час

death – смерть

summer – літо

***The sun** was so scorching that it seemed he wanted to burn everything.* – Сонце було таким пекучим, що здавалось, воно хотіло все спалити.

Time is cruel. He never waits. – Час жорстокий. Він ніколи не чекає.

На **жіночий рід** іменника інколи вказують особливі суфікси (**-ine, -ess**), що додаються до кореня слова. Також при словотворенні частина слова, яка відноситься до чоловічого роду, може замінятись на відповідну частину, що вказує на жіночий рід.

actor → actress (актор → акторка)

hero → heroine (герой → героїня)

landlord → landlady (поміщик, домовласник → поміщиця, домовласниця)

manservant → maidservant (слуга → служниця)

До **жіночого роду** також іноді відносять неживі предмети та поняття (що в більшості випадків позначаються займенником **it**), що персоніфікуються мовцем і в культурі асоціюються з жіночністю, красою, грацією, добротою.

moon – місяць

earth – земля

spring – весна

charity – благодійність

When spring comes, she brings new life. – Коли приходять весна, вона приносить нове життя.

The Earth is our mother so we must take care of her. – Земля - наша мати, тому ми повинні піклуватися про неї.

Інколи до **жіночого роду** можуть відноситися іменники, що позначають автомобіль, корабель, човен або країну. Жіночий рід використовується, щоб підкреслити, що мовцю добре відомий цей предмет.

This is my car. She is the best for me. – Це моя машина. Вона для мене найкраща.

Germany is cool. She cares for her residents. – Німеччина класна. Вона піклується про своїх жителів.

До **спільного роду** відносяться іменники на позначення живих істот, що є гендерно нейтральними, тобто такі, що можуть відноситися як до чоловічого, так і до жіночого родів в залежності від контексту. В більшості випадків це назви професій, фаху, роду діяльності.

a baby – маля, малюк, дитина

a doctor – доктор

a teacher – учитель, учителька

a friend – друг, подруга

We have a new teacher. Her name is Mariam Johnson. – В нас новий учитель. Її звать Маріам Джонсон. (вчитель жіночого роду, вчителька)

Our teacher is strict. He always scolds us. – Наш вчитель вимогливий. Він завжди на нас свариться. (вчитель чоловічого роду)

Всі неживі предмети, поняття, явища, а також тварини і збиральні іменники відносяться до **нейтрального середнього роду (neutral gender)**. Йому відповідає займенник **it**.

a dog – собака

a country – країна

a tree – дерево

information – інформація

courage – сміливість

love – любов, кохання

Іменники, що вказують на **тварин**, інколи можуть розрізнятися за родами (чоловічим та жіночим), якщо необхідно наголосити на статі тварини. В цьому випадку можуть бути

використані займенники **he** або **she** замість **it**, або ж спеціальні назви для тварин різної статі.

I bought a rat yesterday. I called her Boo. – Я купив вчора пацюка. Я назвав його Бу.

My dog is pretty old. He is 15 years old. – Мій пес доволі старий. Йому 15 років.

тварина (it)

cattle – рогата худоба

chicken – кури

duck – качка

fox – лис

goose – гуска

horse – кінь

lion – лев

pig – свиня

rabbit – кроль, кролик

sheep – вівця

tiger – тигр

чоловічий рід (he)

bull – бик

rooster, cock – півень

drake – качур, селезень

fox – лис

gander – гусак

stallion – жеребець, огир

lion – лев

boar – кабан

buck – самець кроля

ram – баран

tiger – тигр

жіночий рід (she)

cow – корова

hen – курка

duck – качка

vixen – лисиця

goose – гуска

mare – кобилиця,

лошиця

lioness – левиця

sow – свиноматка

doe – кролиця

ewe – вівця

tigress – тигриця

Обчислювальні та необчислювальні іменники(Countable and non-countable nouns)

Англійські іменники можуть поділятися на види залежно від свого значення, складу, способу утворення, числа, роду. Іменники можуть бути як обчислювальними, так і необчислювальними. Обчислювальні іменники- це такі, що посилаються на те, що можна перерахувати. Вони мають форми однини та множини (наприклад, *a lawyer-юрист, two letters-два листа, cat/cats-кіт/коти, country/countries-країна/країни*). Більшість іменників належать до цієї категорії.

*She has **three dogs**.* - У неї є три собаки.

*I own a **house**.* - Я є власником будинку.

*I would like **two books** please.* - Мені хотілося б дві книги, будь ласка.

*How many **friends** do you have?* - Скільки у вас друзів?

Countable Nouns вживаються як в однині, таки у множині:

*I bought a **laptop**.* - Я купив ноутбук.

*I bought **three laptops**.* - Я купив 3 ноутбука.

Однина

one dog

one horse

one man

one idea

one shop

Множина

two dogs

two horses

two men

two ideas

two shops

Вони можуть бути використані як a/an, так і з числами та багатьма іншими займенниками (наприклад, *these, few*):

*She's got **two sisters** and a **younger brother**.* - У неї є дві сестри і молодший брат.

*Most people buy things like **cameras** and **MP3-players** online **these days**-Більшість людей сьогодні купують такі речі, як фотоапарати та MP3-програвачі.*

***These shoes** look old now-Зараз ці черевики виглядають старовинними.*

*I'll take a **few magazines** with me for the flight-Я візьму з собою кілька журналів для польоту.*

***Computers** are very expensive.- Комп'ютери дуже дорогі.*

*Do you sell old **books**?- Ви продаєте старі книги?*

Countable Nouns в однині не вживаються без визначальних слів:

this / цей (визначальне слово), a (артикль), his / його (займенник) і т.д.

*That's a **good suggestion**-Це гарна пропозиція.*

*Do you need **an umbrella**?- Вам потрібна парасолька?*

*I am looking for **a job** (not I am looking for job)*

*Be careful of **the dog** (not Be careful of dog)*

Більшість іменних іменників є конкретними (вони мають індивідуальне фізичне значення). Наприклад:

Persons, animals, plants - a girl, a horse, a rose

Objects - a bottle, a desk, a typewriter

Groups - an army, a crowd, a herd

Units of measurement - a franc, a kilo, a litre, a metre

Parts of a mass - a bit, a packet, a piece, a slice

Необчислювальні іменники / Uncountable Nouns - поняття, які означають щось в цілому; щось, що не можна поділити і порахувати:

equipment / обладнання, marketing / маркетинг, money / гроші

Зазвичай вони мають лише одну форму - однини (без кінця «s»). Ви не можете сказати *bloods-кров, musics- музика, excitements- хвилювання.*

Необчислювальні іменники вживаються лише в єдиному числі:

I bought (some) new equipment. - Я купив нове обладнання.

Перед не обчислювальними іменниками можна вживати *some / any / much / this / his* (музика, трохи золота, багато хвилювання, його кров), АЛЕ не можна вживати **a / an** перед необчислювальним іменником.

Ви також можете користуватися іменником, який не піддається числу, самотійно:

The ring is made of gold.-Кільце виконане із золота.

Blood is red.-Кров червона.

Багато необчислювальних іменників є абстрактними: *love, anger, equality, honesty, information, news.*

Назви речовин (матеріалів, рідин, газів): leather, paper, wood, metal, silver, water, air, wine, flour, bread.

Діяльність: camping, drinking, eating, sailing, jogging, tennis, squash, snooker

Рідини: milk, water.

Предмети вивчення та мови: mathematic, history, literature, Ukrainian, English .

Хвороби: flu, cancer.

Види спорту та ігри: football, golf, poker.

Абстрактні поняття: music, advice, happiness.

Погодні явища: snow, fog, rain.

Почуття і риси

характеру: anger, happiness, patience, satisfaction, aggression, bravery, curiosity.

Інші поширені необчислювальні іменники включають: accommodation, baggage, homework, knowledge, money, permission, research, traffic, travel.

General	Food and Drinks	Abstract
<i>cash</i>	<i>beef</i>	<i>advice</i>
<i>chaos</i>	<i>bread</i>	<i>aggresion</i>
<i>clothing</i>	<i>butter</i>	<i>assistance</i>
<i>confidence</i>	<i>cake</i>	<i>beauty</i>
<i>content</i>	<i>cereal</i>	<i>bravery</i>
<i>cotton</i>	<i>cheese</i>	<i>confidence</i>
<i>danger</i>	<i>coffee</i>	<i>courage</i>
<i>darkness</i>	<i>fish</i>	<i>curiosity</i>
<i>driving</i>	<i>flour</i>	<i>education</i>
<i>equipment</i>	<i>food</i>	<i>energy</i>
<i>failure</i>	<i>fruit</i>	<i>enjoyment</i>
<i>fame</i>	<i>honey</i>	<i>faith</i>

There has been a lot of research into the causes of this disease. -Проводилося багато досліджень причин цього захворювання.

He gave me a great deal of advice before my interview. - Він дав мені велику пораду перед моїм інтерв'ю.

Can you give me some information about uncountable nouns? - Чи можете ви дати мені трохи інформації про незлічувані іменники?

He did not have much sugar left. - У нього не залишилося багато цукру.

Measure 1 cup of water, 300g of flour, and 1 teaspoon of salt. - Відміряйте 1 склянку води, 300 г борошна і 1 чайну ложку солі.

How much rice do you want? - Скільки рису ти хочеш?

Використання обчислювальних і необчислювальних іменників

Used with Countable Nouns Only

a- a doctor, a pen, a meal, a class, a college

many- many cups, many books, many libraries, many flights

few- few questions, few tables, few apples, few holidays, few countries

a few- a few questions, a few problems, a few issues, a few issues

Used with Uncountable Nouns Only

much - much money, much time, much food, much water, much energy

little - little trouble, little equipment, little meat, little patience

a little bit of - a little bit of confidence, a little bit of sleep, a little bit of snow

Деякі не обчислювальні іменники можуть вживатися і в множині, залежно від значення чи контексту слова.

Would you like some coffee? - **необчислювальний**, оскільки йдеться про напій взагалі

He ordered a coffee. - **обчислювальний**, тому що йдеться про чашку кави

There's no truth in the rumours. - **необчислювальний**, тому що це стосується якості або стану істинності

The fundamental truths about human nature. - **обчислювальний**, оскільки це стосується правдивих фактів чи переконань.

Є деякі слова, які слід вживати лише з обчислювальними іменниками, і деякі, які слід вживати лише з необчислювальними іменниками. Ось основні приклади:

<i>word</i>	<i>with countable noun?</i>	<i>with uncountable noun?</i>	<i>examples</i>
few, fewer	✓	✗	<i>fewer students; few cars</i>
little, less, least	✗	✓	<i>less food; little time</i>
many, several	✓	✗	<i>several books; many changes</i>
Much	✗	✓	<i>much pleasure; much sleep</i>

Дієслово (Verb)

Дієслово - це самостійна частина мови, що виражає певну дію предмета або особи або ж стан, в якому вони знаходяться. Дієслова відповідають на питання «**що робити?**», «**що зробити?**».

Дієслова англійської мови змінюють свою форму в залежності від особи (**I, You, He тощо**), числа (**множина або однина**), часу в реченні.

Вони також мають форми активного та пасивного стану, категорію способу та чотири види (**неозначений, тривалий, доконаний та доконано-тривалий**). Також розрізняють перехідні та неперехідні дієслова.

*I work every Sunday and Matt **works** as well.* – Я працюю кожну неділю і Метт також працює. (різні особи)

*Ann **worked** yesterday and she will work tomorrow.* – Енн працювала вчора і вона буде працювати завтра. (різні часи)

*This project must be **finished** today. Work!* – Цей проект повинен бути закінчений сьогодні. Працюйте! (пасивний стан та наказовий спосіб)

Дієслова англійської мови можуть мати однакові форми з іншими частинами мови (іменниками, прикметниками тощо), однак дієслова у формі інфінітиву часто використовуються з часткою **to** і стоять після підмета у реченні.

You answer is correct. – Твоя відповідь правильна. (іменник)

*You have to **answer** all my questions.* – Ти повинен відповісти на всі мої питання. (дієслово)

*Claire **quit** her job and her friend Monica acted in a like manner.* – Клер покинула свою роботу, і її подруга Моніка вчинила те ж саме. (прикметник)

*I really **like** this book.* – Мені дійсно подобається ця книга. (дієслово)

Види дієслів за способом творення

Дієслова англійської мови за своєю формою утворення поділяються на **прості, похідні, складні та складені** дієслова.

Прості дієслова (simple verbs) складаються з одного кореня без додавання суфіксів або префіксів.

to play – грати

to look – дивитися

to read – читати

to love – любити, кохати

Похідні дієслова (derived verbs) утворюються за допомогою певних суфіксів та префіксів, що додаються до кореня слова.

to undo – розстібати, розбирати, знищити

to purify – очищати

to import – імпортувати, ввозити

to criticise – критикувати

Складні дієслова (compound verbs) утворюються за допомогою злиття двох основ в одне слово. В англійській мові такі дієслова зустрічаються нечасто.

to daydream – фантазувати, мріяти

to brainwash – промивати мізки, піддавати ідеологічній обробці

to browbeat – залякувати, відлякувати, наганяти страх

to kickstart – давати імпульс, заводити ножним стартером

Складені або фразові дієслова (composite verbs) складаються з дієслова та післяйменника (прийменника або прислівника). Такі дієслова слід сприймати та запам'ятовувати як одне ціле, одне слово, адже його значення інколи може сильно відрізнятися від значення дієслова та післяйменника поодиноці.

to bring up – виховувати, виростити, викликати

to give up – здаватися, кидати, відмовитися, розчаруватися

to do away – позбуватися, покінчити, скасувати, вбити

to break through – прорватися, пробитися, досягти успіху

Групи дієслів за їхніми функціями

Дієслова англійської мови за своїми функціями поділяються на **сміслові, дієслова-зв'язки, допоміжні та модальні дієслова**.

Сміслові дієслова (notional verbs) є самостійними дієсловами, що мають своє власне лексичне значення і не мають необхідності в інших додаткових словах. Сміслові дієслова вказують на дію предмета або його стан і у реченні виступають у якості простого присудка. Ці дієслова найчисленніші в англійській мові.

to write – писати

to work – працювати

to love – любити

to believe – вірити

I love this world! – Я люблю цей світ!

I believe Matt is a cool guy. – Я вірю, що Метт – класний хлопець.

I wanted to write a letter to my friend from France. – Я хотіла написати листа своєму другові з Франції.

Дієслова-зв'язки (link verbs) – дієслова, що в певній мірі втратили своє власне лексичне значення і використовуються для поєднання у реченні підмета з іншими членами речення. Дієслова-зв'язки не вказують на якусь дію предмета і в реченні використовуються в якості частини складного іменного присудка.

to be – бути

to become – ставати

to seem – здаватися, вважатися

to look – виглядати, здаватися

to remain – залишатися

to appear – здаватися, виявитися, виглядати

to turn – ставати

to stay – залишатися,

to prove – виявлятися

не змінюватися

to get – ставати, робитися

to grow – робитися, ставати

to sound – звучати, здаватися

to feel – почувати себе, здаватися

to smell – пахнути, мати запах

to taste – мати смак, бути на смак

Teddy is my best friend. – Тедді – мій найкращий друг.

Mom becomes very angry when I break something. – Мама стає дуже розлюченою, коли я щось ламаю.

You look tired. You should rest a bit. – Ти виглядаєш втомленим. Тобі потрібно відпочити.

Допоміжні дієслова (auxiliary verbs) – дієслова, що повністю втратили своє лексичне значення (вони не перекладаються українською) та використовуються для утворення граматичних конструкцій та форм дієслова. За допомогою таких дієслів виражаються граматичні категорії **особи, числа, часу**.

to do

shall

will

to be

to have

should

would

may

*Will you **be** free tomorrow? – Ти завтра будеш вільний?*

*I don't **know** this woman. I have never **seen** her before. – Я не знаю цю жінку. Я ніколи раніше її не бачив.*

*We are **working** this week so we will **go** to the zoo next Sunday. – Ми працюємо на цьому тиждні тому ми підемо до зоопарку наступної неділі.*

Модальні дієслова (modal verbs) – це особлива група дієслів, що мають певне лексичне значення або відтінок значення (особисте відношення мовця до певного явища дійсності), однак вони не можуть використовуватися самотійно, без **сміслового дієслова**.

<i>Be</i>	<i>dare</i>	<i>must</i>	<i>should</i>
<i>can</i>	<i>may</i>	<i>need</i>	<i>would</i>
<i>could</i>	<i>might</i>	<i>ought</i>	

*How **dare** you come here! – Як ти наважуєшся приходити сюди!*

*You **will** not pass! – Ти не пройдеш! (я тобі не дозволю)*

*Jack **could** have helped us. – Джек міг би нам й допомогти.*

Дієслова з різними функціями

Іноді одне й те саме дієслово в англійській мові може мати різні лексичні та граматичні значення й, таким чином, відноситися до різних груп дієслів.

*I **do** exercises every morning. – Я роблю вправи кожного ранку. (сміслове дієслово)*

*Do you **want** to go to the party? – Ти хочеш піти на вечірку? (допоміжне дієслово)*

*Now **turn** right and stop the car near that big tree. – Тепер поверни праворуч й зупини машину біля того великого дерева. (сміслове дієслово)*

*Ann turned red when we **started** to talk about Paul. – Енн почервоніла, коли ми почали говорити про Пола. (дієслово-зв'язка)*

Більшість **допоміжних дієслів** можуть використовуватися у якості **модальних**, однак так вони отримують дещо інший відтінок значення.

*I will **do** my homework tomorrow. I'm lazy now. – Я зроблю своє домашнє завдання завтра. Мені зараз ліньки. (допоміжне дієслово)*

*You **will** not say such things in my house! – Ти не посмієш говорити такі слова в моєму домі! (модальне дієслово)*

*Kate woke me up early so I **should** not miss my bus. – Кейт розбудила мене рано, щоб я не запізнився на свій автобус. (допоміжне дієслово *should* як форма минулого часу від *shall*)*

*You **shouldn't** have said these words to Alice. – Тобі не слід було говорити ці слова Еліс. (*should* як модальне дієслово)*

Більшість англійських дієслів (окрім модальних) мають три форми: **інфінітив**, **форма минулого неозначеного часу (Past Simple)** та **форма дієприкметника минулого часу**.

Інфінітив

Форма інфінітиву (infinitive) є неозначеною формою дієслова і часто співпадає з його словниковою формою, однак вона має й свої особливі форми. **Інфінітивна форма** не

вказує на особу або ж число і виражає тільки дію або стан, а також інколи час по відношенню до іншої дії у реченні. Характерною ознакою інфінітивної форми є частка **to**, однак в реченні інколи вона може оминатися.

I was about to ask you for some help. – Я збирався просити у тебе допомоги.

This project needs to be checked. – Цей проект потрібно перевірити. (інфінітив в пасивному стані)

You had better rest a bit. You look tired. – Тобі б краще перепочити трохи. Ти виглядаєш втомленим. (інфінітив без частки to)

Форма минулого неозначеного часу (past tense) або ж друга форма

дієслова використовується тільки для утворення

форми **простого (неозначеного) минулого часу Past Simple.**

У **правильних дієслів (regular verbs)** ця форма утворюється за допомогою закінчення **-ed.**

to walk → walked

to stop → stopped

to compel → compelled

to invite → invited

to rely → relied

to enjoy → enjoyed

Неправильні дієслова (irregular verbs) утворюють форму минулого часу не за загальними правилами.

to swim → swam

to hit → hit

to stand → stood

to be → was

Дієприкметник в англійській мові (Participle)

Дієприкметник (Participle) – це безособова форма дієслова, що передає ознаку предмета за дією та відповідає на питання «**який?**» та «**що роблячи?**». Англійські дієприкметники поєднують у собі ознаки дієслова, прикметника, а також прислівника. Дієприкметник не змінюється за категоріями числа, особи та способу, також він не має ступенів порівняння. В залежності від контексту у реченні англійський дієприкметник може відповідати дієприкметнику та дієприслівнику в українській мові, однак часто він передається підрядним реченням.

Що роблячи? (як дієприслівник української мови)

I always sing while doing housework. – Я завжди співаю, пораючись по дому.

Який? (як дієприкметник української мови)

I have read a story written by my son. – Я прочитав оповідь, написану моїм сином.

Частка **not** завжди ставиться перед **дієприкметником**, до якого належить.

*Not **being** able to swim, Ann was afraid to get in the water. – Не вміючи плавати, Енн боялася заходити у воду.*

*She was **looking** out the window not paying attention to our conversation. – Вона дивилася у вікно, не звертаючи уваги на нашу розмову.*

Дієприкметник теперішнього часу

Дієприкметник теперішнього часу (Present Participle або Participle 1) має дві видові форми в активному та пасивному станах. Він утворюється за допомогою додавання закінчення **-ing** до основи смислових дієслів або до допоміжних дієслів **to be, to have**, що вживаються з формою **Participle II**, якщо цього потребує форма дієприкметника.

Неозначений дієприкметник (Indefinite Participle 1) в активному та пасивному станах вказує на дію, що відбувається одночасно з іншою дією, вираженою дієсловом-присудком. Також цей дієприкметник може вказувати на дію, що не залежить від певного часу взагалі або ж її час невідомий.

Активний стан

*Who is this **crying** boy? – Хто цей хлопчик, що плаче?*

*While **listening** to his stories, Kate couldn't help **laughing**. – Слухаючи його розповіді, Кейт не могла стримати сміх.*

Пасивний стан

***Being** written in pencil the text was difficult to read. – Було складно читати текст, так як він був написаний олівцем.*

***Being** left alone in the house Ann didn't know what to do. – Енн, яку залишили одну вдома, не знала, що їй робити.*

Доконаний дієприслівник (Perfect Participle 1) в активному та пасивному станах вказує на дію, що відбулася або протікала до іншої дії, вираженої дієсловом-присудком.

Активний стан

*Nancy and Mark, **having** washed their hands, sat down at the table. – Ненсі та Марк вимили руки та сіли за стіл.*

***Having** been friends at school we still keep in touch. – Ми були друзями в школі та до цих пір підтримуємо зв'язок один з одним.*

Пасивний стан

***Having** been cheated once Michael doesn't trust anyone. – Так як Майкла вже один раз обдурили, він нікому не довіряє.*

*Not **having** been informed beforehand I didn't know when to come to the meeting. – Так як мені не сповістили заздалегідь, я не знав, коли приходити на збори.*

Неозначений дієприкметник вживається замість **доконаного дієприкметника** з дієсловами сприйняття та руху, навіть якщо дія передає значення **передування** іншій дії.

to arrive – прибувати

to look – дивитись

to come – приходити

to see – бачити

to enter – входити

to seize – схопити

to hear – чути

to turn – повертати

Arriving at the hotel we could relax at last. – Коли ми приїхали в готель, ми нарешті змогли відпочити.

Hearing someone coming Jack rushed to hide his diary. – Почувши, що хтось йде, Джек побіг ховати свій щоденник.

Entering the shop Clark stood a bit in the doorway and then went to the cashier. – Зайшовши до магазину, Кларк постояв трохи у проході, а потім пішов до касира.

Дієприкметник минулого часу

Дієприкметник минулого часу (**Past Participle** або **Participle II**) або ж третя форма дієслова з таблиці неправильних дієслів використовується для утворення перфектних часів (Present Perfect, Past Perfect тощо), форми пасивного стану Passive Voice тощо.

Форма дієприкметника минулого часу у **правильних дієслів** співпадає з **формою минулого неозначеного часу** (утворюється додаванням закінчення **-ed**).

to open → opened

to fry → fried

to invite → invited

to stop → stopped

Неправильні дієслова (irregular verbs) мають свої унікальні форми дієприкметника минулого часу.

to break → broken

to set → set

to show → shown

to do → done

*She is a girl **loved** by everyone.* – Вона – дівчина, яку люблять усі.

*The homework **done** by Matt was full of mistakes.* – В домашньому завданні, виконаним Меттом, було багато помилок.

*The book **written** by Hugh became a bestseller.* – Книга, яку написав Х'ю, стала бестселером.

Використання англійських дієприкметників

Для утворення форм часу та пасивного стану

Дієприкметник теперішнього часу (Participle I) вживається для утворення часів **Present Continuous, Past Continuous, Future Continuous**, а також **Present Perfect Continuous, Past Perfect Continuous** та **Future Perfect Continuous**.

*Jack is **studying** now.* – Джек зараз вчиться.

*She will be **working** at 8 a.m. tomorrow.* – Завтра о 8-й ранку вона буде працювати.

*We have been **living** here for 10 years already.* – Ми вже тут живемо 10 років.

Дієприкметник минулого часу (Past Participle або Participle II) вживається для утворення часових форм **Present Perfect, Past Perfect, Future Perfect** та форми пасивного стану (це так звана третя форма дієслова).

*I have **finished** my work long time ago.* – Я закінчив свою роботу дуже давно.

*My cup is **broken** so may I use yours?* – Моя чашка розбита, тому можна я візьму твою?

*She said she would have **written** that article by Tuesday.* – Вона сказала, що напише ту статтю до вівторка.

Як означення

Форми англійських дієприкметників в реченні можуть використовуватися як означення до іменників або займенників. Вони можуть стояти як перед словом, яке означають, так і після нього. В цій функції частіш за все використовується форма **неозначеного дієприкметника теперішнього часу** (Participle I) в активному стані або ж дієприкметник минулого часу (Participle II).

Дієприкметник теперішнього часу

***Approaching** bus was already full.* – Автобус, що під'їжджав, був вже забитим.

*Those **working** men look tired.* – Ті чоловіки, що працюють, виглядають втомленими.

*We took the road **leading** to the castle.* – Ми пішли дорогою, що вела до замку.

Дієприкметник минулого часу

***Faded** leaves covered my garden.* – Зів'яле листя накрило мій сад.

*She threw away the chair **broken** by me.* – Вона викинула стілець, зламаний мною.

*The problem **discussed** at the meeting was related to our department.* – Питання, обговорюване на зборах, стосувалося нашого відділу.

Як обставина

Англійські дієприкметники в реченні також можуть вживатися як обставина часу, причини, порівняння. Без сполучників використовується **дієприкметник теперішнього часу**, а також його форми **доконаного виду** та **пасивного стану**.

Having finished the task Jack could go home. – Виконавши завдання, Джек міг йти додому.

Reading a newspaper she didn't pay attention to her children. – Читаючи газету, вона не звертала увагу на своїх дітей.

Having been broken in several places the vase was thrown away. – Вазу викинули, так як вона була розбита в декількох місцях.

Дієприкметник минулого часу у реченні виступає обставиною, коли стоїть після сполучників **when (коли)**, **while (в той час як)**, **if (якщо)**, **as if (ніби)**, **as though (неначе)**, **though (хоча)**.

He fell as if hit by someone. – Він впав, неначе його хтось вдарив.

When questioned about her boyfriend Kate blushed. – Коли її запитали про її хлопця, Кейт залилася червоним.

He told me his secret which, if discovered by others, would destroy his life. – Він розповів мені свій секрет, що зруйнує його життя, якщо інші про нього дізнаються.

Складний присудок

Англійські дієприкметники в реченні можуть вживатися як іменна частина складного присудка. В цій функції використовується **неозначений дієприкметник теперішнього часу** в активному стані (використовується досить нечасто) та **дієприкметник минулого часу**. В цьому випадку дієприкметники також можуть визначатися як прикметники, утворені від дієслів.

Дієприкметник минулого часу

The door is locked. – Двері закриті.

I have no money. I'm broken. – У мене немає грошей. Я бідняк (збанкрутілий).

Дієприкметник теперішнього часу

This situation is just terrifying! – Ця ситуація просто страшна! (така, що лякає)

The whole day has been humiliating. – Весь цей день був принизливим.

Вид дієслів

Вид (aspect) дієслів вказує на особливість протікання дії у часі, його завершеність або ж тривалість. В англійській мові дієслово має чотири види: **неозначений (простий)**, **доконаний**, **тривалий**, **доконано-тривалий вид**. Вид дієслова також пов'язаний з його граматичним часом.

Неозначений або простий вид дієслова (*indefinite aspect* або *simple aspect*) вказує на дію, час виконання якої невідомий, або ж на загальні факти. До неозначеного виду відносяться часи Present Simple, Past Simple та Future Simple.

I eat cakes. – Я їм торти. (немає чіткої вказівки на час або особливості виконання дії)

I ate cakes. – Я їв торти.

I will eat cakes. – Я буду їсти торти.

Доконаний вид (perfect aspect) вказує на завершену дію або дію, що передувє іншій дії у реченні. До цього виду відносяться **перфектні** (доконані) часи Present Perfect, Past Perfect та Future Perfect.

I have already eaten your cake. – Я вже з'їв твій торт. (є результат дії)

I had eaten your cake before you came. – Я з'їв твій торт до того, як ти прийшов.

I will have eaten your cake before you come. – Я з'їм твій торт до того, як ти прийдеши.

Тривалий вид (progressive aspect) вказує на розвиток або протікання дії в певний проміжок часу, робить акцент на процесі виконання цієї дії. Цей вид виражається в часах Present Continuous, Past Continuous та Future Continuous.

I am eating your cake now. – Я зараз їм твій торт. (в цей момент, наголос на дії)

I was eating your cake when you came. – Я їв твій торт в той момент, коли ти прийшов.

I will be eating your cake when you come. – Я буду їсти твій торт в той момент, коли ти прийдеши.

Доконано-тривалий вид (perfect progressive aspect) вказує на дію, що тривала протягом якогось часу до певного моменту та може продовжуватись після нього. Дієслова у формі цього виду часто відповідають на питання «**як довго?**». Цей вид виражається в Present Perfect Continuous, Past Perfect Continuous та Future Perfect Continuous.

I have been eating this cake for an hour. – Я (вже цілу) годину їм цей торт. (як довго?)

Last time I had been eating that cake for an hour. – Минулого разу я їла той торт протягом години.

I will have been eating a cake for an hour next time. – Наступного разу я буду їсти торт (цілу) годину.

Перехідність дієслів

Перехідні дієслова (transitive verbs) вказують на дію, що «переходить» на певний предмет або здійснюється безпосередньо над цим предметом. Такий предмет (явище, особа) є прямим додатком в реченні, а слово, що його позначає, вживається без прийменників.

I'm writing a letter. – Я (зараз) пишу лист.

I wash my dog every week. – Я купаю свого собаку кожного тижня.

Matt called me yesterday. – Метт подзвонив мені вчора.

Неперехідні дієслова (intransitive verbs) вказують на дію, що не потребує після себе додатку. Часто неперехідні дієслова виражають рух, положення у просторі, стан предмету тощо або дію, яку предмет (особа) виконує над собою або для себе. Після таких дієслів може використовуватися непрямий додаток (з прийменниками).

Rachel is laughing. – Рейчел сміється.
I fell from the stairs yesterday. – Я впав зі сходинок вчора.
Horses gallop in the field. – Коні скачуть в полі.

Багато дієслів англійської мови в залежності від контексту у реченні можуть бути як перехідними, так і неперехідними дієсловами.

I am singing because I am happy. – Я співаю, тому що я щасливий.
I always sing this song when I'm happy. – Я завжди співаю цю пісню, коли я щасливий.
Stop the car here, please. – Зупини машину тут, будь ласка.
The car stopped here. – Машина зупинилася тут.

Дієслово **to be**

Дієслово **to be** є єдиним дієсловом в англійській мові, яке змінює свою форму в залежності від **особи**, з якою пов'язане у реченні. Дієслово **to be** самостійно утворює заперечні та питальні речення, не використовуючи допоміжні дієслова в теперішньому та минулому часі.

To be має три форми в теперішньому часі (**am, is, are**) та дві форми у минулому часі (**was** та **were**). Всі форми дієслова можуть перекладатися українською як «бути», «бути присутнім», «знаходитися» або ж оминатися при перекладі.

Дієслово **to be** вживається у формі **am**, коли говорять про себе, тобто підметом виступає займенник **I** (я).

I am twenty. – Мені двадцять (років).

I am fine. – Я в порядку.

I am at home. – Я (знаходжусь, перебуваю) вдома.

I am a musician and I am playing the piano now. – Я музикант, і зараз я граю на роялі.

Дієслово **to be** вживається у формі **is**, коли підметом виступає слово (іменник на позначення людини, предмета, явища) в **третій особі однини** або займенники **he** (він), **she** (вона), **it** (воно).

Pierre is smart. – П'єр розумний.

She is so beautiful! – Вона така гарна!

It is in my home. – Це є в моєму домі.

My room is upstairs. – Моя кімната (знаходиться) нагорі.

Дієслово **to be** вживається у формі **are** з словами (іменниками) у формі множини та займенниками **we** (ми), **you** (ви), **they** (вони). Також **are** завжди використовується з займенником **you**, яке, в залежності від контексту, може перекладатися як «ви» у множині, так і «ти» або «Ви» в однині.

*Hurry up! You **are** going to be late! – Поспішай! Ти запізнишся! (you – однина)*

*Why don't you close the window if you **are** cold? – Чому б вам не закрити вікно, якщо вам холодно? (you – множина)*

*We **are** in Detroit. – Ми (знаходимось) в Детройті.*

*They **are** beautiful. – Вони прекрасні.*

*I think these statues **are** rather interesting. – Я думаю, що ці статуї вельми цікаві.*

Дієслово **to be** у поєднанні з особовими займенниками може вживатися в скорочених формах, що часто використовуються в повсякденному розмовному мовленні.

*I **am** in love. – Я закоханий.*

*I'**m** in love. – Я закоханий.*

*She **is** beautiful. – Вона гарна.*

*She'**s** beautiful. – Вона гарна.*

*We **are** tired. Let us rest a bit. – Ми втомилися. Дай нам трохи відпочити.*

*We'**re** tired. Let us rest a bit. – Ми втомилися. Дай нам трохи відпочити.*

I am = I'm

We are = we're

He is = he's

You are = you're

They are = they're

She is = she's

It is = it's

В заперечних реченнях частка **not** ставиться одразу після дієслова **to be** в необхідній формі. При цьому в повсякденному мовленні часто використовуються скорочення **isn't**, **aren't** та **ain't**. В сучасній англійській мові не існує скорочення **amn't** від **am not**, але часто використовується скорочення **I'm not** (від **I am not**).

*I'**m** not perfect. – Я не ідеальний.*

is not = isn't

it is not = It's not

*He **isn't** here. – Його тут нема.*

*It'**s** not your business. – Це не твоя справа.*

are not = aren't

we are not = we're not

they are not = they're not

We're not so different. – Ми не такі вже й різні.

We aren't so different. – Ми не такі вже й різні

They're not Americans. - Вони не американці.

They aren't Americans. - Вони не американці.

Слово **ain't** може заміщувати будь-яке заперечення з **to be** в теперішньому часі в неформальному розмовному мовленні.

I ain't perfect. – Я не ідеальний.

He ain't here. – Його тут нема.

We ain't so different. – Ми не такі вже й різні.

Питальні речення з дієсловом **to be** (в якості присудка) утворюються за допомогою переносу **to be** в необхідній формі на **початок речення** перед підметом. В спеціальних питаннях, коли питання має питальні слова, дієслово **to be** ставиться після них.

Am I sleeping? – Я сплю? (Це сон?)

Is it dangerous? – Це небезпечно?

Are you ready? – Ви готові?

Where am I? – Де я?

Who are you? – Хто ви (ти)?

Why are these people here? – Чому ці люди тут?

What day is it today? – Який сьогодні день?

To be в минулому часі

Дієслово **to be** в минулому часі має дві форми **was** та **were** (граматичні часи Past Simple, Past Continuous).

Дієслово **to be** вживається у формі **was**, коли підмет виражається словом, що стоїть у формі **першої** (я) або **третьої особи однини**, або займенниками **I, he, she, it**.

I was the best student in my group. – Я був кращим студентом в своїй групі.

Matt was playing the guitar when I came. – Метт грав на гітарі, коли я прийшов.

She was in the kitchen and didn't hear the phone ringing. – Вона була в кухні й не чула, як дзвонив телефон.

The doll was broken and I tried to fix it. – Лялька була зламана, й я спробував її полагодити.

Дієслово **to be** використовується у формі **were** [wɜː], коли підмет виражається словом у формі множини або займенниками **we** (ми), **you** (ви), **they** (вони), а також займенником **you** у значенні «ти» або ввічливого «Ви».

You were so close. – Ти був так близько.

We were right above you. – Ми були прямо над вами.

They were so rich. – Вони були такими багатими.

Mosquitoes were attacking from all sides. – Комарі атакували з всіх сторін.

My glasses were broken so I couldn't see anything. – Мої окуляри були розбиті, тому я не могла нічого бачити.

В заперечних реченнях частка **not** вживається після дієслова **to be** в необхідній формі. При цьому в розмовному мовленні часто використовуються скорочені форми **wasn't** та **weren't**. В минулому часі не вживаються скорочені форми дієслова **to be** з займенниками, які існують в теперішньому часі.

I wasn't playing games when my mom came. – Я не грав в ігри, коли прийшла моя мати.

That wasn't my home. – То був не мій будинок.

You weren't lucky. – Тобі не пощастило.

These guys weren't friendly. – Ці хлопці не були дружелюбними.

Питальні речення з дієсловом **to be** у якості присудка утворюються за допомогою переносу **to be** в потрібній формі на початок речення перед підметом. В спеціальних питаннях, коли використовуються питальні слова, дієслово **to be** стоїть після них.

Was I sleeping? – Я спав? (Це був сон?)

Was it dangerous? – Це було небезпечно?

Were you ready? – Ви були готові?

Where was I? – Де я був?

Why were those people here? – Чому ті люди були тут?

What day was it yesterday? – Який вчора був день?

To be в майбутньому часі

В майбутньому часі (граматичні часи Future Simple, Future Continuous) дієслово **to be** не має особливих форм, а вживається за загальними правилами з допоміжними дієсловами **shall** та **will**.

I will be a doctor. – Я буду лікарем.

She will be working at 8 tomorrow. – Вона буде працювати завтра о 8-й.

*My parents will **be** 60 next year. – Моїм батьками виповниться по 60 років в наступному році.*

То **be** не змінюється

Дієслово **to be** не змінюється в наказовому способі, що виражає наказ, прохання, побажання. В цьому випадку частка **to** не використовується.

***Be** happy! – Будь щасливим!*

***Be** careful! – Будь обережним!*

***Be** yourself. – Будь собою.*

***Be** a man! – Будь мужиком!*

Дієслово **to be** не змінює своєї форми, коли перед ним йде інше смислове або модальне дієслово. В цьому випадку, в залежності від дієслова, з яким поєднане **to be**, частка **to** може залишатися або опускатися (голий інфінітив).

*I want **to be** with you. – Я хочу бути з тобою.*

*I don't want **to be** angry. – Мені не хочеться бути злим.*

*It might not **be** true. – Можливо, це неправда.*

*It might **be** true. – Це може бути правдою.*

*You should not **be** here. – Ви не повинні бути тут.*

*Could it **be** here? – Чи може це бути тут?*

Функції дієслова to be

Дієслово **to be** вживається для вираження присутності, наявності, місцезнаходження, опису якостей та властивостей предметів, а також для утворення граматичних конструкцій на позначення часу та пасивного стану з іншими дієсловами.

В українській мові дієслово **to be** часто оминається на відміну від англійської мови, в якій **to be** ніколи не опускається, адже в цьому випадку речення стане граматично неправильним та може загубити своє значення.

В реченні дієслово **to be** може вживатися в якості смислового дієслова, дієслова-зв'язки, допоміжного дієслова або ж у модальній конструкції **to be to**.

*Ann **is** here. – Енн (присутня) тут. (смислове дієслово)*

*I **am** tall. – Я (є) високий. (дієслово-зв'язка)*

*Jack **is** reading now. – Джек зараз читає. (допоміжне дієслово)*

*We are **to be** there at 6. – Ми повинні бути там о 6-й. (модальне дієслово)*

Смислове дієслово **to be**

To be в якості смислового дієслова передає значення «знаходитися», «бути присутнім», «бути у наявності». В реченні він виступає в якості простого присудка.

*Mark **is** on the meeting.* – Марк (присутній) на нараді.

*Our cars **are** near the house.* – Наші машини (стоять) біля будинку.

*There **are** some eggs in the fridge.* – В холодильнику є декілька яєць.

Дієслово-зв'язка **to be**

Дієслово **to be** в якості дієслово-зв'язки у реченні виступає частиною іменного присудка і передає значення «є», «виявляється» для вказівки на ознаки предметів. Як дієслово-зв'язка **to be** зазвичай не перекладається на українську мову.

*I **am** very happy!* – Я дуже щасливий.

*Ann **isn't** a student.* – Енн не студентка.

***Are** they Italians?* – Вони італійці?

*She **was** 20 when I met her for the first time.* – Їй було 20, коли я вперше зустрів її.

To be як допоміжне дієслово

В якості допоміжного дієслова **to be** не має свого власного лексичного значення, тому він не перекладається українською мовою. Форми дієслова **to be** (а також його третя форма **been**) використовуються для утворення певних граматичних конструкцій та форм: утворення пасивного стану та тривалих часів (Present Continuous, Present Perfect Continuous, Past Continuous, Past Perfect Continuous, Future Continuous, Future Perfect Continuous).

*I'**m** working now.* – Я зараз працюю.

*I **was** working when Jack came.* – Я працювала, коли прийшов Джек.

*I have **been** working here for 6 months.* – Я працюю тут 6 місяців.

*I will **be** working at 8 tomorrow.* – Завтра о 8-й я буду працювати.

*My cup **is** broken. Who touched it?* – Моя чашка розбита. Хто її торкався?

*The cup **was** broken long time ago.* – Чашка була розбита дуже давно.

*If you don't put your cup in the drawer, it will **be** broken.* – Якщо ти не покладеш свою чашку в ящик, її розіб'ють.

Модальна конструкція **to be to**

Дієслово **to be** вживається в модальній конструкції **to be to** з інфінітивом дієслова для вираження планів, домовленостей, наказу, інструкцій, заборони та вираження того, що повинно статись.

*You **were** to work!* – *Ти повинен був працювати!*

*We **are** to meet Chris at 8 near the station.* – *Ми зустрінемо Кріса о 8-й біля станції.*

*What **am** I to do without you now?* – *Що мені без тебе тепер робити?*

*They **were** going to get married but it was not to be.* – *Вони збиралися одружитися, але цього не сталося.*

Прикметник(Adjective)

Прикметник – це самостійна частина мови в англійській, що позначає ознаку предмета та відповідає на питання **який?чий?**

Прикметники в англійській мові, на відміну від прикметників в українській мові, не змінюються ні за родом, ні за числом, ні за відмінками:

tall guy - високий хлопець

tall girl - висока дівчина

tall children – високі діти

*That **good-looking** lady is John's wife.* – Та леді, що гарно виглядає, – жінка Джона.

*Matt's dog was really **naughty**.* – Собака Метта була дійсно неслухняною.

Будова прикметників в англійській мові

За своєю будовою розрізняють три види прикметників: **прості (Simple Adjectives)**, **похідні (Derived Adjectives)** та **складні (Compound Adjectives)**.

Прості прикметники не мають у своєму складі суфіксів та префіксів:

small – малий

tall – високий

red – червоний

*My bag is **old**. I want to buy a new one.* – Моя сумка стара. Я хочу купити нову.

*You don't have any right to decide what is **good** and what is **bad** for me.* – У тебе нема ніякого права вирішувати, що добре, а що погано для мене.

Похідні прикметники мають у своєму складі суфікс та/або префікс:

reasonable – розумний

mindless – дурний

unhappy – нещасливий

useful – корисний, додатний

derivative – похідний

unexpected – несподіваний

illogical – нелогічний

scaring – страшний

curious – допитливий

useless – даремний

impossible – неможливий

*One **unexpected** accident has happened to me today.* – Сьогодні зі мною трапився один несподіваний випадок.

*I will prove to you that this is not **impossible**.* – Я доведу тобі, що це можливо (не неможливо).

Зазвичай, з англійськими прикметниками використовуються наступні суфікси:

-able (*vulnerable*)

-al (*lethal*)

-ant (*pursuant*)

-ary (*documentary*)

-ed (*barbed*)

-en (*mistaken*)

-ful (*helpful*)

-ible (*accessible*)

-ic (*realistic*)

-ish (*English*)

-ive (*creative*)

-less (*hopeless*)

-like (*cuplike*)

-ly (*monthly*)

-ous (*monstrous*)

-y (*happy*)

Та такі префікси:

un- (*unimportant*)

in- (*incomplete*)

il- (*illogical*)

im- (*immortal*)

dis- (disrespectful)

ir- (irrelevant)

Менш поширеними є наступні префікси:

a- (amoral)

anti- (antisocial)

counter- (counterproductive)

mal- (malcontent)

non- (non-violent)

Складні (складені) прикметники (Compound Adjectives) утворилися за допомогою складання двох або більше основ слів. Такі прикметники пишуться через дефіс.

man-eating alligator – алігатор, що пожирає людей

well-known writer – добре знаний письменник

200-page book – книжка на 200 сторінок

well-known – добре відомий

good-looking – гарний, той, що добре виглядає

blue-eyed – блакитноокий

Ukrainian-speaking – україномовний

alcohol-free – безалкогольний

three-day – триденний

*He drinks only **alcohol-free** beer.* – Він п'є тільки безалкогольне пиво.

Види прикметників

Згідно з правилами англійської граматики, прикметники за своїм значенням поділяються на **якісні** або **описові** прикметники, **кількісні** прикметники, **присвійні**, **вказівні** та **питальні** прикметники.

Якісні або **описові** прикметники (**Adjectives of Quality or Descriptive Adjectives**)

вказують на певну якість, характеристику живого об'єкта, предмета, поняття або дії. Це найчисельніша група прикметників. Для зручності їх поділяють на власне **якісні** та **відносні** прикметники.

Якісні прикметники передають власне ознаки предмета: стан, властивості, колір, форма, розмір, смак, вага тощо. Більшість якісних прикметників може утворювати ступені порівняння.

straight – *прямий*

blue – *блакитний*

dangerous – *небезпечний*

strong – *сильний*

*Kate's **blue** eyes can charm anyone.* – *Блакитні очі Кейт можуть зачарувати будь-кого.*

*It's **dangerous** to touch a snake. It may be poisonous.* – *Торкатися змії - небезпечно. Вона може бути отруйною.*

Відносні прикметники вказують на матеріал, національну приналежність, відношення до місця, часу, галузі знань, міжособові зв'язки тощо. Як правило, відносні прикметники не утворюють ступенів порівняння.

religious – *релігійний*

French – *французький*

monthly – *місячний*

short-term – *короткостроковий*

*Mr. Jefferson prefers **French cuisine** to American one.* – *Містер Джефферсон віддає перевагу французькій кухні, а не американській.*

*His monthly salary is not that **high**.* – *Його місячна зарплата не така й висока.*

wooden door – *дерев'яні двері*

Swedish language – *шведська мова*

American girl – *американська дівчина*

В англійській мові в ролі відносних прикметників часто виступають іменники (так звані **визначники-іменники**), що розташовуються перед іменником, до якого вони відносяться.

homeless canteen - *їдальня для безпритульних*

baseball match – *бейсбольний матч*

summer sports – *літні види спорту*

В англійській мові відсутні присвійні прикметники - їх роль в реченні відводиться іменникам у **присвійному відмінку**:

Jason's cat – кіт Джейсона

father's birthday – день народження батька

Colin's car – автомобіль Коліна

Кількісні прикметники (Quantitative Adjectives or Numeral Adjectives) позначають точну або приблизну кількість осіб, предметів або понять. Вони поділяються на **означені, неозначені та розділові** кількісні прикметники.

Означені кількісні прикметники (Definite Numeral Adjectives) вказують на точну кількість предметів та понять або їх порядок. Вони повністю відповідають чисельникам.

two – два

second – другий

thirty five – тридцять п'ять

thirty fifth – тридцять п'ятий

*Claire has **two** sisters and **three** brothers. – У Клер є дві сестри та три брати.*

*Usain Bolt runs really fast so he always finishes **first**. – Усейн Болт бігає дійсно швидко, тому він завжди фінішує першим.*

Неозначені кількісні прикметники (Indefinite Numeral Adjectives) вказують на невизначену або приблизну кількість предметів, не називаючи її.

all – всі, все

no – жоден, нічого

few / a few – декілька, небагато

certain – певний

some – деякий, деяка кількість, небагато

any – будь-який

several – декілька, різні, різноманітні

sundry – різноманітні, декілька

many – багато

much – багато

most – найбільш

little / a little – мало, небагато

more – більше

none (of) – жоден, жодний

too much – дуже мало

too many – надто багато, забагато

a lot of – багато

plenty of – багато, повно, вдосталь

*Jack has **no** patience.* – У Джека немає ніякої терплячості.

*There is **too much** of sugar in this coffee.* – В цій каві забагато цукру.

Розділові кількісні прикметники (Distributive Numeral Adjectives) – прикметники, що вказують на один предмет або поняття з множини йому подібних. В більшості випадків вони використовуються з іменниками в **однині**.

neither – ніякий, жодний (з двох)

either – обидва, і той, і інший (з двох)

every – кожен, все, всякий

each – кожен, всякий (окремо)

other – інший, інші

the other – інший (з двох), другий, останній

another – інший, ще один

*Where is my **other** sock?* – Де моя друга шкарпетка?

*You are busy now so i will come to you **another** day.* – Ти зараз зайнятий, тому я зайду до тебе іншого дня.

***Neither** delegate knows how to fill in this application form.* – Жоден з (двох) делегатів не знає, як заповнювати цю заяву.

Many та much

Прикметники **many** та **much** мають однакове значення – «багато». Однак, *many* вживається тільки з обчислювальними іменниками, а **much** – з необчислювальними. Вони можуть бути замінені на більш універсальні вирази **a lot of (lots of)** або **plenty of (багато, повно, вдосталь)**.

*There are **many** ways to solve this problem.* – Існує багато способів розв'язати цю проблему.

*I have **many** cats at home.* – У мене вдома багато котів.

*I always put **much** sugar in my tea. I have a sweet tooth. – Я завжди кладу багато цукру в чай. Я ласунка.*

*There wasn't **much** rain yesterday, so we could play rugby. – Вчора дощ був несильний, тому нам вдалось пограти в регбі.*

*There are a **lot** of places you can visit in Paris. – В Парижі є багато місць, які можна відвідати.*

*I like spaghetti with **plenty** of tomato sauce. – Мені подобаються спагеті з великою кількістю томатного соусу.*

Every та each

Every та **each** мають однакове значення, тому в більшості випадків вони можуть замінити один одного. Однак, вони також мають й відмінності у використанні.

Every вживається для того, щоб вказати на один предмет з великої кількості подібних предметів. Після **every** ніколи не використовується дієслово в формі множини. **Every** також вживається для позначення інтервалів часу або періодичності певної дії. **Every** не може використовуватися самостійно (без іменника, який означає).

***Every** student of this university has to hand in his paper till the end of this year. – Кожний студент цього університету повинен здати свою письмову роботу до кінця цього року.*

***Every** day I go to the gym. – Кожний день я ходжу до спортзалу.*

*My mother calls me **every** ten minutes. – Моя мама дзвонить мені кожні 10 хвилин.*

Each вказує на один предмет з двох або невеликої кількості подібних предметів. **Each** може бути використане самостійно в кінці речення. Після нього може стояти займенник **one** (один) для того, щоб уникнути повторень. **Each** не вживається для позначення часових інтервалів.

*In this family **each** one takes turn throwing garbage. – В цій родині кожний по черзі викидає сміття.*

*These books are **worth** 100\$ each. – Ці книги коштують 100 доларів кожна.*

Словосполучення **each of** (кожний з) може вказувати на множину предметів, після нього доцільно вживати дієслово в формі однини, однак в повсякденному мовленні може використовуватись й форма множини. **Each of** також використовується з займенниками **you, us** та **them**, після яких вживається дієслово в формі однини.

***Each** of the students in this group have to hand in their papers till the end of this year. – Кожен зі студентів цієї групи повинен здати свою роботу до кінця цього року. (розмовний стиль)*

***Each** of them has to apply for this job. – Кожному з них слід подати заяву на цю роботу.*

Few та a few. Little та a little

Існує певна різниця між прикметниками **few / a few** (декілька, небагато) і **little / a little** (мало, небагато, декілька)

Few і **a few** використовуються тільки з обчислювальними іменниками.

Few має значення «замало», «дуже мало», «недостатньо».

*We have only **few** eggs left. We should buy more.* – У нас залишилось дуже мало яєць. Нам треба купити ще.

*She had **only few** potatoes. It wasn't enough for a proper meal.* – У неї було зовсім мало картоплі. Цього було недостатньо для повноцінного обіду.

A few означає «небагато», «трохи», «декілька», «мало, але достатньо».

*Don't worry, we still have **a few** minutes.* – Не переймайся, у нас ще є декілька хвилин.

*I have **a few** cookies, i will give you some.* – У мене є трохи печива, я дам тобі декілька штукочок.

Little та **a little** використовуються для позначення необчислювальних іменників.

Little має значення «зовсім, дуже мало», «недостатньо».

*There is **little** flour in this box. It's not enough for a cake.* – В цій коробці зовсім мало борошна. Цього недостатньо для пирога.

*He had **little** patience to complete this task.* – У нього було замало терпіння, щоб закінчити це завдання.

A little означає «небагато», «трохи», «декілька», «мало, але достатньо».

*I have **a little** coffee. I don't need more.* – У мене є трохи кави. Мені не треба більше.

*I need **a little** time to do it. Wait a bit.* – Мені потрібно трохи часу, щоб зробити це. Почекай, будь ласка.

Вказівні прикметники (Demonstrative Adjectives) – це вказівні займенники, що використовуються не самостійно, а у поєднанні з іменником, який вони означають. В реченні вони виступають у якості означення до підмета або додатка.

*This dog is **aggressive**. It's better to keep away from it.* – Цей собака агресивний. Краще триматись від нього подалі.

*I like **those** flowers. Would you buy some for me?* – Мені подобаються ті квіти. Ти купиш декілька для мене?

Присвійні прикметники (Possessive Adjectives) повністю співпадають з присвійними займенниками. Вони завжди використовуються разом з іменником, який означають.

*My car is **broken** so I will take my mother's one.* – *Моя машина зламалась, тому я візьму машину моєї матері.*

*His dog **broke** its house.* – *Його собака зламав свій будиночок.*

Питальні прикметники (Interrogative Adjectives) відповідають питальним займенникам **which** и **what**, коли вони стоять безпосередньо перед іменником.

***Which** house on this street is yours?* – *Котрий (який саме) дім на цій вулиці твій?*

***What** music do you listen to?* – *Яку музику ти слухаєш?*

Порядок прикметників у реченні

В англійській мові є певна **послідовність прикметників** в реченні, якої чітко дотримуються носії цієї мови.

Існують прикметники, що можуть стояти тільки **безпосередньо перед іменниками**, які вони означають.

north, northern – *північний*

south, southern – *південний*

east, eastern – *східний*

west, western – *західний*

countless – *незліченний, нечисленний*

occasional – *випадковий, рідкий, періодичний*

lone – *одинокий, відлюдний, самотній, неодружений*

eventful – *багатий на події*

outdoor – *зовнішній, просто неба*

indoor – *внутрішній, хатний, в приміщенні*

My aunt lives in the southern district. – *Моя тітка живе в південному районі.*

I prefer outdoor games. – *Я віддаю перевагу іграм на відкритому повітрі.*

Деякі прикметники не вживаються перед іменниками. До них відноситься багато прикметників з суфіксом **-ed**.

annoyed – роздратований

ill – хворий

finished – закінчений

shown – показаний

thrilled – схвилюваний, збуджений, в захваті

glad – задоволений, радий

bored – той, що нудьгує

pleased – задоволений

I think i'm ill. – Мені здається, що я захворів

I'm really glad to meet you again. – Я дійсно радий зустріти тебе знову.

Our project isn't finished. We have to hurry up! – Наш проект не готовий. Ми повинні поквапитися.

Прикметники, що мають суфікси **-able**, **-ible**, можуть стояти як перед іменником, так і після них.

I have booked the first available flight. – Я замовив перший доступний рейс.

I have booked the first flight available. – Я замовив перший рейс, що був доступний.

Прикметники завжди стоять після неозначених займенників і ніколи перед ними.

Yesterday I met someone beautiful. – Вчора я зустрів одну гарну людину.

Anna is trying to cook something tasty. – Анна намагається приготувати щось смачненьке.

В більшості випадків вживається не більше трьох прикметників разом. Прикметники, що тісніше пов'язані за значенням з іменником, який вони означають, будуть стояти перед цим іменником. Прикметники, що виражають суб'єктивну оцінку мовця, ставляться перед іншими прикметниками.

I need a red wooden pencil. – Мені потрібен червоний дерев'яний олівець.

Lauren bought a beautiful black silk dress. – Лорен купила гарну чорну шовкову сукню.

Коли прикметників використовується більше трьох, вони вживаються у певному порядку:

1. **article, quantity** – артикль, кількість: чисельник, кількісний прикметник (*a, one ...*)

2. **value, opinion** – оцінка, думка, погляд (*fancy, beautiful, difficult, horrible ...*)

3. **size** – розмір (*little, large, enormous ...*)

4. **quality, temperature** – якість, стан, характеристика, температура (*well-tailored, cold, hot ...*)

5. **age** – вік (*new, old, young, ancient ...*)

6. **shape** – форма (*flat, square, round, rectangular ...*)

7. **colour** – колір (*green, blue, pink, grey ...*)

8. **origin** – походження (*American, European, lunar ...*)

9. **material** – матеріал (*metal, wooden, paper ...*)

10. **purpose** – ціль, призначення (часто з суфіком *-ing*: *sleeping bag, cutting machine, table cloth ...*)

11. **noun** – іменник

I've bought two beautiful middle-sized round red wax candles. – Я купив дві гарні середнього розміру круглі червоні воскові свічки.

Ann doesn't want to throw away this big scratched old rectangular brown wooden chest of drawers. – Енн не хоче викидати цей великий пошарпаний старий прямокутний коричневий дерев'яний комод.

Функції у реченні

Прикметники в англійській мові можуть грати роль означення або іменної частини складеного присудка. Якщо прикметник є означенням, то він розташовується перед іменником:

I've bought a new rucksack for my trip. – Я купив новий рюкзак для подорожі.

Якщо прикметник виконує функції іменної частини складеного присудка, то він розташовується за присудком:

This laptop is new. – Це новий ноутбук.

Інколи англійські прикметники використовуються в якості вступних слів, що відображають відношення автора до змісту речення:

Interesting, I've never had such experience. – Цікаво, в мене ніколи до цього не було такого.

В англійській мові є три ступені порівняння прикметників: звичайний (Positive Degree), вищий (Comparative Degree) та найвищий (Superlative Degree).

Лише якісні прикметники англійської мови можуть мати ступінь порівняння, чия значення може бути виражене в більшій чи меншій мірі:

new (новий – звичайна форма) – **newer** (новіший – вищий ступінь порівняння) – **the newest** (найновіший – найвищий ступінь порівняння)

Важливо пам'ятати, що незалежно від того, як утворюється найвищий ступінь прикметника, перед ним вимагається вживання означеного артикля **the**:

the oldest – настаріший

the softest – найм'якший

the happiest – найщасливіший

Утворення ступенів порівняння англійських прикметників

Є три способи утворення ступенів порівняння прикметників: **простий (синтетичний), складний та винятки.**

Простий спосіб

Простий спосіб вимагає додавання закінчення **-er** для утворення вищого ступеню та закінчення **-est** для утворення найвищого ступеню. За таким правилом утворюються прикметники, що складаються з одного складу:

cold - colder – the coldest

young - younger - the youngest

Також в такий спосіб утворюються ступені порівняння двоскладових прикметників, що закінчуються на **-ble, -er, -y, -some, -ow**:

tender – tenderer – tenderest

narrow – narrower – narrowest

При цьому слід дотримуватись наступних орфографічних правил при утворенні ступенів порівняння прикметників у простий спосіб:

1. Якщо **-e** в кінці слова не вимовляється, то у вищому та найвищому ступені прикметника воно не використовується:

large – larger – the largest

brave – braver – bravest

2. Якщо прикметник закінчується на коротку голосну і приголосну, то приголосна подвоюється:

big – bigger- the biggest

thin – thinner – the thinnest

hot – hotter – the hottest

3. Якщо прикметник закінчується на **-y**, перед якою йде приголосна, то вона змінюється на **-i**:

easy – easier - the easiest

pretty – prettier - the prettiest

dirty – dirtier - the dirtiest

Складний спосіб

Складний спосіб утворення ступенів порівняння прикметників використовується багатоскладовими прикметниками та з двоскладовими прикметниками, що не закінчуються на **-ble, -er, -y, -some, -ow**. Для утворення вищого ступеню порівняння перед прикметником вживається слово **more** (більш, більше), для найвищого – **most** (найбільш, найбільший):

beautiful - more beautiful – the most beautiful

intelligent – more intelligent – the most intelligent

Також у такий спосіб утворюються ступінь порівняння прикметників, форма яких збігається з дієприкметниками теперішнього або минулого часу (тобто, закінчується на **-ed** або **-ing**). Наприклад:

tired – more tired – the most tired

loving – more loving – the most loving

Також не забувайте, що перед дієсловом **most** має використовуватися означений артикль. Якщо ж ви використаєте неозначений артикль, то **most** буде перекладатися як «вельми», «вкрай»:

*My neighbour is a **most** extraordinary woman. – Моя сусідка – вельми незвичайна жінка.*

Винятки

Деякі з англійських прикметників утворюють ступені порівняння не за загальними правилами, а мають свої особливі форми. Нижче наведені такі прикметники:

many – more – the most

good – better – the best

bad – worse – the worst

little – less – the least

old – older/elder – the oldest/eldest

far – farther/further – the farthest /furthest

Майте на увазі різницю між **older - elder** та **oldest - eldest**. Прикметники **older** та **oldest** позначають вік чого-небудь, в той час як **oldest** та **eldest** вживаються стосовно членів сім'ї, коли потрібно зазначити, хто є старшим.

*My **elder** brother lives in London. – Мій старший брат живе у Лондоні.*

Також запам'ятайте різницю між **farther – further** та **farthest – furthest**. **Farther** та **farthest** використовується лише для позначення фізичної відстані, в той час як **farthest** та **furthest** використовується у більш широкому значенні.

*You may find **further** information on our website. – Ви знайдете більше інформації на нашому сайті.*

Прислівник(Adverb)

Прислівник (Adverb) – це самостійна частина мови, що вказує на певну ознаку дії, ознаку іншої ознаки або обставини, в яких відбувається дія. В більшості випадків прислівники означають дієслова, але вони також вживаються з прикметниками або іншими прислівниками. Вони відповідають на питання «**як?**», «**куди?**», «**де?**», «**коли?**» тощо і в реченні виступають в якості обставини.

*I can run and swim **fast**.* – Я можу швидко бігати та плавати.

*Mark is a very nice **person**.* – Марк - дуже хороша людина.

Прислівники способу дії

Прислівники способу дії (adverbs of manner) вказують на те, як, яким способом виконується дія. Такі прислівники відповідають на питання «**як?**» і в більшості випадків вживаються з дієсловами. Більшість прислівників способу дії утворилися від відповідних прикметників за допомогою суфікса -ly.

accurately – точно, акуратно

badly – погано

carefully – уважно, обережно

quickly – швидко

slowly – повільно

well – добре, гарно

fast – швидко

hard – тяжко, жорстко

so – так

straight – прямо, просто, відверто

*He asked me very **politely** where the station was.* – Він дуже ввічливо запитав мене, де вокзал.

*Marion sings **well**. I like her voice.* – Меріон гарно співає. Мені подобається її голос.

*Jack walks **slowly** that is why he is always late.* – Джек ходить повільно, тому він завжди спізнюється.

Прислівники місця

Прислівники місця (adverbs of place) вказують на те, де проходить дія, а бо ж напрямок, в якому вона відбувається. В більшості випадків, вони означають дієслова і часто ставляться після них.

here – тут

outside – зовні

above – зверху

somewhere – де-небудь, десь

near – поруч

there – там

inside – всередині

below – знизу

nowhere – ніде

ahead – спереду

*Can I put my bag **here**?* – Чи можу я покласти свою сумку сюди?

*Our children like to play **outside**.* – Наші діти люблять грати на вулиці.

*I didn't go **anywhere** yesterday cause I was too tired.* – Я вчора нікуди не ходив, тому що я дуже втомився.

Іноді **прислівники місця** мають однакову форму з прийменниками і їх можна сплутати. Однак, слід пам'ятати, що прийменник завжди пов'язаний з іменником, що вживається в якості додатка, а прислівник завжди використовується незалежно, може стояти перед дієсловом, прикметником або іншим прислівником.

*The children are **inside**.* – Діти всередині. (в домі)
*Our children store their toys **inside** the box.* – Наші діти зберігають свої іграшки в коробці.
*Wait a bit, I'm coming **down**.* – Почекай хвильку, я йду вниз.
*Timmy ran **down** the stairs.* – Тіммі збіг вниз по сходам.

Прислівник часу

Прислівники часу (adverbs of time) вказують на час чи проміжок часу, в яких виконується певна дія. Часто такі прислівники ставляться в кінці речення, однак вони також можуть стояти на початку або в його середині для того, щоб підкреслити певний зміст. Якщо дієслово використовується в складній формі, прислівник може стояти після допоміжного або ж перед смисловим дієсловом.

<i>already</i> – вже	<i>yesterday</i> – вчора
<i>early</i> – раніше	<i>today</i> – сьогодні
<i>lately</i> – в останній час, нещодавно	<i>tomorrow</i> – завтра
<i>recently</i> – днями, в останній час	<i>now</i> – зараз
<i>yet</i> – все ще, поки що	<i>soon</i> – скоро, незабаром

*I haven't finished my work **yet**.* – Я ще не скінчив свою роботу.
*We will go to the zoo **tomorrow**, I promise.* – Ми підемо у зоопарк завтра, я обіцяю.
*He has **already** read this book.* – Він вже читав цю книгу.

Прислівники ступеня і міри

Прислівники ступеня та міри (adverbs of degree) виражають, в якій мірі виконується дія, і відповідають на питання «до якої міри?», «в якій мірі?». Прислівники ступеня та міри можуть означувати дієслова, прикметники та інші прислівники. В більшості випадків вони стоять перед словами, які означають. Тим не менш, прислівник **enough** ставиться після слів, до яких відноситься.

<i>extremely</i> – надзвичайно	<i>too</i> – надто, занадто, дуже
<i>quite</i> – доволі, досить	<i>enough</i> – доволі, досить
<i>just</i> – лише, тільки	<i>much</i> – багато
<i>almost</i> – майже	<i>nearly</i> – майже
<i>very</i> – дуже	<i>scarcely</i> – ледве, ледь

*I'm **very** glad to meet you again.* – Я дуже радий зустріти тебе знову.
*Bruno drives **quite** carefully, don't worry about him.* – Бруно водить досить акуратно, не хвилюйся за нього.
*I didn't sleep **enough**. I feel tired.* – Я недостатньо спав. Я почувую себе втомленим.

Прислівники частотності

Прислівники частотності (adverbs of frequency) вказують на те, як часто і з якою періодичністю відбувається певна дія. Такі прислівники вживаються тільки з дієсловами. **Прислівники частотності** в більшості випадків стоять **перед** смисловим дієсловом, яке означають.

<i>again</i> – знову	<i>seldom</i> – рідко
<i>almost</i> – практично, майже	<i>often</i> – часто

always – завжди
ever – коли-небудь
frequently – часто

never – ніколи
nearly always – майже завжди
hardly ever – навряд чи,
майже ніколи

Boys usually like to play with cars. – Хлопчики звичайно люблять гратися машинками.
Have you ever been to Paris? I have never been to, actually. – Ти коли-небудь був в Парижі?
Я ніколи не була, чесно кажучи.

Прислівник **sometimes** може стояти на початку, в кінці або в середині речення в залежності від того, на що хоче звернути увагу мовець.

Sometimes I go to vegetarian restaurants but I don't do it often. – Інколи я ходжу у вегетаріанські ресторани, але я не роблю це часто.
I work out sometimes, so don't say I'm not sportive at all. – Я інколи роблю фізичні вправи, тому не кажи, що я зовсім неспортивний.

Прислівник ступеня впевненості

Прислівники ступеня впевненості (adverbs of certainty) вказують на ступінь впевненості мовця в чомусь. Такі прислівники часто стоять перед дієсловом, яке означають, або ж після дієслова to be.

definitely – безперечно, безумовно, точно
clearly – ясно, вочевидь
surely – без сумніву, безсумнівно
perhaps – можливо

obviously – вочевидь
certainly – безумовно, неодмінно
probably – напевно, певна річ
maybe – може бути, можливо

He obviously lies to us all the time! – Він явно нам постійно бреше!
She is definitely the most beautiful girl in the school. – Вона безумовно найкрасивіша дівчина в школі.

Прислівники **perhaps**, **probably** та **maybe** часто стоять на початку речення.

I don't know when I'm going to my grandmother. Maybe I will go tomorrow. – Я не знаю, коли піду до своєї бабусі. Можливо, я піду завтра.
Perhaps she is mad at me. – Мабуть, вона сердиться на мене.

Інші види прислівників

В англійській мові прислівники можуть використовуватися в якості питальних слів (так звані **питальні прислівники**) **where?** (де?), **when?** (коли?), **why?** (навіщо?), **how?** (як?). Вони також використовуються для зв'язки підрядної частини з головною в складнопідрядному реченні.

Where are you going right now? – Куди ти зараз йдеш?
I have no idea where we are going. – Я не маю ніякого уявлення про те, куди ми йдемо.
When does the match start? – Коли почнеться матч?
I will text you when I'm ready. – Я напишу тобі, коли я буду готовий.

Прислівники часто використовуються для смислового з'єднання незалежних один від одного речень, для зв'язного мовлення.

so – отже, тож, таким чином

nevertheless – тим не менш

however – однак

besides – до того ж, окрім того

*This restaurant is not expensive. **Besides**, the food is really tasty there. – Цей ресторан недорогий. До того ж, там дуже смачна їжа.*

*I have two tickets to the cinema for tonight **so** I would like to offer you one. – У мене є два квитки у кіно на сьогоднішній вечір, тож я хотів би дати тобі один.*

Прислівники часто використовуються для посилення значення всього речення або ж окремого слова, яке вони означають.

too – також, теж (розмовний варіант)

also – теж, також

else – ще (в питаннях або запереченнях)

only – тільки

*Who **else** is going to this concert? I'm going there too! – Хто ще йде на цей концерт? Я теж туди йду!*

*She is **the only** one who can understand me. – Тільки вона єдина розуміє мене.*

Способи творення прислівників

За способом творення прислівники поділяються на **прості, похідні, складні та складені прислівники**.

Прості прислівники (**simple adverbs**) складаються з одного кореня без суфіксів або префіксів.

hard – тяжко

well – добре

soon – скоро

when – коли

Прості прислівники можуть співпадати за своєю формою з прикметниками, інколи з прийменниками, від яких вони були утворені. Слід пам'ятати, що прикметники завжди означають іменники, а прийменники стоять перед іменниками і не можуть вживатися окремо. Прислівники ніколи не вживаються з іменниками, до того ж вони є самостійною частиною мови.

*This work is really **hard**. – Ця робота дійсно важка. (прикметник)*

*It was **hard** to work at night. – Було важко працювати вночі. (прислівник)*

*I parked my car **near** the house. – Я припаркував машину біля дому. (прийменник)*

*Don't be afraid, i will be **near**. – Не бійся, я буду поряд. (прислівник)*

Похідні прислівники (derivative adverbs) утворюються за допомогою різноманітних суфіксів та префіксів. В більшості випадків вони утворюються від прикметників шляхом додавання суфіксу **-ly**. Це найпоширеніші та найуживаніші прислівники.

carefully – обережно, акуратно

almost – майже

slowly – повільно

forward – вперед

quickly – швидко

likewise – також, наче, подібно

Складні прислівники (compound adverbs) утворюються за допомогою злиття декількох слів або коренів слів.

sometimes – іноді

some – деякий

times – час, раз

midway – посередині
nowhere – ніде
whenever – коли завгодно

mid – середній
no – ні
when – коли

way – шлях, дорога
where – де
ever – завжди

Складені прислівники або фразові прислівники (phrase adverbs) складаються з декількох слів, що утворюють словосполучення. При цьому слід сприймати такий складений прислівник як **одне слово**, так як значення кожного окремо взятого слова, з яке входить у склад фразового прислівника, може відрізнитися.

hardly ever – навряд чи коли-небудь

hardly – навряд, на силу
at – в, на, при

ever – завжди, коли-небудь

at least – принаймні

early – рано

least – мінімальний

early on – швидко, одразу, *over and over* – над, вище, через

on – на

over – знову й знову

and – і, та, також

Займенник(Pronoun)

Займенник -частина мови, що позначає, але не називає предмети та особи прямо, їх властивості та відносини або дає їх тимчасову та просторову характеристику.

Займенник позначає особу, предмети, явища, які вже були раніше згадані у мовленні чи тексті, і замінює їх. Займенник звичайно вживається в реченні замість імені іменника або прикметника, іноді - замість прислівника або числівника. Таким чином, займенники дозволяють уникнути повторення одних і тих же іменників, прикметників та інших частин мови.

Займенник має узгоджуватися з іменником, на який він вказує. Відповідно, якщо іменник стоїть в однині, то й займенник, який його заміняє, повинен стояти в однині, і навпаки. Якщо іменник жіночого роду, то й займенник має бути жіночого роду, і так далі.

За своїм значенням займенники в англійській мові діляться на кілька груп: особові, присвійні, вказівні, зворотні, взаємні, питальні, відносні, неозначені, заперечні, розділові та універсальні.

The train was late, it had been delayed-Поїзд запізнився, він десь затримався.

The trains were late, they had been delayed-Поїзда спізнивалися, вони десь затримувалися.

Грамаічно займенника в англійській мові діляться на кілька типів. Вони представлені в таблиці нижче. Більш докладно кожен тип займенників буде розглянуто в наступних розділах.

Тип	Опис	Приклади
Особисті займенники (Personal Pronouns)	Замінюють іменники, коли з	<i>I, you, he ,</i>
	контексту або ситуації вже	<i>she, it, we,</i>
	зрозуміло, про кого або що йде мова.	<i>you, they</i>
Присвійні займенники (Possessive Pronouns)	Виражають приналежність.	<i>Mine, yours,</i>
		<i>his, hers, its, ours,</i>
		<i>yours,</i>
Зворотні займенники (Reflexive Pronouns)	Показують, що дія повертається на того, хто цю дія робить.	<i>myself,</i>
		<i>yourself,</i>

		<i>himself,</i>
		<i>herself, itself,</i>
		<i>ourselves,</i>
		<i>yourselves,</i>
		<i>themselves</i>
Питальні займенники (Interrogative Pronouns)	Використовуються в питаннях.	<i>Who, what,</i> <i>which ma in</i>
Вказівні займенники (Demonstrative Pronouns)	Вказують на конкретний предмет, місце, і т. п.	<i>This, that,</i> <i>these, those</i>
Відносні займенники (Relative Pronouns)	Використовуються для зв'язку головного і підрядного речень.	<i>Who, whose,</i> <i>which,</i> <i>that ma in</i>
Невизначені займенники (Indefinite Pronouns)	Вказують на невідомі, невизначені предмети, ознаки кількості.	<i>Some, any, something,</i> <i>nothing,</i> <i>nobody, i in</i>
Взаємні займенники (Reciprocal Pronouns)	Позначають, що якась дія відбувається спільно, або якісь особи чи предмети порівнюються один з одним.	<i>each other, one another</i>

Особисті займенники в англійській мові – це займенники **I, we, he, she, it, we, they**. Основне призначення особистих займенників – заміна іменників, якщо з контексту зрозуміло, про що або кого йде мова.

Займенники **I** і **we** відносяться до мовця, і відповідають українським займенникам «**я**» і «**ми**». Вони є займенниками першої особи (**I** має форму однини, **we** – форму множини).

I am free now-Зараз я вільний.

We have to go-Ми повинні йти.

Займенник **you** відноситься до співрозмовника чи співрозмовників, і є займенником другої особи. Зверніть увагу, що в сучасній англійській мові **you** завжди має форму множини, і,

відповідно, дієслово після нього завжди слід у формі множини. В українській мові відповідає як займеннику «**ви**» при зверненні до групи осіб, або до однієї особи (у ввічливій формі), так і займеннику «**ти**», залежно від контексту.

You are a good worker-Tu/Ви - хороший працівник.

You have finished your assignments successfully-успішно завершили свої завдання.

Займенники **he, she, it, they**, є займенниками третьої особи. Всі вони мають форму однини, крім займенники **they**, що має форму множини. Крім того, займенники **he** і **she** використовуються для позначення людей чоловічої і жіночої статі відповідно, а займенник **it** позначає всі неживі предмети, події, явища, тощо (тобто відповідає середньому роду в українській мові).**It** часто використовується для позначення тварин.

Займенник **they** використовується як для позначення людей, так і предметів:

I've found my books. They were in my bag.-Я знайшов свої книги. Вони були у мене в сумці.

There are some people waiting for you. They are in the office.-Вас чекають якісь люди. Вони в офісі.

Займенник **it** також може використовуватися по відношенню до людей, коли мовець намагається встановити особу співрозмовника:

It was John I gave the book to not Harry.-Я дав книгу Джона, а не Гаррі.

«Is that your sister?» -«No, it isn't.»

Це твоя сестра? – Ні, це не вона.

It використовується в розділових питаннях, коли підмет виражено словами **nothing, everything** і **all**:

Everything is all right, isn't it?-Все в порядку, чи не так?

It може використовуватися в якості вступного підмета або доповнення в таких.В реченнях, де підмет або додаток фактично виражено інфінітивом або наслідкових реченнях.Українською мовою в таких випадках у займенники **it** немає еквівалента.

It is not easy to solve this math problem-Не так-то легко вирішити цю задачу.

It використовується як формальний підмет, не має свого значення, у висловлюваннях про час, погоду, температуру, відстань, і т. д.:

It is raining-Йде дощ.

It is six o'clock-Шоста година.

It is a cold day-Холодний день.

Особисті займенники в англійській мові мають різні форми, в залежності від відмінка. Розрізняють **називний відмінок особових займенників (Subject Pronoun)** та **суб'єктний відмінок особових займенників (Object Pronouns)**.

Називний відмінок

Суб'єктний відмінок

<i>I</i>	<i>me – мені, мене, мною і т. д.</i>
<i>You</i>	<i>you – вас, вам, вами і т. д.</i>
<i>He</i>	<i>him – його, йому, і т. д.</i>
<i>She</i>	<i>her – її, їй і т. д.</i>
<i>It</i>	<i>it – його/її, йому/їй і т. д. (про неживих предметах)</i>
<i>We</i>	<i>us – нам, нас, нами і т. д.</i>
<i>They</i>	<i>them – їх, їм, ними і т. д.</i>

Присвійні займенники в англійській мові виражають належність і відповідають на питання «**Чий?**». Присвійні займенники можуть приймати **відносну і абсолютну** форми.

Присвійний займенник

Особисте займенник

Відносна форма

Абсолютна форма

<i>I</i>	<i>My</i>	<i>mine</i>
<i>You</i>	<i>Your</i>	<i>yours</i>
<i>He</i>	<i>His</i>	<i>his</i>
<i>She</i>	<i>Her</i>	<i>hers</i>
<i>It</i>	<i>Its</i>	-
<i>We</i>	<i>Our</i>	<i>ours</i>

They

Their

theirs

Відносна форма присвійних займенників виконує в реченні функцію визначення і вживається в поєднанні з вживаним словом, зазвичай іменником:

*You can take **my** book-Можеш взяти мою книгу.*

Англійські присвійні займенники не перекладаються на українську мову, коли вони поєднуються з іменниками, що позначають частини тіла або особисті речі власника:

*He stood at the door with **his** hat in **his** hand-Він стояв біля дверей, тримаючи в руці капелюха.*

Абсолютна форма присвійних займенників вживається самостійно, без наступного іменника і виступає в реченні у функції підмета, іменної частини присудка або доповнення.

*This is not our car. **Ours** is the green one on the corner-Це не наша машина. Наша – зелена, та, що на розі. (В даному випадку присвійний займенник виступає у функції підмета.)*

*The smallest gift is **mine**. This is **yours**-Самий маленький подарунок – мій. А це – твій. (В даному випадку присвійні займенники виступають у функції присудок.)*

*Philip wanted a pen, so I let him take **yours**-Філіпу потрібна була ручка, тому я дозволив йому взяти вашу. (В даному випадку присвійний займенник виступає у функції доповнення.)*

Зворотні займенники в англійській мові утворюються від присвійних займенників з додаванням частки **–self** для однини і **–selves** для множинного.

Особистий /Присвійний займенник

Єдина кількість

I-myself

You-yourself

He-himself

She-herself

It-itself

Множинна кількість

We-ourselves

You-yourselves

They-themselves

Англійські зворотні займенники використовуються, коли підмет і додаток у реченні є одним і тим же особою, або, іншими словами, коли дію звернено на самого себе.

*Alice saw **herself** in the mirror-Еліс побачила себе в дзеркало.*

*John doesn't know what to do with **himself**-Джон не знає, що з собою вдіяти.*

Українською мовою зворотність може передаватися часткою дієслова **–ся** або **–сь**:

*We had to **explain ourselves** to the teacher-Нам довелося порозумітися перед учителем.*

Крім того, зворотні займенники в англійській мові можуть використовуватися для того, щоб підкреслити, що дія виконується самостійно, без сторонньої допомоги.

*She **herself** admitted her mistake-Вона сама визнала свою помилку.*

*The manager spoke to me **himself**-Менеджер сам поговорив зі мною.*

*I **myself** cleaned the house-Я сам прибрався в будинку.*

Зворотні займенники можуть часто використовуватися замість особистих займенників після слів **as, like, but (for)**, та **except (for)**:

*These shoes are especially designed for fast runners **like yourself** (= like you)-Це взуття спеціально розроблене для таких швидких бігунів як ти.*

*Everybody was happy **except myself** (= except me)-Всі були щасливі, крім мене.*

Питальні займенники в англійській мові використовуються для завдання питань. Деякі з них можуть вказувати тільки людей (наприклад, «**Who**») а деякі на предмети і людей (наприклад, «**What**»).

Існують наступні англійські питальні займенники:

who? – хто?

whom? – кого? кому?

what? – що? який?

which? – який? котрий?

whose? – чий?

What is her phone number?-Який у неї номер телефону?

What do you want?-Що вам треба?

Як видно з таблиці, питальні займенники в реченні можуть виконувати функцію підмета, доповнення або присвійного займенники.

Підмет	Доповнення	Присвійний займенник
<i>who</i>	<i>Whom</i>	<i>Whose</i>
<i>which</i>		

Займенник **who** відноситься до осіб і вживається без подальшого іменника або займенника. При вживанні **who** присудок, як правило, має форму однини.

Who is in charge here?-Хто тут головний?

Who were standing there?-Хто там стояв?

Займенник **whom** є формою непрямого відмінка займенника **who** і використовується в якості питального слова у функції доповнення, особливо в офіційному стилі. У розмовній мові ці функції виконує займенник **who**.

Whom did you phone? (= **Who did you phone?**)-Кому ви дзвонили? (Перший варіант має більш формальний відтінок.)

For whom will you vote?-За кого ви будете голосувати? (Офіційна мова.)

Займенник **what** має два значення – «що?» і «який?». У значенні «що?» займенник **what** використовується окремо, в той час як у значенні «який?» займенник **what** входить до складу питальній групи, яка стоїть на чолі питання.

What is your name? - Як вас звали?

What film are watching you? - Який фільм ви дивіться?

Займенник **which** перекладається як «який?», «котрий?» і пропонує вибір з обмеженої кількості предметів, на відміну від займенника **what**, яке вимагає, швидше, характеристик, або ж пропонує вибір з необмеженої кількості, заздалегідь не визначеного.

Which jumper do you like? - Який джемпер вам подобається? (Мається на увазі, якийсь один з декількох представлених.)

What jumpers do you like? - Які джемпери вам подобаються? (Мається на увазі взагалі, щодо розмальовки, моделі, і т. п.)

Займенник **whose** – «чий?» у реченні виконує функції присвійних займенників, висловлюючи приналежність. І може вживатися безпосередньо перед іменником, до якого належить, або використовуватися самостійно, без наступного іменника, аналогічно абсолютної форми присвійних займенників.

This (од. ч.) і **These** (мн.ч.) вказують на предмет чи особу, які перебувають поблизу мовця.

That (од. ч.) і **Those** (мн.ч.) вказують на предмет чи особу, які перебувають **на відстані** від мовця.

This is better than that. - Це краще, ніж то.

These are not my clothes. - Це не мій одяг.

Those are not your books. - Ці - не твої книги.

Крім вказівки на відстань в просторі, займенники **this, these, that, those**, можуть вказувати на відстань у часі. **This** та **these** можуть вказувати на те, що вже сталося, або ось-ось відбудеться, займенники **that** та **those** можуть вказувати на що-небудь, що відбулося щойно, або якийсь час назад.

Listen to this. It's going to be interesting. - Послухайте . Це буде цікаво.

Watch this. It's worth seeing. - Подивіться . Це варто побачити.

Did you see that? That was wonderful! - Ви це бачили? Це було чудово!

Who said that? - Хто сказав?

Відносні займенники в англійській мові (who, whom, that, which) використовуються для введення наслідкових речень, і вводять додаткові відомості про кого-небудь або чим-небудь, вже сказаному.

*I know the book **that** you are describing.* -Я знаю книгу, про яку ти розповідаєш. (В даному реченні **that** замінює раніше вказане слово **book** і вводить додаткові відомості.)

В наслідковому речення, яку вводять відносні займенники, вони можуть виконувати функцію підмета. В даному випадку можуть використовуватися займенники **who, which, that**. **Who** використовується для позначення людей, **which** – для позначення предметів, **that** може позначати як людей, так і предметів.

*The boy **who** stole the watch was punished.* -Хлопчик, що вкрав годинник, був покараний.
*It is a book **which** will interest children of all ages.* -Це книга, що зацікавить дітей всіх віків.
*The people **that/who** live next door keep having all-night parties.* -Люди, які живуть по сусідству, продовжують влаштовувати нічні вечірки.

Невизначені займенники в англійській мові вказують на невідомі, невизначені предмети, ознаки, кількості. Вони не вказують на конкретні предмети або людей, а використовуються для опису їх в загальному, в цілому.

***None** of them have come yet.* -Ніхто з них ще не прийшов.

***Some** are born great, **some** achieve greatness.* -Деякі великими народжуються, а деякі великими стають.

***Nobody** came to his rescue.* -Ніхто не прийшов йому на порятунок.

***Somebody** has let the cat in.* -Хтось впустив кішку.

***Few** escaped unhurt.* -Трохи вдалося вибратися цілими.

Невизначені займенники можуть приймати форму однини, множини, а можуть змінювати свою форму числа в залежності від контексту.

Нижче наводиться таблиця з усіма невизначеними займенниками, в якій зазначаються, форму якого числа вони можуть приймати.

Єдине число	Множина	Однина чи множина	
<i>anybody</i> – хто-небудь	<i>anyone</i> – хтось	<i>several</i> – кілька	<i>all</i> – всі
<i>anything</i> – що-небудь	<i>each</i> – кожен	<i>both</i> – обидва	<i>more</i> – більше

<i>either</i> – будь-який (з двох)	<i>everybody</i> –кожен	<i>others</i> – інші	<i>some</i> – кілька
<i>everyone</i> -кожен	<i>everything</i> –все	<i>few</i> – трохи	<i>most</i> – більшість
<i>much</i> - багато	<i>nobody</i> – ніхто	<i>many</i> багато	<i>none</i> – ніхто, ніщо
<i>neither</i> – ні один (з двох)	<i>no one</i> – ніхто	<i>any</i> - будь-який	
<i>nothing</i> – ніщо	<i>one</i> –один		
<i>other</i> - інший	<i>somebody</i> – хто-небудь		
<i>someone</i> – хтось	<i>something</i> - щось		

Англійські взаємні займенники *one another, each other* –(один одного, один одному) означають, що якась дія відбувається спільно, або якісь особи чи предмети порівнюються один з одним.

Peter and Mary kissed each other-Пітер і Мері поцілували один одного.

З допомогою взаємних займенників ту ж думку можна виразити в два рази коротше і простіше.

On their wedding day John gave Mary a gold ring and Mary gave John a gold ring.-В день весілля Джон подарував Мері золоте кільце, і Мері подарувала Джону золоте кільце.

За допомогою взаємного займенники ***each other*** можна висловити простіше:

On their wedding day Mary and John gave each other gold rings-В день весілля Мері і Джон подарували один одному золоті кільця.

Різниця між займенниками ***each other*** та ***one another*** немає. Однак у випадку, коли мова йде про більш ніж двох людей або предмети, частіше надається перевага займеннику ***one another***.

The students in this classroom help one another-Учні в цьому класі допомагають один одному.

Займенники One і Ones

Всі ми знаємо, що **one** це числівник «один», але не кожен знає, що його ще можна використати в якості займенника, іменника і прикметника. В яких же випадках можна і потрібно вживати **one**?

Повторення - явище небажане для будь-якої мови.

Саме тому у всіх мовах є займенники і інші способи, щоб замінювати повторювані імена власні і загальні. В англійській мові існує багато шляхів, які допомагають уникнути повторень.

Одне з них - заміна іменників займенником one.

Щоб проілюструвати це, давайте подивимося на **приклад**:

Я купив дві книги: нову і стару. Нова була дорожче, ніж стара.

Як бачите, позначивши предмет на початку речення (книга), ми більше його не називаємо, а використовуємо тільки прикметники, які до нього ставляться.

Але щоб сказати те ж саме на англійській мові, потрібно думати інакше, нічого не можна викидати з речення:

*I bought **two books**: a new book and an old book. The **new book** was more expensive than **the old book**.*

Звичайно, в реальному житті ніхто так не говорить, але необхідність згадувати доповнення від цього не зникає. Саме для цього і використовується слово **one**. Ось так буде звучати наш приклад в реальному житті:

*I bought two books: a new **one** and an old **one**. The new **one** was more expensive than the old **one**.*

Займенник **ones** вживаєм - якщо іменник вжито у множині:

*I need a pen. Have you got **one**? (One = a pen)-Мені потрібна ручка. У тебе є?*

*I do not like the red shoes, but I like the green **ones**. (Green shoes)-Мені не подобаються червоні туфлі, але мені подобаються зелені.*

Займенники **one**, **ones** вживаються після прикметників, вказівних і питальних займенників:

*This cup is dirty. Can I have a clean **one**?-Ця чашка брудна. Можна взяти чисту?*

*Which car is yours? This **one** or that **one**?-Яка машина ваша? Ця чи та?*

*Here are two books. Which **one** would you like to take?-Ось дві книги. Яку ти хотіла б взяти?*

Слово **one** ми зазвичай сприймаємо, як числівник «один», але навіть частіше його використовують в англійському як слово-замінник.

*Is this your dog? No, this **one** is not mine.* - Це ваша собака? - Ні, ця (собака) не моя.

*There are three children in my family. I am the youngest **one**.* - У моїй родині троє дітей. Я - наймолодший.

Ми могли б сказати *I am the youngest child*, але так як до цього в реченні вже використовували слово *children*, кращим варіантом буде замінити *child* на *one*.

One вживається з словами **this (цей), that (той), another (інше), (the) other (інше)**.

В цьому випадку ми ставимо **one** відразу після цих слів.

*That box is bigger than this **one**.* - Той ящик більше, ніж цей.

*This fork is dirty. Could you give me another **one**?* - Ця вилка брудна. Можете дати мені іншу?

Прийменник(Preposition)

Прийменник – це службова частина мови, що позначає певні зв'язки між словами в реченні або виражає залежність одного слова від іншого. Прийменники ніколи не змінюють своєї форми і не можуть вживатися самостійно.

along the street – вздовж вулиці

on Monday – в понеділок

because of you – через тебе

Англійські прийменники розподіляються на **прості (Simple Prepositions)**, **похідні (Derived Prepositions)**, **складні (Compound Prepositions)** та **складені / фразові (Composite/Phrasal Prepositions)**.

1. Більшість англійських прийменників є **простими**:

at – у

in – в

about – про

2. **Похідні** прийменники походять від інших частин мови:

concerning – щодо

including - включно

regarding – стосовно

3. **Складні** прийменники складаються з двох або більше компонентів:

hereafter - в майбутньому

within - всередині

wherewith – за допомогою чого

4. **Складені** прийменники – це словосполучення, що складаються з декількох окремих слів, одне або два з яких – прийменник, а інше слово представляє іншу частину мови:

because of – внаслідок

for the sake of – заради

instead of – замість

При цьому жоден з елементів складеного прийменника не можна розширити, скоротити або змінити – всі вони залишаються цілою одиницею.

Види прийменників за значенням

Прийменники англійської мови за своїм значенням (функціями) поділяються на різноманітні групи, найпоширеніші з яких прийменники **місця**, прийменники **часу**, прийменники **напрямку (руху)**, прийменники **діяча** та **інструмента**.

Прийменники місця (prepositions of place) вживаються для позначення місця, де знаходиться предмет, особа, або виконується певна дія.

above – над, вище
across from – навпроти, через дорогу від
around – навколо, навкруги
at – у, в, на, при
behind – позаду, за
below – під, нижче
between – між
by, beside, near – при, поряд, поруч
under – під

close to – близько до, поруч з
in – в, всередині
in front of – спереду, поперед, проти
next to – поруч, наступний після
on – на
opposite – навпроти, проти
over – над
past – за, повз, мимо

*Don't jump **on** your bed!* – Не стрибай на своєму ліжку!

*There is a free parking place **between** those two big cars.* – Там є вільне паркувальне місце між тими двома великими машинами.

*The cat is hiding **under** my bed.* – Кіт ховається під моїм ліжком.

*We live **across from** my school.* – Ми живемо навпроти моєї школи.

Прийменники руху (prepositions of movement) вказують на напрямок певної дії, її початкові та кінцеві пункти.

across – через, впоперек, на той бік
along – вздовж
away from – від, геть від
back to – назад до
down – вниз, донизу
from – від, з, із
into – в
off – від, з
onto – на

out of – з, за межі
over – через
past – мимо, повз
round, around – навколо
through – через, крізь, по
to – до, в, в напрямку до
towards – до, в напрямі до
under – під
up – вгору

*I'm walking **towards** your house.* – Я йду в напрямі до твого будинку.

***After** one year abroad I have to go back to my country.* – Після одного року за кордоном я повинен повернутися в свою країну.

*Matt went **out of** my room.* – Метт вийшов з моєї кімнати.

*This old lady **often** walks along the river.* – Ця леді у літах часто прогулюється вздовж річки.

Прийменники часу (prepositions of time) вказують на час дії, її початок, кінець і тривалість або на певний проміжок часу.

after – після, за
at – в, о, протягом
before – до, перед
by – до, не пізніше ніж
during – протягом, під час
for – протягом, за
from – з, від

in – у, в, на, протягом, через, за
on – в, у
past – після, опісля, за
since – з, після, з того часу як, відколи
through – протягом
till, until – до, не раніш, до того часу як
within – протягом, в межах, не пізніше, ніж

*I will come to you **at** 6 sharp.* – Я прийду до тебе рівно о 6-тій.

*We always start our studying **in** September.* – Ми завжди починаємо заняття в вересні.

*Jack will visit his grandma **on** Saturday.* – Джек відвідає свою бабусю в суботу.

*The Smiths have been living **in** this city since 1987. – Смітти живуть в цьому місті з 1987 року.*

Прийменники діяча та інструмента (prepositions of agent and instrument) вказують на особу або предмет, що виконують певну дію, або предмет, за допомогою якого ця дія виконується. Такі прийменники передають значення орудного відмінка української мови і часто зустрічаються в пасивних реченнях.

***by** – від імені (вказує та особу або предмет, хто виконує дію)*

***with** – за допомогою (вказує на те, чим виконується дія)*

***without** – без чогось*

***on** – про, за допомогою, шляхом*

*I was scolded **by** my teacher. – На мене насварився вчитель.*

*Our house was destroyed **by** a falling tree. – Наш будинок був зруйнований впавшим деревом.*

*He always writes **only** with a pencil. – Він завжди пише тільки олівцем.*

*I cut my hand **on** a broken glass. – Я порізався розбитою склянкою.*

Види прийменників за способом творення

Прийменники за своєю формою та способом творення поділяються на **прості, складні, фразові та похідні** (дієприслівникові) прийменники.

Прості прийменники

as
як, наче

at
у, в, на

but
окрім, за винятком

by
при, поруч, до

down
донизу

for
для, впродовж, через

from
від

in
в, всередині

near
поруч, біля, у

of
з, від, (чийсь)

off
з, від, геть від

on
на, в

out
з, від, геть від

over
через, над, за

per
через, по, на, у, з

till
до, поки

to
до, в напрямку

under
під

up
вгору

via
через

with
з, разом

Прості прийменники (simple prepositions) складаються з одного кореня.

I am at my friend's place now. – Я зараз вдома у свого друга.

Jack jumps over the stream. – Джек перестрибує через струмок.

Складні прийменники (compound prepositions) складаються з декількох коренів або кореня з додаванням суфіксів або префіксів. Деякі складні прийменники утворились шляхом додавання прийменника або певного префікса до іменника, прикметника або прислівника. До них також можна віднести подвійні прийменники, що злились в одне слово.

I will be there around 10.15. – Я буду там біля 10.15.

We have been living here since 1989. – Ми живемо тут з 1989 року.

Фразові прийменники (phrasal prepositions) – це прийменникові словосполучення, що складаються з слів, що належать до інших частин мови, та прийменників.

According to the weather forecast it will be sunny tomorrow. – Згідно з прогнозом погоди завтра буде сонячно.

I want to draw instead of doing my homework. – Я хочу малювати замість того, щоб робити домашнє завдання.

Дієприслівникові або дієприкметникові прийменники (participle prepositions) утворилися від відповідних форм дієприкметників. Більшість з них має закінчення **-ed**, **-ing** и **-en**.

Matt works during the night that's why he always looks tired. – Метт працює вночі, тому він завжди виглядає втомленим.

I can say nothing concerning this question. – Я нічого не можу сказати з приводу цього питання.

Прийменники часу **at, on i in**

До прийменників **часу** в англійській мові відносяться **at, in, on**. Часто виникає питання: який саме з цих прийменників потрібно вживати у конкретній ситуації: *at, in* або *on*?

Запам'ятайте найголовніше, що:

at використовується для позначення точного часу.

in використовується з місяцями, роками, століттями та довгими періодами часу.

on використовується з днями та датами.

At

In

on

точний час

місяці, роки, століття, тривалий
період часу

дні та дати

at 3 o'clock (о 3 години)	in May (у травні)	on Sunday (у неділю)
at 10.30am (о 10:30)	in the winter (взимку)	on Tuesdays (по вівторкам)
at noon (у опівдні)	in the summer (влітку)	on 6 March (6 березня)
		on 25 Dec. 2010 (26 грудня 2010)
at dinnertime (в обід)	in 1990 (у 1990)	
at bedtime (нід час сну)	in the 1990s (у 1990-ті)	on Christmas Day (на Різдво)
at sunrise (на сході сонця)	in the next century (в наступному столітті)	on Independence Day (на День незалежності)
at sunset (на заході сонця)	in the Ice Age (нід час Льодовикового періоду)	on my birthday (на моє День народження)
	in the past/future (в майбутньому / минулому)	on New Year's Eve (на Новій рік)
at the moment (зараз)		

Приклади речень з використанням прийменників часу **at, in, on**:

*I have a meeting **at** 9 am. – У мене зустріч на 9 годин.*

*Do you think we will go to Jupiter **in** the future? – Як ти думаєш, чи полетимо ми до Юпітера в майбутньому?*

*Do you work **on** Mondays? – Ти працюєш по понеділках?*

Також запам'ятайте вживання прийменника **at** у цих стійких словосполученнях:

Словосполучення	Переклад
<i>at night</i>	<i>Вночі</i>
<i>at the weekend</i>	<i>в кінці тижня</i>
<i>at Christmas/Easter</i>	<i>на Різдво/Пасху</i>

at the same time

в той самий час

at present

Зараз

Якщо ви використовуєте слова **last, next, every, this**, то прийменники **at, in, on** не вживаються:

*I went to London **last** summer. – Я їздив до Лондона минулим літом.*

*He's coming back **next** Sunday. – Він повертається наступної неділі.*

*I go home **every** Easter. – Я їжджу додому кожної Пасхи.*

*We'll call you **this** evening. – Ми передзвонимо тобі цього вечора.*

Також запам'ятайте ці стійкі словосполучення, з якими використовується прийменник **in**:

Словосполучення

Переклад

in the morning (s)

вранці

in the afternoon(s)

в день

in the evening(s)

ввечері

А ось кілька правил вживання прийменника **at**:

З конкретними моментами часу: **at 6 o'clock** (о 6 годині), **at midday** (опівдні), **at midnight** (опівночі), **at the moment** (зараз).

*I heard a strange noise **at** midnight. – Опівночі я почула дивний звук.*

*We will meet **at** 9 o'clock. — Ми зустрінемося в дев'ять годин.*

*I'll come back **at** midday. — Я повернуся опівдні.*

*People gives presents each other **at** the New Year. — Люди дарують один одному подарунки на Новий рік.*

*It rains **at** night. — Вночі йде дощ.*

Однак варто звернути увагу на те, що в деяких випадках ми все ж використовуємо прийменник **in**, кажучи про ніч:

Наведемо список випадків, коли використовується прийменник **in**:

З тривалими періодами часу.

Наприклад: пори року (**in winter** – взимку), місяці (**in October** – в жовтні), року (**in 1967** – в 1967), десятиліття (**in the 1990s** – в 1990-х), століття (**in the 18th century** – в 18 столітті) та інші періоди часу (**in the week before Christmas** – протягом тижня перед Різдвом).

*I was born **in** May.*-Я народилася в травні.

*She was in Italy **in** 1997.*-Вона була в Італії в 1997.

Коли говоримо про час дня (крім вираження **at night**): **in the morning** (вранці), **in the evening** (ввечері).

*She usually does cooking **in** the morning.*-Вона зазвичай готує їсти зранку.

Коли говоримо про те, скільки часу займає виконання якої-небудь дії.

*I've learned this poem just **in** two hours.*-Я вивчила цей вірш всього за дві години.

Якщо говоримо, скільки часу пройде, перш ніж відбудеться дія.

Прийменник **on**.

І останній в списку, але не останній за значимістю, прийменник **on**.

Коли говоримо про конкретний день тижня.

*My next lesson is **on** Friday.*-Мій наступний урок в п'ятницю.

Прийменник використовується з певною датою чи моментом конкретного дня.

*My birthday is **on** the 16th of May.*-Мій день народження 16-го травня.

*I am meeting my friends **on** Friday evening.*-Я зустрічаюся з друзями в п'ятницю ввечері.

Прийменники часу **in,at,on** не використовуються зі словами:

next:*next Monday, next year*

last:*last month, last week*

this:*this morning, this spring*

every:*every day, every Saturday*

Як правильно: «**at the end**» або «**in the end**»?

Обидва варіанти правильні, але використовуються по-різному.

at the end of ... позначає «в кінці чого-небудь» і обов'язково вказується період:

at the end of the week - в кінці тижня

at the end of the month - в кінці місяця

at the end of the year - в кінці року

З прийменником **at** можна використовувати слово **beginning** (на початку):

at the beginning of the week - на початку тижня

at the beginning of the month - на початку місяця

at the beginning of the year - на початку року

In the end не може вживатися з періодом часу, тому що, якщо використовується прийменник **in**, то фраза означає «врешті-решт» (**finally**):

In the end, we started the car. = Finally, we started a car. - Врешті-решт, ми завели машину.

In the end, they reached an agreement. = Finally, they reached an agreement. - Врешті-решт, вони досягли угоди.

Слово **beginning** не є антонімом слова **end** в цій фразі. Протилежництво за значенням вираз - **at first** (спочатку, спочатку):

At first we could not start the car. - Спочатку вони не могли завести машину.

At first they could not reach an agreement. - Спочатку вони не могли дійти згоди.

Як правильно: **in time** або **on time**?

Обидва варіанти переводяться «вчасно».

In time означає «не пізно», що в запасі ще є час:

We arrived at the airport in time. - Ми прибули до аеропорту вчасно. (Ми встигли, ще залишався час до рейсу, ми не запізнилися).

Іноді може додаватися слово **just** для посилення:

They came to the station just in time to catch the bus. - Вони прийшли на вокзал якраз вчасно. (Вони мало не спізнилися на автобус, у них залишалося мало часу в запасі).

In time може вживатися в комбінаціях:

- in time to do something:

She came to the theatre in time to see my performance. - Вона прийшла в театр якраз вчасно, щоб побачити мій виступ.

- in time for something:

I hope the flowers are delivered in time for her birthday. - Я сподіваюся, що квіти доставлять до її дня народження вчасно (доставку не затримуються).

On time - вчасно, як заплановано, за графіком, за розкладом. Ми використовуємо on time, коли мова йде про пунктуальність:

*All students handed in their reports **on time**.* - Усі студенти здали реферати вчасно (в точно призначений час або день).

*I can meet you at 6 o'clock. Please, be **on time**.* - Я можу зустрітися з вами о 6 годині. Не запізнюйтесь (приходьте вчасно).

Прийменники місця at,on і in

До прийменників **місцезнаходження** в англійській мові відносять **at, in, on**. Часто виникає питання: який саме з цих прийменників потрібно вживати у конкретній ситуації: **at, in** чи **on**?

Загалом, основним правилом є наступне:

at вживається для позначення точки у просторі

in вживається при позначенні замкнутого, обгородженого місця

on вживається для позначення поверхні чого-небудь

At

In

On

Точка

Замкнуте місце

Поверхня

at the corner (на куті)

in the garden (у саду)

on the wall (на стіні)

at the bus stop (на зупинці)

in London (в Лондоні)

(на стелі)

at the door (біля дверей)

in France (у Франції)

(на дверях)

at the top of the page (зверху сторінки)

in a box (в коробці)

on the cover (на покритті)

at the end of the road (в кінці дороги)

in my pocket (в моїй кишені)

(на підлозі)

at the entrance (на вході)

in my wallet (у моєму гаманці)

(на килимі)

on the ceiling

on the door

on the floor

on the carpet

		on the menu
at the crossroads (на роздоріжжі)	in a building (у будинку)	(в меню)
at the front desk (біля стійки реєстрації)	in a car (в машині)	on a page (на сторінці)

Приклади вживання прийменників місцезнаходження **at, in, on** в реченні:

*Jane is waiting for you **at** the bus stop.* – Джей чекає на тебе на зупинці автобуса.

*Do you work **in** an office?* – Ти працюєш в офісі?

*There was a «no smoking» sign **on** the wall.* – На стіні була табличка «не палити».

З назвами міст може використовуватися як **in**, так і **at**. При використанні *in* йде мова про місто як про територію, площу, район.

Прийменник **at** при цьому позначає місто як точку на карті.

*My plane stopped **at** Dubai and Hanoi and arrived **in** Bangkok two hours late.* – Мій літак зупинявся у Дубаях та Ханой і прибув у Бангкок на дві години пізніше.

Прийменник **on** також може вживатися у випадках, коли мова йде про сферу діяльності:

*We've just heard a speech **on** modern economy.* – Ми щойно прослухали доповідь на тему сучасної економіки.

Також запам'ятайте використання прийменників місцезнаходження **at, in, on** з цими словами, оскільки вони не змінюються:

At	In	On
<i>at home</i> (вдома)	<i>in a car</i> (в машині)	<i>on a bus</i> (в автобусі)
<i>at work</i> (на роботі)	<i>in a taxi</i> (в таксі)	<i>on a train</i> (в поїзді)
<i>at school</i> (у школі)	<i>in a helicopter</i> (у гелікоптері)	<i>on a plane</i> (в літаку)
<i>at university</i> (в університеті)	<i>in a boat</i> (у човні)	<i>on a ship</i> (на кораблі)
<i>at college</i> (у коледжі)	<i>in a lift</i> (у ліфту)	<i>on a bicycle, on a motorbike</i> (на велосипеді, на мотоциклі)
<i>at the top</i> (зверху)	<i>in the newspaper</i> (в газеті)	<i>on a horse, on an elephant</i>

(на коні, на слоні)

at the bottom (знизу)   *in the sky* (в небі)

on the radio, on television (на радіо ,на телебаченні)

at the side (збоку)   *in a row* (в ряду)

on the left, on the right (зліва, справа)

at reception (на приймальні)

in the street (на вулиці; проте якщо вулиця широка, допускається вживання *on*)

on the way (на шляху)

Corner (in/on/at)

in the corner - в кутку, коли ми знаходимося всередині (кімнати, будинки і т.д.)

on / at the corner - на розі, коли ми знаходимося зовні (будівлі, споруди і т.д.)

*The TV set is **in the corner** of the living room.* - Телевізор в кутку вітальні.

*You can buy an ice-cream **on the corner** of the street.* - Ти можеш купити морозиво на розі вулиці.

Front / back (in/on/at)

З цими словами можуть використовуватися всі три прийменника місця, які ми обговорюємо сьогодні.

Якщо говоримо про будинки, будівлі, зали, натовпи людей, і інші об'єкти, то нам потрібен **прийменник at**:

*I will be waiting for you **at the front** of the theatre.* - Я буду чекати тебе перед театром.

*We sat **at the front**, so we could see the actors very well.* - Ми сиділи попереду (залу для глядачів), тому ми добре бачили акторів.

*She was standing **at the back**, so she could not hear what the teacher said.* - Вона стояла позаду (натовпу, групи), тому вона не чула, що сказав учитель.

Коли ми говоримо про машину (попереду, ззаду), то ми дивимося на машину як би зсередини, тому використовуємо **прийменник in**:

*The children must sit **in the back** of a car.* - Діти повинні сидіти ззаду / на задніх сидіннях в машині.

On вживається, коли мова йде про листи, аркушах паперу (на передній стороні, на зворотному боці):

*He took my application and wrote something **on the back**. - Він узяв мою заяву і щось написав на зворотному боці.*

*You should write your address **on the front** of an envelope. - Вам слід написати свою адресу на передній стороні конверта.*

Top (at /on)

Прийменник at використовуємо, коли говоримо про найвищу точку чого-небудь (at the top).

On - про два об'єкти, коли один знаходиться зверху другого, прикріплений зверху. Зауважте, з **прийменником on** в даному випадку артикль не вживається. Розглянемо на прикладах:

*The climber took a photo **at the top** of the mountain. - Скелелаз сфотографувався на вершині гори. (Вершина гори - її частина, найвища точка).*

*The climber set a flag **on top** of the mountain. - Скелелаз встановив прапор на вершині гори. (Прапор - окремий об'єкт, який не є частиною гори, а знаходиться на її вершині).*

*My flat is on the eighth floor **at the top** of the building. - Моя квартира на восьмому поверсі, на самому верху будівлі. (Моя квартира є частиною цієї будівлі).*

*There is a new billboard **on top** of the building. - Нагорі будівлі - новий рекламний щит. (Це не частина будівлі, а знаходиться вище, примикає).*

Arrive (at /in)

Це той випадок, коли в українській мові ми використовуємо завжди один і той же прийменник (в), а в англійському два, залежно від місця:

*Arrive **in** + країна, місто.*

*Arrive **at** + будівлю, місце, подія, захід.*

*We **arrived in** Moscow at 6 o'clock. - Ми прибули в Москву о шостій годині.*

*We **arrived at** the conference at 8. - Ми прибули на конференцію о восьмій.*

Назви населених пунктів (in /at)

Зазвичай ми використовуємо привід in з назвами населених пунктів і зі словами city, town, village і т.п. .:

*My friend lives **in Boston**. - Мій друг живе в Бостоні.*

*I dream of having a holiday **in a quiet village**. - Я мрію провести відпустку в тихому селі.*

Але якщо населений пункт - частина шляху, зупинка по маршруту, або місце зустрічі, то можна вживати також **прийменник at**:

*We stopped **at (in)** Boston, but I did not have time to visit my friend. - Ми зупинилися в Бостоні, але у мене не було часу відвідати мого друга.*

*The coach stopped **at (in)** a small village which looked like the place of my dream. - Автобус зупинився в маленькому селі, яка виглядала як місце моєї мрії.*

Ріки, озера, моря (in/on/at)

On використовується так само, як і в українській мові і позначає стан у водойми (біля річки, біля озера, біля моря):

*The hotel is **on** a picturesque lake. - Готель знаходиться на мальовничому озері / у озера.*

*London stands **on** the Thames. - Лондон стоїть на Темзі.*

In говоримо, коли хтось чи щось знаходиться у воді, занурене у воду:

*We were swimming **in** the lake / **in** the river / **in** the sea. - Ми плавали в озері, в річці, в морі.*

Можна сказати **at sea**, коли говорите про моряків, які знаходяться в морі, в плаванні:

*My brother is a sailor and he has been **at sea** for three months. - Мій брат - моряк і він в плаванні три місяці.*

Заходи (at)

У українській мові ми використовуємо прийменник «на» з назвами заходів. В англійській мові з назвами заходів використовується **at**:

at a conference - на конференції

at a meeting - на зустрічі

at a match - на матчі

at a concert - на концерті

Транспорт (at/on)

Прийменник on використовують, кажучи про громадський транспорт:

on a bus / plane / train / boat - на автобусі, літаку, поїзді, кораблі

On вживається також з тими видами транспорту, на яких людина сидить верхи (велосипеди, мотоцикли, і звичайно, тварини):

on a bike - на велосипеді

on a horseback - на коні

Говорячи про легкові автомобілі, прийнято застосовувати **прийменник in**:

in a car - на машині / в машині

in a taxi - на таксі / в таксі

Будинки, місця в місті (in /at)

Обидва прийменники можуть вживатися, коли мова йде про будівлі. Існують деякі відмінності.

Якщо ми думаємо про будівлі, як про місце проведення заходу, тобто для нас важливо саме цільове призначення будівлі, то слід використовувати **прийменник at**, якщо ж ми маємо на увазі будівлю або приміщення, то потрібно вжити **in**:

*It was rather cold **in** the theatre. - У театрі було холодно (в будівлі театру).*

*We saw a great play **at** the theatre. - Ми подивилися чудовий спектакль в театрі (ми відвідали захід).*

*He is **at** the cafe with his girlfriend. - Він в кафе зі своєю дівчиною (вони обідають).*

*It was raining, so he sought shelter **in** a cafe. - Йшов дощ, тому він сховався від дощу в кафе (в будівлі).*

З конкретними назвами закладів, магазинів, установ зазвичай використовують **at**:

*I had lunch **at** MacDonald's. - Я обідав в Макдональдс.*

*She bought this dress **at** Harrods. - Вона купила це плаття в Харродс.*

Зі словами, що позначають навчальні заклади і з назвами навчальних закладів зазвичай використовується **прийменник at**:

study at school / at college / at university - вчитися в школі, в коледжі, в університеті

*He studies law **at** Harvard University. - Він вивчає юриспруденцію в Гарварді.*

Якщо ви хочете сказати про чіємусь будинку або місце роботи то вам потрібен **прийменник at**:

*Sue is **at** Mary's (house). - Сью у Мері (будинку).*

*Tom was **at** the hairdresser's and had his hair cut. - Том був у перукаря і підстригся.*

І знову нагадаю вам, що якщо ви маєте на увазі саме будівлю або приміщення, то використовуйте **прийменник in**:

*Sue told that the walls **in** Mary's house were very thin. - Сью сказала, що в будинку Мері дуже тонкі стіни.*

*There is an unusual smell **in** the hairdresser's. - У перукарні незвичайний запах.*

Адреси (in/at)

Якщо ви називаєте повну адресу, то використовується **прийменник at**:

*I live **at** 39 North Street.* - Я живу в будинку 39 по Північній вулиці.

Якщо називається тільки вулиця, то вживається **in**:

*I live **in** North Street.* - Я живу на Північній вулиці.

Прийменник For

Прийменник For в англійській мові має багато значень, тому кожне з них потрібно розглядати окремо.

Нижче наведені випадки, в яких використовується прийменник for.

У значенні «**для**»:

*We do a lot of **for** the best terms of partnership.* – Ми робимо багато **для** найкращих умов партнерства.

*She decorated room **for** his return.* – Вона прикрасила кімнату **до** його повернення

У значенні **подяки або ціни за щось**:

*Thank you **for** everething!* – Дякуємо **вам** за все!

*I payed only 2 dollars **for** dinner.* – Я заплатив лише два долари **за** вечерю.

Коли мова йде про час, у значенні «**на протязі**», «**протягом**»:

*I've been trying to solve this problem **for** 3 weeks but I failed.* – Я намагався вирішити цю проблему три тижні, але нічого не вдалося.

Коли яка-небудь дія робиться для якогось об'єкта, у значенні «**за**», «**для**»:

*I voted **for** Barak Obama.* – Я голосував **за** Барака Обаму.

*All this is **for** you!* – Це все **для** тебе!

Коли мова йде про причину. В таких випадках прийменник for перекладається як «**за**»:

*I was fired **for** coming late.* – Мене вигнали **за** те, що я запізнювався.

*He was punished by his parents **for** bad marks.* – Він був покараний батьками **за** погані оцінки.

Прийменник From

Прийменник From в англійській мові вживається у наступних випадках:

Коли потрібно показати напрям дії (у значенні «**з**», «**звідки**», «**від кого**»):

*She didn't hear **from** her former husband for 5 years. – Вона нічого не чула **від** свого колишнього чоловіка останні п'ять років.*

*This is album of photos **from** USA. – Це фотографії, зроблені **в** США.*

Таким прийменником **from** може використовуватися для позначення початкового моменту виконання дії:

*He works **from** six a.m. till eight p.m. – Він працює з шостої ранку до восьмої вечора.*

*The bank is opened **from** 9 a.m. till 7 p.m. – Банк відкритий з 9 ранку до 7 вечора.*

Прийменник **By**

Прийменник by в англійській мові може перекладатися на українську по-різному.

Це залежить від того, що він позначає в реченні. Давайте розглянемо приклади вживання прийменника **by** в англійських реченнях.

Прийменник by може не перекладатися або перекладатися як «з», якщо він позначає суб'єкт дії:

*This house was built **by** great architect. – Цей будинок був побудований великим архітектором.*

*He started his business **by** selling shoes. – Він розпочав свій бізнес з продажу взуття.*

Прийменник by може перекладатися як «до», якщо мова йде про час:

*He must finish his work **by** midnight. – Він має закінчити роботу **до** опівночі.*

У значенні «біля», якщо мова йде про місце:

*Lets meet up **by** the lake. – Давай зустрінемось **біля** озера.*

Прийменник **Since**

Прийменник Since в англійській мові вказує на час та показує початок дії, що ще не завершилася. на українську **since** перекладається як «з», «з яких пір»:

*I've been working **since** 5 a.m. – Я працюю з п'яти годин ранку.*

***Since** when did she become a dentist? – **З яких пір** вона працює стоматологом?*

На відміну від прийменника **from**, **since** вказує на початок лише тієї дії, що є активною до цих пір, а **from** вказує на те, що дія вже завершена:

*This manufacture working **since** 1990. – Ця фабрика працює з 1990 року. (Вона все ще працює)*

*This manufacture worked **from** 1890 till 1956. – Ця фабрика працювала з 1890 до 1956 року.
(Вона більше не працювала)*

Прийменник **To**

Прийменник To в англійській мові може позначати напрямок. В такому випадку, його значення рівноцінне давальному відмінку в українській мові.

Приклади використання прийменника to:

*Give this ball **to** me. – Дай **мені** цей м'яч.*

*Could I come **to** you next morning? – Чи можу я прийти **до** тебе наступного ранку?*

I've been to London. – Я був у Лондоні.

Також прийменник to може вказувати на особу, на яку була направлена яка-небудь дія.

Приклади:

*I came closer **to** him and asked question about his life. – Я підійшов ближче **до** нього і запитав про його життя.*

*What she is going **to** present to her parents? – Що вона збирається подарувати батькам?*

Прийменник **out**

Прийменник **out** перш за все ми знаємо як аналог українського «з».

Наприклад, *I looked **out** the window. - Я виглянув з вікна.*

Але сам по собі прийменник **out** для передачі значення «з» вживається рідко (як правило, в складі фразових дієслів, до яких, до речі, відноситься і look out). Зазвичай **out** супроводжується ще одним прийменником - **of**.

*I got **out of** bed and went downstairs. - Я встав з ліжка і пішов вниз по сходах.*

*She suddenly jumped **out of** the window. - Вона несподівано вистрибнула з вікна.*

*I'll be **out of** town for a couple of weeks. - Я поїду з міста на пару тижнів (я буду поза домом).*

*He pulled a letter **out of** his shirt pocket, opened it and handed it to her to read. - Він витягнув лист з кишені сорочки, відкрив його і простягнув їй, щоб вона прочитала.*

Крім того, **to be out of** може вживатися, коли ви хочете сказати, що щось закінчилося:

*The printer is **out of** ink. We need to get some soon. - У принтері закінчилося чорнило. Треба терміново їх купити.*

*I'm afraid, we're **out of** milk. - Боюся, що у нас закінчилося молоко.*

Прийменник Over

Одне з основних значень **прийменника over** - горизонтальний рух одного об'єкта над іншим об'єктом. В даному випадку на українську мову прийменник перекладається як «через», «по».

*Jim travelled **over** the hill-Джим перейшов через пагорб.*

*He looked **over** his back garden-Він поглядом пройшовся по своєму задньому дворі.*

Прийменник over також використовується для опису одного об'єкта, що знаходиться над іншим, якщо при цьому описуються об'єкти стикаються, або якщо один об'єкт використовується для захисту, прикриття, іншого об'єкта (як в прямому сенсі, так і в переносному). Прийменник в даному випадку може перекладатися по-різному: «**поверх**», «**над**», «**понад**», і т.п.

*He put on a coat **over** his shirt-Вона наділа пальто поверх сорочки. (В даному прикладі зазначені об'єкти стикаються, тому використовується прийменник **over**.)*

*There were clouds **over** the city-Над містом були хмари. (Мається на увазі, що хмари накривали місто, тому використовується прийменник **over**.)*

*Jim was holding an umbrella **over** himself-Джим тримав над собою парасольку. (Мається на увазі, що парасолька захищає Джима від дощу, сонця, і т.п., тому використовується прийменник **over**.)*

При вказівці будь-якого кількості, швидкості, відстані, часу, **прийменник over** може означати «згори», «**більше**», «**понад**».

*There were **over** fifty people in the room-В кімнаті було понад п'ятдесят осіб.*

*The speed of the car was **over** a hundred miles per hour-Швидкість машини була більше ста миль на годину.*

*They covered **over** fifty miles yesterday-Вчора вони пройшли понад п'ятдесят миль.*

*They worked on this problem **over** a week-Вони вирішували це завдання більше тижня.*

Сполучник(Conjunctions)

Сполучник (Conjunction) – це службова частина мови, що зв'язує два слова, окремі незалежні речення в одному складносурядному або ж частини складнопідрядного речення. Сполучники не змінюють своєї форми, в реченні не виступають у якості певного члена речення і не використовуються самі по собі.

*Tom **and** I go to school together.* – Я та Том ходимо до школи разом.

Jack came straight to my house in order to go to the cinema together. – Джек прийшов прямо до мого будинку, щоб піти у кіно разом.

*Neither Kate **nor** Jim met Ann before.* – Ні Кейт, ні Джим до цього не зустрічали Енн.

Види сполучників за значенням

Сполучники англійської мови за своїм значенням поділяються на три основні групи: **сурядні** сполучники, **підрядні** сполучники та **парні** сполучники. Також окремо виділяють **сполучникові прислівники**.

Сурядні сполучники (coordinating conjunctions) поєднують однакові за своїми функціями слова, однорідні члени речення, фрази, незалежні речення в єдине складносурядне речення.

and – та, і, й

for – бо, адже, тому що

or – або

yet – однак, все ж, але

but – але

nor – не, ні, теж, також не

so – так що, тому, тільки б

Кома ставиться **перед сполучником**, коли він сполучає незалежні речення. Однак і в цьому випадку кома може не вживатися, якщо такі речення короткі. Коли сурядний сполучник поєднує слова або однорідні члени речення, вони **не розділяються** комою. Виняток становлять так звані оксфордські коми.

*Do you want some tea **or** coffee?* – Ти хочеш трохи чаю або кави? (однорідні члени речення)

*It was late(,) **so** i decided to go home.* – Було пізно, тому я вирішив піти додому. (два незалежних речення в одному складносурядному)

*I know you are waiting for my help, **yet** I don't know how to help you.* – Я знаю, що ти чекаєш моєї допомоги, та я не знаю, як тобі допомогти. (два незалежних речення в одному складносурядному)

Підрядні сполучники (subordinating conjunctions) поєднують підрядне речення з головним, від якого воно залежить за змістом, таким чином утворюючи складнопідрядне речення.

after – після, після того, як

as – так як, бо

before – перед тим, як,

if – якщо

since – так як, з тих пір, як

that – що, щоб

till – поки, до того часу, як

unless – поки не, якщо не

whether – чи

where – де

although – хоча, не дивлячись на те, що

because – тому що, бо

how – як, яким чином

once – як тільки

than – чим, ніж, від, як

though – хоча, пропри те, що

until – до тих пір, поки

whenever – кожного разу, коли, коли б не, щоразу

while – доки, в той час, як

when – коли

Підрядний сполучник завжди стоїть на початку підрядного речення, яке може стояти перед або після головного. Перед ним **не ставиться кома**.

Chris never goes to the beach with us as he doesn't know how to swim. – Кріс ніколи не ходить з нами на пляж, тому що він не вміє плавати.

I will let you use my computer when you finish your homework. – Я дозволю тобі користуватись моїм комп'ютером, коли ти закінчиш своє домашнє завдання.

Unless we leave right now, we will be late for the flight. – Якщо ми не вийдемо зараз же, ми запізнимося на літак.

Парні сполучники (correlative conjunctions) слугують для поєднання слів, фраз, однорідних частин в одному реченні.

both ... and – та ... та, й ... й

either ... or – або ... або

not only ... but (also) – не тільки ... а й

rather ... or – чи ... чи

just as ... so – як ... так й ...

neither ... nor – ні ... ні

whether ... or – чи то ... чи то, чи ... чи

if ... then – якщо ... то

Кома ставиться між парними сполучниками для інтонаційної паузи або ж при поєднанні сполучниками двох довгих фраз. **Парні сполучники не використовуються** для поєднання різних незалежних речень в одне складносурядне.

Both Derek and Sam are good at maths. – Й Дерек, й Сем сильні в математиці.

This girl is not only beautiful, but also really smart. – Вона не тільки гарна, але ще й дійсно розумна.

Would you rather be rich or be happy? – Ти б обрав бути багатим або ж щасливим?

Сполучникові прислівники

До сполучників також відносять **сполучникові прислівники**, що сполучають два незалежних речення в одне складносурядне, або ж вони стоять на початку речення для його логічного зв'язку з попереднім реченням.

after all – все ж таки, тим не менш

also – також, до того ж

as a result – в результаті

besides – до того ж, окрім того

consequently – отже, тому, в результаті

for example – наприклад

however – однак, проте, незважаючи на це

in addition – на додаток до, крім того

in fact – по суті, справа в тому, що, фактично

in other words – інакше кажучи

meanwhile – тим часом, між іншим

moreover – більш того, до того ж

on the other hand – з іншого боку

therefore – тому, отже

thus – так, отже, таким чином,

наприклад

then – потім, після, в такому разі, до того ж

В складносурядному реченні **перед сполучниковими прислівниками** може ставитися крапка з комою, а після прислівника – кома. В окремому реченні **сполучниковий прислівник** часто стоїть на початку речення і виділяється **комою**.

Last Sunday Clark went to a party and stayed there all night; as a result, he overslept and missed his Monday exams. – В минулу неділю Кларк пішов на вечірку і залишився там на всю ніч; в результаті цього, він проспав та пропустив свої екзамени в понеділок.

I don't want to go to that French restaurant. In fact, i don't really like French food. – Я не хочу йти у той французький ресторан. Чесно кажучи, я не люблю французьку їжу.

The music and the food at yesterday's party were not great. Moreover, i was really bored. In other words, the party was awful. – Музика й їжа на вчорашній вечірці були не супер. До того ж, мені було справді нудно. Інакше кажучи, вечірка була жахлива.

Види сполучників за способом творення

Сполучники англійської мови за способами творення можна поділити на **прості, складні та складені сполучники**.

Прості сполучники (simple conjunctions) складаються з кореня без суфіксів або ж префіксів.

and – та, і, й

as – так як

or – або, чи

then – потім

but – але

if – якщо

till – поки

how – як

so – так що

Складні сполучники (compound conjunctions) утворені від простих сполучників або інших частин мови з додаванням префіксів або суфіксів (особливо частини **-ever** – коли-небудь, завжди)

although – хоча

until – поки не, допоки

unless – якщо не

because – так як, тому що, бо

however – тим не менш, однак

whenever – кожного разу, коли, щоразу

Складені сполучники (composite conjunctions) складаються з двох та більше слів, службових та самостійних частин мови. До них також належать **парні сполучники**.

as if – неначе, ніби

in case – у випадку, на випадок, якщо

as well as – також як

not only ... but also – не тільки ... а й

whether ... or – чи ... чи

neither ... nor – ні ... ні

Як відрізнити сполучники від інших частин мови

Часто сполучники англійської мови мають однакові форми з прислівниками та прийменниками. Для того, щоб відрізнити їх, треба знати, яку функцію в реченні виконує кожна з цих частин мови.

Сполучники **ніколи не стають** членами речення, як, наприклад, прислівники. Сполучники також **не залежать** та **не поєднані** з певним словом, як прийменники, вони тільки з'єднують слова, фрази та речення між собою. Сполучники часто стоять **на початку речення, між двома** простими реченнями в одному складному або ж **між однорідними членами** речення.

*I have never met such a lovely girl **before**.* – Я ніколи до цього не зустрічав таку милу дівчинку. (*before* – прислівник)

*Don't jump the queue! I came here **before** you!* – Не лізь без черги! Я прийшов сюди раніше за тебе! (*before* – прийменник)

*Please, brush your teeth **before** you go to bed.* – Будь ласка, почисти зуби, перш ніж будеш лягати спати. (*before* – підрядний сполучник)

Числівник(Numeral)

Числівник – частина мови в англійській, що позначає кількість або порядок предметів та відповідає на питання **скільки? котрий?**.

Числівники в англійській мові розподіляються на кількісні та порядкові:

Кількісні числівники в англійській мові відповідають на запитання скільки? та позначають кількість чого-небудь чи кого-небудь (предметів, людей та ін.): *one (один), two (два), three (три), four (чотири), five (п'ять), six (шість), seven (сім), eight (вісім), nine (дев'ять), ten (десять), eleven (одинадцять), twelve (дванадцять), thirteen (тринадцять), fourteen (чотирнадцять), fifteen (п'ятнадцять)* і так далі.

Порядкові числівники в англійській мові відповідають на запитання котрий? та позначають порядок кого- чи чого-небудь при лічбі: *first (перший), second (другий), third (третій), fourth (четвертий), fifth (п'ятий), sixth (шостий), seventh (сьомий), eighth (восьмий), ninth (дев'ятий), tenth (десятий), eleventh (одинадцятий), twelfth (дванадцятий), thirteenth (тринадцятий), fourteenth (чотирнадцятий), fifteenth (п'ятнадцятий)* і так далі.

Особливості вживання англійських числівників

В англійській мові при позначенні номерів, сторінок, розділів, частин книг, будівель, трамваїв та ін. зазвичай вживаються **кількісні числівники**. У цьому випадку числівник йде за іменником, а артикль не використовується:

chapter three – глава третя

page five – сторінка п'ята

Але якщо використовується порядковий числівник, то необхідно використовувати означений артикль, а числівник ставити наперед іменника:

the third chapter – третя глава

the fifth page – сторінка п'ята

Роки в англійській мові позначаються кількісними числівниками. Проте читаються вони по-іншому, ніж в як в українській мові. Так, якщо рік має у своєму складі чотири цифри, то при вимові він розділяється на 2 частини.

Наприклад:

1999 – nineteen ninety-nine

1850 – eighteen fifty

2001 – two thousand and one

2007 – two thousand and seven

Якщо мова йде про століття, то використовуються порядкові числівники:

the 17th century – 17 століття

the nineteenth century – 19 століття

При позначенні арифметичних дій, дієслово, що виражає результат дії, може бути як в одиниці, так і в множині:

*Six and seven is (are) **thirteen**.* – Шість та сім складають тринадцять.

З кількісними числівниками, що більше одиниці, використовується дієслово у множині:

*There are **four** of us: I, my brother, mother and father.* – Нас є четверо: я, мій брат, мати та батько.

Функції у реченні

Англійські числівники можуть виконувати наступні функції в реченні:

1. Підмета:

***Nine** is the number I like.* – Дев'ять – число, що мені подобається

2. Додатку:

*Add **three** mango to **five** and you get 8 mango.* – Додайте три манго до п'яти манго і ви отримуєте вісім манго.

3. Означення:

*There is only one Master of Coin in **Seven** Kingdoms.* – Є лише один скарбник у Семи королівствах.

Артикль(Article)

Артикль в англійській мові – службова частина мови, яка служить для визначення категорії невизначеності / визначеності.

Визначеність означає, що предмет є індивідуальним, він виділений з усіх інших предметів цього виду. Невизначеність, навпаки, являє собою посилення на цей тип предмету в цілому.

Тому в англійській мові існує три види артиклів:

Неозначений a, an (*the indefinite article*)

Означений the (*the definite article*)

Нульовий артикль (*the zero article*)

Також дивіться місце артикля в реченні в кінці статті та виключення з правил його розміщення.

Неозначений артикль a (an)

Неозначений артикль a (an) походить від числівника one і використовується, як правило, з іменником в однині, що позначає обчислювані предмети.

Неозначений артикль у формі літери a використовується з іменниками, що розпочинаються на приголосну, у формі an – лише з іменниками, що розпочинаються на голосну.

Неозначений артикль використовується в наступних випадках:

1. Коли артикль використовується у класифікованому значенні і відносить предмет до певного класу або групи предметів:

*There is a ball on **the** grass.* – На траві лежить м'яч (а не людина, собака чи щось інше).

*It is **a** golf ball.* – Це м'яч для гольфу (а не чого-небудь іншого).

До такого значення артикля також відносяться окличні речення з використанням слова what:

*What **a** tall boy!* – Який високий хлопець!

*What **an** awful film!* – Який поганий фільм!

Та артиклі перед обчислюваними іменниками зі словами **rather, quite, such** і **most**:

*It's **quite a** difficult question.* – Це досить важке питання.

2. Коли артикль використовується в узагальнюючому значенні. В такому випадку артикль позначає, що іменник є представником деякого класу і все, що про нього сказано в реченні, можна віднести до інших предметів цього ж класу:

A limerick is a short comic verse consisting of five lines. – Лімерік (будь-який) – це короткий гумористичний вірш з п'яти рядків.

A kitten is a young cat. – Кошеня (будь-яке) – це молода кішка.

A cow gives milk. – Корова (будь-яка) дає молоко.

Узагальнюючі артиклі, на відміну від класифікованих лише відкривають висловлювання, а не вводять нову інформацію.

3. Коли артикль використовується у числовому значенні, виражаючи число «один»:

I will come in an hour. – Я приїду через (одну) годину.

We could stay in London for only a day. – Ми могли залишитися в Лондоні лише на один день.

Також артиклі в числовому значенні можуть набувати значення «чарка»(одна), «порція», «різновид» та ін.:

I'd like a whiskey. – Я би хотів віскі (одну чарку).

Let's drink a coffee or two? – Давай по одній-дві чашці кави?

4. Англійські іменники, що в множині використовуються без артикля, в однині вимагають використання неозначеного артикля:

This is a Chinese character. – Це китайський ієрогліф.

Those are Chinese characters. – Це китайські ієрогліфи.

5. Коли предмет, особа чи поняття вперше згадані в контексті. Вони ще не відомі співрозмовникові або читачеві:

Suddenly I heard a loud cry. - Несподівано я почув гучний крик (чийсь).

In the distance they saw a lake. – Вдалині вони побачили озеро (поки що невідомо яке).

Також на кількість предметів можуть вказувати слова **many** (багато), **few** (мало), **a few** (трошки, декілька) замість артикля:

She's broken a few vases yesterday. – Вчора вона розбила декілька ваз.

6. Неозначений артикль також вживається з наступними власними назвами:

Окремі члени сім'ї:

He is a Jones, and this means a lot. – Він – Джонс (один з сім'ї Джонс), а це значить багато.

Невідомі люди:

There is a Mrs. MacArthur waiting for you. - Вас чекає місіс Макартур.

З власними назвами, що використовуються як загальні:

I'm not a Rambo, am I? – Я не Рембо, чи не так?

7. Та у стійких словосполученнях:

a few – трошки, декілька

a little – трошки, небагато

a lot of – багато

a number of - деяка кількість

as a result – у результаті

at a distance of - на відстані

at a loss - у розгубленості

at a speed of - зі швидкістю, на швидкості

at a time - за один раз

for a long / short time – протягом тривалого / короткого часу

in a hurry – квапливо

in a whisper – пошепки

on a large / small scale - у великому / малому масштабі

to go for a walk – піти на прогулянку

to have a good / bad time – добре / погано проводити час

Означений артикль the

Означений артикль the походить від вказівного займенника that, звідси і його значення. Він використовується в однині та множині з обчислюваними та необчислюваними іменниками.

Означений артикль використовується в наступних випадках:

1. Коли предмет або особа вже згадувалися або він є відомим з контексту:

This is a map. The map is large. – Це карта. Карта є великою.

*My children are in **the** village.* – Мої діти у селищі (співрозмовникам відомо, що це за селище).

2. Якщо іменник є єдиним у своєму роді або в даній ситуації:

*«**The Red Book of the USSR**» was published in 1978.* – «Червона книга» СРСР була опублікована у 1978.

***The Bengal tiger** is on the brink of extinction.* – Бенгальський тигр (як вид) знаходиться на межі вимирання.

3. Якщо перед іменником використовується порядковий числівник або прикметник у найвищому ступені:

*He is **the third** guy in this room.* – Він третій хлопець у цій кімнаті.

***The highest** mountain is Everest.* – Еверест – найвища гора.

4. Перед іменником, що позначає речовину, якщо мова йде про деяку кількість цієї речовини, яка знаходиться в пакеті, банці та ін. ємкості:

*Pass **the** milk, please.* - Передайте молоко, будь ласка.

***The water** in **the** glass is very cold.* – Вода у стакані дуже холодна.

5. Перед іменниками, що позначають частини доби (ранок, вечір та ін.):

*I get up at seven in **the** morning.* – Я встаю о сьомій годині ранку.

6. Слова **next, following, last, very** і **only** вимагають вживання означеного артикля:

***The only** question I have is how much I will be paid.* – Мене хвилює лише одне питання: скільки мені заплатять.

*In **the** following month we are going to London.* – В наступному місяці ми їдемо до Лондона.

7. З іменниками в множині, якщо ті в однині мали означений артикль та в у випадках, коли на увазі маються всі члени однієї групи:

*He liked **the** presents I bought.* – Йому сподобалися подарунки, що я їх купила.

***The city-dwellers** often suffer air pollution.* – Жителі міст часто страждають від забруднення повітря.

8. Коли необхідно провести порівняння або ж додатково уточнити яку-небудь деталь:

*You are not **the** light-minded John I knew.* – Ти вже не той легковажний Джон, котрого я колись знав.

*She married George Brown, but it is not **the** George Brown who owns the local oil company.* – Вона вийшла заміж за Джорджа Брауна але це не той Джордж Браун, що володіє місцевою нафтовою компанією.

9. Перед прізвиськами:

*John the Tall is a famous robber in **this** town.* – Високий Джон – відомий у цьому місті грабіжник.

Крім вищезазначених ситуацій, означений артикль *the* використовується з наступними власними іменами:

з астрономічними назвами: *the Sun, the North Star*

з географічними назвами: *the South Pole, the Hague, the Crimea*

з назвами гір: *the Crimean Mountains, the Carpathian Mountains*

з ріками: *the Thames, the Dniπρο*

з морями та океанами: *the Black Sea, the Atlantic Ocean*

з частинами світу: *in the North, to the West*

з назвами каналів: *the Panama Canal, the Suez Channel*

з назвами деяких країн: *the USA, the Netherlands, the United Kingdom*

з національностями: *the Ukrainians, the Americans*

з назвами пустель: *the Sahara, the Gobi*

з районами міст: *the Bronx, the City*

з назвами судів: *the Queen Elizabeth*

з назвами газет: *the Times, the Guardian*

з назвами граматичних категорій: *the Noun, the Passive Voice*

з назвами сімей: *the Forsytes, the Simpsons*

Також він використовується у стійких словосполученнях:

all the same - байдуже

by the way – до речі

on the one hand / on the other hand – з однієї / з іншої сторони

on the right / on the left – праворуч / ліворуч

on the whole – в цілому

the day after tomorrow – післязавтра

the day before yesterday – позавчора

the other – інший

to play the piano / violin – грати на піаніно / скрипці

to tell the truth – розказувати правду

та з іншими.

Нульовий артикль

Нульовим артиклем в англійській мові позначаються випадки, коли не використовується жоден з артиклів: **ні неозначений a (an), ні означений the**. Артикль не потрібно використовувати в наступних випадках:

1. Якщо мав знаходитися неозначений артикль, але його немає, оскільки іменник вживається у множині:

I see people having fun. – Я бачу, як люди розважаються.

2. З іменами людей, кличками тварин:

I hear Lucky scratching the door. – Я чую як Лакі шкрябає двері.

3. З необчислюваними абстрактними іменниками:

They left the room with dignity. – Вони з гідністю покинули кімнату.

She is an expert in modern art. – Вона експерт у сучасному мистецтві.

4. Якщо з іменником використовуються присвійні, вказівні, питальні і невизначені займенники або ж іменники у присвійному відмінку:

I love her stories. – Мені подобаються її історії.

5. З необчислюваними іменниками, що позначають речовину:

Stone was the main material used in fortifications. – Камень був основним матеріалом, за допомогою якого будувалися фортифікації.

Water is a vital substance for our life. – Вода є життєво необхідною речовиною для нашого життя.

6. Коли мова йде про двох тісно пов'язаних між собою людей або предмета:

They look like mother and son. – Вони виглядають як мати та син.

They always quarrel like cat and dog. – Вони постійно сперечаються, як кіт з собакою.

7. З титулами, якщо після титулу йде прізвище:

Mister Jefferson, you are welcome. – Містер Джеферсон, ласкаво просимо.

8. При вказівці на єдину посаду окремого виду:

Abraham Lincoln was elected President in 1861. – Авраам Лінкольн був обраний президентом в 1861 році.

You deserve to be chairman of the meeting. - Ви заслуговуєте головувати на цих зборах.

9. Якщо значення іменника виражає не предмет чи особу, а якість:

Idiot I was to invite him to the party. – Я був дурнем, що запросив його на вечірку.

You are not even man enough to admit your fault. – У тебе навіть не вистачає смілості визнати свою помилку.

Також артикль не використовується з деякими географічними назвами:

з затоками: *Cardiff Bay*

з півостровами: *Crimea*

з озерами, якщо перед ним йде слово «lake»: *Lake Ontario*

з назвами водопадів: *Niagara Falls*

з островами: *Malta*

з назвами гір (але не з гірськими пасмами): *Everest*

з континентами: *Europe, Asia*

з назвами країн: *Croatia*

за назвами міст: *London, Saint-Petersburg*

Відсутній артикль і у деяких стійких словосполученнях:

at breakfast / dinner / lunch - за сніданком / вечерею / обідом

at home – вдома

at night – вночі

at sunset / sunrise - на заході сонця / світанку

at war/peace – у війні / мирі

by accident - випадково

by air/water/sea/land – літаком / водним шляхом / морем / по суші

by chance – за збігом обставин

by heart – напам'ять

by mistake – помилково

by train / ship / bus – поїздом / кораблем / автобусом

from time to time – час від часу

in case of – у випадку

in fact – насправді

in secret – по тай

in sight – на виду, в полі зору

in time – вчасно

on demand – на вимогу

та в інших.

Крім того, артикль в англійській мові може опускатися, хоча за правилом він має бути розміщеним у реченні. Найчастіше це трапляється у:

В газетних заголовках:

Old lady detains a robber. – Стара леді затримує грабіжника.

В телеграмах:

Monthly report needed send first opportunity. – Необхідний щомісячний звіт, відправте за першої можливості.

У сценаріях:

Actors stand near cinema, then move across street. – Актори стоять біля кінотеатру, потім переходять вулицю.

Префікси (Prefixes)

a-	ex-	im-	macro-	non-	re-	ultra-
anti-	extra-	in-	micro-	out-	retro-	un-
co-	hemi-	infra-	mini-	over-	semi-	under-
de-	hyper-	inter-	mis-	post-	sub-	
demi-	hypo-	intra-	mono-	pre-	super-	
dis-	il-	ir-	multi-	pro-	trans-	

Префікси англійської мови використовуються для утворення нових слів. Вони можуть змінювати значення слова, але в більшості випадків вони не змінюють частину мови, до якої це слово належить. Префікси стоять **перед** коренем слова і часто приєднуються до дієслів, прикметників, іменників та прислівників.

Не існує чітких правил приєднання **префіксів**, так як префікси, що використовуються в англійській мові, були запозичені з французької, грецької та латинської мов. Тому слова с префіксами треба запам'ятовувати кожне окремо. Однак, знання англійських префіксів значно допоможе при запам'ятовуванні нових слів.

prefix – префікс

co-operation (cooperation) – співпраця,

impolite – неввічливий, нечемний

співробітництво

antiaircraft – протиповітряний

undergo – зазнавати, зносити

anti-American – антиамериканський

Заперечні префікси

Префікси **un-, in-, im-, il-, ir-, a-, non-, dis-**, а також **mis-** вживаються для утворення заперечної форми слова або його антоніма. В більшості випадків вони приєднуються до прикметників. В реченні використання таких префіксів можна замінити заперечною часткою **not**.

*I am **unable** to do this. – Я не в змозі зробити це.*

*I am **not able** to do this. – Я не можу зробити це.*

*It's **impossible!** – Це неможливо!*

*It's **not possible!** – Цього не може бути!*

Префікс **un-** використовується частіше за інші префікси та приєднується до слів, що можуть починатися як з голосного, так і з приголосного звуків.

unable – бути не в змозі, неспроможним

able – бути спроможним

unhelpful – некорисний, даремний

helpful – корисний

unknown – невідомий

known – відомий

uncomfortable – некомфортний

comfortable – комфортний

unfinished – незакінчений

finished – закінчений, завершений

Префікс **in-** використовується зі словами, що починаються з голосних (окрім **i** і **u**) та приголосних.

accurate → *inaccurate* (неточний)

organic → *inorganic* (неорганічний)

appropriate → *inappropriate* (непідходящий, невідповідний)

sane → *insane* (ненормальний)

definite → *indefinite* (невизначений)

decent → *indecent* (неналежний, непристойний)

Префікс **im-** приєднується до слів, що починаються тільки на приголосні **m** та **p**.

moral → *immoral* (аморальний)

mobile → *immobile* (нерухомий)

possible → *impossible* (неможливий)

polite → *impolite* (нечемний, неввічливий)

Префікс **il-** вживається зі словами, що починаються з приголосного **l**.

legal → *illegal* (нелегальний)

logical → *illogical* (нелогічний)

legible → *illegible* (нечіткий, незбірливий)

literate → *illiterate* (неписьменний, безграмотний, невіглас)

Префікс **ir-** вживається тільки з тими словами, що починаються з приголосного **r**.

regular → *irregular* (неправильний)

responsible → *irresponsible* (безвідповідальний)

relevant → *irrelevant* (невідповідний, недоречний, той, що не має відношення)

rational → *irrational* (нераціональний)

Префікс **a-** приєднується тільки до тих слів, що починаються з приголосного. Він має значення відсутності певної якості.

political → *apolitical* (аполітичний)

sexual → *asexual* (асексуальний, безстатевий)

theist → *atheist* (атеїст)

moral → *amoral* (аморальний)

Префікс **-a** також має значення «на», «в», «у бік до» або ж вказує на спосіб дії. В цьому значенні **a-** може змінювати частину мови, до якої належить слово. В більшості випадків він приєднується до іменників, утворюючи прикметники та прислівники, або ж до прикметників, утворюючи прислівники.

ablaze – палаючий, той що у вогні

blaze – вогонь, полум'я

abed – той, що лежить у ліжку, на ліжку

bed – ліжка

afoot – пішки, той, що йде пішки

foot – ступня

agape – роззявивши рота

gape – позіх, здивований погляд

ashore – до берега, на берег, на березі

shore – берег

away – далеко, віддала, здалеку

way – шлях, дорога, маршрут

afar – далеко, удаліні, здалеку

far – далекий, дальній

aloud – вголос, гучно

loud – гучний

alow – внизу, вниз, донизу

low – низький

awry – кривий, невдалий, косо, набік

wry – кривий, неправильний, невдалий

Префікс **non-** може стояти як перед голосним, так і перед приголосним звуком. Префікс вказує на заперечення або відсутність чогось, певної якості.

conformist → **nonconformist** (інакомислячий, дисидент, бунтар)

sense → **nonsense** (безглуздя, нісенітниця)

descript → **non-descript** (невизначений, таке, що важко визначити)

non-alcoholic (безалкогольний)

Префікс **dis-** приєднується до слів, що починаються з голосного або приголосного звуків. Префікс вказує на протилежність дії, якості.

like → **dislike** (не любити)
agree → **disagree** (не погоджуватися)
comfort → **discomfort** (дискомфорт)
appear → **disappear** (щезати, зникати)
order → **disorder** (безлад, безладдя)
approve → **disapprove** (не схвалювати)

Префікс **mis-** вказує на неправильність чогось. Він вживається перед всіма звуками: приголосними та голосними.

understand → **misunderstand** (неправильно зрозуміти, не порозумітися)
spell → **misspell** (писати з помилками)
interpret → **misinterpret** (неправильно витлумачувати)
fortune → **misfortune** (невдача)
focusing → **misfocusing** (расфокусування)
hear → **mishear** (недочути, погано, неправильно почути)

Префікс **re-** вказує на повторюваність дії і на українську мову часто перекладається префіксом «**пере-**». Він часто приєднується до дієслів.

rewrite – переписувати
repaint – перефарбовувати
renew – обновляти, відновлювати
redirect – переадресовувати, переорієнтувати
redo – переробити
re-assort – пересортувати

Префікс **co-** вказує на певну дію, що виконується спільно з кимось або чимось.

coeducation – спільне навчання
coexist – співіснувати
cooperative – спільний, об'єднаний
coworker – колега, товариш по роботі

collaboration – співробітництво, співпраця

coincidence – (випадковий) збіг

Префікс **ex-** в більшості випадків використовується з іменниками і передає значення «колишній», «попередній», «минулий». У цьому значенні префікс завжди пишеться через дефіс. У реченні префікс **ex-** може замінитись на прикметник **former** (попередній).

ex-president – екс-президент, попередній президент

ex-boyfriend – колишній хлопець

ex-wife – колишня дружина

ex-member – колишній учасник

ex-minister – колишній міністр, екс-міністр

ex-emperor – колишній, попередній імператор

Префікс **ex-** також передає значення «ззовні», «за межами», «назовні», а також «точно», «абсолютно». В цьому значенні префікс завжди пишеться **разом** зі словом без дефісу, адже в більшості випадків воно не вживається без префіксів.

exterior - екстер'єр

expression - вираження, вираз, експресія

exception - виняток

excavate - копати, рити, викопувати

exhale - видихати

Префікс **de-** вживається для того, щоб придати певному слову значення відходу, усунення чогось, зворотніх процесів.

departure – відправлення

deforestation – вирубка лісів

decentralization – децентралізація

dethrone – усувати, скидати з престолу

demotivate – демотивувати

degrade – погіршувати, знижувати, принижувати

Over-, Under-, Sub-

Префікс **over-** вказує на надмірність, перевищення, перебільшення чогось, над, понад чогось або якщо щось знаходиться над чимось.

overconfident – занадто впевнений

overweight – надлишкова вага, тягар, перевантажувати

overcome – побороти, подолати, перемогти

overcoat – пальто

Under- використовується як антонім до суфікса **over-** та перекладається як «недо-», «під-».

underestimate – недооцінювати

underweight – недостатня вага, недоважання

underline – підкреслювати

underwear – натільна білизна

Префікс **sub-** означає, що певний предмет знаходиться під чимось, підпорядкування чогось чомусь, певний підрозділ, а також має значення «майже».

submarine – підводний човен

subordinate – підпорядковуватись, підрядний

subtropical – субтропічний

substandard – нестандартний, нижче якості

Super-, Hyper-, Hupo-

Префікс **super-** передає значення того, що щось знаходиться над чимось, зверху, перевищення норм або ж вищості за якістю, розміром, зверхності чогось над чимось.

superscript – верхній, нарядковий індекс

supernatural – надприродний, надприродне явище

supermarket – супермаркет

supersize – великий розмір (більше норми)

Префікс **hyper-** використовується для позначення перебільшення, перевищення чогось, він синонімічний до префікса **super-**. Він часто використовується в наукових термінах та перекладається як «над-», «дуже», «гіпер-».

hyperactive – гіперактивний, надактивний

hypersonic – надзвуковий

hyperthermia – перегрівання організму, гіпертермія

hyperpower – наддержава

Нуро- протилежний за значенням до префікса **hyper-** і вказує на щось нижче норми, те, що знаходиться знизу, або ж слабке вираження певних якостей. Він також переважно використовується в термінах.

hypoactivity – гіпоактивність, знижена активність

hypoallergenic – гіпоалергенний, зі зниженим вмістом алергенів

hypothermia – гіпотермія, переохолодження

hypodermic – підшкірний

Ultra-, Infra-

Префікси **ultra-** та **infra-** протилежні за значенням та загалом використовуються в наукових термінах. За своїм значенням вони подібні до префіксів **hyper-** та **нуро-**.

Префікс **ultra-** означає щось, що знаходиться за межами чогось, над, понад чимось, щось крайнє. Слова з таким префіксом перекладаються як «зверх», «ультра».

ultraviolet – ультрафіолет

ultrasonic – ультразвуковий, надзвуковий

ultramicroscopic – ультрамікроскопічний

ultrafast – надшвидкий, дуже швидкий

Префікс **infra-** вказує на щось, що знаходиться нижче, в межах чогось, під, нижче певного показника. Слова з таким суфіксом перекладаються як «під-», «інфра-».

infrared – інфрачервоний

infrasonic – інфразвуковий

infrspecific – внутрішньовидовий

infrastructure – інфраструктура

Pre-, Post-

Префікси **pre-** та **post-** є парними антонімами.

Префікс **pre-** несе значення передування чогось чомусь, те, що стоїть перед чимось, або було до чогось.

preface – передмова

prepay – робити передоплату, авансувати

prehistoric – доісторичний

prewar – довоєнний, передвоєнний

Префікс **post-** вказує на те, що щось стоїть, йде, відбувається після чогось.

postgraduate – аспірантський, після закінчення університету

postscript – постскриптум, епілог

postdate – датувати більш пізнім числом

postwar – післявоєнний

Inter-, Intra-, Trans-

Префікси **inter-**, **intra-**, **trans-** за тим значенням, що надають слову, можуть бути синонімами.

Префікс **inter-** несе значення «серед чогось», «між певними групами» і вказує на зв'язки та взаємодію між певними групами, поняттями.

international – міжнародний

interstate – міжобласний, міжштатний, міждержавний

interact – взаємодіяти

interchange – обмінюватися, замінити

Префікс **intra-** (**intro-**) передає значення «усередині», «в межах чогось».

intramural – той, що відбувається в стінах або в межах будинку

intravenous – внутрішньовенозний

intraday – добовий, той, що здійснюється в межах дня

introspect – вдивлятися, вникати, займатися самоаналізом

Префікс **trans-** несе значення «через щось»: переміна, передача, перехід з одного стану в інший, а також зв'язки, з'єднання різних предметів, явищ тощо.

transnational – транснаціональний, міждержавний

transatlantic – трансатлантичний, американець

transport – транспорт

transform – змінювати, перетворювати, трансформувати

Pro-, Retro-, Anti-

Префікс **pro-** часто використовується для позначення руху, просування вперед або значення підтримки певної ідеї: «за щось», «в підтримку».

prospective – майбутній, очікуваний, можливий

progress – прогрес, розвиток, рух вперед

pro-American – проамериканський

pro-reform – прихильник, прибічник реформ

Префікс **retro-** використовується в значенні «назад», «позаду».

retrospective – ретроспективний, той, що стосується минулого

retrogress – погіршуватися, рухатись назад

retroflex – загнутий назад

retroact – рухатись у зворотному напрямку, протидіяти

Префікс **anti-** передає значення «проти». Він є антонімом до префікса **pro-**.

antibiotic – антибіотик

antiaircraft – протиповітряний, зенітний

anti-American – антиамериканський

anti-corruption – антикорупційний

Extra-, Out-

Префікс **extra-** вказує на надмірність певної якості, вихід за межі, додатковість чогось або ж найвищий ступінь певної якості предмету. Він часто використовується з прикметниками.

extracurricular – позапрограмний, позакласний, факультативний

extraordinary – надзвичайний, екстраординарний

extracellular – позаклітинний

extracentral – позацентровий

Префікс **out-** передає значення «поза», «назовні», а також «бути або робити щось краще за інших», «перевершувати». Цей префікс часто додається до дієслів, іменників та прикметників.

outdo – перевершити, побороти

outbuilding – службове приміщення, надвірна будівля

outspeak – висловитися, сміливо заявити, говорити гучніше, краще

outstanding – видатний, знаменитий, відомий

Hemi-, Semi-, Demi-

Префікси **hemi-**, **semi-**, **demi-** передають схоже значення: значення чогось неповного, зробленого наполовину. Однак, вони відрізняються за своїм походженням.

Префікс **hemi-** частіш за все зустрічається в наукових термінах та передає значення фізичної симетричної половини чогось, того, що було поділено «наполовину, напів». Він був запозичений з грецької мови.

hemisphere – півкуля

hemicycle – півколо

hemiplegia – геміплегія, параліч половини тіла (лівої або правої)

hemianopia – геміанопія, однобічна сліпота

Латинський префікс **semi-** окрім значення половини або дії, виконаної наполовину, передає значення неповної дії: «практично», «по суті», «злегка, трохи», «до певної міри»

semicircular – напівкруглий

semifinal – півфінал

semipermanent – майже незмінний, напівперманентний

semiconscious – в напівнепритомному стані

Французький префікс **demi-** передає значення «половина», «наполовину», «пів-» та використовується зі словами, що стосуються сфери мистецтва, моди, типографії, а також в військових термінах або інших термінах, що прийшли з французької мови.

demigod – напівбог

demitone – напівтон

demimonde – демімонд, люди сумнівної репутації

demi-lance – короткий спис

Mono-, Multi-

Префікси **mono-**, **multi-** є парними антонімами. Префікс **mono-** вказує на щось одиничне, поодиноке, неподільне та єдине.

monologue – монолог, промова однієї людини

monogamy – моногамія, одношлюбність

monochromatic – однофарбовий, одноколірний, монохроматичний

monopoly – монополія, виключне право

Префікс **multi-** передає значення чогось численного, неоднорідного, того, що складається з багатьох частин.

multicolor – багатобарвний, різнокольоровий

multipurpose – універсальний

multiuser – той, що призначений для багатьох користувачів

multiway – багатоканальний

Mini-, Micro-, Macro-

Префікс **mini-** вказує на зменшену копію чогось або щось маленьке за розміром.

miniature – мініатюра, макет

miniskirt – спідниця міні

minimize – зменшувати, мінімізувати

minimal – мінімальний, найменший

Префікс **micro-** передає значення чогось, що має дуже маленькі розміри, таке, що важко помітити неозброєним оком.

microcomputer – мікрокомп'ютер

microbe – мікроб

microscope – мікроскоп

microwave – мікрохвильовий

Префікс **macro-** є своєрідним антонімом до **micro-** та вказує на щось велике, помітне, довготривале.

macrosopic – макроскопічний, той що можна побачити неозброєним оком

macrograph – макрознімок

macroeconomics – макроекономіка

macrococosmos – макрокосмос, макросвіт

En- (Em-)

Префікс **en-** відрізняється від інших префіксів англійської мови тим, що він може змінювати частину мови, до якої належить слово. **En-** часто приєднується до іменників та прикметників, утворюючи таким чином дієслова. Префікс **en-** передає значення «**уводити в певний стан**», «**оточувати**», «**наділяти чимось**». Перед приголосним **p** префікс **en-** змінюється на **em-**.

encase – упакувати, помістити в оболонку

case – ящик, контейнер

encircle – оточувати, охоплювати, обертатися

circle – коло

endanger – загрозувати, наражати на небезпеку

danger – небезпека

empower – уповноважувати, давати можливість

power – сила, влада,
можливість

enable – давати можливість

able – спроможний,

endear – вселити любов, змусити полюбити

той, що вміє, може

enlarge – збільшувати, розширятися

dear – дорогий, милий,

enrich – збагачувати, поліпшувати, робити
заможним

large – великий

rich – багатий

Особливості написання префіксів

В англійській мові **префікси**, окрім заперечних, можуть писатися **разом** або ж **через дефіс**. В британському варіанті англійської мови префікси часто пишуться через дефіс, а іноді окремо від слова. В американській англійській префікси завжди пишуться разом зі словом.

Британська англійська

co-worker – колега, товариш по роботі

re-do – переробити

Американська англійська

coworker – колега, товариш по роботі

redo – переробити

Завжди **разом** пишуться **префікси** зі словами, якщо слово практично ніколи не вживається без префіксів.

antibiotic – антибіотик

submarine – підводний човен

postpone – відкладати

transfer – переміщення, перехід

Суфікси (Suffixes)

Суфікси в англійській мові слугують для утворення нових слів, при цьому вони можуть змінювати не тільки значення слова, а й частину мови, до якої це слово належить.

Для іменників		Для дієслів	Для прикметників	Для прислівників
-acy	-ese	-ate	-able, -ible	-ian, -ean -ily
-age	-ess	-en	-al	-ic -ly
-al	-hood	-er	-ant	-ical -ward(s)
-an, -ian	-ing	-ify, -efy	-ar	-ing -wise, -way(s)
-ance, -ence	-ism	-ise, -ize	-ary, -ory	-ish
-ancy, -ency	-ist	-ish	-ate	-ive
-ant, -ent	-ity, -ty	-yze, -yze	-ed	-less
-ard, -art	-ment		-en	-like
-ary, -ory, -ery, -ry	-ness		-ent	-ly
-dom	-ship		-ern	-ous
-ee	-tion, -sion, -cion		-ese	-y
-eer	-ure		-ful	
-er, -or, -ar				

Суфікси іменників

-er, -or, -ar

Суфікси **-er, -or, -ar** вказуються на того, хто виконує певну дію, професію або ж інструмент.

trainer – тренер

train – тренувати

builder – будівельник

build – будувати

actor – актор

act – діяти

beggar – жебрак, бідняк

beg – просити

-eer

Суфікс **-eer** вказує на рід діяльності, професію.

volunteer – волонтер

pioneer – піонер, першовідкривач

engineer – інженер

mountaineer – альпініст, горець

-ee

Суфікс **-ee** у іменників вказує на зменшену форму чогось або на пасивного суб'єкта дії.

employee – робітник, службовець

employ – наймати на роботу

trainee – практикант, стажист

train – тренувати

payee – одержувач платежу, ремієнт

pay – платити

bootie – дамський черевичок, пінетка, домашні черевички

boot – черевик

-ess

Суфікс **-ess** формує іменники жіночого роду та приєднується до дієслів та іменників.

actress – актриса

actor – актор

stewardess – стюардеса, покоївка

steward – стюард

lioness – левиця

lion – лев

poetess – поетеса

poet – поет

-an, -ian

Суфікси **-an**, **-ian** формують іменники, що вказують на національність людини, його спеціалізацію, схожість з чимось, віросповідання.

Ukrainian – українець

Ukraine – Україна

dietitian – дієтлікар, дієтолог

diet – дієта

Elizabethan – елизаветинець, людина епохи англійської королеви Єлизавети I

Elizabeth – королева Єлизавета

Christian – християнин, хрещений

Christ – Христос

-ese

Суфікс **-ese** формує слова, що вказують на національність, походження, певний стиль чогось.

Chinese – китаєць

China – Китай

Japanese – японець

Japan – Японія

Portuguese – португалець

Portugal – Португалія

journalese – газетний штамп

journal – журнал, газета

-ant, -ent

Суфікси **-ant**, **-ent** вказують на певну особу, рід діяльності, а також речовини.

servant – слуга, прислуга

to serve – служити, бути слугою

assistant – асистент, помічник

to assist – допомагати, асистувати

antioxidant – антиоксидант

solvent – розчинник

-ard, -art

Суфікси **-ard**, **-art** утворюють іменники, що вказують на характеристики, якості людини, рід діяльності.

drunkard – п'яниця, алкоголік

wizard – чаклун, маг, чародій

dullard – дурень

braggart – хвалько

-ism

Суфікс **-ism** утворює іменники, що означають абстрактні поняття, дії, процеси, їхні результати, а також течії та напрямки в мистецтві, науці, політиці, релігії тощо.

Taoism (Daoism) – даосизм

terrorism – тероризм

altruism – альтруїзм

impressionism – імпресіонізм

-ist

Суфікс **-ist** за своїм вживанням схожий на суфікс **-ism** та формує іменники, що виражають приналежність особи до певної професії, сфери праці, напрямку в науці, політиці, мистецтві.

impressionist – імпресіоніст

impression – враження

linguist – лінгвіст, філолог

lingua – мова

saxophonist – саксофоніст

saxophone – саксофон

communist – комуніст

commune – комуна, громада

-ing

Суфікс **-ing** використовується для утворення іменників від дієслів. Він формує іменники, що означають дію, результат дії, процес, матеріал, продукт. Цей суфікс не слід плутати з закінченням **-ing** для форм дієслів.

meeting – зустріч, нарада, засідання

meet – зустрічатись

proceeding – робота, діяльність, позов

proceed – продовжувати

building – будівля, будівництво

build – будувати

wadding – набивання, підкладка, вата

wad – набивати щось чимось

-tion, -sion, -cion

Суфікси **-tion**, **-sion**, **-cion** утворюють слова що означають дію, стан або абстрактні поняття. Ці суфікси біли запозичені з французької мови тому вони використовуються тільки з певними словами.

solution – рішення

station – станція

division – розподіл, поділ, відділ, розподілення

suspicion – підозра

Суфікс **-tion** додається до слів, що закінчуються на **-t**, **-ate**, **-tain** або ж інші приголосні, окрім **-l**, **-n**, **-r**.

edit → edition (видання, варіант)

abstain → *abstention* (помірність)

vacate → *vacation* (відпустка)

invent → *invention* (винахід)

Суфікс **-sion** приєднується до слів із закінченням **-de, -d, -se, -ss, -mit** або ж після приголосних **-l, -n, -r**.

explode → *explosion* (вибух)

permit → *permission* (дозвіл)

confess → *confession* (визнання)

impress → *impression* (враження)

Суфікс **-cion** зустрічається тільки з двома словами.

suspicion – підозра

coercion – примус, стримування, приборкання

-age

Суфікс **-age** утворює іменники від дієслів. Він надає слову значення збірних понять, процесів, дій, їхніх результатів.

baggage – багаж

bag – розкладати у мішки, класти

postage – поштові витрати

post – відправляти поштою

breakage – поломка, аварія, розламування

break – ламати

bandage – бинт, бандаж, пов'язка

band – перев'язувати, зв'язувати

-ity, -ty

Суфікси **-ity** и **-ty** утворюють іменники від прикметників. Вони утворюють слова, що означають певну якість, стан, що передається відповідним прикметником.

activity – активність, діяльність

active – активний

technicality – технічність, технічна сторона справи

technical – технічний

brutality – брутальність

brutal – брутальний

cruelty – жорстокість

cruel – жорстокий

-ness

Суфікс **-ness** також використовується для утворення іменників від відповідних прикметників.

cuteness – привабливість, забавність

cute – милий, привабливий

happiness – щастя

happy – щасливий

carefulness – обачливість, турботливість,
обережність

careful – обережний, турботливий

darkness – темрява, морок

dark – темний

-ary, -ory, -ery, -ry

Суфікси **-ary, -ory, -ery, -ry** утворюють іменники, що вказують на рід діяльності, заняття, місце виготовлення або продукцію, а також збірні назви предметів, певні дії, якості.

Для таких суфіксів не існує чітких правил з їх використання та приєднання до коренів слів. Тому написання слів з ними краще запам'ятовувати окремо.

dictionary – словник

contributory – особа, яка робить частковий внесок

bakery – пекарня, булочна

husbandry – землеробство, хліборобство, господарство

Суфікс **-ary** часто приєднується до основи слова, що не має англійського походження і не використовується окремо без суфіксів.

library – бібліотека

vocabulary – словник

itinerary – курс, маршрут, путівник

solitary – пустельник, відлюдник

Суфікс **-ry** часто приєднується до слів, що у формі іменника закінчуються на **-or** і **-ion**.

rector → *rectory* (будинок пастора, священика)

contributor → *contributory* (особа, яка вносить внесок)

satisfaction → *satisfactory* (оцінка «задовільно»)

introduction → *introductory* (вступ)

Суфікс **-ery** приєднується до коренів слів, що закінчуються на **-er** або **-e**, або ж до коренів, що можуть вживатися без суфіксів.

mock → *mockery* (глузування, знуцання)

trick → *trickery* (обман, обдурювання)

shiver → *shivery* (тремтіння)

brave → *bravery* (хоробрість, відвага, мужність)

Суфікс **-ry** – це коротка форма від **-ery**. Він також приєднується до коренів слів, що можуть вживатися самостійно, без суфіксів

dentistry – стоматологія, лікування зубів

tenantry – орендарі, орендована земля

husbandry – сільське господарство, хліборобство

jewelry – коштовності, ювелірні прикраси

-ure

Суфікс **-ure** утворює слова, що вказують на дію, результат, інструмент, функцію або ж певне відомство.

pressure – тиск

seizure – захоплення, оволодіння, конфіскація, заїдання

prefecture – префектура

legislature – законодавча влада

-acy

Суфікс **-acy** передає значення певної якості, стану. Суфікс **-acy** утворює іменники від кореня прикметників або ж інших іменників, що частіш за все закінчуються на **-ate**, **-acious**.

legacy – спадщина, заповідальна відмова, легат

legate – посол, легат

piracy – піратство

pirate – пірат

democracy – демократія

democrat – демократ, захисник

privacy – секретність, приватність, приватне життя, самотність

соціальної рівності

private – приватний, особистий,

adequacy – адекватність, відповідність, достатність

секретний

adequate – адекватний, відповідний,

достатній

-al

Суфікс **-al** використовується для утворення іменників від дієслів. Він передає значення певного акту або процесу чогось.

denial – відмова, заперечення

deny – відмовити

arrival – прибуття, приїзд

arrive – прибувати, приїжджати

refusal – відмова, неприйняття

refuse – відмовити, відхилити

burial – похорони, поховання

bury – хоронити

-ance, -ence, -ancy, -ency

Суфікси **-ance** та **-ence** утворюють іменники, що означають стан або якість чогось.

variance – зміна, коливання, розбіжність

tolerance – терпимість, толерантність

residence – проживання, житло, будинок

preference – перевага, вибір

Суфікси **-ance** та **-ancy** приєднуються до дієслів, що закінчуються на **-y**, **-ure**, **-ear**, **-ate**, на тверду **c** (як в слові **cab**) або ж на тверду **g** (як в слові **game**).

vary → *variance* (зміна, розбіжність, протиріччя)

appear → *appearance* (зовнішній вигляд)

insure → *insurance* (страхування)

tolerate → *tolerance* (терпимість, толерантність)

Суфікси **-ancy** та **-ency** передають значення певної якості, стану.

expectancy – очікування, передчуття, можливість

hesitancy – вагання, сумнів, нерішучість

agency – агентство, представництво, діяльність агента

frequency – частотність

Суфікси **-ence** та **-ency** приєднуються до дієслів, що закінчуються на **-ere** (окрім **preserve**), або на **-er**, що стоїть під наголосом, після суфіксів **-cid-**, **-vid-**, **-fid-**, **-sid-** або м'якого **c** (як в слові **cell**), м'якого **g** (як в **gin**).

interfere → *interference* (втручання)

prefer → *preference* (перевага, вибір)

residence – резиденція, житло

licence – ліцензія, посвідчення, дозвіл

-ment

Суфікс **-ment** вживається для утворення іменників від дієслів. Він передає значення дії, стану або ж результату дії.

punishment – покарання

punish – покарати

enjoyment – насолода, задоволення

enjoy – насолоджуватись

disappointment – розчарування, прикрість

disappoint – розчаровувати,

argument – доказ, аргумент, суперечка

засмучувати

argue – сперечатись

-dom

Суфікс **-dom** передає значення певного стану, а також території, групи, збори людей. **Dom** приєднується до прикметників та іменників.

freedom – свобода, воля

free – вільний

kingdom – королівство

king – король

boredom – нудьга, нудота

bore – нудьга, нудна людина

officialdom – чиновництво, бюрократичний апарат

official – офіційний

-ship

Суфікс **-ship** утворює слова, що позначають стан, положення, посаду, навички, та приєднується до іменників.

ownership – володіння, власність

owner – володар

friendship – дружба

friend – друг

lordship – влада, володіння

lord – лорд, пан, володар

scholarship – стипендія

scholar – вчений, стипендіат

-hood

Суфікс **-hood** утворює іменники, що вказують на стан, положення, якість, певний період. Суфікс приєднується до іменників.

childhood – дитинство

child – дитина

brotherhood – братерство, співдружність

brother – брат

manhood – мужність, зрілість

man – чоловік, людина

knighthood – лицарське звання

knight – лицар

Суфікси дієслів

-ate

Суфікс **-ate** утворює дієслова зі значенням «наразити», «робити», «перетворювати», а також ті, що вказують на певну дію, процес. Часто він приєднується до іменників.

deliberate – обговорювати, обмірковувати

vaccinate – робити щеплення, проводити вакцинацію

congratulate – поздоровляти, вітати

celebrate – святкувати

-en

Суфікс **-en** передає значення «ставати», «використовувати», «впливати». **-En** часто вживається для утворення дієслів від прикметників, рідше - від іменників.

harden – робити або ставати твердим

hard – твердий

weaken – ослаблювати, слабшати

weak – слабкий

shorten – укорочувати, скорочувати

short – короткий

threaten – загрозувати, лякати

threat – погроза

-ify, -efy

Суфікси **-ify**, **-efy** використовуються для передачі значення «перевтілювати», «робити якимось», «наділяти якостями». Дієслова з такими суфіксами утворюються від прикметників, іменників. Суфікси **-ify** та **-efy** є варіантами суфіксу **-fy**.

modify – видозмінювати, модифікувати

mode – вид, форма

gasify – газифікувати, перетворювати на газ

gas – газ

purify – очищати

pure – чистий

rarefy – розріджувати, очищати, робити менш щільним

rare – рідкий, нещільний

Суфікс **-ify** приєднується до більшості слів, в них кінцевий голосний змінюється на **i**.

beauty → *beautify* (прикрашати)

simple → *simplify* (спрошувати)

pure → *purify* (очищати)

class → *classify* (класифікувати)

Суфікс **-efy** використовується тільки в наступних чотирьох словах.

liquefy – плавити, перетворювати на рідину

putrefy – гнити, розкладатися

rarefy – розріджувати, очищати, робити менш щільним

stupefy – приголомшувати, притупляти, одурманювати

-ise, -yse, -ize, -yze

Суфікси **-ise, -ize** передають значення «робити», «готувати», «займатися», «ставати». Вони часто приєднуються до коренів іменників.

criticise – критикувати

advertise – рекламувати

patronize – опікувати, захищати

symbolize – символізувати

Суфікси **-yse, -yze** є варіантами суфіксів **-ise** та **-ize**. Вони вживаються тільки в певних словах, написання яких слід запам'ятати, і в цих словах можуть замінити один одного.

analyze – аналізувати

paralyze – паралізувати

catalyse – каталізувати

electrolyse – піддавати електролізу

Суфікси **-ise** та **-ize** (або **-yse** та **-yze**) відрізняються тим, що **-ise** (**-yse**) частіше вживаються в британському варіанті англійської мови, а **-ize** (**-yze**) – тільки в американському варіанті.

Британська англійська

authorise (доручати)

apologise (перепрошувати, вибачатись)

catalyse (каталізувати)

Американська англійська

authorize

apologize

catalyze

В деяких дієсловах, що закінчуються на **-ise, -ize** є не суфіксом, а частиною кореня. Тому такі дієслова також слід запам'ятати.

exercise – займатися, тренуватися

revise – перевіряти, повторювати, переглядати

compromise – піти на компроміс

advise – радити, давати поради

-ish

Суфікс **-ish** передає значення «**робити щось**».

punish – карати

distinguish – розрізняти, відрізняти

blemish – псувати, плямувати

polish – полірувати

-er

Суфікс **-er** передає значення «**робити щось**». Часто його не виокремлюють як окремий суфікс.

lower – спускати, знижувати

administer – управляти, вести справи

discover – відкривати, виявляти, знаходити

filter – фільтрувати

Суфікси прикметників

-al

Суфікс **-al** утворює прикметники, що передають певну якість чогось. Він приєднується до іменників.

personal – особистий, персональний

person – особа, персона

brutal – жорстокий, брутальний

brute – звір, тварина

formal – формальний, офіційний

form – форма

central – центральний

centre – центр

-ar

Суфікс **-ar** передає значення відношення предмета до чогось, має значення «**мати якості чогось**». Часто він приєднується до іменників або ж до коренів латинського походження.

lunar – місячний

solar – сонячний

polar – полярний, полюсний

popular – популярний

-ary, -ory

Суфікси **-ary**, **-ory** утворюють прикметники, що передають характеристику, якості предмета або його відношення до чогось. Він додається здебільшого до іменників або ж іноді до дієслів.

dietary – дієтичний

diet – дієта

momentary – моментальний, миттєвий

moment – момент, мить

compulsory – обов'язковий

migrate – мігрувати

migratory – мігруючий

Суфікс **-ary** використовується з такими коренями слів, які в формі іменника теж закінчуються на суфікс **-ary**, або ж такі корені не використовуються самостійно, без суфіксів (однак, бувають виключення).

ordinary – звичайний, повсякденний

solitary – самотній, одинокий, окремий

necessary – необхідний

contemporary – сучасний

Суфікс **-ory** використовується з такими слова, що у формі іменника закінчуються на суфікси **-or**, **-ion**.

satisfaction → *satisfactory* (задовільний)

illusion → *illusory* (ілюзорний, примарний)

contributor → *contributory* (такий, що робить внесок)

anticipator → *anticipatory* (попередній, який очікується заздалегідь)

-ese

Суфікс **-ese** передає значення національної або територіальної приналежності чогось. Він додається до назв країн.

Japanese – японський

Japan – Японія

Vietnamese – в'єтнамський

Vietnam – В'єтнам

Chinese – китайський

China – Китай

Cantonese – кантонський (діалект)

Canton – Кантон (місто Гуанчжоу)

-ed

Суфікс **-ed** передає значення «підпадати під вплив», «мати певні характеристики, форму» і має відтінок пасивного стану. Він додається до дієслів та іменників.

interested – зацікавлений

interest – цікавити

amazed – приголомшений, здивований

amaze – дивувати

red-blooded – з червоною кров'ю

red blood – червона кров

arched – аркоподібний

arch – арка

-ian (-ean)

Суфікс **-ian (-ean)** утворює слова, що означають національну або територіальну приналежність.

Korean – корейський

Korea – Корея

Estonian – естонський

Estonia – Естонія

Italian – італійський

Italy – Італія

Moldavian – молдавський

Moldova – Молдова

-ish

Суфікс **-ish** утворює слова, що також вказують на національну приналежність або ж передають легку ознаку предмета.

Finnish – фінський

Finland – Фінляндія

Spanish – іспанський

Spain – Іспанія

childish – дитячий, інфантильний

child – дитина

foolish – дурний, безрозсудний

fool – дурень

-ful

Суфікс **-ful** передає значення певної характеристики, якості або ж значення «бути наділеним чимось». Він додається до іменників.

beautiful – гарний

beauty – краса

playful – грайливий, веселий

play – гра

successful – успішний, вдалий

success – успіх

skillful – майстерний, умілий, досвідчений

skill – вміння, майстерність

-ic, -ical

Суфікс **-ic** утворює прикметники, що передають певну ознаку чогось та мають значення «викликаний чимось». Він додається до іменників.

basic – базовий, основний

base – основа, базис

athletic – атлетичний

athlete – атлет, спортсмен

scientific – науковий

science – наука

rhythmic – ритмічний

rhythm – ритм

Суфікс **-ical** також вказує на певну ознаку чогось. Він також приєднується до іменників, утворюючи прикметники.

magical – магічний, чарівний

magic – магія, чари

logical – логічний

logic – логіка, логічність

historical – історичний

history – історія

practical – практичний

practice – практика

Суфікси **-ic**, **-ical** здебільшого мають синонімічне значення. Однак, пари слів з такими суфіксами можуть відрізнитись за значенням. На жаль, не існує чіткого правила їх використання, тому значення синонімічних прикметників з суфіксами **-ic**, **-ical** слід запам'ятовувати та перевіряти за словником.

classical – класичний, античний

(про мистецтво, музику, науку,
мови тощо)

classic – класичний, взірцевий, традиційний

historical – той, що відноситься

historic – той, що має історичне значення

до історії, розповідний, оповідальний

economical – хазяйський, хазяйновитий, пов'язаний з економікою, вигідний, дешевий, практичний.

economical – оцадливий, економний,
розважливий

-less

Суфікс **-less** утворює прикметники, що вказують на відсутність певної ознаки, якості. Він утворює прикметники від іменників.

fearless – безстрашний

fear – страх

hopeless – безнадійний

hope – надія

homeless – безпритульний

home – дім, притулок

useless – даремний, марний

use – застосування

-like

Суфікс **-like** утворює прикметники, що вказують на схожість, подібність чогось до чогось. Утворює прикметники від іменників.

lifelike – як живий

life – життя

childlike – невинний, щирий

child – дитина

ladylike – вихована, як справжня леді

lady – леді, жінка

springlike – весняний

spring – весна

-ly

Суфікс **-ly** передає значення подібності чогось до чогось, а також значення «**той, що повторюється з певною частотністю**». Він додається до іменників.

cowardly – боягузливий

coward – боягуз

friendly – мирний, дружній

friend – друг

daily – щоденний

day – день

monthly – щомісячний

month – місяць

-ous

Суфікс **-ous** утворює прикметники від іменників, що виражають певні характеристики та мають значення «**бути наділеним певною якістю**».

dangerous – небезпечний

danger – небезпека

poisonous – отруйний

poison – отрута

mysterious – містичний, загадковий

mystery – таємниця

nervous – нервовий

nerve – нерв

-y

Суфікс **-y** надає словам значення «**мати ознаку**». Він утворює прикметники від іменників.

sporty – спортивний

sport – спорт

dirty – брудний

dirt – бруд

rainy – дощовий

rain – дощ

classy – класний, шикарний, стильний

class – клас

-ern

Суфікс **-ern** вказує на приналежність до частин світу.

northern – північний

North – Північ

southern – південний

South – Південь

eastern – східний

East – Схід

western – західний

West – Захід

-able, -ible

Суфікси **-able, -ible** утворюють від дієслів прикметники, що вказують на певну можливість або ж передають значення «**здійснимий, той, що можна виконати**».

passable – прохідний, відкритий для проїзду, проходу

incredible – неймовірний

bearable – терпний, терпимий

impossible – неможливий

-Able використовується, коли корінь слова, до якого приєднується цей суфікс, може використовуватися самостійно. Також, якщо слово закінчується на **-e**, голосний **a** може випадати (але не завжди). **-Able** завжди вживається перед твердими приголосними **g** (як в слові **game**) та **c** (як в слові **cab**). Якщо слово закінчується на приголосний, то він може подвоюватися перед **-able**.

notice → *noticeable* (помітний)

advise → *advisable* (рекомендований, доцільний)

read → *readable* (розбірливий, легкий для читання)

forget → *forgettable* (який легко забувається)

-Ible приєднується до коренів, що не використовуються самостійно, або ж у випадку виключення з правил використання суфіксу **-able**.

access → *accessible* (доступний, досяжний)

flex → *flexible* (гнучкий)

audible – чутний, виразний

permissible – допустимий, дозволений

-ant, -ent

Суфікси **-ant, -ent** додаються до дієслів та формують прикметники, що мають значення певних характеристик, якостей предмета.

pleasant – приємний

please – задовольняти

resistant – стійкий міцний, той, що чинить опір

resist – чинити опір, протистояти

different – різноманітний, різний

differ – відрізнятися

permanent – постійний, довготривалий

-Ant приєднується до дієслів, що закінчуються на **-ate**, а також до коренів тих іменників, що закінчуються на **-ance**, **-ancy**.

hesitate → *hesitant* (нерішучий, той, що вагається)

fragrancy → *fragrant* (запашиний, духмяний)

brilliance → *brilliant* (блискучий, сяючий, видатний)

attendance → *attendant* (супровідний, супутній)

-Ent приєднується до коренів слів, що у формі іменника приєднують до себе суфікси **-ence**, **-ency**.

intelligence → *intelligent* (розумний)

permanence → *permanent* (постійний)

differency → *different* (різноманітний)

adherency → *adherent* (в'язкий, клейкий)

-ate

Суфікс **-ate** додається до дієслів та іменників та утворює прикметники, що передають значення певної характеристики, ознаки або значення «**мати щось**»

fortunate – щасливий, удачливий

moderate – помірний, стриманий

adequate – адекватний

deliberate – спланований, умисний, обачний

-ive

Суфікс **-ive** передає значення «**визивати ефект**», «**мати якість**», «**здібність**». Він додається до дієслів.

attractive – привабливий

attract – приваблювати

creative – креативний, творчий

create – створювати

selective – який вибирає

select – вибирати

constructive – конструктивний

construct – конструювати,

створювати

-ing

Суфікс **-ing** утворює прикметники зі значенням «визивати ефект, емоції». Він додається до дієслів.

interesting – цікавий

interest – цікавити

exciting – захоплюючий

excite – захоплювати

amazing – дивовижний

amaze – дивувати

disturbing – тривожний

disturb – турбувати

-en

Суфікс **-en** використовується для утворення дієприкметників від неправильних дієслів. Він часто не виокремлюється як окремий суфікс.

frozen – змерзлий, заморожений

broken – зламаний

written – написаний

brazen – мідний, бронзовий

Суфікси прислівників

-ly, -ily

Суфікси **-ly** та **-ily** утворюють слова, що вказують на спосіб дії. Ці суфікси приєднуються до прикметників.

angrily – сердито, гнівно

angry – злий, сердитий

truly – правдиво, вірно

true – чесний, правдивий

awfully – жахливо

awful – жахливий

academically – академічно

academical – академічний

-ward(s)

Суфікс **-ward(s)** передає значення напрямку руху, сторону.

backward – назад, у зворотному напрямку, навпаки

back – назад

downwards – вниз, донизу

down – вниз

homeward – додому

home – дім, вдома

upwards – догори, вище

up – вгору

-wise, -way(s)

Суфікси **-wise** та **-way(s)** передають значення способу або спрямування, напрямку дії. Вони часто приєднуються до іменників.

otherwise – інакше, іншим способом

other – інший

clockwise – за годинниковою стрілкою

clock – годинник

edgeways – вістрям, краєм вперед

edge – край, вістря

sideways – збоку, боком, косо

side – бік, сторона

Ступені порівняння прикметників та прислівників (Degrees of comparison)

Більшість описових прикметників та прислівників способу дії, часу в англійській мові утворюють **три ступені порівняння: звичайний (позитивний), вищий (або порівняльний) та найвищий**. Ступінь порівняння не утворюється від відносних, присвійних, питальних та більшості кількісних прикметників та деяких прислівників.

Як прикметник

*Mark is fast but Bob is **faster**.* – Марк швидкий, але Боб швидший.

*Jack is **the fastest** runner in our team.* – Джек - найшвидший бігун в нашій команді.

Як прислівник

*He drives **fast**, but we can drive **faster** than him.* – Він швидко їздить, але ми можемо їхати швидше, ніж він.

*We drive **the fastest** we can.* – Ми їдемо настільки швидко, як тільки можемо.

Звичайний ступінь

Вищий ступінь

Найвищий ступінь

Односкладові прикметники та прислівники

warm-теплий

warmer-тепліший

warmest-найтепліший

hot-гарячий

hotter-гарячіший

hottest-найгарячіший

Двоскладові прикметники на -ow, -le, -er, -y

nice-приємний

nicer-приємніший

nicest-найприємніший

narrow-вузький

narrower-вужчий

narrowest-найвужчий

simple-простий

simpler-простіший

simplest-найпростіший

tender-ніжний

tenderer-ніжніший

tenderest-найніжніший

happy-щасливий

happier-щасливіший

happiest-найщасливіший

severe-суворий

severer-суворіший

severest-найсуворіший

Всі інші прикметники

modern-сучасний

more modern-сучасніший

most modern-найсучасніший

terrible-страшний

more terrible-страшніший

most terrible-найстрашніший

Звичайний або позитивний ступінь (positive form) – вказує на ознаку предмета (прикметник) або ознаку дії, ознаку іншої ознаки (прислівник). Це звичайна словникова форма прикметника або прислівника.

Вищий або порівняльний ступінь (comparative form) виражає порівняння між двома предметами, особами, діями або іншими ознаками чогось. Вищий ступінь утворюється за допомогою суфіксу **-er** або ж слова **more** (більш).

Найвищий ступінь (superlative form) використовується для порівняння трьох або більше предметів, осіб, дій, інших ознак, з яких один предмет виділяється з-поміж інших за певною ознакою. Така форма вказує на найвищий ступінь вираження певної ознаки. Ця форма утворюється за допомогою суфіксу **-est** або слова **most** (найбільш) і здебільшого використовується з означеним артиклем **the**.

Односкладові прикметники на прислівники

Односкладові прикметники та прислівники утворюють вищий та найвищий ступені порівняння за допомогою додавання до слова суфіксів **-er** та **-est**.

<i>small</i> – маленький	<i>smaller</i> – менший	<i>the smallest</i> – найменший
<i>hard</i> – тяжко, важко	<i>harder</i> – тяжче, важче	<i>the hardest</i> – найтяжче, найважче

Якщо односкладові прикметники та прислівники закінчуються на одну приголосну букву, перед якою стоїть голосна, тоді перед суфіксами **-er** та **-est** кінцева приголосна подвоюється. Тим не менш, кінцева «**w**» ніколи не подвоюється.

<i>big</i> → <i>bigger</i> → <i>the biggest</i>	<i>slow</i> → <i>slower</i> → <i>the slowest</i>
<i>hot</i> → <i>hotter</i> → <i>the hottest</i>	<i>low</i> → <i>lower</i> → <i>the lowest</i>

Якщо односкладові прикметники та прислівники закінчуються на німу букву «**e**», то ця буква випадає перед суфіксами **-er** та **-est** (щоб уникнути подвоєння однакових голосних).

cute → *cuter* → *the cutest*

pale → *paler* → *the palest*

late → *later* → *the latest*

У разі, якщо односкладові прикметники на прислівники закінчуються на голосну **-y**, перед якою стоїть приголосна, то **-y** змінюється на **-i** перед суфіксами **-er** та **-est**. Однак, кінцева **-y** не змінюється, якщо їй передує інша буква на позначення голосного звуку.

<i>dry</i> → <i>drier</i> → <i>the driest</i>	<i>gray</i> → <i>grayer</i> → <i>the grayest</i>
---	--

busy → *busier* → *the busiest*

Двоскладові прикметники з закінченням **-ow**, **-le**, **-er**, **-y**

Двоскладові прикметники, що закінчуються на суфікси **-ow**, **-le**, **-er**, **-y**, можуть утворювати вищий та найвищий ступені порівняння як за допомогою суфіксів **-er** і **-est**, так і використовуючи слова **more** (більш) та **(the) most** (найбільш). Вибір способу

утворення ступенів залежить від мовця, однак форма, що утворюється за допомогою суфіксів **-er** та **-est** зустрічається частіше з короткими словами.

crazy → crazier → the craziest

crazy → more crazy → the most crazy

pretty → prettier → the prettiest

pretty → more pretty → the most pretty

narrow → narrower → the narrowest

narrow → more narrow → the most narrow

Прикметники **quiet** (тихий) та **simple** (простий) можуть утворювати вищий та найвищий ступінь порівняння як за допомогою суфіксів **-er** и **-est**, так і за допомогою слів **more** (більш) та **the most** (найбільш, най-).

quiet – quieter → the quietest

quiet → more quiet → the most quiet

simple → simpler → the simplest

simple → more simple → the most simple

More та most

Двоскладові та **трьохкладові** прикметники та прислівники (переважно з суфіксом **-ly**) утворюють ступені порівняння за допомогою слів **more** (більш) та **the most** (найбільш, най-).

useful → more useful → the most useful

stupid → more stupid → the most stupid

curious → more curious → the most curious

impressive → more impressive → the most impressive

often → more often → the most often

wisely → more wisely → the most wisely

comfortably → more comfortably → the most comfortably

independently → more independently → the most independently

More та **most** також використовуються для утворення форм ступенів порівняння у прикметників, що утворились від дієприкметників незалежно від того, зі скількох складів складається слово.

tired → more tired → the most tired

hurt → more hurt → the most hurt

caring → more caring → the most caring

worrying → more worrying → the most worrying

annoyed → more annoyed → the most annoyed

Зменшувальні ступені

Слова **less (менш)** та **the least (найменш)** використовуються з прикметниками та прислівниками для утворення нижчого та найнижчого ступенів порівняння. Вони використовуються подібно до слів **more** та **the most** і слугують в якості їхніх антонімів.

useful – корисний

stupid – дурний

often – часто

wisely – мудро

less useful – менш корисний

less stupid – менш дурний

less often – менш часто, рідше

less wisely – менш мудро, нерозумніше

the least useful – найменш корисний, найнекорисніший

the least stupid – найменш дурний, найрозумніший

the least often – найменш часто, найрідше

the least wisely – найменш мудро, найнерозумніше

Артикли зі ступенями порівняння

Прикметники у формі **вищого ступеня порівняння**, що стоять перед іменниками, можуть вживатися як з неозначеним артиклем **a / an**, так і з означеним артиклем **the** в залежності від контексту в реченні.

*Choose a **softer** pillow. – Обери (будь-яку) м'якішу подушку.*

*I have two pillows. I can give you **the softer** one. – У мене є дві подушки. Я можу дати тобі м'якішу.*

Найвищий ступінь переважно використовується з означеним артиклем **the**, однак перед прислівниками він часто оминається.

*He is **the most powerful** man in the world. – Він наймогутніша людина в світі.*

*Kate is **the cutest** girl i have ever met. – Кейт – наймиліша дівчинка, що я коли-небудь зустрів.*

*You should drive **the fastest** you can because we are already late. – Тобі слід їхати якнайшвидше (так швидко, як тільки ти можеш), бо ми вже запізнюємося.*

*Use this information **most wisely**. – Використовуй цю інформацію якнаймудріше.*

Означений артикль **the** може також оминатися перед прикметниками, якщо вони стоять після дієслова to be або ж інших дієслів-зв'язок, а після прикметника не йде іменник або вираз, який він означає (тобто використовується в якості іменної частини складного присудка).

*This man is (**the**) **most powerful** as he controls all banks in our country. – Цей чоловік наймогутніший, бо він контролює всі банки в нашій країні.*

*Kate is (**the**) **cutest** when she wears this dress. – Кейт наймиліша, коли вона одягає цю сукню.*

Слово **most** не завжди є показником найвищого ступеня порівняння у прикметників і може вживатися у реченні у якості синоніму до слова **very** в значенні «**украй**», «**дуже**», «**надзвичайно**». В такому випадку перед **most** може вживатися і означений артикль **the**, і неозначений артикль **a / an**, або ж вони можуть бути зовсім відсутніми перед іменниками в множині. В такому значенні **most** може використовуватися зі **всіма прикметниками**, навіть **односкладовими**.

*I am **most happy** to see you again. – Я надзвичайно радий бачити тебе знову.*

*These kids are **most clever** children. – Ці хлопці - дійсно розумні діти.*

*You are right, Marry is a **most beautiful** woman. – Ти правий: Мері - дуже красива жінка.*

Дата і час (Date and time)

В англійській мові існують певні правила передачі на письмі дат та часу. Ці правила можуть відрізнятися в залежності від стилю тексту, а також від граматичних традицій британського варіанту та американського варіанту англійської мови.

Для написання дат в англійській мові використовуються кількісні та порядкові числівники.

Дні тижня та назви місяців завжди пишуться з великої літери, так як в англійській мові це власні назви.

Monday – Mon. (понеділок)

Thursday – Thu. (четвер)

Tuesday – Tue. (вівторок)

Friday – Fri. (п'ятниця)

Wednesday – Wed. (середа)

Saturday – Sat. (субота)

Sunday – Sun. (неділя)

Для **назв місяців** існують скорочення, окрім місяців **May** (травень) та **June** (червень), які завжди використовуються в повній формі.

January – Jan (січень)

July – Jul (липень)

February – Feb (лютий)

August – Aug (серпень)

March – Mar (березень)

September – Sept (вересень)

April – Apr (квітень)

October – Oct (жовтень)

May (травень)

November – Nov (листопад)

June (червень)

December – Dec (грудень)

Британська англійська

За правилами британського варіанту англійської мови спочатку зазначається **число (день)**, потім – **місяць та рік**. Для повного запису числа використовуються порядкові числівники з артиклем **the**. Між числом та місяцем може також ставитися прийменник **of**. Часто перше число місяця записується літерами. Рік не відокремлюється комою.

the first of January – перше січня

the 31st December – тридцять перше грудня

the 2nd October 1995 – друге жовтня 1995 року

the 9th of May 2010 – дев'яте травня 2010 року

Використовується також і скорочене написання дати з кількісними числівниками або ж запис дати цифрами через скісну риску або крапку. При записі дати через крапку рік записується в скороченому варіанті (дві останні цифри).

Повний варіант

14 November 1996

28 February 2008

30 October 1993

Числовий варіант

14/11/1996

28-2-2008

30.10.93

В **британській англійській** також дозволяється написання числа після місяця. В такому разі число може записуватися як порядковим числівником, але без артикля **the**, так і кількісним числівником. Коли число вживається після місяця, то рік виділяється комами. Комою також відокремлюється назва **дня тижня**, що ставиться перед датою.

January 1, 2016 – перше січня 2016 року

March 8th, 2001 – восьме березня 2001 року

Friday, November 3rd, 1994 – п'ятниця 3-го листопада 1994 року

Monday, December 26, 2016 – понеділок 26-го грудня 2016 року

Американська англійська

В **американському варіанті** англійської мови прийнято писати спочатку місяць, а потім число. В цьому випадку число пишеться тільки кількісним числівником (без закінчення **th**), навіть якщо в розмовному мовленні дата буде вимовлятися з порядковим числівником. Такий запис дати часто зустрічається в діловому листуванні. Дата від року відокремлюється комою.

Повний варіант

July 4, 2006

March 15, 1989

August 21, 1993

Числовий варіант

7/4/2006

3-15-1989

8.21.93

Якщо в **американській англійській** число стоїть перед місяцем, то воно записується порядковим числівником із закінченням **th** та артиклем **the**, як і в британській англійській мові. При записі дати назву дня тижня також відокремлюють комою.

the 4th July 2007

the 2nd April 1999

Tuesday, the 1st May 2006

Відокремлення року комами

При записі повної дати в реченні в **британському варіанті** англійської мови рік виділяється комами з обох боків, а в **американській англійській** слід відокремлювати

комою тільки число від року. Також **не слід починати** речення з **числівника** як за правилами британської англійської, так і за правилами американської англійської.

Британська англійська

May 8th, 1945, was one of the most important days in history. – Восьме травня 1945 року був одним з найважливіших днів в історії.

Американська англійська

May 8, 1945 was one of the most important days in history. – Восьме травня 1945 року був одним з найважливіших днів в історії.

За загальними правилами **рік не відокремлюється комами**, якщо не вказується число, або ж воно стоїть перед місяцем. Також не відокремлюється комами дні тижня від місяця, якщо не зазначається число.

May 1945 was a really important month for the whole world. – Травень 1945 року був дуже важливим місяцем для всього світу.

Jack was born on a Saturday in April 1992. – Джек народився в квітневу суботу 1992 року.

AD vs BC

В англійських текстах для позначення історичних дат часто використовуються аббревіатури **AD** та **BC**.

AD – Anno Domini (від Різдва Христового). Вказує на роки «нашої ери». Рік народження Христа прийнято вважати першим роком нашої ери – 1 AD.

BC – Before Christ (до Різдва Христового). Вказує на роки «до нашої ери».

Julius Caesar was killed in 44 BC. – Юлій Цезар був вбитий в 44 році до Різдва Христового.

Greek philosopher Socrates was born in 470 and died in 399 BC. – Грецький філософ Сократ народився в 470 році та помер в 399 році до нашої ери.

This church was built in 1237 AD. – Ця церква була збудована в 1237 році від Різдва Христового.

The Battle on the Ice was fought on April 5, 1242 AD. – Льодове побоїще відбулося 5 квітня 1242 року нашої ери.

Також використовуються аббревіатури **CE** та **BCE** для вираження релігійної нейтральності позначення дат.

CE – Common Era. Вказує на роки нашої ери (нової ери). Відповідає **AD**.

BCE – Before Common Era. Вказує на роки до нашої ери (до нової ери). Відповідає **BC**.

Julius Caesar was killed in 44 BCE. – Юлій Цезар був вбитий в 44 році до нової ери.

The Battle on the Ice was fought on April 5, 1242 CE. – Льодове побоїще відбулося 5 квітня 1242 року нової ери.

Як спитати про дату?

Для того, щоб дізнатися день тижня, число або дату англійською мовою, часто використовується фраза **what day...?** (який день тижня...?) або ж **what date...?** (яке число...?).

Для відповіді використовуються конструкції **today is...** або **it is...** В розмовному мовленні вони можуть оминатися.

What day is it today? – Який сьогодні день (тижня)?

It is Thursday today. – Сьогодні - четвер.

What is today? – Що сьогодні (який день тижня)?

Today is Monday. – Сьогодні - понеділок.

What date is it today? – Сьогодні яке число?

What is the date today? – Яке сьогодні число?

What is today's date? – Яке сьогоднішнє число?

Today is Monday, the 4th June. – Сьогодні - понеділок, четверте червня.

(It is) the 31st of December. – (Сьогодні) 31-е грудня.

Для того, щоб спитати місяць, використовується конструкція **what month...?** (який місяць...?).

What month is it? – Який зараз місяць?

It is December. – (Зараз) грудень.

What month are we in? – Який зараз місяць? (в якому ми місяці?)

We are in December. – Зараз у нас грудень.

Для того, щоб спитати дату, коли щось відбулося або відбудеться, також використовується питальне слово **when...?** (коли?).

When will you arrive to Tokyo? – Коли ти прилетиш у Токіо?

When was the Battle on the Ice fought? – Коли відбулося Льодове побоїще?

Написання часу

Час в англійській мові може бути записаний як **цифрами**, так і **словами**, може бути виражений в формальному або ж в неформальному (розмовному) вигляді в залежності від ситуації мовлення.

В **формальному варіанті** при записі використовуються тільки **числа**. В усній мові спочатку називаються години, потім хвилини. При вимові хвилин від 01 до 09 нуль перед хвилиною може вимовлятися (читатися) як **o** (або **oh**).

13:23 – thirteen twenty-three

01:10 – one ten

07:06 – seven (oh) six

23:05 – twenty-three (oh) five

Так як в англійській мові частіше використовується **12-годинний формат** часу, для розмежування дообіднього та післяобіднього часу в формальному варіанті використовуються позначення **a.m.** та **p.m.**

a.m. (також **AM**) – **ante meridiem** (до полудня). Вказує на час з півночі до полудня (від 12-ї ночі до 12-ї дня).

p.m. (також **PM**) – **post meridiem** (після полудня). Вказує на час після полудня до півночі (від 12 дня до 12 ночі).

01:47 – one forty-seven a.m.

09:30 – nine thirty a.m.

13:05 – one oh five p.m.

21:30 – nine thirty p.m.

В **розмовному варіанті** використовується 12-годинний формат часу. Для того, щоб вказати повний час (тільки години) без хвилин, використовується слово **o'clock**. В такому випадку не вживається слово **hours** (години), так як воно вживається для позначення тривалості певної дії.

6:00 – six o'clock (шість годин)

at 13:00 – at one o'clock (о 1-й годині)

around 19:00 – around seven o'clock (близько сьомої години)

Для позначення 12-ї годни використовуються слова **midnight** (північ, опівночі), **midday** або **noon** (полудень).

at 00:00 – at midnight (опівночі)

at 12:00 – at midday, at noon (в полудень)

В розмовному варіанті спочатку називаються хвилини, а потім - години. Також може використовуватися слово **minutes** (хвилини). Для позначення хвилин **від 01 до 30** використовується прийменник **past** (після). Половина (30 хвилин) може також позначатися словом **half**, а 15 хвилин - словом **quarter** (четверть), але вже без слова **minutes**.

13:23 – *twenty-three minutes past one*

01:10 – *ten past one*

23:05 – *five minutes past eleven*

22:15 – *(a) quarter past ten*

03:30 – *half past three*

Для позначення хвилин **від 31 до 59** використовується **зворотний відлік** до наступної години та прийменник **to** (до, без). 45 хвилин або «без 15-ти хвилин» можуть також позначатися словом **quarter**.

07:45 – *fifteen to eight*

21:45 – *(a) quarter to ten*

05:40 – *twenty to six*

23:58 – *two minutes to twelve*

16:35 – *twenty-five minutes to five*

Для позначення часу до та після обіду використовуються вирази **in the morning** (...вранці, ранку) – до 12-ї години дня, **in the afternoon** (...дня, удень) – після 12-ї години дня, **in the evening** (...вечора, ввечері), **at night** (...ночі). Як розмежовувати **afternoon** від **evening**, **evening** від **night** та **night** від **morning** часто залежить від самого мовця та його власного відчуття часу.

03:15 – *(a) quarter past three in the morning (at night)*

18:35 – *twenty-five minutes to seven in the evening*

16:07 – *seven minutes past four in the afternoon (in the evening)*

20:30 – *half past eight in the evening (at night)*

В американському варіанті англійської мови прийменник **past** може бути замінений на **after** (окрім виразу **half past**), а прийменник **to** – на прийменники **before**, **of** або **till**.

Британська англійська

02:10 – *ten past two*

14:55 – *five minutes to three*

21:35 – *twenty-five to ten*

08:59 – *one minute to nine*

Американська англійська

02:10 – *ten after two*

14:55 – *five minutes before three*

21:35 – *twenty-five of ten*

08:59 – *one minute till nine*

Як спитати час?

Для того, щоб дізнатися поточний час, часто використовується фраза **what time...?** (який час? яка година?).

Для відповіді на питання про поточний час використовується безособова конструкція **it is...**

What time is it (now)? – Котра зараз година?

It is half past seven. – (Зараз) пів на восьму.

What is the time? – Котра зараз година?

It's ten to one. – (Зараз) десять хвилин до першої.

Could you tell me the time, please? – Не підкажете, котра зараз година?

Sure! It is a quarter past three. – Звичайно! Зараз п'ятнадцять хвилин на четверту.

Для того, щоб спитати час, в який відбувається певна дія, також використовується конструкція **what time...?** або питальне слово **when...?**

What time does the train leave? – О котрій години відправляється потяг?

When does the train leave? – Коли відправляється потяг?

At what time does the meeting begin? – О котрій годині починається нарада?

The train leaves at 7 a.m. – Потяг відправляється о 7-й ранку.

У відповіді на таке питання використовується **прийменник at** із зазначенням конкретного часу.

The meeting begins at 8 in the morning. – Нарада починається о 8-й ранку.

Використання прийменників

Для позначення дат та часу в англійській мові використовується певний набір прийменників, особливості вживання яких слід запам'ятати.

Прийменник **at** вживається для позначення певного моменту часу (конкретний час) або ж часу прийому їжі.

at 7 o'clock – о 7-й години

at breakfast – за сніданком

at 2:30 – в 2:30

at lunchtime – під час обідньої перерви

at half past eight – о пів на дев'яту

at teatime – о 4-й годині дня (під час «вечірнього чаювання»)

at midday – опівдні

at midnight – опівночі

Прийменник **at** також використовується в наступних виразах

at Christmas – на Різдво

at Easter – на Великдень

at night – уночі (часто дія відбувається або триває всю ніч)

at the weekend – на вихідних

at present – зараз

at the moment – в даний момент

Прийменник **in** вживається з роками та сторіччями, порами року, місяцями.

in 2009 – в 2009 році

in spring – навесні

in 1202 AD – в 1202 році нашої ери

in winter – взимку

in the 19th century – в 19му сторіччі

in January – в січні

in the twentieth century – в 20му сторіччі

in August – в серпні

Прийменник **in** також використовується з проміжками денного часу.

in the morning – вранці

in the evening – ввечері

in the afternoon – пообідь

in the daytime – удень, в денний час

in the night – уночі (короткий проміжок часу або ж дія, що відбулася уночі)

In також використовується для позначення проміжку часу, через який буде виконана певна дія.

I'm leaving in ten days. – Я від'їжджаю через 10 днів.

We will finish our project in 4 hours. – Ми завершимо наш проект за 4 години (через 4 години).

She will come back in 3 weeks. – Вона повернеться через три тижні (за три тижні).

Прийменник **on** використовується з датами та днями тижня.

on July 4 – 4-го липня

on Monday – в понеділок

on the 30th December – 30-го грудня

on Wednesday – в середу

on the 12th of August – 12-го серпня

on Sunday – в неділю

Прийменники не вживаються з прислівником **ago** (тому), що вживається у граматичному часі Past Simple та вказує, як давно була виконана певна дія або відбулася певна подія.

We arrived two hours ago. – Ми приїхали дві години тому.

He was here a few minutes ago. – Він був тут кілька хвилин назад.

He saw Kate about three months ago. – Він бачив Кейт приблизно три місяці тому.

Прийменники також не вживаються перед словами **next (наступний)**, **last (минулий)**, **every (кожний)** та **this (цей)**.

I go jogging every Saturday. – Я бігаю кожної суботи.

Kate was there last month. – Кейт була там минулого місяця.

I called Jack this morning. – Я подзвонив Джеку сьогодні вранці.

Next week I'm visiting my grandma. – Наступного тижня я провідаю свою бабусю.

On time vs in time

Фрази **on time** та **in time** (вчасно) в англійській мові мають синонімічне значення. Однак, їх не слід плутати між собою.

On time використовується, коли запланована дія відбувається чітко за певним графіком або за розкладом без затримок.

My train always arrives on time. – Мій потяг завжди прибуває вчасно (за розкладом).

Our meeting never start on time. – Наші наради (збори) ніколи не починаються вчасно.

In time вказує на те, що хтось не запізнюється і в нього є вдосталь часу для виконання певної дії. Після **in time** часто використовується прийменник **for** з іменником або ж інфінітив дієслова з часткою **to**. Також цей вираз часто використовується в словосполученні **just in time** (якраз вчасно ... , прибути вчасно для ...).

We should leave now so we will be there in time for lunch. – Ми повинні виїхати зараз, щоб бути там в обідній час (встигнути на обід).

I want to arrive there in time to meet George before the meeting. – Я хочу приїхати туди (раніше), щоб зустрітися з Джорджем перед нарадою.

You are just in time for dinner! – Ви якраз встигли на вечерю!

Присвійний відмінок в англійській мові (Possessive case)

Закінчення -'s або ж апостроф «'» у іменника вказує на приналежність, відношення чогось до даного слова або їх родинні зв'язки. В більшості випадків присвійний відмінок використовується зі словами, що вказують на живих істот (людина, рідше тварина тощо).

mum – мама

mum's pie – мамин пиріг

Charles – Чарльз

(pie's моєї мами)

girls – дівчата

Charles's sister – сестра Чарльза

girls' room – кімната дівчат

Закінчення -'s

Закінчення -'s додається до іменників в однині, а також до власних назв та імен.

*I ate my **mum's** pie.* – Я з'їв пиріг моєї мами.

***Jack's** bag is old.* – Сумка Джека стара.

Закінчення -'s також можна додавати до іменників, що мають неправильні форми множини Irregular Plural Nouns (що не утворюють форму множини за допомогою -s / -es).

*The **men's** restroom is on the second floor.* – Туалет для чоловіків знаходиться на другому поверсі.

***People's** opinion may differ.* – Думка людей може відрізнятись.

*Don't step on **children's** toys.* – Не наступай на дитячі іграшки.

У випадку, якщо у реченні є перелік іменників, до яких відноситься один предмет, до закінчення -'s приєднується до останнього слова з цього переліку.

*Kelly and **Richard's** house was sold last week.* – Дім Келлі та Річарда був проданий на минулому тижні.

*Monica, Kate and **Tim's** father is an engineer.* – Батько Моніки, Кейт та Тіма працює інженером.

Якщо ж до перелічених іменників відносяться різні предмети, то закінчення -'s додається до кожного з іменників.

***Kelly's** and **Richard's** houses were sold last week.* – Будинки Келлі та Річарда були продані на минулому тижні.

*I like **Shakespeare's** and **Moliere's** plays.* – Мені подобаються п'єси Шекспіра та Мольєра.

Закінчення -'s може вживатись декілька разів при передачі родинних зв'язків між декількома особами та іменниками, що їх позначають.

*My **brother's friend's** father will come soon.* – Батько друга мого брата скоро прийде.

*My **mother's friend's** daughter is studying with me.* – Донька подруги моєї матері вчиться разом зі мною.

Закінчення **-s** приєднується до останнього слова у словосполученні, якщо предмет (або слово, що його позначає) відноситься до цього словосполучення, яке виражає одне ціле поняття.

*Peter the **Great's** castle is really beautiful.* – Палац Петра Великого дуже красивий.

*The President of the **USA's** speech was persuasive.* – Промова президента Сполучених Штатів Америки була переконливою.

Апостроф

Апостроф «'» завжди додається до іменників у формі множини з закінченням **-s**.

*The **dogs'** cages were small.* – Клітки собак були маленькими.

*These **girls'** dresses are fancy.* – Сукні цих дівчат дуже модні.

*The **players'** uniform was dirty after the game.* – Форма гравців була брудною після гри.

Апостроф «'» додається до іменників у формі однини або до власних назв та імен, що закінчуються на **-s** або **-ss**, а також до іноземних імен, що закінчуються на німі **-s**, **-z**, **-x**, для того, щоб уникнути нагромадження подібних звуків.

*This **actress'** dresses are always gorgeous.* – Сукні цієї актриси завжди розкішні.

***James'** car is new.* – Машина Джеймса нова.

***Dubois'** snake is extremely venomous.* – Змія Дюбуа неймовірно отруйна.

Апостроф «'» використовуються в стійких виразах зі словами, що закінчуються на звук [s].

for appearance' sake – для видимості

for conscience' sake – щоб заспокоїти совість

For goodness' sake! – Заради бога!

Закінчення **-s** чи апостроф?

В граматичних довідниках існують певні розбіжності у використанні закінчення **-s** після власних імен та іменників в однині, що закінчуються на **-s** або **-ss**, а також **-z**, **-x**. Деякі письменники та укладачі граматичних довідників наполягають на використанні закінчення **-s** для всіх іменників у однині або ж власних назв незалежно від того, на яку букву вони закінчуються.

***James's** car is new.* – Машина Джеймса нова.

Dubois's snake is extremely venomous. – Змія Дюбуа неймовірно отруйна.

This actress's dresses are always gorgeous. – Сукні цієї актриси завжди розкішні.

The witness's statement helped to find the thief. – Слова свідка допомогли знайти грабіжника.

Однак, використання -'s або ж тільки апострофу «'» в таких випадках відноситься більше до стилістичних особливостей та прийомів автора тексту. Тому іноді можна зустріти різні варіанти використання -'s та апострофа «'».

Yesterday I went to the Smiths's house. – Вчора я пішла додому к Сміттам.

Yesterday I went to the Smiths' house. – Вчора я пішла додому к Сміттам.

Show me the Joneses's new car. – Покажи мені нову машину Джонассів.

Show me the Joneses' new car. – Покажи мені нову машину Джонассів..

I read my boss's memo. – Я прочитав записку мого боса.

I read my boss' memo. – Я прочитав записку мого боса.

Апостроф «'» також ставиться, якщо мова йде про класичних (грецьких, давньоримські..) вчених та релігійних діячів, імена яких закінчуються на -s.

Jesus' teachings were passed from generation to generation. – Вчення Христа передавалися з покоління в покоління.

Socrates' thoughts and ideas were written down by Plato. – Думки та ідеї Сократа були записані на папері Платоном.

Абсолютний присвійний відмінок

Абсолютний присвійний відмінок – це слово із закінченням -'s або апострофом «'», після якого не слідує слово, яке власне й належить певній особі. Абсолютний присвійний відмінок використовується, щоби уникнути повторень одного слова у реченні, якщо воно зрозуміле з контексту.

This car is older than my father's. – Ця машина старіша за машину мого батька.

I had no money so I borrowed my children's. – У мене не було грошей, тому я позичив їх у моїх дітей.

My hair is softer than Kate's. – Моє волосся м'якше за волосся Кейт.

Абсолютний присвійний відмінок може використовуватися в назвах вулиць, закладів, магазинів або при згадуванні певного місця.

at my friend's – дома у мого друга

at the baker's – в пекарні

at the dentist's – в стоматології

Апостроф та -'s з неживими предметами

Присвійний відмінок -'s або апостроф «'» може використовуватися зі словами, що позначають неживі предмети, коли ті виражають певну групу людей, **організацію, фірму, адміністративні або територіальні одиниці.**

*This **company's** success is incredible. – Успіх цієї фірми приголомшливий.*

*The **nation's** health is very important. – Здоров'я нації дуже важливе.*

***Florida's** next governor will be elected this week. – Губернатор Флориди буде обраний на цьому тижні.*

Присвійний відмінок -'s або «'» може бути використаний з неживими предметами або поняттями, коли ті означають транспортні засоби, для того, щоб вказати на **членів екіпажу.**

*The **ship's** crew needs to be prepared for everything. – Екіпаж корабля повинен бути готовим до всього.*

Присвійний відмінок -'s або «'» може використовуватися в наукових текстах при описі характеристик, деталей, частин певного механізму або предмета загалом.

*The **plane's** wing is damaged. – Пошкоджено крило літака.*

*This **car's** safety system is developed by famous engineers from all over the world. – Система безпеки цієї машини розроблена відомими інженерами зі всього світу.*

Присвійний відмінок -'s або апостроф «'» може бути використаний з **об'єктами природи**, єдиними у своєму роді, або ж коли об'єкти природи персоніфікуються.

*the **moon's** surface – поверхня місяця*

*the **sun's** radiation – сонячна радіація*

*the **forest's** spirit – дух лісу*

Присвійний відмінок -'s або апостроф «'» також використовуються з конкретним періодом часу або з іменниками ж у значенні міри, одиниці виміру часу тощо.

Yesterday's party – вчорашня вечірка

three months' holidays – трьохмісячні канікули

a cent's worth – вартість в один цент

two dollars' worth – вартість в два долари

one mile's distance – відстань в одну милю

Присвійний відмінок -'s або «'» також використовуються в **сталих виразах**.

for God's sake! – заради бога

for old time's sake – в пам'ять про минуле

a stone's throw away – дуже близько

at death's door – бути при смерті

in my mind's eye – в моїй уяві

to keep out of harm's way – триматися від гріха подалі, в безпеці

to be at one's wit's end – бути у глухому куті

to keep somebody at an arm's length – тримати когось на відстані

to enjoy oneself to one's heart – розважатися на повну

at one's finger's end – на кінчиках пальців

needle's eye – вушко голки

pin's head – головка шпильки

cow's milk – коров'яче молоко

soldier's uniform – військова, солдатська форма

to make big sheep's eyes – дивитись закоханими очима

Присвійний відмінок -'s або «'» часто використовуються в **назвах свят, пам'ятних дат, подій** тощо.

Mother's Day – День матері

Veterans' Day – День ветеранів

Valentine's Day – День святого Валентина

Часи (Tenses)

Present Simple

Теперішній час в англійській мові або Present Simple – найпростіший час з усіх наявних. Він використовується щоб показати регулярність дії, яка виконується часто, постійно або з певною періодичністю. Далі ми розберемо деякі правила утворення часу в англійській мові для початківців та наведемо приклади його використання.

Утворення часу

Теперішній простий час в англійській мові утворюється за допомогою іменника з додаванням до нього дієслова. Але варто пам'ятати, що для третьої особи однини (**she, he, it**) у стверджувальному реченні до дієслова додається закінчення **-s**. У випадку, якщо дієслово має закінчення **-s, -o, -sh, -x, -ss або -ch, то воно зміниться на -es**.

Для прикладу розглянемо таблицю

<i>I live in Odessa.</i>	<i>Я живу в Одесі.</i>
<i>He lives in Odessa.</i>	<i>Він живе в Одесі.</i>
<i>She lives in Lviv.</i>	<i>Вона живе у Львові.</i>
<i>She wishes me luck.</i>	<i>Вона бажає мені удачі.</i>
<i>They live in Lviv.</i>	<i>Вони живуть у Львові.</i>

Також слід мати на увазі, що деякі дієслова змінюють свою форму або закінчення для **he/she/it**, а саме у разі, якщо дієслово закінчується на **-y** то воно змінюється на **-i** з додаванням **-s** або **-es**, наприклад:

<i>I/we/you/they</i>	<i>He/she/it</i>
----------------------	------------------

<i>I/we/you/they</i>	<i>He/she/it</i>
<i>Have</i>	<i>has</i>
<i>Do</i>	<i>does</i>
<i>Carry</i>	<i>carries</i>
<i>Stady</i>	<i>studies</i>
<i>Go</i>	<i>goes</i>

RULES FOR THE 3RD PERSON SINGULAR (HE / SHE / IT)

In general + s	Verbs ending in conson. + y y + ies	Verbs ending in -o, sh, tch, x, ss + es
work → works	study → studies	go → goes
eat → eats	cry → cries	wash → washes
play → plays	try → tries	watch → watches
swim → swims	spy → spies	mix → mixes
write → writes	fly → flies	kiss → kisses

Правила зміни закінчення для третьої особи однини

Заперечна форма

Для заперечного речення існують два допоміжних дієслова: **do** – для **I/we/you/they** та **does** – для **he/she/it** до яких додається частка **not**.

Стверджувальне речення		Заперечне речення			
<i>I like</i>	<i>Мені подобається</i>	<i>I</i>	<i>do not (don't)</i>	<i>like</i>	<i>Мені не подобається</i>
<i>We do</i>	<i>Ми робимо</i>	<i>We</i>		<i>do</i>	<i>Ми не робимо</i>
<i>He does</i>	<i>Він робить</i>	<i>He</i>	<i>does not (doesn't)</i>	<i>do</i>	<i>Він не робить</i>
<i>She works</i>	<i>Вона працює</i>	<i>She</i>		<i>work</i>	<i>Вона не працює</i>

Зверніть увагу, для третьої особи однини у заперечному реченні закінчення *-s* та *-es* не додається.

I	do not work	don't study
He	does not work	doesn't study
She	does not work	doesn't study
It	does not work	doesn't study
We	do not work	don't study
You	do not work	don't study
They	do not work	don't study

Питальна форма

Для побудови питального речення також використовуються допоміжні дієслова **do** та **does**, яке в реченні зазвичай має стояти на початку. Лише у випадках, коли є допоміжне запитання (наприклад **Why** – чому, **How often** – як часто, **What** – що, **How much** – як багато), то слова **do/does** в реченні стоять одразу після них. Для прикладу розглянемо таблицю.

<i>Do</i>		<i>They</i>	<i>usually often</i>	<i>like</i>	<i>music?</i>
<i>Where</i>	<i>Do</i>	<i>your friends</i>		<i>live?</i>	
<i>Do</i>		<i>We</i>		<i>work</i>	<i>on Saturday?</i>
<i>How often</i>	<i>Do</i>	<i>They</i>		<i>wash</i>	<i>their hair?</i>
<i>What</i>	<i>Do</i>	<i>your parents</i>		<i>do</i>	<i>at weekends?</i>
<i>Does</i>		<i>Peter</i>		<i>play</i>	<i>football?</i>
<i>How much</i>	<i>does</i>	<i>It</i>		<i>cost</i>	<i>to fly to Paris?</i>
<i>What</i>	<i>does</i>	<i>this word</i>		<i>mean?</i>	

Зверніть увагу! У питальному реченні, для третьої особи однини, до дієслова закінчення -s та -es не додаються, тому що при побудові такого речення використовується допоміжне – **does**.

Для відповіді на запитальне речення використовують такі короткі відповіді:

<i>Yes,</i>	<i>I/we/you/they</i>	<i>do.</i>	<i>No,</i>	<i>I/you/we/they</i>	<i>don't.</i>
	<i>he/she/it</i>	<i>does.</i>		<i>he/she/it</i>	<i>doesn't.</i>

*Do they smoke? No, they **don't**.* – Вони курять? Ні.

*Does she live in Lviv? Yes, she **does**.* – Вона живе у Львові? Так.

Використання Present Simple

У цьому розділі ми розглянемо способи утворення та вживання теперішнього простого часу. Нижче наведені усі способи з прикладами та роз'ясненнями.

1 спосіб – повторення дій

У цьому варіанті час використовується щоб показати, що якась певна дія виконується постійно або повторюється. Така дія може бути як хобі або звичка, які відбуваються надто часто, так і певна щоденна справа. У такому випадку частіше за все використовуються такі допоміжні слова, як **always, often, usually**.

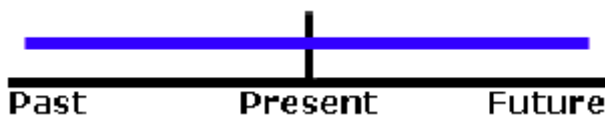
Наприклад:

*She **plays** tennis.* – Вона грає в теніс.

*He **always forgets** his keys.* – Він постійно забуває свої ключі.

*The bus **leaves** every morning at 7 o'clock.* – Автобус від'їжджає кожного ранку о 7 годині.

2 спосіб – узагальнення та факти

Теперішній простий час також може вказувати на певний факт, і зовсім не важливо чи він правдивий. При побудові такого речення роблять узагальнення щодо предмета або людини.

Наприклад:

*Rabbits **love** carrots.* – Кролики любляють моркву.

*Kyiv **is** in Ukraine.* – Київ знаходиться в Україні.

*New York **is** a small city.* Нью-Йорк – маленьке місто (і не важливо, що цей факт не відповідає дійсності).

3 спосіб – запланована дія в найближчому майбутньому

Теперішній простий час також може бути використаний для позначення запланованої дії, яка має обов'язково відбутися у найближчому майбутньому. Найчастіше **Present Simple** вживається, коли мова йде про громадський транспорт та його розклад, хоча інші заплановані події теж мають місце бути.

Наприклад:

The bus leaves tonight at 9 PM. – Автобус від'їжджає сьогодні о 9 годині вечора.

The party starts at 10 o'clock. – Вечірка розпочинається о 10 годині.

When does lessons begin tomorrow? – Коли завтра починаються уроки?

4 спосіб – дія, що відбувається зараз

Present Simple також вживається, щоб позначити що певна подія не відбувається або відбувається саме в цей момент. Зверніть увагу, що в цьому випадку можливе використання лише тих дієслів, які не означають дії що можуть продовжуватись і утворювати тривалий час. Також заборонено вживання змішаних груп дієслів, які ще називають **Mixed Verbs**. Наприклад:

He has his passport in his hand. – У нього є свій паспорт у руці.

She is here. – Вона тут.

He does not need help now. – Зараз йому не потрібна допомога.

Ось і всі нюанси теперішнього простого часу в англійській мові. Вам лише необхідно запам'ятати, вивчити їх, як і всі інші англійські часи, та далі вдосконалювати свої знання у вивченні цієї мови.

Past Simple

Минулий простий час в англійській мові (Past Simple) вживається для позначення процесу або дії, яка почалась або закінчилась в минулому. В статті розглянемо основні принципи утворення та правила вживання Past Simple у різних формах речення.

Формування часу

Основне правила при побудові стверджувального речення полягає в тому, що при утворення часу до правильних дієслів **додається закінчення – ed**, а неправильні – мають іншу форму (наведені в таблиці неправильних дієслів).

Для прикладу розглянемо таблицю:

Інфінітив		Минулий час	
<i>to work</i>	<i>Працювати</i>	<i>worked</i>	<i>працював</i>
<i>to play</i>	<i>Грати</i>	<i>played</i>	<i>грав</i>
<i>to want</i>	<i>Хотіти</i>	<i>wanted</i>	<i>хотів</i>

*She **played** with her cat in the backyard.* – Вона гралася зі своїм котом у дворі.

*They **worked** until last night.* – Вони працювали до кінця минулої ночі.

*He **wanted** to buy a cup of tea.* – Він хотів купити чашку чаю.

Проте є деякі особливості додавання закінчення -ed до певних слів, які наведені в таблиці.

Винятки в правописі	Приклад	
<i>Після закінчення -e, додається лише –d</i>	<i>smile</i>	<i>smiled</i>

Винятки в правописі	Приклад	
<i>Якщо дієслово закінчується на приголосну, перед якою стоїть голосна, то вона подвоюється</i>	<i>admit travel</i>	<i>admitted travelled</i>
<i>Якщо дієслово закінчується на -у, перед яким стоїть приголосна, то він змінюється на -і</i>	<i>hurry</i>	<i>hurried</i>

*She **smiled** when she saw her husband.* – Вона посміхнулася коли побачила свого чоловіка.

*We **admitted** that we were wrong.* – Ми визнали, що були не праві.

*He **harried** to yob yesterday.* – Вчора він поспішав на роботу.

Заперечна форма

Для побудови заперечного речення використовують дієслово **did** (форма do для минулого часу) з додаванням частки **not**. Скорочена форма виглядає так: **didn't**. Наприклад:

*They **did not** play football the day before yesterday.* – Вони не грали в футбол позавчора.

*He **didn't** live in London.* – Він не жив у Лондоні.

*I **didn't** sleep well last night.* – Я не спала минулої ночі.

Зверніть увагу! В такому реченні в минулому часі вживається лише допоміжне дієслово **did not**, усі інші використовуються в інфінітиві.

Питальна форма

Для побудови питального речення також використовується дієслово **did**, з якого починається запитання, якщо відсутнє додаткове питання. Наприклад:

***Did** you call me yesterday?* – Ти телефонував мені вчора?

***Did** she live abroad?* – Вона жила за кордоном?

*When **did** you meet your husband?* – Коли ти познайомилась зі своїм чоловіком?

Використання Past Simple

У цьому розділі ми розглянемо випадки використання минулого простого часу в англійській мові, детально розберемо кожен з них та наведемо приклади.

1 – Завершена в минулому дія

Минулий час в англійській мові використовується щоб підкреслити, що дія почалась і закінчилась в певний момент часу в минулому.

*He **saw** a movie yesterday.* – Вчора він бачив фільм.

*I **didn't play** this game last night.* – Я не грав цю гру вчора ввечері.

*Did she **have** dinner last night?* – Вона вечеряла минулого вечора?

2 – Серії завершених дій

Past Simple вживається щоб перерахувати та показати що деякі дії відбувалися в минулому одна за одною. Наприклад:

*She **finished** work, **went** to the store and **bought** a new dress.* – Вона закінчила роботу, пішла в магазин та купила нове плаття.

*They **arrived** from the airport at 6:00, **checked into** the hotel at 7:00 and **met** the others at 9:00.*
– Вони прибули з аеропорту о 6:00, зареєструвалися в готелі о 7:00 та зустріли інших о 9:00.

3 – Тривалість дії в минулому

Past Simple також може бути використаний щоб показати що дія деякий час відбувалася в минулому. Тривалість такої дії зазвичай позначається такими виразами: **for two minutes**, **for five years**, **all day**, **all week** та інші.

Bill studied Japanese for six years. – Біл вчив японську протягом п'яти років.
He didn't stay at the party the entire time. – Він не залишався на вечірці увесь час.
We lived in China for two years. – Ми жили в Китаї протягом двох років.

4 – Звички в минулому

Також минулий час можна використовувати якщо ви хочете розповісти про звичку, яка була в минулому, але ви її позбулися. Past Simple у цьому випадку змінює вислів «**used to**». Щоб було зрозуміло що мова йде про звички часто вживають наступні вирази: **often, never, always, when I was younger, when I was a child** та інші.

She played the piano. – Вона грала на піаніно.

Did he play a musical instrument when he was a kid? – Він грав на музичних інструментах коли був дитиною?

They studied Spanish when they were children. – Вони вивчали іспанську коли були дітьми.

5 – Факти в минулому або узагальнення

У цьому випадку минулий час в англійській мові вживається для щоб описати факти, які були в минулому або узагальнення, які більше не правдиві. Так само як і у в випадку, використання **Past Simple** схоже з виразом «**used to**».

She didn't like apples before. – Раніше їй не подобались яблука.

He was shy as a child, but now he is very outgoing. – Він був сором'язливою дитиною, але зараз він дуже товариський.

Future Simple

Future Simple або **майбутній простий час** вказує на те, що якась певна дія буде відбуватися в майбутньому. Майбутній час в англійській мові має дві різних форми: «**will**» та «**be going to**».

Хоча ці форми можуть бути взаємозамінні, вони доволі часто висловлюють два різних значення. Спочатку вони можуть здаватися абсурдними, але з часом та практикою їх відмінності стануть більш зрозумілими.

Далі ми розглянемо правила утворення **Future Simple** у питальних, стверджувальних та заперечних реченнях, наведемо приклади та пояснимо відмінності «**will**» і «**be going to**».

Утворення майбутнього часу

Як уже згадувалось раніше, майбутній простий час в англійській мові утворюється за допомогою дієслова **will** з додаванням дієслова в інфінітиві. Раніше для першої особи однини та множини використовували дієслово **shall**, але зараз воно вважається застарілим та майже не використовується.

Приклади утворення часу для **стверджувального речення** дивіться в таблиці:

<i>I will speak with you someday.</i>	<i>Я поговорю з тобою колись.</i>
<i>They will play football.</i>	<i>Вони пограють у футбол.</i>
<i>He'll call me.</i>	<i>Він мені зателефонує.</i>
<i>I'll (I will) do my homework.</i>	<i>Я зроблю свою домашню роботу.</i>

В **Future Simple**, як і в інших часових формах, є свої допоміжні слова, які вказують що дія відбуватиметься саме в майбутньому. Наприклад:

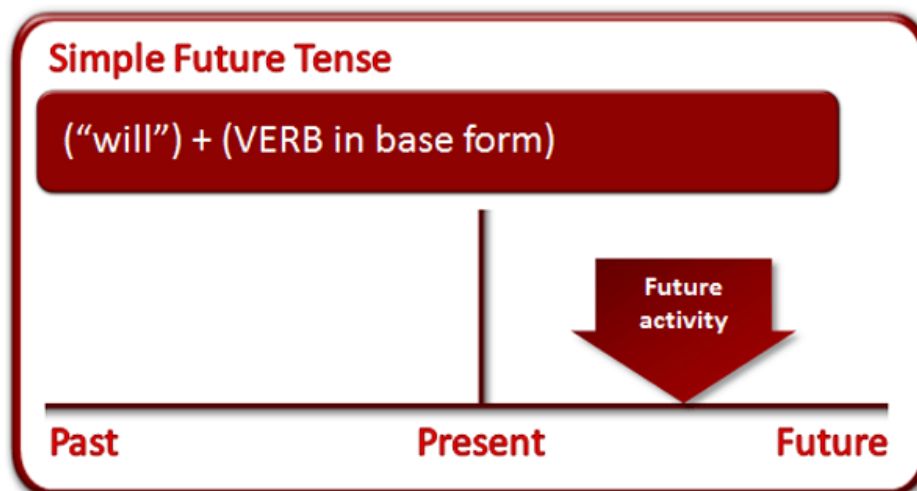
tomorrow – завтра;

next week (year, day, summer) – наступного тижня (року, дня, літа);

in three (five, ten) days/months – через три (п'ять, десять) днів/місяців;

in 2018 (2023) year – у 2018 (2023) році.

Заперечна форма

Для побудови заперечного речення також використовується **will**, але з додаванням частки **not**. Скорочена форма виглядає так: **won't**. Приклади наведені в таблиці:

<i>I'll not buy that car.</i>	<i>Я не буду купувати ту машину.</i>
<i>They will not offend you.</i>	<i>Вони не будуть тебе ображати.</i>
<i>She won't call you.</i>	<i>Вона не буде телефонувати тобі.</i>
<i>He won't come.</i>	<i>Він не приїде.</i>

Питальна форма

Для утворення питального речення в **Future Simple** використовують дієслово **will**. З нього починається запитання, якщо не передбачено використання додаткового питання. Наприклад:

<i>Will you marry me?</i>	<i>Ти вийдеш за мене?</i>
<i>Will he go with her?</i>	<i>Він піде з нею?</i>
<i>What will you do tomorrow?</i>	<i>Що ти будеш завтра робити?</i>
<i>Will they go to church next Sunday?</i>	<i>Вони підуть до церкви наступної неділі?</i>

Для відповіді на запитання використовуються такі вирази:

Питання	Позитивна відповідь	Негативна відповідь
<i>Will you see him tomorrow?</i>	<i>Yes, I will.</i>	<i>No, I won't.</i>
<i>Will she call you?</i>	<i>Yes, she will call me.</i>	<i>No, she will not call me.</i>
<i>Will she make breakfast?</i>	<i>Yes, she will.</i>	<i>No, she will not.</i>

Використання Future Simple

У цьому розділі будуть наведені випадки в яких є доречним вживання майбутнього часу в англійській мові, а саме «**will**» та «**be going to**». Наведені приклади допоможуть вам використовувати Future Simple у своїй розмовній мові.

1 – Добровільний акт

Часто майбутній простий час використовується при відповіді на якесь прохання про допомогу, або коли ми самі просимо нам допомогти. Наприклад:

He will send you the information. – Він пришле тобі інформацію.

Will you make breakfast? – Ти приготуєш сніданок?

2 – Обіцянки в майбутньому

Вживання «**will**» передбачає, що людина обіцяє виконати якусь дію в майбутньому.

Наприклад:

She promise she won't tell them about that situation. – Вона обіцяє, що не розкаже їм про ту ситуацію.

He will call you when he arrive. – Він зателефонує тобі, коли приїде.

3 – Миттєва реакція на дію

В цьому випадку майбутній простий час використовується як відповідь на чиєсь прохання або коли треба відреагувати на певну дію. Наприклад:

Will they help me? – Вони мені допоможуть?

Yes, they will. – Так.

4 – Перерахування певних послідовних дій

У цьому випадку Future Simple вживається для перерахування послідовних дій, які повторюються та будуть відбуватися в майбутньому. Наприклад:

*They **will** call him and tell him this news.* – Вони йому зателефонують і розкажуть цю новину.

*He **ll** come home and go to bed.* – Він прийде додому і ляже спати.

Важливо пам'ятати

В Future Simple не завжди зрозуміло який варіант використання співрозмовник мав на увазі. Часто є більше ніж один спосіб, щоб інтерпретувати думку розмови.

Як і всі майбутні форми часу, простий майбутній час не може починатися з таких виразів, як: **when, before, after, while, as soon as, unless, by the time, if** та інші. В цих випадках вже використовується Present Simple. Якщо речення починається або закінчується з одного із цих виразів, то друга частина речення вживається у майбутньому простому часі.

Правильне речення	Неправильне речення
<i>When you arrive tonight, we will go to the cinema.</i>	<i>When you will arrive tonight, we will go to the cinema.</i>
<i>If you give me your phone number, I'll call you.</i>	<i>If you will give me your phone number, I'll call you.</i>
<i>He will buy flowers, if he earn money.</i>	<i>He will buy flowers, if he will earn money.</i>

«Will» чи «Be going to»

У цьому розділі ми розберемось в яких випадках доречніше вживати **will**, а в яких **be going to**, якщо мова йде про майбутній простий час в англійській мові.

Be going to (do) перекладається як «збиратися щось зробити» в майбутньому. Де слово «be» змінюється в залежності від особи на:

am для *I*,

is для *he, she, it*,

are для we, they.

I am going to do something. – Я збираюся щось зробити.

She is going to call you. – Вона збирається тобі зателефонувати.

They are going to play football. – Вони збираються грати у футбол.

Розглянемо певну ситуацію для прикладу.

У Майка зламався стілець. Він звертається з проханням до свого батька:

Mike: *My chair was broken. Can you repair it for me?* – Мій стілець зламався. Ти можеш мені його відремонтувати?

Father: *Okay, but I can not do it now. I will repair tomorrow.* – Добре, але зараз я цього зробити не можу. Я відремонтую завтра.

Ми використовуємо **will** коли вирішили щось зробити на час розмови. Батько не знав про зламаний стілець, до моменту розмови.

Пізніше. Мати Майка звертається до свого чоловіка:

Mother: *Can you repair Mike's chair? It was broken.* – Ти можеш відремонтувати стілець Майка? Він зламаний.

Father: *Yes, I know. He told me. I am going to repair it tomorrow.* – Так, я знаю. Він сказав мені. Я збираюся відремонтувати його завтра.

Ми використовуємо **going to** коли вже вирішили щось зробити. Батько Майка вже вирішив полагодити стілець до того моменту, коли його дружина заговорила з ним.

Інші особливості вживання

Going to та **will** використовуються у випадках, коли ми думаємо що щось має відбутися в майбутньому:

Do you think George will get the job? – Ти думаєш Джордж отримає роботу?

Oh Mike, it's already 6 o'clock. We are going to be late. О Майк, вже шоста година. Ми запізнимося.

Ми також використовуємо **going to** (не **will**) коли є щось в нинішній ситуації, що має відбутися в майбутньому (особливо у найближчому) і співрозмовник у цьому впевнений.

Look at those black clouds! It is going to rain. – Подивись на ті чорні хмари! Збирається на дощ.

She feels terrible. I think she is going to be sick. – Вона відчуває себе жахливо. Я думаю вона захворіє.

Present Continuous

Present Continuous – теперішній тривалий час англійської мови. Використовується для вказування на процес, що відбувається безпосередньо зараз. Нижче розглянуто правила та формула утворення часу **Present Continuous** в стверджувальному (розмовному), заперечному та питальному реченнях, допоміжні слова та приклади вживання часу.

Утворення Present Continuous

У стверджувальному (розмовному) реченні Present Continuous утворюється за допомогою додавання допоміжного дієслова **am / is / are** (одна з форм дієслова **to be**) та додавання інгового (**-ing**) закінчення до дієслова у першій формі. Слід пам'ятати, що:

допоміжне дієслово *am* використовується з 1 особою однини (*I*); воно може зливатися з займенником утворюючи **I'm**.

допоміжне дієслово *is* використовується з 3 особою однини (**he / she / it**)

допоміжне дієслово *are* використовується з 2 особою однини, 1 та 3 особами множини (*you, we, they*)

Формула утворення Present Continuous:

Іменник + *am / is / are* + дієслово у 1 формі з додаванням до нього закінчення *-ing*

Приклади стверджувальних речень:

I am playing football right now. – Я граю у футбол зараз.

Sally is doing her homework at the moment. – Саллі (вона) зараз робить домашнє завдання.

They are fishing now. – Вони зараз рибалять.

Заперечне речення в **Present Continuous** утворюється за допомогою додавання до допоміжного дієслова *am / is / are* частки *not*, та дієслова у інговому закінченні (*-ing*).

Формула:

Іменник + *am / is / are* + *not* + дієслово у 1 формі з додаванням до нього закінчення *-ing*

Допоміжне дієслово та частка *not* можуть зливатися за бажанням того, хто пише або говорить.

Приклади використання заперечних речень у Present Continuous:

I am not watching TV at the moment. – Я не дивлюся телевізор зараз.

He isn't working on his project right now. – він не працює над своїм проектом зараз

They aren't going to the school now. – Вони зараз не йдуть до школи.

Для утворення питального речення у **Present Continuous** допоміжне дієслово потрібно помістити на початок речення.

Правило:

Am / is / are + іменник + дієслово у I формі з додаванням до нього закінчення -ing

Приклади питальних речень:

*Are you **doing** your homework? – Ти робиш домашнє завдання?*

*Is she **walking** on the street right now? – Вона зараз прогулюється на вулиці?*

*Are they **playing** in the club at the moment? – Вони зараз грають у клубі?*

Допоміжні слова Present Continuous

Зазвичай, коли використовується час Present Continuous, використовуються наступні слова-маркери:

now / just now / right now- зараз

at the moment- в даний момент

this week / this month / this year-на цьому тижні / цього місяця / цього року

Випадки, в яких вживається Present Continuous

Мало знати правила утворення часу, потрібно знати, де доречно **Present Continuous** вживати. Нижче наведені випадки використання теперішнього тривалого часу в повсякденному житті.

I варіант використання: дія відбувається зараз

Найчастіше **Present Continuous** використовується для опису дії, що відбувається чи не відбувається прямо в цей момент часу. В такому випадку часто вживаються також допоміжні слова – **right now, now, at the moment** та інші. Приклади:

*You are **learning** English now. – Ви вчите англійську зараз.*

*They are not **watching** television. – Вони не дивляться телевізор (в цей момент часу).*

*Are you **sleeping**? – Чи ти спиш (на даний момент).*

II варіант використання: довготривалі дії в теперішньому часі

Слово now в англійській мові може мати й переносне значення на цьому тижні, у цьому місяці і т.д., як і в українській. Тому **Present Continuous** може використовуватися для позначення довготривалих дій, що вже відбуваються протягом деякого періоду і ще не є завершеними. Приклади:

*I am **studying** to become a doctor. – Я вчуся, щоб стати лікарем.*

*I am not **studying** to become a dentist. – Я не вчуся на стоматолога.*

*Are you **working** on any special projects at work? – Чи ти працюєш над якимось проектом на роботі?*

III варіант використання: найближче майбутнє

Іноді **Present Continuous** використовується для позначення домовленостей або дій, що мають чи не мають відбутися в найближчому майбутньому. При цьому необхідно вказувати час події. Приклади:

*I am **meeting** some friends after work. – Я зустрічаюся з друзями після роботи.*

*I am not **going** to the party tonight. – Я не йду на сьогоднішню вечірку.*

*Is he **visiting** his parents next weekend? – Чи він відвідає його батьків на наступному тижні?*

IV варіант використання: повторення дій, що мають негативний відтінок

Як і **Past Continuous**, **Present Continuous** може використовуватися співрозмовником у випадках, коли він хоче висловити своє негативне ставлення до дій, що повторюються у теперішньому часі. При цьому характерним є використання слів **always** та **constantly** між допоміжним дієсловом та дієсловом з інговим (-ing) закінченням. Приклади:

*She is always **coming** to class late. – Вона завжди запізнюється.*

*He is constantly **talking**. I wish he would shut up. – Він постійно розмовляє. Я бажав би, аби він замовкнув.*

*I don't like them because they are always **complaining**. – Вони мені не подобаються, бо постійно жаліються.*

Past Continuous

Past Continuous – минулий тривалий час англійської мови. **Past Continuous** використовується для вираження дій, що відбувалися в конкретний, точно відомий момент або проміжок часу в минулому.

*Yesterday at 10 p.m. I **was climbing** the tree. – Вчора о 10-й вечора я в десять я вилазила на дерево.*

*At 5 o'clock yesterday evening my sister **was flying** from Sydney. – Вчора о 5-й моя сестра летіла з Сіднея.*

*At the same time two years ago we **were visiting** my parents. – В цей же час два роки тому ми провідували моїх батьків.*

*She **was still dancing** at midnight. – О півночі вона все ще танцювала.*

*Last night at 1 a.m. I **was preparing** my speech. – Минулої ночі о першій годині я готував свою промову.*

Точний момент часу в **Past Continuous** може уточнюватися або перериватися іншою короткочасною дією, вираженою в **Past Simple**.

*She **was cleaning** the house when the phone rang. – В той час, коли вона прибиралася в домі, задзвонив телефон.*

*John **was cooking** dinner when he suddenly cut his finger. – Коли Джон готував обід, він раптово порізав собі палець.*

*Helen **was using** the blender so she didn't hear you came in. – Хелен користувалася блендером, тому вона не чула, як ти увійшов.*

Слова **while** («в той час, як», «поки») та **when** («коли») підкреслюють та використовуються з різними частинами складнопідрядного речення. Як правило, після слова **while** вживається **Past Continuous**, а після **when** вживається **Past Simple**.

*While I **was typing** my report everyone left the office. – Поки я друкувала свій звіт, всі залишили офіс.*

*While I **was eating** my soup, he came home. – В той час, коли я їв суп, він прийшов додому.*

I was eating my soup when he came home. – Я їв суп, коли він прийшов додому.

When Dana broke the cup I was making some cakes. – Коли Дана розбила чашку, я готувала тістечка.

Випадки вживання PastContinuous:

1-Одночасні дії у минулому

Past Continuous використовується для вираження в одному реченні декількох дій, що відбувалися одночасно в минулому.

She was doing her makeup while she was talking over the telephone. – Вона робила макіяж в той час, коли розмовляла по телефону.

They were drinking a cup of coffee while they were sitting at that restaurant. – Вони пили каву, поки сиділи в тому ресторані.

We were eating delicious pasta while we were watching a new cartoon. – Ми їли смачну пасту, коли дивилися новий мультик.

I was playing the guitar and Jane was playing along the drum. – Я грала на гітарі, а Джейн пригравала мені на барабані.

Children were playing games, eating sweets and drinking Cola. – Діти грали в ігри, їли солодоці та пили колу.

2-Вираження несхвалення, роздратування

Past Continuous використовується для вираження несхвалення, нетерплячості або роздратованості певною дією в минулому. В такому значенні **Past Continuous** здебільшого використовується зі словами **always (завжди, постійно), often (часто), constantly (постійно)**. Ці слова вживаються між допоміжними дієсловами **was** або **were** та смисловим дієсловом з закінченням **-ing** (формою дієприкметника).

He was always interrupting me when I was talking. – Він завжди (постійно) мене переривав, коли я говорив.

She was constantly losing our keys on the vacation. – На відпочинку вона постійно губила наші ключі.

We were often waiting for that friend of his. He was so slow. – Ми часто чекали того його друга. Він був таким повільним.

As she was always inspecting my stuff I didn't like her. – Так як вона постійно перевіряла мої речі, я її не любив.

В такому значенні **Past Continuous** зхожий на конструкцію **used to**, однак відрізняється від неї своїм негативним відтінком.

He used to worry about money too much. – Він занадто багато піклувався про гроші.

Clark used to complain constantly about anything. – Кларк постійно через все жалівся.

3-Заплановані дії, що не відбулися

Past Continuous використовується для вираження запланованих дій в минулому, що, однак, не відбулися. Часто в таких реченнях використовуються дієслова **mean (збиратися, мати намір), intend(мати на меті, збиратися, задумати), hope (сподіватися), expect (очікувати), think (думати, гадати), plan(планувати)**.

I was hoping to meet her at the bookstore but she didn't come. – Я сподівався зустріти її в книжковому магазині, але вона не прийшла.

My mother was thinking of cooking a pie but we wanted some pizza. – Моя мати думала приготувати пиріг, але ми хотіли піцу.

Tom was planning to buy these tickets for the concert but forgot his wallet at home. – Том збирався купити ці квитки на концерт, але забув всій гаманець вдома.

4-Передача атмосфери

В деяких випадках **Past Continuous** вживається для передачі атмосфери якогось дійства. Наприклад:

When I walked into the office, several people were busily typing, some were talking on the phones, the boss was yelling directions, and customers were waiting to be helped. One customer was yelling at a secretary and waving his hands. Others were complaining to each other about the bad service. - Коли я зайшов в офіс, декілька людей були зайняті друкуванням, деякі розмовляли по телефону, бос кричав на всіх, а клієнти чекали на допомогу. Один клієнт кричав на секретарку та розмахував руками. Інші жалілися один одному про погане обслуговування.

Маркери часу

Past Continuous використовується, якщо на питання «коли це відбувалося?» можна вказати точний, конкретний час або проміжок часу в минулому.

at that moment – в той момент

at the same time – в цей же час (у минулому)

while – в той час, як; поки

when – коли

as – так як

all morning / the whole morning – протягом всього ранку, весь ранок

all night (long) / the whole night – протягом всієї ночі, всю ніч

all evening / the whole evening – протягом всього вечора, весь вечір

all day (long) / the whole day – протягом всього дня, весь день

last Monday – минулого понеділка

last week – минулого тижня

last year – минулого року, в минулому році

Стверджувальне речення

Past Continuous у стверджувальному реченні утворюється за допомогою допоміжного дієслова **was / were** (це дієслово **to be** у **2 формі**) та дієслова у першій формі з додаванням до нього закінчення **-ing**. Допоміжне дієслово **was** використовується лише з 1 та 3 особами однини, в інших випадках використовується **were**.

Формула:

Іменник + was / were + дієслово у 1 формі з додаванням до нього закінчення -ing

*I was **singing** a song. – Я співав пісню.*

*She was **drinking** tea. – Вона пила чай.*

*They were **watching** the movie. – Вони дивилися кіно.*

Правила додавання закінчення **-ing** детально розглянуті в окремій статті.

to enter → entering

to say → saying

to lie → lying

to relax → relaxing

to take → taking

to run → running

to agree → agreeing

to travel → travelling / traveling

Past Continuous (Past Progressive) утворюється за допомогою допоміжного дієслова **was** або **were** та форми простого дієприкметника теперішнього часу (дієслово з закінченням **-ing**).

Was та **were** – це форми минулого часу допоміжного дієслова **to be**.

Вибір необхідної форми залежить від підмета (головного члена речення), його особи та числа.

Was – використовується, коли підмет виражений займенником або іменником в однині (**I, he, she, it**).

Were – використовується, коли підмет виражений займенником або іменником у формі множини (**we, they**) або ж разом з займенником **you** (ти, ви, ввічливе Ви).

Заперечне речення

Заперечення в **Past Continuous** утворюється за допомогою додавання частки **not** після допоміжного дієслова **was** або **were**. Загальний порядок слів в реченні не змінюється.

Формула:

Іменник + *was / were* + *not* + дієслово у 1 формі з додаванням до нього закінчення *-ing*

I was not singing a song when you came. – Я не співала пісню, коли ти прийшов.

She was not drinking tea at 3 p.m. – Вона не пила чай о 3-й дня.

They were not watching the movie when you called them. – Вони не дивилися кіно, коли ти їм зателефонував.

was not = wasn't (скорочення)

I wasn't playing at 5 p.m. – Я не грав о 5-й вечора.

were not = weren't

You weren't working when we came. – Ти не працював, коли ми прийшли.

Питальне речення

Загальне питання в **Past Continuous** утворюється шляхом винесення допоміжних дієслів **was** або **were** на початок речення перед підметом.

Формула:

Was / Were + іменник + дієслово у 1 формі з додаванням до нього закінчення *-ing*

Was I singing a song? – Я співала пісню?

Was she drinking tea? – Вона пила чай?

Were they watching the movie? – Вони дивилися кіно?

Спеціальне питання в **Past Continuous** утворюється за допомогою питального слова або фрази, що ставиться в самий початок речення. Подальший порядок слів такий самий, як і в загальному питанні з **Past Continuous** (**was, were** + підмет + дієслово з **-ing**).

What was I singing at karaoke at the same time yesterday? – Що я співав в караоке в цей самий час вчора?

When was she doing her homework? – Коли вона виконувала своє домашнє завдання?

Where were they watching the movie when the fire began? – Де вони дивилися кіно, коли почалася пожежа?

Future Continuous

Майбутній тривалий час в англійській мові – **Future Continuous (Progressive)** – це час, дія якого буде тривати протягом певного часу в майбутньому. Також він може бути використаний, щоб висловити припущення про певну майбутню діяльність.

Future Continuous зазвичай не використовується дуже часто, тому що його зазвичай можна замінити на Future Simple.

Утворення майбутнього тривалого часу

Стверджувальна форма

Для **Future Continuous** речення у стверджувальній формі формується, як і для всіх майбутніх часів, з використанням допоміжного дієслова **will** та **to be** з додаванням дієслова (в інфінітиві) з закінченням **-ing**. Скорочена форма слова **will** виглядає так: **'ll**.

Формула:

Іменник + will + be + дієслово у 1 формі з додаванням до нього закінчення -ing

Для позначення маркерів часу, слід вживати наступні допоміжні слова:

<i>Допоміжні слова</i>	<i>Переклад</i>
<i>at this time tomorrow/next week/month/year</i>	<i>в цей час завтра/наступного тижня/місяця/року</i>
<i>this evening</i>	<i>цього вечора</i>
<i>when...</i>	<i>коли...</i>
<i>the whole weekend</i>	<i>всі вихідні</i>
<i>tomorrow/next month at (5, 7, 9) o'clock</i>	<i>завтра/ наступного місяця о (5, 7, 9) годині</i>

<i>Допоміжні слова</i>	<i>Переклад</i>
on Saturday morning	в суботу вранці

I will be calling you at midnight. – Я подзвоню тобі о півночі.

She will be studying tomorrow at 3 p.m. – Вона буде вчитися завтра о третій годині.

They'll be fishing at this time tomorrow. – Вони будуть рибалити в цей час завтра.

Заперечна форма

Для побудови такого типу речень правила ті ж самі, як і для стверджувального, тільки з додаванням до допоміжного дієслова **will** частки **not**. Скорочена форма виглядає так: **won't**.

Формула:

Іменник + will + not + be + дієслово у 1 формі з додаванням до нього закінчення -ing

I will not be calling you at midnight. – Я не подзвоню тобі о півночі.

She won't be studying tomorrow at 3 p.m. – Вона не буде вчитися завтра о третій годині.

They'll not be fishing at this time tomorrow. – Вони не будуть рибалити в цей час завтра.

Питальна форма

При побудові в Future Continuous питального речення, **will** ставиться на початок.

Формула:

Will + іменник + be + дієслово у 1 формі з додаванням до нього закінчення -ing

Will you be calling me at midnight. – Ти подзвониш мені о півночі?

Will she be studying tomorrow at 3 p.m. – Буде вона вчитися завтра о третій годині?

Will they be fishing at this time tomorrow. – Будуть вони рибалити в цей час завтра?

Вживання Future Continuous

У цьому розділі детально описані всі випадки, в яких використовується майбутній тривалий час в англійській мові та розглянуто приклади речень.

1 – Дія, перервана у майбутньому

Використовуйте майбутній тривалий час, щоб вказати, що більш довша дія в майбутньому буде переривати коротшу за часом дію. У даному випадку часто вживають слово **when**.

She will be listening to music when he will be arrives tonight. – Вона буде слухати музику, коли він приїде вночі.

He will be sleeping when I will be calling him. – Він буде спати коли я йому зателефоную.

2 – Конкретний час переривання дії в майбутньому

У цьому випадку майбутній тривалий час вживається, щоб позначити довготривалість дії, яка буде або не буде відбуватися в майбутньому.

Tomorrow at 9 AM, I am going to be eating breakfast. – Завтра о 9 годині ранку я збираюся їси сніданок.

Next Monday at 7 PM, we won't be playing football. – Наступного понеділка о 7 годині вечора ми не будемо грати у футбол.

Зверніть увагу! На відміну від **Future Simple**, який використовується щоб показати що дія буде починатися або закінчуватися в майбутньому, **Future Continuous** акцентує саме на час, коли буде перервана якась дія.

3 – Паралельні дія в майбутньому

Цей час також використовується для побудови речень, в яких одночасно відбуваються дві паралельні дії.

We will be walking in a park when he will be sleeping. – Ми будемо гуляти в парку, коли він спатиме.

Tonight we'll be eating dinner, discussing our plans, and having a good time. – Сьогодні ввечері ми будемо вечеряти, обговорювати свої плани та гарно проводити час.

4 – Передача атмосфери

Future Continuous в англійській мові використовується і для передачі ряду паралельних дій для опису атмосфери в певний момент в майбутньому.

*When they arrive at the party, everybody is **going to be celebrating**. Some **will be talking**. Others are going to be dancing. Several people are **going to be drinking beer** and a few people **will be eating** pizza. They always do the same thing. – Коли вони прийдуть на вечірку, усі будуть святкувати. Дехто буде спілкуватися, а інші будуть танцювати. Деякі люди будуть пити пиво, а декілька людей буде їсти піцу. Вони завжди роблять одне і те ж саме.*

Запам'ятайте! Як і всі майбутні часи, **Future Continuous** не може бути використаний в реченнях які починаються з таких виразів: **unless, if, before, when, after, as soon as, by the time** та інші. В таких випадках використовується Present Continuous.

Маркери часу

Future Continuous використовується , якщо на питання «коли це буде відбуватися?» можна вказати точний, конкретний час у майбутньому.

at 5 o'clock – о 5-ій годині

at that moment – в той момент

this time tomorrow – в цей час завтра

the same time next week – в цей самий час наступного тижня

meanwhile – тим часом, в той час, коли

meantime – тим часом, між тим

in the meantime – тим часом, між тим, в той же час

from two till three – з другої до третьої

from Monday till Friday – з понеділка по п'ятницю

from 10 a.m. to 11 a.m. tomorrow – з 10-ї до 11-ї ранку завтра

from 6 p.m. to 9 p.m. the day after tomorrow – з 6-ї до 9-ї вечора післязавтра

during this time – протягом цього часу

during the morning – вранці, весь ранок

during the day – протягом дня

during the evening – ввечері, весь вечір

during the afternoon – пообід, протягом другої половини дня

for 2 hours – протягом двох годин

for a week – за тиждень, протягом одного тижня

for months – за декілька місяців, протягом декількох місяців

all day long – цілий день, весь день

all night – всю ніч, цілу ніч

all the time – весь час

the whole evening – весь вечір

the whole year – весь рік, цілий рік

Present Perfect

Present Perfect – теперішній доконаний (перфектний) час англійської мови. Цей час використовується для позначення подій, що завершилися до теперішнього моменту часу або завершено в період теперішнього часу.

Утворення Present Perfect

Стверджувальне речення

У стверджувальних реченнях **Present Perfect** утворюється за допомогою допоміжного слова **have (1 та 2 особи)** або **has (3 особа однини)** та додаванням закінчення **-ed** до дієслова. Якщо дієслово неправильне, то використовується **3 форма – Past Participle**.

Формула:

Іменник + have / has + дієслово з закінченням -ed або у 3 формі

Іменник та допоміжне дієслово **have** можуть зливатися та утворювати **I've, they've** та ін. Приклади стверджувальних речень у **Present Perfect**:

He has just finished playing football. – Він щойно закінчив грати у футбол.

They've started doing their homework already. – Вони вже почали робити домашнє завдання.

Заперечне речення

Для утворення запереченого речення в **Present Perfect** після допоміжного дієслова необхідно додати частку **not**. Правило:

Формула:

Іменник + have / has + not + дієслово з закінченням -ed або у 3 формі

They have not finished their homework yet. – Вони ще не закінчили свою домашню роботу.

She hasn't started playing football yet. – Вони ще не почали грати у футбол.

Tom has not done the work. – Том не зробив роботу.

Питальне речення

Для утворення питального речення в Present Perfect допоміжне дієслово необхідно ставити наперед речення.

Формула:

Have / Has + іменник + дієслово з закінченням -ed або у 3 формі

*Has there ever **been** a war in the United States? – Чи була коли-небудь війна у Сполучених Штатах?*

*Have you ever **met** him? – Чи ти коли-небудь зустрічався з ним?*

Допоміжні слова Present Perfect

При утворенні речень в Present Perfect часто вживаються допоміжні слова.

Ці слова-маркери теперішнього доконаного часу наведені нижче:

Слово	Переклад
<i>Just</i>	<i>щойно</i>
<i>Already</i>	<i>Вже</i>
<i>Yet</i>	<i>ще не (використовується у заперечних та питальних реченнях)</i>
<i>never</i>	<i>ніколи</i>
<i>Ever</i>	<i>коли-небудь</i>
<i>once</i>	<i>одного разу</i>
<i>(many, few, several) times</i>	<i>(багато, декілька) разів</i>
<i>Before</i>	<i>перед тим, як</i>
<i>so far</i>	<i>Досі</i>

Випадки, в яких вживається Present Perfect

Нижче наведені різноманітні приклади використання часу **Present Perfect**, що можуть стати вам в нагоді.

1-Опис минулої події

Present perfect уживається в описі минулої події, яка має зв'язок із теперішнім часом (дія відбулася в минулому, однак її результати існують або відчущуються досі). При цьому не зазначається конкретний момент часу в минулому, коли така подія відбулася.

*The guests **have arrived**.* – Приїхали гості. (вони приїхали і зараз уже тут)

*I **have lost** my keys.* – Я загубив ключі. (і досі не знайшов їх)

*My brother **has broken** his arm.* – Мій брат зламав руку. (його рука досі зламана)

Якщо зазначається час здійснення минулої дії, **present perfect** уживатися не може. В такому разі вживається **past simple**.

*The guests **arrived** yesterday.* – Гості приїхали вчора.

*My brother **broke** his arm several months ago.* – Мій брат зламав руку кілька місяців тому.

*The guests **have arrived** yesterday.*

*My brother **has broken** his arm several months ago.*

Однак якщо зазначається проміжок часу, який триває досі, вживається **present perfect**.

*In the last thirty years, China's economy **has grown** significantly.* – За останні тридцять років економіка Китаю досягла істотного росту.

*In the last thirty years, China's economy **grew** significantly.*

Present perfect ніколи не може вживатися з такими прислівниками та прислівниковими зворотами: **afterwards, at one time, eventually, formerly, immediately, next, originally, subsequently** тощо.

Часто для підкреслення того, що минула дія відбулася нещодавно, з present perfect уживаються прислівники та прислівникові звороти just, already, recently, at last тощо.

***Have you done** your homework already? – Yes, I have already done it.* – Ти вже зробив домашню роботу? – Так, я її вже зробив.

*I **have just sent** him a message.* – Я щойно надіслав йому повідомлення.

Прислівники **already, recently** можуть уживатися як із present perfect, так і з past simple, залежно від контексту. Порівняйте:

*He **has purchased** a new house recently.* – Нещодавно він купив новий будинок. (немає посилання на конкретний час)

*This house **was purchased** recently.* – Цей будинок придбано нещодавно. (мовець має на думці конкретний час купівлі будинку)

Із прислівником **yet Present Perfect** у запитаннях позначає дію, яка мала відбутися нещодавно, а в заперечних реченнях – дію, яка ще не відбулася, але яка має відбутися невдовзі.

Have you received your diploma yet? – Ти вже отримав свій диплом?

Wait, I haven't finished yet. – Стривай, я ще не закінчив.

Із прислівником **still present perfect** позначає дію, якої ми сподіваємося, але яка досі не відбулася.

He still hasn't told me the truth. – Він досі не сказав мені правди.

Present perfect також зазвичай уживається зі зворотом **this is the first time...** для опису дії, яка відбувається безпосередньо зараз.

Is this the first time you've travelled by plane? – Ви вперше подорожуєте літаком? (один пасажир запитує іншого під час польоту)

Is this the first time you travel by plane?

У разі, якщо зі зворотом **this is the first time...** уживається present continuous (present progressive), переважно йдеться про майбутню дію.

Is this the first time you're travelling by plane? – Ви вперше подорожуєте літаком? (касір запитує клієнта, що купує квиток на літак, чи це буде його перший політ)

Present perfect часто вживається з прикметником найвищого ступеня порівняння (**superlative adjective**) для позначення унікальної події, яка відбувається з людиною.

This is the best picture I've ever seen! – Це найкраща картина, яку мені доводилося бачити!

She is the most beautiful woman I have ever met. – Вона – найкрасивіша жінка, яку мені доводилося зустрічати.

2-Невизначений час перед теперішнім моментом

Present Perfect використовується зазвичай для опису події, що сталася відносно недавно і в невизначений час. Використання наступних таких слів як **yesterday, one year ago, last week, at that moment, that day, one day** та інших у Present Perfect заборонено, оскільки при використанні цього часу акцент ставиться на досвіді, а не на часі, коли відбулася подія. При цьому уживаним є використання допоміжних слів (дивіться таблицю вище).

I have been to France. – Я був у Франції.

I think I have met him once before. – Я думаю, що колись зустрічався з ним.

Nobody has ever climbed that mountain. – Ніхто ніколи не забирався на цю гору.

You have grown since the last time I saw you. – Ти підріс з того часу, як я тебе бачив востаннє.

James has not finished his homework yet. – Джеймс ще не закінчив своє домашнє завдання.

*Have you **been** to Mexico in the last year? – Чи був ти у Мексиці за останній рік? («in the last year» (на відміну від «last year»)) означає «в останні 365 днів», тому це невизначений час, який потребує використання Present Perfect)*

*I **have seen** that movie six times in the last month. – Я бачив цей фільм шість разів в минулому місяці. (Тут зазначений час, проте акцент йде на тому, скільки разів людина бачила цей фільм.)*

3-дія відбувається по сьогоднішній день

Present Perfect також використовується з дієсловами, що не є довготривалими (**Non-Continuous Verbs**) або зі змішаними дієсловами (**Mixed Verbs**). В даному випадку теперішній доконаний час описує дію, що розпочалася в минулому і триває до цих пір. При цьому характерним є використання фраз типу **for five minutes, for two weeks, since Monday** та інших.

*I **have had** a cold for two weeks. – В мене застуда вже два тижні.*

*She **has been** in England for six months. – Вона знаходиться в Англії вже 6 місяців.*

*Mary **has loved** chocolate since she was a little girl. – Мері любить шоколад ще з дитинства.*

Маркери часу

Present Perfect може використовуватися тільки з виразами, що вказують на неточний час, або зі словами, що виражають ще не завершені проміжки або періоди часу.

ever – коли-небудь

never – ніколи

already – вже

yet – ще, вже

not yet – ще не

often – часто

so far – поки, до сих пір

lately – останнім часом

just – тільки-но

recently – нещодавно, на днях

once – одного разу

many times – багато разів

several times – декілька разів

before – раніше, до цього

today – сьогодні

this week – на цьому тижні, цього тижня

this month – в цьому місяці

this year – в цьому році, цього року

this afternoon – сьогодні вдень

for an hour – протягом години

for two weeks – протягом двох тижнів

for a long time – протягом довгого часу

since twelve o'clock – с дванадцятої години

since 12 April – з 12 квітня

since May – з травня

Past Perfect

Past Perfect – це минулий доконаний час, граматичний час, який в більшості випадків використовується з метою передачі того факту, що одна дія завершилася в минулому раніше, ніж почалася інша дія. Поширені й інші випадки його вживання.

Минулий доконаний час – один з найбільш поширених часів англійської мови.

Past Perfect та правила його утворення

За допомогою допоміжного дієслова **to have** в Past Simple (**had**) і дієприкметників колишніх часів основного дієслова (**Past Participle**) утворюється **стверджувальна форма** Past Perfect. До правильних дієслів ми додаємо закінчення **-ed**, а як утворюються неправильні дієслова, дивіться в таблиці неправильних дієслів.

Утворення Past Perfect

Стверджувальне речення

У стверджувальних реченнях **Past Perfect** утворюється за допомогою використання допоміжного дієслова **to have** у третій формі (**had**) та дієслова у третій формі, якщо воно неправильне або ж простим додаванням до нього закінчення **-ed**.

Формула:

Іменник + had + дієслово з закінченням -ed або у 3 формі

*I called Jim too late, he **had already left**. – Я подзвонив Джиму надто пізно, він вже пішов.*

*We **had lived** in Paris for 12 years before we moved to America. – Ми жили в Парижі протягом 12 років, після чого ми переїхали до Америки.*

Заперечне речення

Заперечні речення в **Past Perfect** утворюються за тією ж формулою, що й стверджувальні, окрім того, що після допоміжного дієслова потрібно ставити частку **not**.

Формула:

Іменник + had + not + дієслово з закінченням -ed або у 3 формі

Had та **not** можуть зливатися та утворювати **hadn't**. Приклади заперечних речень:

*We were not able to get a hotel room because we **had not booked** in advance. – Ми не змогли отримати кімнату в готелі, тому що не забронювали її заздалегідь.*

*He didn't pass the exams, because he **hadn't prepared** answers. – Він не пройшов екзамену, оскільки не приготував відповіді.*

Питальне речення

Питальні речення в Past Perfect утворюються за допомогою переміщення допоміжного дієслова на перше місце в реченні.

Формула:

Had + іменник + дієслово з закінченням -ed або у 3 формі

***Had you washed** your hands before you took the food? – Ти мив свої руки перед тим, як взяв їжу?*

***Had they done** their homework before they went out? – Вони зробили домашнє завдання перед тим, як пішли гуляти?*

Вживання Past Perfect

1- Для позначення передування однієї дії іншій в минулому

Ми використовуємо **Past Perfect** в тому випадку, якщо необхідно зробити акцент на тому, що дві (або декілька дій) в минулому сталися не одночасно, а одна з них передувала іншій.

*When she came, her friend **had already left**. – Коли вона прийшла, її подруга вже пішла. (дослівний переклад)*

*I was so thirsty. I **had not drunk** anything since last night. – Я такий виснажений, я не пив нічого від минулої ночі.*

Past perfect уживається для позначення dokonanoї минулої дії, що відбулася до визначеного часу в минулому. Часто past perfect уживається для позначення минулої дії, що відбулася перед іншою подією в минулому.

*I **had lost** my job before the 2008 financial crisis. – Я втратив роботу до фінансової кризи 2008 року.*

*We **had bought** a new car by 2010. – До 2010 року ми купили новий автомобіль.*

*I **had graduated** from university and was working as a teacher. – Я закінчив був університет і працював учителем.*

2-Для позначення дій, які були завершені до конкретного моменту

Past Perfect використовується, щоб описати ті дії, які мали місце в минулому, до конкретного моменту або конкретної події.

*John **had finished** his work before his friend came in – Джон закінчив роботу до того, як прийшов його друг.*

*When I **had made** dinner I rang him up – Коли я приготувала вечерю, я йому подзвонила.*

3-Для позначення дій, які почалися до конкретного моменту (або іншої дії) і продовжилися до цього моменту

Ми використовуємо **Past Perfect** tense з виразами типу «**since 2000**», «**for 16 years**», «**always**», «**all the time**». Вони вказують на те, що дії в минулому тривали протягом деякого часу.

*She realized she **had been** in love with him for a long time. – Вона усвідомила що була закохана в нього вже довгий час.*

*He told me he **had been** badly ill since he returned from the North. – Він розповів мені що був дуже хворий з тих пір як повернувся з півночі.*

4-В умовних реченнях

Минулий доконаний час також використовується в умовних реченнях третього типу (для опису нереальних або гіпотетичних ситуацій).

*If she **had known** you were in Paris, she would have called you. – Якби вона знала, що ти був у Парижі, вона б тобі подзвонила.*

*If Jack had had enough money, he would **have bought** a better car. – Якби Джек мав достатньо грошей, він би купив кращу машину.*

5-Вираження сподівань

Past perfect може вживатися для позначення сподівань, побажань або намірів, які особа мала до певного часу в минулому, але які не здійснилися.

*The scenery was not as marvellous as we **had expected**. – Ми не побачили того чудового пейзажу, якого були сподівалися.*

*She **had assumed** that her husband would agree to buy her a new overcoat. – Вона вважала, що чоловік погодиться купити їй нове пальто. (але він його зрештою не купив)*

6-З'ясування

Часто **past perfect** уживається у з'ясувальних підрядних реченнях (**reported clauses**). При цьому в головному реченні дієслово, яке вводить підрядне речення (**reporting verb**), уживається в іншому минулому часі, зокрема в **past simple**.

*Harry said he **had sold** his bike. – Гаррі сказав, що продав був свій велосипед.*

*He knew that his brother **had lost** all his money at a casino. – Він знав, що його брат програв усі гроші в казино.*

Hardly... when та No sooner...than

Past Perfect використовується в конструкціях **hardly...when** та **no sooner...than**. Ці два вирази перекладаються як «ледь я», «тільки-но я», «щойно я». В таких реченнях **Past Perfect** також описує минулу дію, що відбулася перед іншою дією. Однак, особливістю є те, що в частині з **Past Perfect** використовується непрямої порядок слів (як в загальному питанні) або інверсія. В другій частині складного речення використовується час Past Simple.

***Hardly** had they met each other when it started to drizzle. – Тільки-но вони зустрілись, як пішов дрібний дощик.*

***Hardly** had I sent my message when she came. – Щойно я відправив повідомлення, як вона прийшла.*

***No sooner** had I drunk my glass of cold water than I felt toothache. – Ледь я донив стакан холодної води, як відчув зубний біль.*

***No sooner** had I come into the flat than the telephone rang. – Тільки-но я зайшов до квартири, як задзвонив телефон.*

Маркери часу

В часі **Past Perfect** використовуються певні слова та фрази, що вказують, до якого моменту було завершено дію у минулому.

before – до того як

before the moment – до (певного) моменту

before the evening – до (певного) вечора

before the day – до (певного) дня

before the year – до (певного) року

never before – ніколи раніше

after - після, після того, як

no sooner... than – лише, щойно, тільки-но, не встиг

hardly... when – тільки-но, щойно, ледь, не встиг і

by two o'clock – до 2-ї години

by half past six – до половини 7-ї

by that time – до того часу

by that morning – до того ранку

by evening – до вечора, під кінець дня

by afternoon – пообідь

by the 2nd of july – до 2-го липня

by that day – до того дня

by that month – до (початку) того місяця

by that year – до того року

by that age – до того віку

Future Perfect

Future Perfect - майбутній доконаний (перфектний) час англійської мови. Цей час використовується досить рідко. Він позначає дію, яка закінчиться в деякий час у майбутньому або буде продовжуватися після певного часу в майбутньому.

Утворення Future Perfect

Стверджувальне речення

Для утворення стверджувального речення в **Future Perfect** необхідно використовувати допоміжні слова **will have** перед дієсловом, до якого має додаватися закінчення **-ed**. Якщо дієслово неправильне, то використовується його 3 форма (**Past Participle**).

Формула:

Іменник + will have + дієслово з закінченням -ed або у 3 формі

I will have finished my homework by 7 o'clock. – Я закінчу робити домашнє завдання о 7 годині.

By next November, I will have received my promotion. – У листопаді мене підвищать.

I will have done this work by 5 o'clock tomorrow. – Я виконаю цю роботу до 5-ї години завтра.

She will have bought these flowers before the beginning of the party. – Вона придбає ці квіти до початку вечірки.

They will have found the new actor by next week. – Вони знайдуть нового актора до наступного тижня.

Заперечне речення

Для утворення заперечного речення в **Future Perfect** необхідно після допоміжних дієслів **will** додати частку **not**. За бажанням, їх можна злити з часткою **not** та утворити або **won't have** відповідно.

Формула:

Підмет + will not have + дієслово з закінченням -ed або у 3 формі

I will not have finished this test at 3 o'clock. – Я не закінчу цей тест о 3 годині.

*They **won't have received** letter from the company by 8 o'clock. – Вони не отримають листа від компанії до 8 години.*

*I **will not have done** this work by 5 o'clock tomorrow. – Я не виконаю цю роботу до 5-ї години завтра.*

*They **will not have found** the new actor by next week. – Вони не знайдуть нового актора до наступного тижня.*

Питальне речення

Для утворення питального речення в **Future Perfect** допоміжне дієслово **will** необхідно поставити на перше місце в реченні.

Формула:

Will + підмет + have + дієслово з закінченням -ed або у 3 формі

***Will you have read** all these books by the exam time? – Ти прочитаєш всі ці книги до початку екзаменів?*

***Will you have learnt** English by the time you get 18? – Чи вивчиш ти англійську до часу, коли тобі виповниться 18?*

***Will I have done** this work by 5 o'clock tomorrow? – Я виконаю цю роботу до 5-ї години завтра?*

***Will she have bought** these flowers before the beginning of the party? – Вона придбає ці квіти до початку вечірки?*

***Will they have found** the new actor by next week? – Вони знайдуть нового актора до наступного тижня?*

Допоміжні слова Future Perfect

Як і інші доконані часи англійської мови, Future Perfect має свої допоміжні слова, що зазвичай використовуються при використанні цього часу.

by (6 o'clock, 8 o'clock і т.д.)-до (шостої, восьмої години і т.д.)

by the time-коли

by (Monday, Friday, і т.д.)-до (понеділка, п'ятниці і т.д.)

Випадки, в яких вживається Future Perfect

Нижче розглядаються випадки, коли використання **Future Perfect** є доречним.

1-Закінчена дія перед будь-яким моментом в майбутньому

Future Perfect найчастіше використовується для позначення подій, що закінчаться в майбутньому в зазначений час або ж для позначення дій, що стануться перед зазначеним часом в майбутньому.

*By the time he gets home, she **will have cleaned** the entire house.* – Коли він дістанеться додому, вона прибере увесь будинок.

*I **am not going to have finished** this test by 3 o'clock.* – Я не закінчу цей тест до 3 години.

***Will she have learned** enough Chinese to communicate before she moves to Beijing?* – Чи вона вивчить китайську на такому рівні, що зможе спілкуватися, перед тим, як вона поїде до Пекіну?

2-Продовжена дія в майбутньому перед будь-якою подією

Future Perfect також може використовуватися з не продовжуваними дієсловами (**Non-Continuous Verbs**) та з окремими дієсловами змішаної групи (**Mixed Verbs**); детальніше це на сторінці про види дієслів. В такому випадку час означає дію, яка буде продовжуватися після будь-якої події в майбутньому.

*I **will have been** in London for six months by the time I leave.* – Я пробуду в Лондоні 6 місяців перед тим, як його полишу.

*By Monday, Susan **is going to have had** my book for a week.* – У понеділок буде вже тиждень, як Сьюзан користується моєю книгою.

Маркери часу

Маркери часу в Future Perfect вказуються на певний час у майбутньому, до якого почнеться, завершиться або в який буде тривати певна дія. Вони відповідають на питання «до якого моменту, часу?».

before – до, перед тим, як

till – до (тільки для заперечних речень)

until – до (тільки для заперечних речень)

by then – до того часу

by the time – к того часу, як; коли

by 3 p.m. – до 3-ї вечора

by 5 o'clock – до 5-ї години

by 7 a.m. – к 7-ї ранку

by tomorrow – до завтра

by next week – до наступного тижня

by next month – до наступного місяця

by next year – до наступного року

by next century – до наступного сторіччя

Present Perfect Continuous

Present Perfect Continuous - теперішній тривалий доконаний час в англійській мові.

Present Perfect Continuous використовується для вираження дії, що почалася в певний момент у минулому та тривала до теперішнього моменту або ж досі триває у теперішньому часі. Якщо дія завершилася, то її результати можна побачити у теперішньому часі. Ця конструкція ставить наголос саме на тривалість дії і відповідає на питання «**як довго відбувається дія?**».

I've been standing here for two hours. – Я простояла тут протягом двох годин. (і я все ще стою тут) / Я тут вже стою протягом двох годин.

She's been running for an hour, she feels tired. – Вона бігла протягом години, вона почуває себе втомленою. (тривала дія завершена, її результат відчутний в теперішньому часі)

We've been writing this report all morning, I'm very hungry now. – Ми писали цей звіт весь ранок, тепер я дуже зголоділа.

Present Perfect Continuous використовується з прийменником часу **since** (з, починаючи з), де для відліку часу після **since** може вживатися конкретна дата або ж інша подія, дія у минулому, виражена в часі **Past Simple**.

We have been living here since 1980. – Ми живемо тут з 1980-го року.

I've been working here since I finished the university. – Я працюю тут з того часу, як закінчив університет.

Утворення Present Perfect Continuous

Стверджувальне речення

Стверджувальне речення в **Present Perfect Continuous (Present Perfect Progressive)** утворюється за допомогою комплексного допоміжного дієслова **have been** або **has been** (форми Present Perfect дієслова to be) у поєднанні з формою Present Participle (першої форми дієслова з закінченням **-ing**).

Формула:

Іменник + *has been / have been* + дієслово з закінченням *-ing*

В залежності від особи та числа, в яких стоїть підмет у реченні, використовується та або інша форми допоміжного дієслова **have**.

I, We, You, They → **have been** (для 1-ї, 2-ї особи та форм множини)

He, She, It → has been (для 3-ї особи однини)

I have been watching this trick all this time. – Я дивилася на цей трюк весь цей час.

She has been waiting for you for half an hour. – Вона чекала (чекає) на тебе з півгодини.

We've been talking about our wedding. – Ми розмовляли (розмовляємо) про наше весілля.

Скорочення з **have been** та **has been**:

I have been = I've been

He has been = He's been

We have been = We've been

She has been = She's been

You have been = You've been

It has been = It's been

They have been = They've been

Заперечне речення

В **Present Perfect Continuous** заперечення утворюється за допомогою заперечної частки **not**, що ставиться після **have** або ж **has** та перед **been**.

Формула:

Іменник + has been / have been + not + дієслово з закінченням –ing

I have not been watching this trick all this time. – Я не дивилася на цей трюк (фокус) весь цей час.

She has not been waiting for you for half an hour. – Вона не чекала (не чекає) на тебе з півгодини.

have not been = haven't been (скорочення)

We haven't been talking about our wedding. – Ми не розмовляли (в цей час) про наше весілля.

has not been = hasn't been

Ann hasn't been living in this house for 10 years. – Енн не прожила (не живе) в цьому будинку 10 років.

Питальне речення

Загальне питання в **Present Perfect Continuous** утворюється за допомогою винесення допоміжного дієслова **have** або **has** на початок речення перед підметом.

Формула:

Have / has + іменник + been + дієслово з закінчення –ing

Have you been watching this trick all this time? – Ти дивилася на цей фокус весь цей час?

Has she been waiting for you for half an hour? – Вона чекала на тебе з півгодини?

Have they been talking about our wedding? – Вони розмовляли про наше весілля?

Спеціальне питання в **Present Perfect Continuous** утворюється за допомогою питального слова або фрази, що ставиться на самий початок речення перед допоміжним дієсловом. Подальший порядок слів такий самий, як і в загальному питанні в **Present Perfect Continuous**.

What have I been doing all this time? – Що я робила весь цей час?

How long has she been waiting for you? – Як довго вона тебе чекає?

Why have we been talking about our wedding? – Чому ми розмовляли про наше весілля?

Приклади використання Present Perfect Continuous

1-Дії, що почалися в минулому та тривають в цей момент часу

Present Perfect Continuous використовується для вираження дії, що почалася в певний момент у минулому та тривала до теперішнього моменту або ж досі триває у теперішньому часі. Якщо дія завершилася, то її результати можна побачити у теперішньому часі. Ця конструкція ставить наголос саме на тривалість дії і відповідає на питання «**як довго відбувається дія?**».

I've been standing here for two hours. – Я простояла тут протягом двох годин. (і я все ще стою тут) / Я тут вже стою протягом двох годин.

She's been running for an hour, she feels tired. – Вона бігла протягом години, вона відчуває себе втомленою. (тривала дія завершена, її результат відчутний в теперішньому часі)

We've been writing this report all morning, I'm very hungry now. – Ми писали цей звіт весь ранок, тепер я дуже зголоділа.

Present Perfect Continuous використовується з прийменником часу *since* (з, починаючи з), де для відліку часу після *since* може вживатися конкретна дата або ж інша подія, дія у минулому, виражена в часі *Past Simple*.

We have been living here since 1980. – Ми живемо тут з 1980-го року.

I've been working here since I finished the university. – Я працюю тут з того часу, як закінчив університет.

2-Злість, незадоволення, роздратування

Present Perfect Continuous також використовується для вираження злості, незадоволення чимось або роздратування через певну тривалу дію.

*His sister **has been giving away** a lot of our insider information, so she needs a good lawyer. – Його сестра видавала багато нашої конфіденційної інформації, так що їй потрібен гарний адвокат.*

*Someone **has been rummaging** in my flat. I can't find my gold watch. – Хтось рився в моїй квартирі. Я не можу знайти мій золотий годинник.*

*He **has been joking** like an idiot all day. I hate his sense of humor. – Він весь день жартував як ідіот. Ненавиджу його почуття гумору.*

3-Використання зі словами **Recently, Lately**

Present Perfect Continuous також може використовуватися з прислівниками **recently** та **lately** або ж без них. В останньому випадку є зрозумілим, що подія, про яку розповідає доповідач, відбулася нещодавно або ще продовжується – це залежить від контексту розмови. Приклади:

*Mary **has been feeling** a little depressed. – Мері була трохи пригніченою.*

*She **has been watching** too much television lately. – Вона дивиться багато телевізору за останній час.*

***Have you been exercising** lately? – Чи ти нещодавно тренувався?*

Маркери часу

Present Perfect Continuous використовується з певними словами та фразами, що вказують на тривалість дії або ж на момент часу, в який почалась певна тривала дія.

since 10 o'clock – з десятої години

since yesterday – починаючи з вчора

since last month – з минулого місяця

since 1991 – з 1991 року

since... (action in past simple) – з..., з того часу, як... (дія, виражена в past simple)

all day (long) – весь день

all morning / the whole morning – весь ранок

all evening / the whole evening – весь вечір

all night long – всю ніч

for half an hour – з півгодини, протягом півгодини

for 2 hours – протягом двох годин

for 3 days – протягом трьох днів

lately – останнім часом

recently – нещодавно

Past Perfect Continuous

Past Perfect Continuous - минулий тривалий доконаний час в англійській мові.

Past Perfect Continuous використовується для того, щоб підкреслити саме тривалість певної дії, що почалася, тривала та завершилась до певного моменту або ж іншої дії у минулому. Результат такої тривалої дії також був відчутний в минулому.

*She **had been running** for two hours before she saw a village. – Вона бігла протягом двох годин, поки не побачила якесь село.*

*John **had been speaking** all morning, so he lost his voice. – Джон розмовляв весь ранок, так що втратив голос. (Тривала дія відбувалась в минулому. Її результат також з'явився в минулому: Джон втратив голос)*

*They **had been sitting** here since last evening before they bought the tickets. – Вони сиділи тут з попереднього вечора, поки не купили квитки.*

Утворення Past Perfect Continuous

Стверджувальне речення

Стверджувальне речення в **Past Perfect Continuous (Past Perfect Progressive)** утворюється за допомогою комплексного допоміжного дієслова **had been** (форма **Past Perfect** від допоміжного дієслова **be**), що використовується для всіх осіб однини та множини, та форми **Present Participle** (першої форми смислового дієслова з закінченням **-ing**).

Формула:

Іменник + *had been* + дієслово з закінченням *-ing*

*We **had been searching** for a room for two hours before we found a free one. – Ми шукали кімнату дві години, поки не знайшли вільну.*

*I **had been waiting** for them all morning, so I felt annoyed. – Я чекала їх весь ранок, тому я була роздратована.*

*She'd **been driving** a car for an hour before she came to the gas station. – Вона керувала машиною з цілу годину, поки не приїхала на автозаправну станцію*

Скорочення **had been**:

I had been = I'd been

You had been = You'd been

He had been = He'd been

She had been = She'd been

It had been = It'd been

We had been = We'd been

They had been = They'd been

Заперечне речення

В **Past Perfect Continuous** заперечення формується за допомогою заперечної частки **not**, що ставиться після допоміжного дієслова **had**. Загальний порядок слів в реченні при цьому не змінюється.

Формула:

Іменник + had + not + been + дієслово з закінченням –ing

*We **had not been searching** for a room for two hours before we found a free one. – Ми не шукали кімнату з дві години, поки не знайшли вільну.*

*I **had not been waiting** for them all morning, so I didn't feel annoyed. – Я не чекала їх весь ранок, тому я не була роздратована.*

had not = hadn't (скорочення)

*She **hadn't been driving** a car for an hour before she came to the gas station. – Вона не була за кермом з годину до того, як приїхала на автозаправну станцію.*

Питальне речення

Для того, щоб утворити загальне питання в **Past Perfect Continuous**, необхідно **had** (частину комплексного дієслова) винести на початок речення перед підметом (так званий непрямої порядок слів).

Формула:

Had + іменник + been + дієслово з закінченням –ing

***Had you been searching** for a room for two hours before we found a free one? – Ви шукали кімнату дві години, поки не знайшли вільну?*

***Had she been waiting** for them all morning, so she felt annoyed? – Вона прочекала їх весь ранок, тому вона була роздратована?*

***Had she been driving** a car for an hour before she came to the gas station. – Вона була за кермом з годину, поки не приїхала на автозаправну станцію?*

Спеціальне питання в **Past Perfect Continuous** утворюється за допомогою питального слова або фрази, що ставиться на початок речення. Подальший порядок слів такий самий, як й в загальному питанні **Past Perfect Continuous (had + підмет + been + дієслово з -ing)**.

*What **had we been doing** for two hours before we found a free room? – Що ми робили протягом двох годин, поки не знайшли вільну кімнату?*

*Whom **had I been waiting** all morning then? – Кого я тоді чекала весь ранок?*

*How long **had she been driving** a car before she came? – Як довго вона була за кермом машини до того, як приїхала?*

Випадки, в яких вживається Past Perfect Continuous

1-Тривала дія перед подією в минулому

Past Perfect Continuous використовується у випадках, коли потрібно поставити акцент на дії, що відбувалася протягом деякого часу і завершилася (або не завершилася) перед іншою подією в минулому. Приклади:

*They **had been talking** for over an hour before Tony arrived. – Вони розмовляли більше години перед тим, як прибув Тоні.*

*She **had been working** at that company for three years when it went out of business. – Вона працювала в компанії три роки перед тим, як та збанкрутувала.*

*A: How long **had you been studying** Turkish before you moved to Ankara? – Як довго ти вчив турецьку перед тим, як поїхав до Анкари?*

*B: I **had not been studying** Turkish very long. – Я не вчив турецьку надто довго.*

2-Причина чогось в минулому

Past Perfect Continuous також може використовуватися у випадках, коли потрібно показати причинно-наслідковий зв'язок між подіями у минулому. Приклади:

*Jason was tired because he **had been jogging**. – Джейсон втомився, оскільки він бігав.*

*Sam gained weight because he **had been overeating**. – Сем набрав ваги через те, що він переїдав.*

*Betty failed the final test because she **had not been attending** class. – Бетті провалила заключний тест, оскільки не була присутня на занятті.*

Маркери часу

При вживанні часу **Past Perfect Continuous** можна використовувати наступні допоміжні слова (так звані слова-показчики):

for (2 hours, 3 years і т.д.)-протягом (2 годин, 3 років і т.д.),since-з(того часу),before-перед (речення в Past Perfect Continuous ставиться перед цим словом),then-тоді,because-тому що, оскільки

Future Perfect Continuous

Future Perfect Continuous – майбутній доконаний час в англійській мові.

Future Perfect Continuous використовується для підкреслення того, як довго (або до якого моменту) буде тривати певна дія. При цьому в реченні вказується або мається на увазі точний момент часу у майбутньому або ж проміжок часу, в який ця дія буде відбуватися.

В складнопідрядних реченнях в підрядному обставини зі сполучниками **by (до, на момент), when (коли), until (до)** використовується Present Simple, навіть якщо мається на увазі дія в майбутньому часі. При цьому головне речення з **Future Perfect Continuous** може стояти як перед підрядним з Present Simple, так і після нього.

I'll have been working on this project for 2 months by the end of this week. – Я буду працювати над цим проектом протягом двох місяців на кінець цього тижня.

By the end of this summer she will have been studying Chinese for 4 years. – На кінець цього літа вона буде вивчати китайську мову протягом 4 років.

By the time they arrive to London they will have been flying for 6 hours. – До того часу, як вони приїдуть в Лондон, вони будуть летіти протягом 6 годин.

Kate and Jack will have already been dancing for 3 hours by the time the party ends. – Кейт та Джейк вже протанцюють 3 години до того часу, як вечірка скінчиться.

Утворення Future Perfect Continuous

Стверджувальне речення

Future Perfect Continuous (Future Perfect Progressive) утворюється за допомогою допоміжного дієслова **will** та форми доконано-тривалого інфінітиву Perfect Continuous Infinitive без частки **to (have been + дієслово із закінченням -ing)**.

Формула:

Іменник + will + have been + дієслово з закінченням -ing

Will в сучасній англійській мові вживається для всіх осіб однини та множини.

В сучасній англійській для всіх осіб будь-якого числа використовується тільки **will** й це не вважається помилкою. Але **shall** ще можна зустріти в газетах, старих або офіційних текстах, в художній літературі.

I will have been driving for 2 hours before the moment we reach New York. – Я буду (вже) їхати дві години до того моменту, коли ми доїдемо до Нью-Йорка.

*By the time of her birthday she **will have been teaching** French for 15 years. – На момент свого дня народження вона буде викладати французьку мову протягом 15 років.*

will = 'll (скорочення)

*By the end of autumn, they **'ll have been dating** for 2 years. – На кінець осені вони будуть зустрічатися протягом двох років.*

Заперечне речення

Заперечення в **Future Perfect Continuous** утворюється шляхом додавання частки **not** після допоміжного дієслова **will**.

Формула:

Іменник + will + not + have been + дієслово з закінченням –ing

*I **will not have been driving** for 2 hours before the moment we reach New York. – Я не буду їхати дві години до того моменту, коли ми доїдемо до Нью-Йорка.*

*By the time of her birthday she **will not have been teaching** French for 15 years. – На момент свого дня народження вона (ще) не буде викладати французьку мову протягом 15 років.*

will not = won't(скорочення)

*By the end of autumn, they **won't have been dating** for 2 years. – На кінець осені вони (ще) не будуть зустрічатися протягом двох років.*

*We **won't have been living** here for 10 years by next February. – До наступного лютого ми (ще) не проживемо тут 10 років.*

Питальне речення

Утворення загального питання в **Future Perfect Continuous** відбувається шляхом винесення допоміжного дієслова **will** на початок речення перед підметом.

Формула:

Will + іменник + have been + дієслово з закінченням –ing

***Will I have been driving** for 2 hours before the moment we reach New York? – Чи буду я їхати протягом двох годин до того часу, коли ми доберемося до Нью-Йорка?*

***Will she have been teaching** French for 15 years by the time of her birthday? – Чи буде вона викладати французьку мову протягом 15 років до свого дня народження?*

Will they have been dating for 2 years by the end of autumn? – Чи будуть вони зустрічатися протягом двох років на кінець осені?

Спеціальне питання в **Future Perfect Continuous** утворюється за допомогою питального слова або фрази, яка виноситься на початок речення. Подальший порядок слів такий самий, як і в загальному питанні для **Future Perfect Continuous (will + підмет + have been...)**.

What will they have been doing for 2 year by the end of the autumn? – Що вони будуть робити протягом (вже) двох років на кінець осені?

Приклади використання Future Perfect Continuous

Зазвичай **Future Perfect Continuous** використовується у двох випадках. Ці випадки вживання часу детально, з прикладами, розглянуті нижче.

1-дія перед іншою дією в майбутньому

Future Perfect Continuous найчастіше використовується у випадках, коли потрібно показати дію в майбутньому, що буде продовжуватися до іншої події в майбутньому або до певного часу, а потім зупиниться. Приклади:

She is going to have been working at that company for three years when it finally closes. – Вона буде працювати в компанії три роки, поки вона закриється.

James will have been teaching at the university for more than a year by the time he leaves for Asia. – Джеймс буде вчити в університеті більше року до тих пір, коли він полишить Азію.

How long will you have been studying when you graduate? – Як довго ти будеш вчитися, коли закінчиш навчальний заклад?

2-причина та наслідок в майбутньому

Future Perfect Continuous також вживається у випадках, коли потрібно показати причину та подію, що буде спричинена попередньою дією. Приклади:

Jason will be tired when he gets home because he will have been jogging for over an hour. – Джейсон буде втомлений коли він дістанеться додому, оскільки до того він буде бігати більше ніж одну годину.

Claudia's English will be perfect when she returns to Germany because she will have been studying English in the United States for over two years. – Англійська мова у Клаудії буде на найвищому рівні, коли вона повернеться до Німеччини, оскільки вона буде вчити англійську в Сполучених Штатах Америки більше двох років.

Маркери часу

З часом **Future Perfect Continuous** використовуються певні маркери та показники часу, що вказують як довго або до якого моменту в майбутньому буде тривати певна дія. Такі маркери відповідають на питання «до якого моменту?», «на який момент часу?». В реченні може бути використано декілька таких маркерів часу.

till – до того, як; допоки (тільки в заперечних реченнях)

until – до того, як; допоки; поки (тільки в заперечних реченнях)

for 2 hours – протягом двох годин

for 3 weeks – протягом трьох тижнів

for 1 year – протягом одного року

by the end of the hour – до кінця години

by the end of the morning – на кінець ранку

by the end of the day – на кінець дня

by the end of the month – до кінця місяця, на кінець місяця

by the end of the year – на кінець року, до кінця року

Узгодження часів в англійській мові (Sequence of times)

Узгодження часів в англійській мові – це певна система залежності граматичного часу дієслова в підрядному реченні від граматичного часу, яке вживається в головній частині складнопідрядного речення.

Правила узгодження часів часто використовуються для утворення непрямой мови. В українській мові правила узгодження часів відсутні, тому такі англійські речення перекладаються за нормами української мови (часто без збереження узгодження).

Головне правило узгодження часів полягає у тому, що якщо в складнопідрядному реченні в **головній частині** дієслово вживається в формі одного з минулих часів (часто це **Past Simple**), то й дієслово **підрядного речення** повинно стояти у формі одного з минулих часів або ж у часі **Future in the Past**.

*I thought you **knew** him.* – Я думав, що ти знаєш його.

*Chris said he **couldn't find** you.* – Кріс сказав, що він не може знайти тебе.

*He **didn't know** whether Ann **would come** or not.* – Він не знав, Енн прийде чи ні.

Модальні дієслова can, may, will при узгодженні часів вживаються у формах минулого часу **could, might** та **would, must** часто замінюється на had to, а модальні дієслова could, might, ought to, should, would не змінюються.

*Mike said he **could** help us.* – Майк сказав, що він може допомогти нам.

*I thought I **had to** do everything by myself.* – Я думав, що я повинен робити все сам.

*The teacher said you **might** come in.* – Вчитель сказав, що ти можеш увійти.

*I **didn't know** what I **should** do.* – Я не знав, що мені робити.

Одночасні дії

Якщо дія в підрядному реченні відбувалася одночасно з минулою дією в головному реченні, то в підрядній частині використовується час **Past Simple** або ж **Past Continuous** (якщо дія була тривалою).

*I was sure Kate **was busy** that day.* – Я був впевнений, що Кейт (була) зайнятою в той день.

*Jane **knew** Matt **didn't want** to go there.* – Джейн знала, що Метт не хотів (не хоче) туди йти.

*I came to the stadium and **saw** that my friends **were playing** rugby.* – Я прийшов на стадіон та побачив, що мої друзі грають в регбі.

*Janice **understood** that the guys behind her **were talking** about her friend.* – Дженіс зрозуміла, що хлопці позаду неї розмовляють про її друга.

Дія, що передує іншій дії

Якщо дія підрядного речення передує минулій дії в головній частині, що в підрядній частині використовується час **Past Perfect**.

*I thought you **had finished** your work already.* – Я думав, що ти вже закінчив працювати.

*Jack **knew** that Kate **had not had** time to write him a letter.* – Джек знав, що у Кейт не було (до цього) часу написати йому листа.

Тривала дія, що передує іншій дії у минулому

Якщо дія підрядного речення, що передує дії головного речення, тривала певний проміжок часу, то в підрядній частині використовується час **Past Perfect Continuous**.

*She **said** she **had been playing** the guitar all day long.* – Вона сказала, що грала на гітарі весь день.

*Matt **knew** his mom **had been cooking** from the early morning.* – Метт знав, що його мати готувала на кухні з самого ранку.

В такому випадку (при тривалій дії, що передує іншій дії у минулому) в підрядному реченні може також використовуватися час Past Perfect з дієсловами, що не можуть бути використані в часах групи **Continuous: to be** (бути), **to belong** (належати), **to believe** (вірити), **to know** (знати), **to feel** (відчувати), **to love** (любити), **to want** (хотіти) тощо або ж з **неграничними дієсловами** (такими, що не передбачають закінчення свого протікання): **to work** (працювати), **to live** (жити), **to study** (вчитися), **to teach** (вчити, навчати, викладати), **to travel** (мандрувати), **to last** (продовжуватися).

*Kate **said** she **had wanted** to become a teacher in her childhood.* – Кейт сказала, що в дитинстві хотіла стати вчителем.

*We **learnt** that our parents **had lived** in this city for the last 50 years.* – Ми дізналися, що наші батьки жили в цьому місті останні 50 років.

Дії, що відбуваються після інших дій

Якщо дія в підрядному реченні відбувається після дії в головній частині (тобто мається на увазі дія у майбутньому), то в підрядній частині використовується один з часів групи Future in the Past в залежності від характеру дії.

*I **felt** you **would say** this to me.* – Я відчував, що ти скажеш мені це.

*You **said** you **would be waiting** for me.* – Ти сказав, що будеш чекати на мене.

*We **didn't expect** we **would have finished** this project by the end of the week.* – Ми не очікували, що закінчимо цей проект до кінця тижня.

Декілька підрядних речень

Якщо в одному складнопідрядному реченні є підрядні речення, що залежать від іншого підрядного речення в минулому часі, то вони також узгоджуються за часами.

*She knows you **said** that you **would never be** together again.* – Вона знає, що ти сказав, що ви ніколи знову не будете разом.

*Kate thinks you **didn't know** she had **spent** all your money.* – Кейт вважає, що ти не знав, що вона витратила всі твої гроші.

Пасивний стан(Passive voice)

В англійській мові вживаються два граматичні стани: **активний (дійсний) стан** та **пасивний стан**.

Активний стан (Active Voice) - це граматична категорія, яка вказує, що дія в реченні (присудок) виконується підметом.

His parents love him. – Батьки його люблять.

I did my homework yesterday. – Я виконав своє домашнє завдання вчора.

Пасивний стан (Passive Voice) – це граматична категорія, яка вказує, що підмет (хто? що?) не виконує самостійно дію, зазначену в реченні, а відчуває цю дію на собі, тобто є об'єктом цієї дії. Той (те), над ким (чим) виконується дія, називається **passive subject** (пасивний суб'єкт, пасивний підмет).

He is loved by his parents. – Він любимий батьками. (дослівно)

My homework was done by me yesterday. – Моє домашнє завдання було виконано мною вчора.

Форми пасивного стану

Пасивний стан утворюється за допомогою допоміжного дієслова **to be** в необхідній часовій формі та формі **Past Participle** (третьої форми смислового дієслова).

Тільки перехідні дієслова можуть утворювати форми **пасивного стану**.

Пасивний стан використовується практично у всіх граматичних часах, для кожного часу допоміжний **to be** має свою особливу форму. Пасивний стан не використовується в часах групи **Perfect Continuous** та у формі часу Future Continuous.

Tense	Active	Passive
Present Simple	<i>Tom brings the package. Том приносить пакунок.</i>	<i>The package is brought. Пакунок приносять. (Пакунок принесений)</i>
Past Simple	<i>Tom brought the package a day ago. Том приніс пакунок один день тому назад.</i>	<i>The package was brought two days ago. Пакунок принесли два дні тому. (Пакунок принесений два дні тому)</i>

Future Simple	Tom will bring the package. Том принесе пакунок.	The package will be brought. Пакунок принесуть. (Пакунок буде принесений)
Present Continuous	Tom is writing a letter now. Том зараз пише листа.	The letter is being written right now. Лист пишуть прямо зараз.
Past Continuous	Tom was writing a letter at 5 p.m. yesterday. Том писав листа вчора о 5-й годині вечора.	The letter was being written at 5 p.m. yesterday. Лист писали вчора о 5-й годині вечора.
Future Continuous	Tom will be writing a letter tomorrow at 5 p.m. Том буде писати листа завтра о 5-й вечора.	---
Present Perfect	Tom has already brought the package. Том вже приніс пакунок.	The package has already been brought. Пакунок вже принесли.
Past Perfect	Tom had brought the package before you came. Том приніс пакунок до того, як ти прийшов.	The package had been brought before you came. Пакунок принесли перед тим, як ти прийшов.
Future Perfect	Tom will have brought the package by 10 o'clock tomorrow. Том принесе пакунок до 10-ї ранку завтра.	The package will have been brought by 10 o'clock tomorrow. Пакунок принесуть завтра до 10-ї ранку.
Present Perfect Continuous	Tom has been driving the car for 6 hours. Том сидить за кермом машини протягом 6 годин.	--- не існує

Past Perfect Continuous	<i>I said that Tom had been driving a car for 6 hours.</i> <i>Я сказав, що Том був за кермом машини протягом 6 годин.</i>	--- не існує
Future Perfect Continuous	<i>I will have been living here for 1 year next month.</i> <i>Наступного місяця виповниться рік, як я тут живу.</i>	--- не існує
Future-in-the-Past	<i>Jack said that Tom would bring the package.</i> <i>Джек сказав, що Том принесе пакунок.</i>	<i>Jack said that the package would be brought.</i> <i>Джек сказав, що пакунок принесуть.</i>
To be going to	<i>Tom is going to bring the package.</i> <i>Том планує принести пакунок.</i>	<i>The package is going to be brought.</i> <i>Пакунок планують принести.</i>
Used to	<i>Tom used to bring the package.</i> <i>Звичайно Том приносив пакунок.</i>	<i>The package used to be brought by Tom.</i> <i>Звичайно пакунок був принесений Томом.</i>

Стверджувальне речення

Для утворення форми пасивного стану в стверджувальному реченні потрібен об'єкт, над яким виконується певна дія, допоміжне дієслово **be** в необхідній часовій формі та **третья форма смислового дієслова (Past Participle)**.

*My lunch is **eaten** by my dog.* – Мій обід з'їдений моїм собакою.

*This mission was successfully **completed**.* – Ця місія була успішно виконана.

*The parcel will be **delivered** tomorrow morning.* – Пакунок буде доставлений завтра вранці.

Заперечне речення

Для заперечного речення з **пасивним станом** необхідно після допоміжного дієслова (або першої частини комплексного допоміжного дієслова) в потрібній часовій та особовій формі поставити заперечну частку **not**.

*This article is **not written** by Jane.* – Ця стаття не написана Джейн.

*I was not **informed** about this concert. – Мене не проінформували про цей концерт.*

My project won't have been finished till Monday. – Мій проект не буде завершений до понеділка.

Питальне речення

Для того, щоб утворити загальне питання в **пасивному стані**, необхідно допоміжне дієслово (або першу частину комплексного допоміжного дієслова) в необхідній часовій та особовій формі поставити перед **Passive Subject** (пасивним підметом). Інша частина складного дієслова залишається після підмета.

*Are you **punished**? – Ти покараний?*

*Has the job been already **done**? – Робота вже виконана?*

*Will the parcel be **delivered** soon? – Чи буде пакунок доставлений скоро?*

Спеціальне питання в **пасивному стані** утворюється за допомогою додавання питального слова або фрази на початок речення перед допоміжним дієсловом. Подальший порядок слів у реченні такий самий, як і в загальному питанні в **пасивному стані**.

*When will the package be **brought**? – Коли принесуть пакунок?*

*How often was the package **brought**? – Як часто приносили пакунок?*

*Until when will the package have been **brought**? – До якого часу принесуть пакунок?*

Використання Passive Voice

1. Відсутність виконавця дії

Passive Voice використовується, якщо виконавець дії неважливий для змісту речення, невідомий або очевидний з контексту.

*I was **robbed** three weeks ago. – Мене пограбували три тижня тому. (Ми не знаємо, ким був грабіжник)*

*The tea is **grown** in India. – Чай вирощують в Індії. (Нам не важливо, хто саме вирощує чай)*

*My meal has just been **prepared** at the restaurant. – Мою їжу тільки що приготували у ресторані. (Очевидно, що дію виконав кухар)*

Якщо необхідно вказати на того, хто саме виконує дію, то використовується непрямий додаток з прийменником **by**.

*I am **punished** by my teacher. – Я покараний своїм вчителем.*

*The window was **broken** by Jack. – Вікно було розбите Джеком.*

*The article will be **written** by us. – Стаття буде написана нами.*

Якщо дія для нас виконується кимось іншим (частіш за все за певну платню), тоді використовується конструкція **have something done**.

2. Дія важливіша за її виконавця

В **пасивному стані** виражаються дії, що важливіші за їхнього виконавця.

Наприклад, **пасивний стан** широко використовується в ділових листах, статтях, новинах, газетних заголовках, інструкціях, рекламі тощо.

*80-year-old man was **robbed** near his apartment door yesterday. – Вчора восьмидесятирічного чоловіка пограбували прямо біля дверей його власної квартири. (Газетний заголовок)*

*A new school will have been **opened** by the beginning of this school year. – Нову школу відкриють до початку цього навчального року. (Нам не важливо, хто відкриє школу; новини)*

*The milk is put to the specific container where it's **boiled** at 100 degrees Centigrade. – Молоко поміщається в спеціальну ємність, де воно кип'ятиться при 100 градусах за Цельсієм. (Описання технологічного процесу)*

3. Несприятливі події

Пасивний стан використовується для вираження несприятливих, негативних подій або для того, щоб не згадувати винуватців таких подій.

*The window was **broken**. – Вікно розбилося.*

*The article has been **written** awfully. – Стаття була написана жахливо.*

*She is not **mentioned** at this list. – Її немає в цьому списку. (її забули занести до списку)*

4. Безособові конструкції

В пасивному стані використовуються безособові конструкції - особливі звороти, в яких не зазначається, ким або чим виконується дія. Частіш за все такі безособові звороти використовуються з дієсловами **think** (думати), **believe** (вірити), **say** (говорити), **report** (повідомляти), **know** (знати), **expect** (очікувати), **consider** (розглядати, вважати), **understand** (розуміти).

*My friends believe that John **crashed** the car. – Мої друзі вірять, що Джон розбив машину.*

*It's believed that John **crashed** the car. – Вважається (прийнято вважати), що Джон розбив машину.*

*John is **believed** to have crashed the car. – Всі думають, що Джон розбив машину.*

*My mother **expects** that I will pass the exam. – Моя мама очікує (сподівається), що я здам екзамени.*

*It is **expected** that I will pass the exam. – Очікується, що я здам екзамени.*

*I am **expected** to pass the exam. – Від мене очікують, що я здам екзамени.*

Пасивний стан часто використовується з дієсловами, що потребують після себе використання прийменників: **to speak to** (говорити з), **to talk to, of, about** (розмовляти з, про), **to look at, after** (дивитися на, за), **to laugh at** (сміятися з, над), **to send for** (посилати за), **to listen to** (слухати), **to rely (up) on** (покладатися, довіряти) тощо. В таких реченнях прийменник ставиться після дієслова, а не перед іменником, до якого він може належати.

*The professor is **listened** to attentively. – Професора слухають уважно.*

*This journal is being **talked** about now. – Про цей журнал зараз розмовляють.*

*Matt was **laughed** at when he was small. – Над Меттом сміялися, коли він був маленьким.*

Інфінітив в англійській мові

Інфінітив в англійській мові являє собою не особисту форму англійського дієслова, яка позначає тільки дію, не вказуючи ні на особу, ні на число. Інфінітив відповідає на питання: *що робити? що зробити?*. Інколи його називають неозначеною формою дієслова.

to read – читати

to write – писати

to sleep - спати

Формальною ознакою інфінітива в англійській мові є частка to, яка опускається перед інфінітивом у деяких випадках.

Форми інфінітива

Інфінітив англійського дієслова має 6 форм.

Чотири для активного стану:

Простий інфінітив в активному стані

Тривалий інфінітив

Доконаний (перфектний) інфінітив

Тривало-доконаний інфінітив в активному стані

Та два для пасивного:

Простий інфінітив в пасивному стані

Доконаний інфінітив в пасивному стані

Форма інфінітива	Активний стан	Пасивний стан
<i>Simple</i>	<i>to write</i>	<i>to be written</i>
<i>Continuous</i>	<i>to be writing</i>	-
<i>Perfect</i>	<i>to have written</i>	<i>to have been written</i>
<i>Perfect Continuous</i>	<i>to have been writing</i>	-

Форми інфінітива в активному стані

Простий інфінітив в активному стані (**Simple Infinitive**) використовується у активному стані дієслова, коли дія, яку він висловлює, або відбувається одночасно з дією,

що виражена дієсловом-присудком в особовій формі, або не прикріплена до часу здійснення дії:

*I like **to go** to Europe.* – Мені подобається їздити в Європу. (дія не відноситься до конкретного часу)

*I am so glad **to see** you again.* – Я дуже радий знову тебе бачити. (дія одночасна)

Також інфінітив використовується після таких слів, як:

to desire – бажати

to expect – розраховувати

to hesitate – вагатися

to intend, to mean - мати намір

to try – намагатися

to want – хотіти

to manage - справлятися

to decide - вирішувати

to fail – провалюватися (у якій-небудь справі)

to begin – починати

to continue – продовжувати

to arrange – домовлятися

to agree – погоджуватися

to prefer - віддавати перевагу

to seem – здаватися, вбачати

to ask – просити

to promise – обіцяти

to forget – забувати

to demand – вимагати

to remember – пам'ятати

to hate – ненавидіти

to like – подобатися

to hope – сподіватися

to love – кохати, любити

та інших, включаючи модальні дієслова (в такому випадку частка **to** не використовується). Крім того, простий інфінітив використовується після прикметників, що виражають ставлення, заохочення до чогось, захоплення від чогось та ін.:

*It was very kind of you **to accompany** me on a journey to Great Britain.* – Це було дуже мило з вашого боку, що ви супроводжували мене в моїй подорожі до Великої Британії.

Тривалий інфінітив в активному стані (Continuous Infinitive) підкреслює тривалість дії, що відбувається одночасно з дієсловом-присудком, що виражений в особистій формі або прикметником, до якого належить інфінітив. Також тривалий інфінітив може використовуватися після модальних дієслів:

*Mike is busy now. He seems **to be working** on his project. – Майк зараз зайнятий. Схоже, що він працює над своїм проектом.*

Доконаний (перфектний) інфінітив в активному стані (Perfect Infinitive) вживається для позначення дії, що передує дії, яка виражена дієсловом-присудком:

*He was sorry **not to have prepared** dinner. – Йому було шкода, що він не приготував вечерю.*

Доконаний інфінітив використовується у випадках, коли дія буде закінчена до певного часу в майбутньому:

*He hopes **to have graduated** from university until he turns 22 years old. – Він сподівається закінчити університет до тих пір, поки йому виповниться 22.*

Також він використовується після модальних дієслів:

*He **might have been** here. – Він міг бути тут.*

Після дієслів **to expect, to intend, to hope, to mean** доконаний інфінітив використовується для позначення дії, яка, всупереч наміру, очікуванню, надії, не здійснилася:

*She **hoped to have met** him in the cinema. – Вона сподівалася побачити його в кінотеатрі.*

*They **expected to have had** much more profit. – Вони сподівалися отримати набагато більше прибутку.*

Тривало-доконаний інфінітив в активному стані (Perfect Continuous Infinitive) вказує на те, що дія, виражена інфінітивом, розпочалася раніше дії, що виражена дієсловом-присудком, і продовжується до цих пір:

*His brother seems **to have been playing** football since morning. – Схоже, що його брат грає у футбол з самого ранку.*

Форми інфінітива в пасивному стані

Простий інфінітив в пасивному стані (Simple Infinitive Passive) використовується за таких же умов, що й активний, лише змінюється форма дієслова:

*She likes **to be given** presents. – Їй подобається, коли їй дарують подарунки.*

Доконаний інфінітив в пасивному стані (Perfect Infinitive Passive) також не відрізняється від активного стану, лише змінюючи форму дієслова:

*He **might have been driven** by someone to the hotel. – Хтось міг підвести його до готелю.*

Закінчення **-ing**

Закінчення **-ing** у дієслів слугує для утворення форми дієприкметника теперішнього часу (**Present Participle**), що також використовується для утворення граматичних часів групи **Continuous**, та форми **Gerund**.

-Ing також використовується в якості суфікса для утворення іменників та прикметників від дієслів. Так як **закінчення -ing** змінює частину мови, до якого належить слово, питання до цього слова змінюється з «**що робити?**» на «**що? який? як?**».

being – будучи

to be – бути

crying – плач, той, що плаче, коли плаче

to cry – плакати

having – маючи, маючий

to have – мати, володіти

swimming – плавання, плаваючи, плаваючий

to swim – плавати

Існує декілька нюансів та правил для додавання закінчення **-ing** до слова, такі правила зазначені нижче. Якщо дієслово не підпадає під жодне з цих правил, то слід просто додати закінчення **-ing** до першої (словникової) форми дієслова без будь-яких перетворень.

trying – намагання, намагаючись, той, що намагається

to try – спробувати, намагатись

breaking – ламаючи, який ламає

to break – ламати

finishing – закінчуючи, який закінчує

to finish – закінчувати

crouching – крадучись, присівши, той, що затаївся

to crouch – присісти, плазувати

Німа «е»

Якщо дієслово закінчується на німу букву «е», то перед **-ing** вона випадає. Якщо ж [е] вимовляється, тоді випадання **не відбувається**.

«е» не вимовляється

«е» вимовляється

to make → *making*

to agree → *agreeing*

to take → *taking*

to free → *freeing*

to forgive → *forgiving*

to pee → *peeing*

to write → *writing*

to fee → *feeing*

Закінчення **-ie** змінюється на **-y**

Якщо дієслово закінчується на буквосполучення «**ie**», тоді при додаванні **-ing** суфікс **-ie** змінюється на «**y**».

to die → dying

to lie → lying

to tie → tying

Літера «у» зберігається

Якщо дієслово закінчується на букву «у», то вона не змінюється та не випадає перед закінченням **-ing** (на відміну від додавання закінчення -ed).

to carry → carrying

to study → studying

to play → playing

to try → trying

to say → saying

to worry → worrying

Подвоєння приголосних

Подвоєння приголосних перед закінченням **-ing** відбувається, якщо дієслово закінчується на одну приголосну букву, перед якою стоїть **голосний звук під наголосом**.

to get → getting

to hit → hitting

to run → running

to occur → occurring

to refer → referring

to begin → beginning

to stop → stopping

to forget → forgetting

Подвоєння кінцевих приголосних перед **-ing не відбувається**, якщо наголос падає на інший голосний звук (не перед кінцевим приголосним) або ж коли попередній звук - це довгий голосний звук (диграф).

open → opening

feel → feeling

order → ordering

cool → cooling

remember → remembering

read → reading

Кінцева буква «**x**» не подвоюється, так як ця буква позначає одразу два звуки: [ks] або ж [gz]. Також не подвоюється кінцева буква «**w**».

mix → mixing

snow → snowing

relax → relaxing

blow → blowing

tax → taxing

show → showing

Подвоєння -l в британській англійській

Згідно з граматичними правилами **британської англійської**, при додаванні закінчення -**ing** до дієслів кінцева «**l**» подвоюється завжди, навіть якщо наголос падає не на останній склад в слові.

Однак, в **американському варіанті** англійської мови подвоєння літери «**l**» не відбувається, якщо наголос падає не на голосний перед кінцевою «**l**» або ж коли попередній голосний - це довгий голосний звук.

Британський варіант англійської

Американський варіант англійської

to signal → signalling

to signal → signaling

to travel → travelling

to travel → traveling

to cancel → cancelling

to cancel → canceling

Якщо ж дієслово закінчується на одну букву «**l**», якій передує короткий голосний звук під наголосом, то обов'язково подвоєння відбувається в будь-якому випадку.

Закінчення -ic

Якщо дієслово закінчується на буквосполучення «**ic**», то при додаванні закінчення -**ing**, суфікс -**ic** змінюється на -**ick**.

traffic → trafficking

mimic → mimicking

panic → panicking

Використання закінчення **-ing**

Закінчення (або суфікс) **-ing** використовується для утворення іменників (а також прикметників) від дієслів.

to meet → *meeting*

зустрічатись → зустріч, засідання, нарада

to be → *being*

бути → існування, істота

Закінчення **-ing** у дієслів використовується для утворення форми Present Participle, що вживається в граматичних часах групи **Continuous, Perfect Continuous**, формах інфінітиву **Continuous Infinitive** та **Perfect Continuous Infinitive**, а також в якості дієприкметника та дієприслівника (в реченні: означення та обставини).

*I'm **working** at the moment, I can't help you.* – Я зараз працюю, я не можу тобі допомогти.

*We have been **living** in this town since 1980.* – Ми живемо в цьому містечку з 1980 року.

*I would be nice to be **traveling** overseas right now.* – Було б непогано зараз подорожувати за кордон.

*You seem to have been **crying** all night long. What has happened?* – Ти виглядаєш так, наче ти проплакала всю ніч. Що трапилось?

*This **smiling** girl is so cute!* – Ця дівчинка, що посміхається, така мила!

***Walking** in the park I met my old friend.* – Прогулюючись парком, я зустріла свого старого друга.

Закінчення **-ing** також використовується для утворення форми герундія (The Gerund).

*Your **coming** here really pleases me.* – Твій візит сюди мене дійсно радує.

***Drinking** hot tea is something you need when you're ill.* – Пити гарячий чай – це те, що тобі потрібно, коли ти хворієш.

Закінчення –ed

Закінчення **-ed** у дієслів слугує для утворення форми простого минулого часу Past Simple та дієприкметникової форми (третьої форми дієслова) **Past Participle**. Закінчення **-ed** приєднується тільки до основ **правильних дієслів**.

В англійській мові існує декілька правил додавання закінчення **-ed** до дієслова, що зазначені нижче. Якщо правильне дієслово не підпадає під жодне з цих правил, тоді достатньо лише додати **-ed** до інфінітивної форми цього дієслова.

to talk → talked

говорити → говорив, розмовляв

to cook → cooked

готувати → готував, приготований

to answer → answered

відповідати → відповідав

Закінчення -e, -ee

Якщо дієслово закінчується на літери **-e** або **-ee**, то додається лише закінчення **-d**.

live → lived

agree → agreed

type → typed

knee → kneed

explore → explored

fee → feed

smile → smiled

pee → peed

close → closed

Закінчення -y

При додаванні закінчення **-ed** до дієслова, що закінчується на літеру «**y**», якій передують приголосний, «**y**» змінюється на букву «**i**». Якщо ж перед літерою «**y**» стоїть інший голосний, то вона не змінюється.

dry → dried

play → played

marry → married

to say → sayed

study → studied

enjoy → enjoyed

copy → copied

prey → preyed

cry → cried

pray → prayed

try → tried

stay → stayed

spy → spied

employ → employed

tidy → tidied

Подвоєння приголосних

Подвоєння приголосних перед закінченням **-ed** відбувається, якщо дієслово закінчується на один приголосний, якому передує короткий голосний звук під наголосом.

nod → nodded

stop → stopped

prefer → preferred

permit → permitted

occur → occurred

compel → compelled

Подвоєння приголосних не відбувається, якщо наголос падає на будь-який інший голосний (а не голосний перед кінцевим приголосним) або ж звук, що стоїть перед кінцевою приголосною, – це довгий голосний звук.

Наголос на перший склад

open → opened

order → ordered

Довгий звук

cool → cooled

Кінцева буква «**x**» ніколи не подвоюється, бо ця літера передає одразу два звуки: [ks] або [gz]. Також не подвоюється кінцева буква «**w**».

annex → annexed

flex → flexed

fix → fixed

relax → relaxed

mix → mixed

tax → taxed

allow → allowed

saw → sawed

sew → sewed

snow → snowed

Подвоєння **-l** в британській англійській

Згідно з правилами граматики британського варіанту англійської мови при додаванні закінчення **-ed** до дієслів кінцева буква «**l**» подвоюється завжди, навіть якщо наголос не падає на останній склад.

Однак, за американськими правилами граматики подвоєння букви «**l**» не відбувається, якщо наголос не падає на останній склад або ж голосний, що передує кінцевому приголосному, – це довгий голосний звук.

Британська англійська

to signal → signalled

to travel → travelled

to cancel → cancelled

Американська англійська

to signal → signaled

to travel → traveled

to cancel → canceled

Якщо ж дієслово закінчується на приголосну букву «l», якій передує короткий голосний звук під наголосом, до подвоєння приголосної відбувається у будь-якому випадку.

Британська англійська

compel → compelled

rebel → rebelled

Американська англійська

compel → compelled

rebel → rebelled

Закінчення -ic

Якщо дієслово закінчується на буквосполучення «ic», то при додаванні закінчення **-ed**, суфікс **-ic** змінюється на **-ick**. Однак, таких дієслів існує небагато.

traffic → trafficked

mimic → mimicked

panic → panicked

Використання закінчення -ed

Закінчення **-ed** вживається для утворення форми простого минулого часу Past Simple від правильних дієслів (друга форма дієслова).

*I **asked** my friend to bring me some coffee. – Я попросив свого друга принести мені трохи кави.*

*Paul and Matt **visited** Japanese restaurant yesterday. – Вчора Пол та Метт побували у японському ресторані.*

*The policeman **stopped** me even though I didn't do anything wrong. – Поліцейський зупинив мене, хоча я нічого поганого й не робив.*

Також закінчення **-ed** використовується для утворення форми дієприкметника минулого часу Past Participle (третя форма дієслова) для **правильних дієслів**. В цьому випадку вона збігається з формою Past Simple. Дієприкметник минулого часу використовується для утворення пасивного стану, перфектних часів а також у якості обставини або означення у реченні.

*I have never **spied** on my husband. I trust him. – Я ніколи не шпигувала за своїм чоловіком. Я йому довіряю.*

*I'm **punished**, i can't play video games this week. – Я покараний, я не можу грати у відеоігри на цьому тижні.*

***Astonished**, she couldn't say a word. – Здивована, вона не могла вимовити й слова.*

*Being **bored** during the lecture is something I really don't like. – Коли мені нудно на лекції - це те, що я дійсно не люблю.*

Закінчення –s(-es)

Закінчення -s використовується для утворення форми множини у іменників та для утворення форм часу **Present Simple**.

У більшості обчислювальних (тих, що можна підрахувати) іменників в англійській мові форма множини утворюється просто додаванням закінчення -s до словникової форми слова.

a cake → cakes

торт → торти

a town → towns

місто → міста

an apple → apples

яблуко → яблука

a shoe → shoes

чобіт → чоботи, взуття

an ice cream → ice creams

морозиво → морозива

Більшість дієслів утворює форму часу Present Simple для третьої особи однини (**He, She, It**) завдяки додаванню закінчення -s. При цьому дієслова не змінюють свого значення.

to work → works

to show → shows

to cook → cooks

to sneeze → sneezes

to live → lives

to stop → stops

to die → dies

to take → takes

Після -s, -ss, -x, -z, -ch, -sh

До **іменників** в однині, що закінчуються на букви або буквосполучення -s, -ss, -x, -z, -ch, -sh, додається закінчення -es.

bus → buses

quiz → quizzes (виняток)

kiss → kisses

glass → glasses

tax → taxes

box → *boxes*

bench → *benches*

peach → *peaches*

crash → *crashes*

slash → *slashes*

Однак, до **іменників**, що закінчуються на **-th**, додається лише **-s**.

cloth → *cloths* (не плутати з *clothes*)

death → *deaths*

sloth → *sloths*

path → *paths*

До **дієслів**, що закінчуються на букви або буквосполучення **-ss**, **-x**, **-z**, **-ch**, **-sh**, додається закінчення **-es**. В англійській мові не існує дієслів, що закінчувались би на одну літеру **-s**. Також нечасто зустрічаються дієслова, що закінчуються на **-th**. Як і у випадку з іменниками, до таких дієслів додається тільки **-s**.

to kiss → *kisses*

to touch → *touches*

to mix → *mixes*

to bath → *baths* (купати)

to watch → *watches*

to birth → *births* (народжувати)

to fuzz → *fuzzes*

to earth → *earths* (обкопувати)

to rush → *rushes*

to mouth → *mouths* (говорити)

to buzz → *buzzes*

to smooth → *smooths* (пригладжувати)

to bequeath → *bequeaths* (заповідати)

Після -у

У **іменників** в однині, що закінчуються на голосний **-у**, якій передує приголосна буква, кінцева **-у** змінюється на закінчення **-ies**.

cherry → *cherries*

pony → *ponies*

baby → *babies*

lady → *ladies*

butterfly → *butterflies*

sky → skies

Якщо ж перед кінцевою **-y** стоїть інший голосний, то до іменника додається тільки закінчення **-s** без будь-яких змін.

monkey → monkeys

play → plays

day → days

essay → essays

У **дієслів** з кінцевою **-y**, якій передує приголосна буква, кінцева **-y** змінюється на закінчення **-ies**.

to dry → dries

to worry → worries

to fly → flies

to carry → carries

to imply → implies

to marry → marries

Якщо ж в дієслові перед кінцевою **-y** стоїть голосний, то до дієслова додається тільки закінчення **-s**.

to play → plays

to lay → lays

to stay → stays

to obey → obeys

Після -o

Іменники, що закінчуються на **-o**, перед якою стоїть інша голосна буква, утворюють форму множини просто за допомогою додавання закінчення **-s**.

tooo → tooos

radio → radios

kangaroo → kangaroos

Винятки:

piano → pianos

casino → casinos (слова італійського походження)

Якщо ж перед кінцевою **-o** стоїть приголосна, то в більшості випадків форма множини буде утворюватися за допомогою закінчення **-es**.

buffalo → *buffaloes*

mosquito → *mosquitoes*

domino → *dominoes*

potato → *potatoes*

echo → *echoes*

tomato → *tomatoes*

embargo → *embargoes*

torpedo → *torpedoes*

hero → *heroes*

veto → *veto*

Дієслова, що закінчуються на голосну **-o**, завжди приєднують до себе закінчення **-es**.

to do → *does*

to boo → *boos* (виняток)

to solo → *soloes*

to veto → *veto*

to go → *goes*

to echo → *echoes*

to moo → *mooes*

Винятки

Особливості іменників

Деякі обчислювальні іменники змінюються у формі множини не за правилами, або ж їхні форми однини та множини повністю співпадають. Такі іменники називають **неправильними іменниками (Irregular nouns)**. Деякі з іменників використовуються тільки в однині або ж в множині.

Особливості дієслів

Не за правилами змінюються дієслова **to have** та **to be** для третьої особи однини.

to be → *is*

to have → *has*

Також модальні дієслова **can, must, should, ought to, may, will, need** ніколи не змінюють своєї форми в залежності від особи.

I can → *he can*

I should → *he should*

I ought to → *he ought to*

I will → *he will*

I must → *he must*

need I? → *need he?*

I may → *he may*

Корисні конструкції

Конструкція **There is** і **There are**

Конструкції **There is** та **There are** використовуються для позначення наявності чогось в певному місті, місцезнаходження предметів або ж їх кількості. В таких конструкціях слово **there** виконує функцію формального підмета та не несе якогось певного значення (загалом його не перекладають як «тут», «там»), тому в більшості випадків такі речення перекладаються українською з кінця.

***There is** a mouse in the kitchen! – На кухні миша!*

***There are** some cookies in the box. – В коробці є трохи печива.*

***There was** a man in the room. – В кімнаті був чоловік.*

***There were** men in the room waiting for you. – В кімнаті були чоловіки, що чекали на тебе.*

*I think **there will be** a lot of people at tomorrow's concert. – Я думаю, що на завтрашньому концерті буде багато людей.*

Стверджувальне речення

В стверджувальних реченнях на першому місті завжди стоїть формальний підмет **there**, після якого йде дієслово **to be** в необхідній особовій або часовій формі та «справжній підмет» (предмет або ж особа). Форма дієслова **to be** залежить від числа та особи справжнього підмета а також граматичного часу у реченні.

There is та **there was** використовуються для підмета, що виражений іменником в однині або ж необчислювальним іменником.

There are та **there were** використовуються для іменників в множині.

Якщо в стверджувальному реченні після зворотів **there is / there was / there will be** обчислювальний іменник стоїть у формі однини, то в більшості випадків він вживається з неозначеним артиклем **a / an**. Означений артикль **the** використовується дуже рідко.

There is = There's (скорочення)

***There's** a cat in our garden. – В нашому дворі (знаходиться якийсь) кіт.*

Якщо іменник позначає множину предметів, то часто використовується певний числівник, що вказує на кількість предметів або осіб, або ж певні слова на позначення приблизної кількості, наприклад, **some**(декілька). Перед необчислювальними іменниками також може вживатися **some**.

***There are** two cats in our garden. – В нашому дворі (знаходяться) два коти.*

***There are** some cats in our garden. – В нашому дворі (знаходяться якісь) коти. (або декілька котів)*

There's some milk in the fridge. – У холодильнику є трохи молока.

There was some food in this lunchbox. – В цій коробці для сніданку була їжа.

В стверджувальних реченнях після конструкцій **there is / there was / there will be** можуть використовуватися також займенники **someone (хтось)** або ж **something (щось)**.

There was something strange in his room. – В його кімнаті було щось дивне.

There was someone asking for your phone number. – Хтось просив твій номер телефону.

Заперечне речення

Заперечне речення з **there is / there are** утворюється за допомогою заперечної частки **not** після дієслова **to be** в необхідній формі.

В запереченні з **there is not / there was not / there will not be** іменники в однині використовуються з неозначеним артиклем **a / an** (в цьому випадку не використовуються заперечні займенники, адже в англійському реченні може бути тільки одне заперечення).

There wasn't a cat in our garden. – В нашому дворі не було ніякого kota.

There won't be a party next week. – Наступного тижня не буде (ніякої) вечірки.

В заперечному реченні іменники у формі множини або ж необчислювальні іменники використовуються з займенником **any** (якийсь, який-небудь, ніякий).

There is not = there isn't (скорочення)

There isn't any money in his wallet. – В його гаманці немає ніяких грошей.

There are not = there aren't

There aren't any pencils on my desk. – На моєму столі немає (ніяких) олівців.

В заперечному реченні після **there is not / there was not / there will not be** можуть також використовуватися займенники **anybody, anyone (хтось, ніхто)** та **anything (щось, нічого, ніщо)**.

There isn't anyone in the room. – В кімнаті немає нікого.

There wasn't anything interesting in that city. – В тому місті не було нічого цікавого.

Також заперечне речення може утворюватися за допомогою заперечного займенника **no** перед іменниками, незалежно від його числа. В такому випадку після дієслова **to be** не вживається заперечна частка **not**.

There was no cat in our garden. – В нашому дворі не було ніякого kota.

There are no pencils on my desk. – На моєму столі немає ніяких олівців.

There is no money in his wallet. – В його гаманці немає ніяких грошей.

Заперечення з **there is / there was / there will be** може також утворюватися за допомогою займенників **nobody, no one (ніхто)** та **nothing (ніщо, нічого)**. В таких реченнях також не використовується заперечна частка **not**.

There is no one in the room. – В кімнаті нікого немає.

There was nothing interesting in that city. – В тому місті не було нічого цікавого.

Питальне речення

Питальне речення з **there is / there are** утворюється шляхом винесення дієслова **to be** в необхідній формі на початок речення перед формальним підметом **there**.

Як і в заперечних реченнях, в питаннях іменники в однині використовуються з неозначеним артиклем **a/ an**.

Is there a cat outside? – На вулиці є кіт?

Will there be a party next week? – Наступного тижня буде вечірка?

В питаннях іменники в множині або ж неobчислювальні іменники використовуються з займенником **any** (якийсь, який-небудь).

Were there any pencils on my desk? – На моєму столі були (якісь) олівці?

Is there any money in your pockets? – У тебе в кишенях є (які-небудь) гроші?

В питаннях після **is there / was there / will there be** можуть використовуватися займенники **anybody, anyone (хтось)** та **anything (щось)**.

Is there anything I can do for you? – Я можу вам чимось допомогти? (Чи є щось, що я можу для вас зробити?)

Was there anybody in my room? – Чи був хтось в моїй кімнаті?

В коротких відповідях на загальні питання також використовується конструкція **there is / there are** в стверджувальній або заперечній формі необхідного граматичного часу.

Is there a cat outside? – На вулиці є кіт?

Yes, there is. – Так, є.

No, there isn't. – Ні.

Was there anybody in my room? – Чи був хтось в моїй кімнаті?

Yes, there was. – Так.

No, there wasn't. – Ні.

В спеціальних питаннях питальне слово ставиться на початок речення, після якого вживається порядок слів загального питання. Після питальних фраз **how many / how much** йде іменник, до якого вони відносяться, а вже потім *is there / are there* в необхідній формі.

Who is there in my room? – Хто в моїй кімнаті?

Why are there so many people? – Чому там так багато людей?

How much money is there in your wallet? – Скільки грошей в твоєму гаманці?

Особливості використання

There is / There are можуть використовуватися практично зі всіма граматичними часами та модальними дієсловами, а також з **конструкцією to be going to**. В такому випадку змінюється тільки форма дієслова **to be**.

There has been an accident this morning. I hope everything is alright now. – Сьогодні вранці була аварія. Сподіваюсь, зараз все налагодилося.

She said that there had been nothing to drink at Matt's party. – Вона сказала, що на вечірки Метта не було ніяких напоїв.

There must be some money in my pocket. – В моїй кишені повинні бути якісь гроші.

There may be a dog in their garden. – Можливо, в їхньому дворі є собака.

There should have been a letter from Craig in my mailbox. – В моїй поштовій скриньці повинен бути лист від Крейга.

There is going to be a charity concert next week. – Наступного тижня збираються проводити благодійний концерт.

Перерахування предметів

При перерахуванні декількох предметів після **конструкції there is / there are** дієслово **to be** ставиться в форму однини або ж множини в залежності від числа іменника, що йде слідом за дієсловом.

There is one cat and one puppy in Jack's house. – В домі Джека є один кіт та одне цуценя.

There is a cat and two puppies in Jack's house. – В домі Джека є один кіт та двоє цуценят.

There are two puppies and a cat in Jack's house. – В домі Джека є двоє цуценят та один кіт.

There з іншими дієсловами

Дієслово **to be** в конструкції **there is / there are** може бути замінений на інші дієслова, що виражають значення присутності, знаходження десь чогось, такі як **to exist (бути, існувати), to lie (лежати), to live (жити), to come (приходити, траплятися), to stand (стояти)** тощо.

There was a big stature in this park. – В цьому парку була велика статуя

There stood a big stature in this park. – В цьому парку стояла велика статуя.

There lives an old woman in this house. – В цьому будинку живе стара жінка.

Конструкція **To be going to**

Конструкція **to be going to** використовується для вираження наміру виконати щось в недалекому майбутньому або ж для вираження запланованої дії.

Конструкція **to be going to** використовується тільки в теперішньому та минулому часах. Вона складається з дієслова **to go** у формі Present Continuous (**am / is / are going**) або Past Continuous (**was / were going**), після якого вживається форма інфінітиву (перша форма) смислового дієслова з часткою **to**.

Теперішній час

I am going to visit my parents next week. – Я збираюся навідати своїх батьків наступного тижня.

Matt is going to help me with my work. – Метт збирається допомогти мені з моєю роботою.

Ann and Sam are going to buy this car. – Енн та Сем збираються придбати цю машину.

Минулий час

She was going to be here. – Вона збиралася прийти сюди.

They were going to travel but they couldn't. – Вони збиралися поїхати у мандрівку, але в них не вийшло.

Заперечне речення утворюється за допомогою частки **not**, що ставиться після допоміжного дієслова **be** (у формах **am / is / are** або **was / were**).

Теперішній час

I'm not going to do this! – Я не збираюся це робити!

They are not going to play tennis today. – Вони не збираються грати в теніс сьогодні.

Минулий час

Peter wasn't going to meet Ann tonight. – Пітер не збирався зустрітися з Енн сьогодні ввечері.

We were not going to buy this TV set but it was on sale. – Ми не збиралися купляти цей телевізор, але на нього була знижка.

Питальне речення з **to be going to** утворюється шляхом винесення допоміжного **be** (у формах **am / is / are** або **was / were**) на початок речення перед підметом.

Теперішній час

Is she really going to say that? – Вона дійсно збирається сказати це?

Are you going to eat this piece of cake? – Ти збираєшся їсти цей шматок торта?

Минулий час

Was he going to rob you? – Він збирався тебе пограбувати?

Were they going to visit Paris this week? – Вони збиралися відвідати Париж цього тижня?

Спеціальне питання з **to be going to** утворюється за допомогою питального слова або фрази, що ставиться на самий початок речення перед допоміжним дієсловом. Подальший порядок слів у реченні такий самий, як і в загальному питанні для **to be going to**.

What are you going to do now? – Що ти збираєшся робити зараз?

Where were they going to meet? – Де вони збиралися зустрітися?

Використання to be going to

Заплановані дії

Конструкція **to be going to** використовується для вираження бажання та наміру зробити щось у майбутньому, певної запланованої дії, що повинна відбутися у майбутньому.

I'm going to meet Kelly tonight. Do you want to join? – Я збираюся зустрітися з Келлі сьогодні ввечері. Хочеш піти з нами?

We are going to work on this project all weekends. – Ми будемо працювати над цим проектом протягом всіх вихідних.

Можливість або вірогідність чогось

To be going to також використовується для вираження припущення щодо чогось, що повинно або дуже ймовірно може відбутися у майбутньому (як чогось позитивного, так і поганого).

It's going to be cold tomorrow. – Завтра буде холодно.

He is going to be famous one day, believe me. – Одного дня він стане відомим, повір мені.

Наказ

Конструкція **to be going to** може використовуватися для вираження наказу або суворої заборони по відношенню до когось.

You are going to do your homework right now! – *Ти негайно ж почнеш робити своє домашнє завдання!*

You are not going to say that! – *Ти не скажеш цього!*

was / were going to

Конструкція to be going to у формі минулого часу (was / were going to) означає, що запланована дія так і не відбулася.

I was going to invite you to the cinema but you were busy. – *Я збирався запросити тебе у кіно, але ти була зайнятою.*

They were going to get married but it didn't happen. – *Вони збиралися одружитися, але цього не сталося.*

to go та to come

Для того, щоб уникнути тавтології після конструкції **to be going to** краще не використовувати смислові дієслова **to go (йти)** та **to come (приходити)**.

Неправильно

I'm going ~~to go~~ to Paris. – *Я збираюся поїхати до Парижу.*

He was going ~~to come~~ to that party. – *Він збирався прийти на ту вечірку.*

Правильно

I'm going to Paris. – *Я збираюся (поїхати) до Парижу.*

He was going to be at that party. – *Він збирався бути на тій вечірці.*

Конструкція Used to

Конструкція **used to** використовується для вираження повторюваних дій або звичок у минулому. **Used to** має тільки одну форму минулого часу та не використовується в інших часових формах. Значення конструкції **used to** можна передати словами «раніше», «колись», «раніше звичайно» тощо.

Стверджувальне речення утворюється за допомогою конструкції **used to** після підмета та форми простого інфінітиву (першої форми) смислового дієслова.

I used to get up at 6 a.m. when I was 20. – *Раніше я прокидався о 6-й ранку, коли мені було 20.*

Kate used to go to school by bike. – *Кейт звично їздила до школи на велосипеді.*

They used to have dinner at this restaurant every Friday. – *Раніше вони обідали в цьому ресторані кожної п'ятниці.*

Використання конструкції **used to** в заперечних та питальних реченнях **не характерно** та **небажано** для англійської мови, однак в розмовному мовленні такі речення інколи можуть зустрічатися.

Заперечне речення утворюється за допомогою допоміжного дієслова **did** (форма минулого часу від **do**), після якого використовується **use to** у першій формі та простий інфінітив смислового дієслова.

*I **didn't use to** learn French. – Раніше я не вчив французьку.*

*Ann **didn't use to** attend this place. – Енн раніше не бувала тут.*

*We **didn't use to** go to Italy every summer. – Ми не їздили в Італію кожного літа.*

Питальне речення з **used to** утворюється за допомогою допоміжного дієслова **did** (форма минулого часу від **do**), що ставиться на початок речення перед підметом. Після підмета використовується **use to** в першій формі та інфінітив смислового дієслова.

*Did you **use to** ride a bike? – Ти раніше їздив на велосипеді?*

*Did he **use to** do sports? – Він раніше займався спортом?*

*Did Matt **use to** eat meat? – Метт раніше їв м'ясо?*

Використання used to

Повторювані дії, звички

Конструкція **used to** використовується для вираження чиїхось звичок, дій, що часто відбувалися або повторювалися в минулому, однак зараз вони не відбуваються зовсім.

*I **used to** take a taxi to my work. – Раніше я часто їздив на роботу на таксі. (зараз не їжджу)*

*They **used to** sell lemonade every summer. – Колись давно кожного літа вони продавали лимонад. (зараз вже не продають)*

*He **used to** do judo but now he can't. – Раніше він займався дзюдо, але зараз він не може робити цього.*

Факти, загальна інформація про минуле

Конструкція **used to** також використовується для вираження фактів, загальної інформації, що були вірні у минулому, але зараз не відповідають дійсності.

*I **used to** like this movie but now I don't. – Раніше мені подобався цей фільм, але зараз (вже) ні.*

*There **used to** be a good restaurant but now there is a shop. – Колись там був хороший ресторан, але зараз там магазин.*

*Mark **used to** be very slim and sportive in the high school. – Марк був дуже струнким та підтягнутим у старшій школі. (але не зараз)*

To be used to / To get used to

Конструкцію **used to**, що вказує на повторювані дії у минулому, не слід плутати з конструкціями **to be used to** та **to get used to**.

To be used to з іменником або з герундієм вказує на дію, що вважається нормальною або звичною для когось. Ця конструкція може використовуватися як в теперішньому, так і в минулому та майбутньому часах.

*I'm **used to** working on Saturday, don't worry. – Не переймайся, я звик працювати по суботам.*

*He told me he was **used to** the cold weather. – Він сказав, що він звик до холодної погоди.*

*I'll never be **used to** living in this city. – Я ніколи не звикну до життя в цьому місті.*

To get used to з іменником або герундієм передає значення «звикати», «звикнути» до чогось, що раніше було незвичним.

*Don't worry, you will get **used to** your new school soon. – Не переймайся, ти скоро звикнеш до своєї нової школи.*

*Scottish accent was hard for understanding but I got **used to** it. – Шотландський акцент було складно розуміти, але я звик до нього.*

*It's a bit hard but I'm getting **used to** driving on the left. – Це трохи складно, але я (поступово) звикаю керувати машиною за лівостороннім рухом.*

Конструкція Have something done

Конструкція **to have something done** використовується для вираження дій, які мовець виконує не самостійно, а замість нього їх виконує хтось інший.

Ця конструкція є різновидом **Passive Voice**, але її особливістю є те, що дія виконується замість нас та для нас кимось іншим (часто професіоналом в певній сфері та за певну платню). Також така конструкція може передавати значення небажаної дії, що сталася з людиною (пограбування, аварія тощо).

Конструкція **to have something done** може бути використана в усіх часових формах, а також з модальними дієсловами, конструкціями **to be going to**, **it is worth**. В такому випадку тільки дієслово **have** змінює свою форму.

*He will be **having his car checked** at 10 a.m. tomorrow. – Його машину (йому) будуть перевіряти завтра о 10-й ранку.*

*You should **have your wisdom tooth removed**. – Тобі варто видалити зуб мудрості.*

*I'm going to **have my back examined**.* – Я збираюся зробити огляд спини.

*It is worth **having your hair colored**.* – Це варто того, щоб тобі пофарбували волосся.

*Mr. Jenkins had **his shop robbed** last night.* – Магазин містера Дженкінса пограбували минулої ночі.

Стверджувальне речення

Для того, щоб утворити стверджувальне речення з цією конструкцією, необхідний підмет (хто? що?), після якого стоїть дієслово **to have** в потрібній часовій або особовій формі, далі вживається прямий додаток (об'єкт, над яким відбувається дія) та смислове дієслово в третій формі (Past Participle).

Смислове дієслово в третій формі обов'язково повинно стояти **після об'єкту** (додатку), інакше така конструкція буде мати форму та значення часової групи **Perfect**.

*I **had my shoes repaired**.* – Мені відремонтували черевики.

*Jane wants to **have her hair colored**.* – Джейн хоче, щоб їй пофарбували волосся.

*We have been **having our flat repaired** for 3 months.* – Нам ремонтують квартиру (вже) протягом 3-х місяців.

Заперечне речення

Для утворення заперечного речення перед **have** в першій формі використовуються допоміжні дієслова (**do, have, be**), свій для кожного граматичного часу, після якого ставиться заперечна частка **not**. Загальний порядок слів в реченні не змінюється.

*I **didn't have my shoes repaired**.* – Мені не відремонтували черевики.

*Jane **will not have her hair colored**.* – Джейн не пофарбують волосся.

*We **haven't had our flat repaired** yet.* – Нам ще не відремонтували квартиру.

Питальне речення

Для утворення загального питання допоміжні дієслова (**do, have, be**), свій для кожного граматичного часу, ставиться на початок речення перед підметом.

Did you have your shoes repaired? – Тобі відремонтували черевики?

Will Jane have her hair colored? – Джейн пофарбують волосся?

Have they already had their flat repaired? – Їм вже відремонтували квартиру?

Спеціальне питання для **have something done** утворюється за допомогою питального слова або ж **фрази**, що ставиться в самому початку речення перед допоміжним дієсловом. Подальший порядок слів такий самий, як і в загальному питанні для **have something done**.

*When did you **have your shoes repaired**? – Коли тобі відремонтували черевики?*

*Why will Jane **have her hair colored**? – Чому Джейн пофарбують волосся?*

*How long have you been **having your flat repaired**? – Скільки вам вже ремонтують вашу квартиру?*

Використання to have something done

Послуга

Конструкція **to have something done** використовується для вираження спланованої дії або ж послуги, яку виконують за бажанням людини для неї (часто спеціалістом та за певну платню).

*I **have my dog walked** every day. – Мені вигулюють собаку кожного дня.*

*Jack **had his disease cured** in this clinic. – Джеку вилікували його хворобу в цій клініці.*

Нещасний випадок, небажана дія

Конструкція **to have something done** також використовується для вираження непередбачуваної поганої або небажаної дії, що відбулася з кимось.

*Matt **had all his money stolen**. – У Метта вкрали всі гроші.*

*I **had my arm broken** in a fight. – Мені зламали руку в бійці.*

To get something done

В розмовному мовленні замість **to have something done** може також використовуватися конструкція **to get something done**.

*You have to **get your hair cut**, mate. – Друже, тобі потрібно підстригти волосся.*

*Yay, I will **get my nails done** today. – Ура, мені зроблять сьогодні манікюр.*

Конструкція I wish

Дієслово **wish** часто викликає складності у тих, хто вивчає англійську через свою неоднозначність. У цій статті ми розглянемо правила його вживання і приклади пропозицій.

1-to wish - бажати (кому-то чогось)

Один з найпоширеніших варіантів вживання дієслова **wish** - привітання, а точніше - побажання. Ви, напевно, пам'ятаєте рядок з пісні «We wish you a Merry Christmas and a Happy New Year» (Ми бажаємо вам Щасливого Різдва і Нового Року).

I wish you luck. - Бажаю тобі удачі.

The Union wishes the elected President every success. - Союз бажає обраному президенту всіляких гараздів.

I've come to wish you a happy birthday. - Я прийшов привітати тебе з днем народження.

2-конструкція «wish + past simple / past perfect» - жаль про щось

Конструкція **wish + (that) + past simple** використовується, коли ми шкодуємо про щось або хочемо, щоб було по-іншому.

Дієслово **to wish** значить «бажати, хотіти», але речення з **I wish** часто перекладають як «Мені шкода, що ...».

I wish I had a million dollars. - Шкода, що я не маю мільйон доларів.

При чому тут «шкода»? Справа в тому, що такі речення висловлюють не просто побажання, а саме побажання з відтінком жалю про те, що бажане не відповідає реальності (в теперішньому часі), не збулося (в минулому) або не збудеться (в майбутньому).

Власне, речення про мільйон доларів можна перевести так:

Хотів би я, щоб у мене був мільйон доларів! (Але, на жаль, у мене його немає)

Це не буде помилкою. Помилкою буде такий переклад:

Я хочу, щоб у мене був мільйон доларів.

Цей варіант не підходить, оскільки в ньому не відчувається відтінку жалю, тільки побажання, виявлення волі.

Речення з **I wish** висловлюють почуття, знайоме кожній людині: жаль про щось незроблене, що не збулося, що не здійснилося, що не є реалізоване. Оскільки всі ми, чого вже приховувати, нерідко відчуваємо подібний жаль, обороти з **I wish** в мові вживаються досить часто - частіше, ніж хотілося б.

I wish (that) I had a big house. - Шкода, що я не маю великого будинку (Я хотів би мати великий будинок, але у мене його немає).

I wish you did not have to go so soon. - Я б хотів, щоб тобі не потрібно було йти так скоро. (Шкода, що ти йдеш так швидко).

I wish that we did not need to work today. - Я б хотів, щоб нам сьогодні не треба було працювати. (Шкода, що сьогодні потрібно працювати).

Do you wish you lived near the sea? - *Ти хотів би жити поруч з морем? (Ти шкодуєш, що не живеш поруч з морем?)*

I wish (that) I could drive. - *Я хотів би вміти водити машину. (Шкода, що я не вмію).*

Не плутайте wish з дієсловом hope! Ми не використовуємо wish, коли говоримо про події, які можливі в майбутньому:

I hope that you pass your exam. - *Сподіваюся, ти здаси іспит.*

Якщо ми шкодуємо про щось в минулому, то замість past simple використовується past perfect:

I wish I had studied harder at school. - *Мені треба було краще вчитися в школі. (Я цього не робив і тепер шкодую).*

It was a stupid thing to say. I wish I had not said it. - *Це було дуже нерозумно. Краще б я цього не говорив. (Я шкодую, що сказав це).*

I hear the party was great. I wish I could have gone. - *Кажуть, вечірка була крута. Шкода, що я не зміг прийти.*

3-конструкція wish ... (that) would

Ця конструкція використовується для висловлення невдоволення. Простими словами, коли нам хочеться покаржитися. Коли нам щось не подобається, і ми хочемо, щоб це змінилося.

I wish you would stop smoking! - *Шкода, що ти ніяк не кинеши курити! (Ти куриш, і мені це не подобається).*

I wish it would stop raining! - *Так коли ж цей дощ припиниться! (Я так хочу, щоб він закінчився, я нетерпляча).*

I wish that the neighbours would be quiet! - *Хотілося б, щоб сусіди вели себе тихо! (Але вони шумлять.)*

The phone has been ringing for five minutes. I wish somebody would answer it. - *Телефон дзвонить вже п'ять хвилин. Хоч би хто-небудь вже взяв трубку.*

I wish that it would stop raining! - *От би дощ перестав лити!*

У попередніх фразах I wish можна перевести як «мені хотілося б». Як тут:

I wish somebody would buy me a car. - *Я б хотів, щоб хтось купив мені машину. (От би хто-небудь купив мені машину.)*

А можна використовувати wish + would not:

I wish you would not keep interrupting me. - *Мені б не хотілося, щоб ти продовжував мене перебивати.*

Взагалі **wish** може використовуватися в значенні «хотіти» або «хотілося б», але в більш формальних ситуаціях:

I wish to speak to the headmaster. - Я хотів би поговорити з директором.

I wish these people to leave. - Я хочу, щоб ці люди пішли.

I do not wish you to publish this article. - Я не хотів би, щоб ви публікували цю статтю.

4-конструкція I wish I could do it: хотів би я, щоб так сталося (в майбутньому)

Схема речення: I wish + could + дієслово в початковій формі

Речення, що будуються за схемою **I wish + could + дієслово в початковій формі**, висловлюють побажання, щоб щось малоімовірне або нездійсненне сталося в майбутньому: «Хотілося б, щоб в майбутньому це змогло статися (але це малоімовірно \ нездійснено)».

I do not like my work. I wish I could get a better job. - Мені не подобається моя робота. Хотілося б знайти кращу роботу (але в це слабо віриться).

I wish I could fly. - Я хотіла б уміти літати (але це мрія).

Перекладати такі речення як «шкода» мені здається не зовсім правильно, адже в такому випадку ми взагалі виключаємо можливість, що дія в майбутньому відбудеться.

Наприклад: «Шкода, що я не зможу знайти кращу роботу» - виходить, що людина на 100% виключає таку можливість, але в оригіналі він її не факт, що виключає, просто вважає малоімовірною.

I wish I could go to the party. - Шкода, що я не можу піти на вечірку.

I wish I could have gone to the party. - Шкода, що я не зміг прийти на вечірку.

Конструкція If only

Іноді ми буваємо не надто задоволені поточним станом справ і розуміємо, що хотіли б змінити це. Наприклад: «Якби я тільки знав англійську мову. Якби зараз не йшов дощ. Якби тільки я могла зустрітися з тобою».

Такі речення англійською мовою будуються за допомогою конструкції **if only**.

Вираз **if only** перекладається як «якщо тільки». Ми використовуємо його, коли говоримо про сильне бажання, щоб ситуація складалася по-іншому. Тобто про нереальні ситуації.

Ця конструкція надає емоційне забарвлення вашої мови. Ви висловлюєте сильні емоції і почуття. За допомогою цієї конструкції, ми можемо говорити про те, що: Сильно шкодуємо про щось, Дуже хотіли б щось (але у нас цього немає), Сильно чекали чогось (але цього не сталося)

В теперішньому часі ми використовуємо конструкцію **if only**, коли говоримо про якісь події або ситуації, яку хотіли б змінити прямо зараз.

1. На першому місці стоїть **If only**

2. Далі дійова особа (**I,he,she,they,you**)

3. Саму дію ми ставимо в минулий час (**Past Simple**), тобто до правильних дієслів додаємо закінчення **-ed**, а неправильні ставимо в другу форму

If only we could leave now- Якби тільки ми могли піти зараз.

If only I spoke English- Якби тільки я говорив англійською.

Ми використовуємо конструкцію з **If only** в минулому часі, коли говоримо про бажання змінити щось, що вже відбулося.

Точно так же, як в теперішньому часі. Тільки тепер дію ми ставимо в час **Past Perfect** (минуле завершене).

Це означає, що ми: Ставимо допоміжне дієслово **had** перед дією, залежно від дієслова (дії) ми додаємо закінчення **-ed**, якщо дієслово правильне або ставимо його в 3-ю форму, якщо дієслово неправильне.

If only he had been there- Якби він тільки був там.

If only we had left home five minutes earlier- Якби тільки ми вийшли з будинку п'ять хвилин назад.

Ми використовуємо конструкцію **If only** в майбутньому часі, коли говоримо про бажання на майбутнє, при цьому ми показуємо контраст між тим, як йдуть справи, і як ми хочемо, щоб вони були.

Також як і в інші часи, ми ставимо **If only** і дійову особу.

Далі йде **would** і дія (дієслово) в початковій формі (тобто ми ніяк не змінюємо його).

Давайте подивимося на схему:

If only + дійова особа + would + дієслово

If only he would marry me- Якби тільки він одружився зі мною.

If only I would talk to him- Якби я тільки поговорила з ним.

Конструкція **Had better**

Модальна конструкція **had better** виражає пораду або ж зобов'язання виконати певну дію та українською перекладається як «краще», «слід», «варто». Конструкція вживається тільки в одній формі **had** (форма минулого часу від **to have**) для всіх осіб множини та

однини, однак вона використовується для позначення дії в теперішньому або майбутньому часі.

Модальна конструкція **had better** здебільшого використовується з простим інфінітивом смислових дієслів (першою формою дієслова) **без частки to**.

Минулий час

Теперішній час

Майбутній час

*Should / Ought to
Perfect Infinitive*

*Had better
Simple infinitive*

*Had better
Simple / Perfect Infinitive*

*You **should have** done it.
Ти повинен був це зробити.*

*I **had better** do it now.
Я краще зроблю це зараз.*

*I **had better** do it tomorrow.
Я краще зроблю це завтра.*

*We **shouldn't have** said that.
Краще б ми того не
казали.*

*You **had better** not go there.
Краще тобі не ходити
туди.*

*We **had better** have done it
till next Monday.
Нам краще закінчити це до
наступного понеділка.*

Стверджувальне речення

Стверджувальне речення з конструкцією **had better** означає, що з точки зору мовця треба виконати певну дію, щоб запобігти чомусь або уникнути небажаних наслідків.

*I **had better** leave now so I won't miss my bus. – Мені краще вийти зараз, щоб я не пропустив свій автобус.*

*It might rain today. You **had better** take an umbrella. – Сьогодні, можливо, піде дощ. Тобі слід взяти парасольку.*

Had better = 'd better (скорочення)

*The train leaves in 15 minutes. She'**d better** hurry up. – Потяг відправляється через 15 хвилин. Їй варто поквапитися.*

Конструкція **had better** з доконаним інфінітивом дієслова (**have + третя форма дієслова**) використовується дуже рідко. Доконаний інфінітив вживається для вказівки на те, що якусь дію треба виконати (закінчити) до певного моменту у майбутньому.

*We **had better** have finished this report till next Monday. – Нам слід закінчити цей звіт до наступного понеділка.*

*You **had better** have read this book till tomorrow. – Тобі краще дочитати цю книгу до завтра.*

Заперечне речення

В заперечних реченнях частка **not** ставиться після всієї конструкції **had better (had better not)**.

*I **had better** not drive now. I'm really tired.* – Мені краще не сідати за кермо сьогодні. Я дуже втопився.

*Your friends **had better** not leave their house. There was a storm warning today.* – Твоїм друзям краще не залишати свій будинок. Сьогодні було штормове попередження.

*You don't look very well. You'd **better** not go to school today.* – Ти виглядаєш не дуже добре. Тобі краще не ходити до школи сьогодні.

Питальне речення

В питальних реченнях з конструкцією **had better** дієслово **had** ставиться на початку речення перед підметом або ж після питального слова. Здебільшого питання з **had better** використовуються з підметом, вираженим займенниками в першій (**I, We**) та другій особі (**You**).

***Had I better** tell her the truth right now?* – Мені варто розказати їй всю правду прямо зараз?

***Had we better** hurry up so we won't miss everything?* – Може, нам краще поквапитися, щоб ми нічого не пропустили?

***What had I better** do in this case?* – Що мені слід зробити в такій ситуації?

Часто зустрічаються заперечні питання з **had better (hadn't... better?)**. Такі питання емоційніші, вони часто передають докір або незадоволеність мовця чимось.

***Hadn't we better** start working now?* – А не краще нам взятися до роботи зараз?

***Hadn't you better** go to bed? It's pretty late.* – Може, тобі слід лягти спати? Вже досить пізно.

***Hadn't you better** call the police in this case?* – Може, тобі варто викликати поліцію в такому випадку?

Конструкція **Do you mind if**

Англіїці - народ ввічливий. Тому, вивчаючи англійську мову і його культуру, варто зупинити свою увагу на конструкції «**would you mind**», або ж рівною за значенням конструкції «**do you mind**». Дані конструкції є невід'ємним виразом ввічливості, і живляються, коли необхідно до кого-небудь звернутися з проханням.

В англійській мові існує три конструкції подібного типу:

Конструкція **do you mind if I \ would you mind if I + перша форма дієслова (словникова форма)** вживається, коли необхідно попросити у співрозмовника \ сусіда \ одного дозволу виконати будь-яку дію: **«Ви не заперечуйте, якщо я ... ».**

Would you mind if I take your car, Jack? -Джек, ти не будеш заперечувати, якщо я візьму твою машину?

Would you mind if I stay with my family today, baby? -Дитинко, ти не будеш заперечувати, якщо я сьогодні залишуся зі своєю сім'єю?

Іноді дану конструкцію можна вкорочувати (мова йде виключно про розмовної мови) - слова **«would you» («do you»)** можна опускати:

Mind if I read your article? -Не проти, якщо я прочитаю твою статтю?

Конструкція **do \ would you mind + ing-гова форма дієслова** вживається, коли дія адресується будь-кому іншому - ви просите когось зробити щось: **«Не могли б ви ...».**

Do you mind taking this in a secret? -Ти не могла б тримати це в секреті?

Would you mind telling me everything? -Ти не могла б мені все розповісти?

Конструкція **do you mind \ would you mind + my + дієслово в інговій (do-ing) формі** - ця конструкція за значенням еквівалентна першій:

Do you mind if I \ would you mind if I + перша форма дієслова (словникова форма) = "do you mind \ would you mind + my + дієслово в « інговій »(do-ing) формі

Would you mind my using your mobile phone? -Можна я скористаюся твоїм мобільним телефоном?

Do you mind my getting on? -Можна я продовжу?

Тепер поговоримо про те, як відповісти на питання подібного типу.

Якщо дослівно перекладати питання з вищенаведеними конструкціями, то вийде наступне: «Ви проти».

Звідси позитивна відповідь має звучати так: **«No, of course.»** - ні, звичайно, я не проти. Коли для підтвердження того, що ви проти, необхідно застосувати слово «sorry», пояснивши при цьому причину, яка вплинула на ваше рішення.

Конструкція **Due to**

Цей вислів часто зустрічається в діловому листуванні, та й не тільки. Давайте розберемося, що він означає!

Думаю, що ви не раз зустрічалися з ним на практиці, тому що він дійсно дуже поширений у мові. Також, його можна зустріти в діловому листуванні на роботі, як я зазначав трохи вище.

Ну а значення у нього дуже просте:

due to - в зв'язку з; через;

*My flight was delayed **due to** technical problems-Мій рейс був затриманий через технічні проблем*

Цікаво, що багато заперечують коректність вживання **due to** як привід, а стверджують, що воно має вживатися, як прикметник. З цієї точки зору, пропозицію вище побудовано неправильно і повинно звучати так:

*The delay of my flight was **due to** technical problems-Затримка мого рейсу була через технічні проблем*

Тут **due** є прикметником визначальним іменнику **delay**.

Однак, така риторика йде в минуле, і в сучасній англійській мові **due to** є аналогом таких прийменників, як **because of** і **owing to** (через).

***Due to (because of, owing to)** traffic jams I was late for work.-Через пробки я запізнився на роботу*

Вживається з тимчасовим контекстом і зазвичай з інфінітивом або без.

*The train is **due to** leave in 20 minutes.*

*The bus is **due** (in) at 8 p. m. It's two hours overdue.*

Due to може вживатися в значенні **payable to** (підлягає виплаті) або **supposed to** (повинен). Наприклад, у реченні:

*I ask that you pay what is **due to** me.*

-висловлюється прохання повернути гроші, які хтось вам винен.

*The plane is **due to** arrive at noon.*

-означає, що літак повинен прилетіти о 12 годині.

Конструкція **As...as**

Дуже часто ми порівнюємо щось / когось між собою:

«Червона сукня така ж гарна, як і зелена. Вона така ж розумна, як її брат. Моя машина така ж швидка, як твоя. Цей торт не такий смачний, як той».

Як ви бачите, в таких реченнях ми говоримо, що одна річ (людина) має або не володіє такими ж якостями, як і інша річ (людина). Щоб побудувати такі речення англійською мовою, ми використовуємо конструкції **as ... as**.

Наприклад, ви хочете сказати, речення такого типу: «*Моя кішка така ж лінива, як я сама*».-**My cat is as lazy as me.**

Конструкція **as ... as** служить не стільки для порівняння, скільки для ототожнення двох об'єктів.

The yellow car is as fast as the red car-Жовтий автомобіль такий же швидкий, як і червоний автомобіль.

The first house is as big as the second one-Перший будинок такий же великий, як і другий.

В нашу конструкцію ми вставляємо ту якість (великий, красивий, розумний, швидкий), яке є однаковою для обох предметів / людей. Ми ставимо його між **as i as: as big as** (такий великий як), **as smart as** (такий розумний як).

Схема такого речення буде наступною:

Предмет / людина + дієслово to be + as + якість + as + другий предмет / людина.

Ми використовуємо **as ... as**, якщо два об'єкти або поняття подібні в своїх характеристиках. На українську мову конструкція перекладається «**такий ж ... як ...**».

Ми можемо вживати **as ... as** в твердженнях та питаннях:

Call me as soon as possible. - Can you call me as soon as possible?

My house is as big as yours. - Is your house as big as mine?

У конструкції **as ... as**, незважаючи на те, що вона порівняльна, ми вживаємо позитивну ступінь порівняння (**Positive Degree**). Для тих, хто забув: **Positive Degree** - це звичайний прикметник, без порівняльних суфіксів.

Якщо об'єкти або поняття розрізняються за своїми характеристиками, у одного ознака проявляється в меншій мірі, то будемо використовувати конструкцію **not as ... as** (**не такий ... як**):

Sam is not as rich as Bill-Bill is richer than Sam.

Сем не такий багатий, як Білл-Білл багатший за Сема.

The mouse is not as big as the elephant-The elephant is bigger than the mouse.

Миша не така велика, як слон-Слон більший, ніж миша.

Інші приклади:

My housewife is as spoilt as a little child- Моя дружина така ж розбещена, як маленька дитина.

I am as tired as my father after marathon-Я така ж втомлена, як мій батько після марафону.

They are as young as me-Вони такі ж молоді, як я.

Сталі вирази з as...as:

As sly as a fox-Хитрий, як лисиця

As strong as an ox-Сильний, здоровий, як бик

As fast as a hare-Швидкий, як заєць

As silent / still as a mouse-Тихий як миша.

As free as a bird-Вільний, який не має препятсвій

As hard as nails-Витривалий, загартований; жорстокий; в хорошій спортивній формі

As bright as day-Світло, як удень

As cold as ice-Холодний як лід

As sweet as sugar-Солодкий як мед, смачний

As hungry as a wolf-Дуже голодний; голодний, як собака

As clear as crystal-Дуже простий і зрозумілий

As clear as mud-Жахливо заплутаний, абсолютно незрозумілий

As easy as pie-Дуже простий, нескладний

As brave as a lion-Хоробрий, як лев

As keen as mustard-Повний сил, ентузіазму

As steady as a rock-Міцний, як скеля; непохитний

As sharp as a needle-Гострий, проникливий

Конструкція It takes

Конструкція **It takes** використовується, коли ми говоримо про те, що якась агресивна дія займає певну кількість часу. На українську мову таку конструкцію ми переводимо як «у мене що-небудь займає якусь кількість часу», «мені потрібно якусь кількість часу, щоб зробити щось».

Конструкція **It takes me ... to do something** не є складною і вживається у мові досить часто. У ній завжди використовується **інфінітив з часткою to**.

It takes me about an hour to clean my room. - Мені потрібно близько години, щоб прибрати кімнату.

It takes her two days to fix such problem. - Вона витрачає два дні на виправлення такої проблеми.

Негативні речення будуються, як правило, для 3-ї особи однини.

It does not take me even fifteen minutes to clean my room. - Прибирання в кімнаті не займе і п'ятнадцяти хвилин.

У питальних речення підметом є *it*, і в теперішньому часі воно вимагає допоміжного дієслова **does**.

How long does it take you to get to work? - Як довго ти добираєшся до роботи?

How long does it take him to do his homework? - Скільки часу у нього займе домашнє завдання?

It takes him ten minutes to walk to school. - Дійти до школи займає у нього 10 хвилин.

It takes her an hour to translate an article. - Перевести статтю займає у неї годину.

Щоб поставити нашу конструкцію в минулий час і сказати, що щось зайняло якусь кількість часу, нам потрібно поставити дієслово **take** в минулий форму - **took**. Більше в реченні нічого мінятися не буде.

Давайте подивимося на схему:

It took + людина + час + to + дія

It took me three hours to repair a car. - Полагодити машину зайняло у мене три години.

За допомогою нашої конструкції ми можемо сказати, що якась дія займе певний час. Для цього нам потрібно поставити дієслово **take** в майбутній час. Робиться це дуже просто, ми ставимо **will** перед **take** - **will take**.

Схема такого речення буде: **It will take + людина + час + to + дію**

It will take him a week to finish the picture. - Закінчити цю картину забере у нього тиждень.

Конструкція **I don't mind so**

I don't mind watching TV now. - (Я не проти того, щоб подивитися зараз телевізор.)

Дана пропозиція є наочним прикладом вживання наступної конструкції: **I do not mind + ing (ing: герундій - «інгова» форма дієслова)**:

I do not mind washing my hands before meals. (Я не проти того, щоб помити руки.)

Крім того, дана конструкція на українську мову може перекладатися і іншим способом - «не заперечую»:

I do not mind your reading my book. - Я не заперечую, щоб ти прочитала мою книгу.

Як видно з попереднього прикладу, з цією конструкцією вживаються також присвійні займенники, а також і іменники, але обов'язково в присвійному відмінку:

I do not mind John's going to the night club-Я не проти того, щоб Джон пішов до нічного клубу.

Do you mind me giving an example? -Ти не заперечуєш, якщо я приведу приклад?

I don't mind your riding my horse? -Я не проти того, щоб ти прокотився на мого коня.

I don't mind having a barbecue at the weekend-Я не проти барбекю на вихідних.

I don't mind Katherine's going to the theatre-Я не заперечую, щоб Катерина сходила в театр.

I don't mind having a rest-Я не проти того, щоб відпочити.

I don't mind having some water-Я не проти того, щоб випити трохи води.

Do you mind Helen's making a phone call?-Ти не проти того, щоб Олена зробила телефонний дзвінок?

Варто згадати, що конструкція з герундієм може використовуватися не тільки зі словом «mind», але також і з іншими словами як: **admit (визнавати), avoid (уникати), deny (заперечувати), enjoy (насладжуватися), feel like (бути схильним), keep (продовжувати), postpone (відкладати), prevent (запобігати), risk (ризикувати)**, та інші.

Complex Object

Вивчаючи інфінітив в англійській мові, ми, так чи інакше, дізнаємося про таку чудову конструкцію, яка має цілих два назви: складне доповнення, **Complex Object** і **The Accusative with the Infinitive**. Як називати цей комплекс в англійській мові, кожен вибирає сам. Але перша назва все-таки більш поширена і легко впізнається, тому в заголовок цієї статті ми винесли саме його.

Complex Object в англійській мові: правило і приклади речень.

Це конструкція, що складається з іменника в загальному відмінку (**noun in a common case**) або займенника в об'єктному відмінку (**pronoun in an objective case**) і інфінітива.

Давайте розглянемо це на прикладі.

Звичайне речення: *Я хочу прочитати цю книгу.*

Complex Object: *Я хочу, щоб він прочитав цю книгу.*

Як бачите, в першому реченні я хочу сама виконати дію. У другому реченні я хочу, щоб дія виконав інша людина. Це і буде **Complex Object**.

У таких пропозиціях є два об'єкти: 1. Той, хто хоче (я хочу) 2. Той, від кого хочуть (він прочитав)

Утворюється **Complex Object** в англійській мові в такий спосіб:

1. На перше місце в реченні ми ставимо головна дійова особа - той, хто хоче: *I, she, he, they, we*

2. Далі йде сама дія, це можуть бути дієслова: *want – хочу, expect – очікую, think – думаю, know – знаю, hope – сподіваюся, believe – вірю, would like - хотів би, like – подобається, consider - вважаю.*

Важливо: Якщо на першому місці стоять *she, he, it* то до дієслова ми додаємо закінчення - *s: wants, expects, thinks, knows.*

3. Після дії йде та людина, від кого хочуть, щоб він зробив що-небудь. Зверніть увагу, як змінюються наші займенники: *I - me you - you he - him she - her they - them we - us*

Це відбувається тому, що тут займенник не є головною дійовою особою, а є доповненням - той, на кого спрямоване бажання, очікування і т.д.

4. Далі йде то дія, яка очікується від людини з часткою *to* перед ним: *to read, to go, to study*

В результаті у нас виходить наступна схема речення:

Дійова особа + want / expect / think + той, від кого хочуть + to + дія

Давайте подивимося, як на практиці реалізується **complex object** в англійській мові на прикладах речень:

*We noticed **the woman** enter the house through the back door. - Ми помітили, як жінка увійшла через задні двері.*

*I saw **them** walk along the road. - Я бачив, як вони йшли по дорозі.*

*I did not hear **her** say this because she spoke in a soft voice. - Я не чув, як вона це сказала, тому що вона говорила тихо.*

Як видно із зазначених речень, **complex object** в англійській мові перекладається підрядним додатковим реченням, що вводиться сполучниками «як», «що», «щоб». Іменник або займенник в цьому складному доповненні відповідає підмету, а інфінітив – присудку додаткового речення.

Complex object в англійській мові має свої правила вживання, які варто розглянути. В основному, складне доповнення в англійській мові використовується після деяких дієслів, які можна згрупувати в певні категорії. Отже, **complex object** в англійській мові вживається з дієсловами:

1.Виражають фізичне сприйняття і відчуття **to see - бачити, to watch - дивитися, to notice - помічати, to observe - спостерігати, to feel - відчувати, to hear - чути** і інші.

Після цих дієслів ми ставимо інфінітив **без частки to**.

*I have never heard **you sing**.* - Я ніколи не чув, щоб ти співав.

We saw the postman slip a thick envelope into the box. - Ми бачили, як листоноша опустил в поштову скриньку товстий конверт.

До того ж, якщо дієслова see і hear використовуються в значенні «знати» і «розуміти» відповідно, ми не звертаємося до **complex object** англійською мовою, а беремо підрядне речення:

I see that you are in low spirits. - Я бачу, що в тебе немає настрою.

2.Виражають спонукання, примус: (*to let - дозволяти, to make - змушувати, to have - розпорядитися*). Інфінітив також без to.

*You can not make **me** do such things.* - Ти не можеш змусити мене зробити це.

*Never let **him** go.* - Ніколи не відпускай його.

*They had **the man** do what they wanted.* - Вони змусили цю людину зробити те, що вони хотіли.

3.Виражають бажання і потреби (*to want - хотіти, to wish / to desire - бажати, to like - подобатися, should / would like - хотів би*).

*He wanted **his students** to note the colours of animals.* - Він хотів, щоб його студенти відзначили забарвлення тварин.

*The inspector would like **you** to explain everything to him.* - Інспектор хотів би, щоб ви все йому пояснили.

4.Виражають припущення (*to expect - очікувати, розраховувати; to suppose - вважати; to consider / to find - вважати*).

*Parents usually expect **their children** to be obedient.* - Батьки зазвичай розраховують, що їхні діти будуть слухняними.

*We believe **it** to be the best way out of this situation.* - Ми вважаємо, що це буде найкращий вихід в даній ситуації.

5.Виражають знання, обізнаність, твердження (*to know - знати, to think - думати, to state - констатувати, to note - відзначати, to report - повідомляти*).

*People knew **him** to be a great sculptor.* - Люди знали, що він великий скульптор.

*She thought **him** to be a qualified specialist.* - Вона думала, що він кваліфікований фахівець.

В принципі, це повна інформація, яка стосується **complex object** в англійській мові. Є ще один нюанс. Для цієї мови характерно використання складного доповнення з причастям минулого часу (**Participle II**). У такій конструкції позначено, що ні сам суб'єкт виконує дію, а хтось інший робить це за нього. Виглядає це наступним чином: *to have one's hair cut (підстригтися), to have one's eyes tested (перевірити зір), to have one's watch repaired (віддати годинник в ремонт).*

Complex Subject

Зазвичай паралельно з вивченням **Complex Object**, треба вивчати і складний підмет, що має назву як **Complex Subject** в англійській мові (**the Nominative with the Infinitive**). Ці конструкції схожі лише тим, що в них обох використовується інфінітив в англійській мові. Однак, на відміну від складного доповнення, в складному підметі основними складовими елементами крім інфінітива є або іменник, або займенник у називному відмінку. А інфінітив в **Complex Subject** в англійській мові може бути у всіх своїх шести формах. Наприклад:

to write

to have written

to be written

to have been written

to be writing

to have been writing

Схема побудови Complex Subject:

Дійова особа + is / are / am + said / known / thought + to + дія

Як уже зазначалося, конструкція **Complex Subject** в англійській мові застосовується з певними дієсловами. Ці дієслова умовно можна розділити на кілька груп. Отже, в якості присудка в реченні можуть перебувати дієслова, що виражають:

1. Поінформованість, знання, твердження: *to know (знати), to think (думати), to state (заявляти, стверджувати), to report (повідомляти), to say (говорити), to announce (повідомляти).*

*She is **known** to live in France. - Відомо, що вона живе у Франції.*

*The film festival was **reported** to take place in July this year. - Повідомляли, що кінофестиваль пройде в липні цього року.*

He was **thought** to study here. - Думали, що він вчиться тут.

2. Припущення: *to expect (очікувати), to suppose (припускати), to believe (вірити), to consider (вважати, мабуть), to ask (питати).*

The student is **expected** to become a famous writer. - Чи очікують, що цей студент стане відомим письменником.

The tickets were **supposed** to be sold in the afternoon. - Припускали, що квитки продадуть до обіду.

3. Сприйняття: *to see (бачити), to hear (чути), to notice (відзначати).*

The car was **seen** to disappear. - Бачили, як машина зникла.

She was **seen** to enter. - Бачили, як вона увійшла.

4. Також Complex Subject в англійській мові використовується після таких словосполучень, як *to be likely (ймовірно), to be unlikely (малоймовірно), to be certain (безсумнівно), to be sure (обов'язково).*

She is **likely** to succeed. - Ймовірно, її чекає успіх.

The bag is not **likely** to have been stolen. - Малоймовірно, що сумку вкрали.

Всі перераховані дієслова, будучи присудком, можуть стояти в будь-якому часі, але тільки в пасивному (пасивному стані - **Passive voice**). Є ще група дієслів, які вживаються з конструкцією Complex Subject в англійській мові, але в активному (активному - **Active voice**) стані.

Це такі дієслова: *to appear - з'являтися, здаватися; to seem - здаватися; to happen - траплятися; to prove / to turn out - виявитися.*

The second part of the movie **appeared** to be less interesting. - Виявилось, що друга частина фільму не така цікава.

He **seems** to be sleeping. - Здається, що він спить.

Насправді, конструкції **Complex Object** і **Complex Subject** не представляють ніякої складності, а, навпаки, полегшують нашу мову, роблячи її більш схожою на англomовну.

Неправильні дієслова (Irregular Verbs)

Неправильні дієслова англійської мови відрізняються від правильних тим, що мають свої особливі форми для **Past Simple** (простого минулого часу) та **Past Participle** (дієприкметника минулого часу).

Не дивлячись на те, що такі дієслова називаються **неправильними** або **дієсловами-винятками**, в англійській мові їх нараховується достатньо багато. Більшість з них – суто англійські (незапозичені) дієслова, що були в ужитку ще в староанглійській мові. Староанглійська вважалась доволі складною мовою, адже існувало багато різних правил відмінювання дієслів та способів утворення граматичних форм слів. Тобто всі **неправильні дієслова** сучасної англійської мови раніше були **правильними**. З часом англійська мова почала спрощуватись, а з нею почали спрощуватись й способи утворення форм дієслів. Таким чином, загальноживаним способом утворення форми минулого часу (а також форми дієприкметника минулого часу) стало додавання закінчення **-ed** до основи дієслова. Тим не менш, деякі дієслова не піддалися мовним змінам та протистояли спрощенню, тому зберегли свої старі форми відмінювання навіть у сучасній англійській мові. Саме цьому такі дієслова й назвали **неправильними дієсловами англійської мови**.

A

Abide	Abode	Abode	дотримуватися чогось, бути вірним
Arise	Arose	Arisen	виникати, підніматися
Awake	Awaked / awoke	Awaked / awoken	будити, викликати, прокидатися, розуміти

B

Backslide	Backslid	Backslidden / Backslid	відступатися від віри
Be	Was, Were	Been	бути
Bear	Bore / Beared	Born / Beared	нести, виносити, тримати
Beat	Beat	Beaten / Beat	бити, перемагати
Become	Became	Become	ставати
Befall	Befell	Befallen	траплятися, видаватися
Begin	Began	Begun	починати

Behold	Beheld	Beheld	побачити, помітити, споглядати, спостерігати
Bend	Bent	Bent	гнути, згинати
Bereave	Bereft / Bereaved	Bereft / Bereaved	позбавляти, віднімати, відбирати
Beseech	Besought	Besought	просити, благати, просити
Beset	Beset	Beset	оточувати, осаджувати, перегороджувати
Bet	Bet / Betted	Bet / Betted	закластися, бути впевненим
Bid	bid / bade	Bidden	запрошувати, вітати, прощатися
Bind	Bound	Bound	пов'язувати
Bite	Bit	Bitten	кусати, клювати, жалити
Break	Broke	Broken	ламати, переривати, розбивати
Bleed	Bled	Bled	кровоточити, стікати кров'ю
Bring	Brought	Brought	приносити, приводити, доводити
Broadcast	Broadcast / Broadcasted	Broadcast / Broadcasted	поширювати, передавати по радіо,транслювати
Build	Built	Built	будувати, споруджувати
Burn	Burned / Burnt	Burned / Burnt	горіти, спалювати
Bust	Busted / Bust	Busted / Bust	зламати, руйнувати, розоритися, бити
Buy	Bought	Bought	купувати

C

Cast	Cast	Cast	кидати, відкидати, відливати (метал)
Catch	Caught	Caught	зловити, ловити, наздогнати
Choose	Chose	Chosen	вибирати
Cleave	Cleft	Cleft	розколювати, розсікати
Cling	Clung	Clung	чіплятися, триматися, липнути
Clothe	Clothed / Clad	Clothed / Clad	одягнути, одягати, висловлювати, обдаровувати
Come	Came	Come	приходити
Cost	Cost	Cost	оцінювати, коштувати
Creep	Crept	Crept	повзати, крастися, охоплювати, наводити жах
Crossbreed	Crossbred	Crossbred	схрещувати
Cut	Cut	Cut	різати, обрізати

D

Dare	Durst	Dared	сміти, кидати виклик, ризикувати
Daydream	Daydreamed / Daydreamt	Daydreamed / Daydreamt	марити наяву, мріяти, фантазувати
Deal	Dealt	Dealt	мати справу, торгувати, розглядати питання
Dig	Dug	Dug	копати, рити, шукати
Disprove	Disproved	Disproved / Disproven	спростовувати,

Dive	Dove / Dived	Dived	доводити хибність пірнати, стрибати вниз, занурюватися
Do	Did	Done	робити, виконувати
Draw	Drew	Drawn	креслити, малювати, уявляти, тягти, тягнути
Dream	Dreamed / Dreamt	Dreamed / Dreamt	бачити сни, мріяти
Drink	Drank	Drunk	пити, випивати
Drive	Drove	Driven	водити (машину), управляти, їздити
Dwell	Dwelt / Dwelled	Dwelt / Dwelled	жити, перебувати

E

Eat	Ate	Eaten	їсти
------------	------------	--------------	------

F

Fall	Fell	Fallen	падати, опадати, опускатися
Feed	Fed	Fed	годувати
Feel	Felt	Felt	відчувати
Fight	Fought	Fought	боротися, битися
Fit	Fitted / Fit	Fitted / Fit	підганяти, прилаштовувати, приспосовувати, оснащувати
Flee	Fled	Fled	бігти, рятуватися втечею
Fling	Flung	Flung	кидати
Fly	Flew	Flown	літати, пролітати
Forbid	Forbade	Forbidden	забороняти

Forecast	Forecast	Forecast	прогнозувати, передбачати
Forego	Forewent	Foregone	передувати, йти попереду
Foresee	Foresaw	Foreseen	передбачити, передбачати
Foretell	Foretold	Foretold	передбачати, прогнозувати
Forget	Forgot	Forgotten / Forgot	забувати
Forgive	Forgave	Forgiven	вибачити, забути (борг)
Forgo	Forwent	Forgone	відмовлятися, утримуватися
Forsake	Forsook	Forsaken	кидати, залишати, відмовлятися
Freeze	Froze	Frozen	замерзати, заморожувати
Frostbite	Frostbit	Frostbitten	обморозити, відморозити

G

Get	Got	Gotten / Got	отримувати, ставати
Give	Gave	Given	давати
Go	Went	Gone	йти, їхати
Grind	Ground	Ground	молоти, розтерти, шліфувати, точити
Grow	Grew	Grown	рости, вирощувати

H

Hand-feed	Hand-fed	Hand-fed	подавати вручну
Handwrite	Handwrote	Handwritten	писати вручну
Hang	Hung	Hung	висіти, вішати

Have	Had	Had	мати, володіти
Hear	Heard	Heard	чути, слухати
Hew	Hewed	Hewn / hewed	рубати, тесати, відбувати, узгоджуватися
Hide	Hid	Hidden	ховати, ховатися
Hit	Hit	Hit	бити, вдаряти
Hold	Held	Held	займати, тримати, утримувати
Hurt	Hurt	Hurt	пошкодити, заподіювати біль, поранити

I

Inbreed	Inbred	Inbred	виросити
Inlay	Inlaid	Inlaid	інкрустувати, робити вставку
Input	Input / Inputted	Input / Inputted	ввести, вводити, вкладати (гроші)
Interbreed	Interbred	Interbred	схрещувати, схрещуватися
Interweave	Interwove / Interweaved	Iinterwoven / Interweaved	сплітати, переплітати, змішувати
Interwind	Interwound	Interwound	переплітати, перемотувати

J

Jerry-build	Jerry-built	Jerry-built	побудувати на швидку руку
--------------------	--------------------	--------------------	------------------------------

K

Keep	Kept	Kept	тримати, зберігати
-------------	-------------	-------------	--------------------

Kneel	Knelt / Kneeled	Knelt / Kneeled	ставати на коліна
Knit	Knitted / Knit	Knitted / Knit	в'язати
Know	Knew	Known	знати, вміти, бути знайомим
L			
Lay	Laid	Laid	класти, валити, накривати
Lead	Led	Led	вести, супроводжувати
Lean	Leaned / Leant	Leaned / Leant	спиратися, нахилитися, притулятися
Leap	Leaped / Leapt	Leaped / Leapt	стрибати, скакати
Learn	Learned / Learnt	Learned / Learnt	вчитися, дізнаватися
Leave	Left	Left	залишати, їхати
Lend	Lent	Lent	позичати(комусь), давати в борг
Let	Let	Let	дозволяти, допускати, випускати, проливати
Lie	Lay	Lain	лежати, перебувати
Light	Lit / Lighted	Lit / Lighted	натрапити, обрушити, висвітлювати, запалювати, світитися
Lip-read	Lip-read	Lip-read	читати з губ, розуміти по губах
Lose	Lost	Lost	втрачати, позбавлятися, пропадати
M			
Make	Made	Made	робити, виробляти, здійснювати

Mean	Meant	Meant	означати, мати на увазі
Meet	Met	Met	зустрічати, знайомитися
Miscast	Miscast	Miscast	неправильно розподіляти ролі
Misdeal	Misdealt	Misdealt	помилятися при здачі
Misdo	Misdid	Misdone	робити неправильно, недбало
Mishear	Misheard	Misheard	Недочути
Mislay	Mislaid	Mislaid	покласти нема на місце, втратити
Mislead	Misled	Misled	вводити в оману, збивати зі шляху
Mislearn	Mislearned / Mislearnt	Mislearned / Mislearnt	навчатися, вчити неправильно
Misread	Misread	Misread	прочитати неправильно
Missay	Missaid	Missaid	обмовитися, сказати неправильно
Misset	Misset	Misset	неправильно встановити
Misspeak	Misspoke	Misspoken	говорити, вимовляти неправильно
Misspell	Misspelled / Misspelt	Misspelled / Misspelt	писати з помилками, робити орфографічні помилки
Misspend	Misspent	Misspent	нерозумно витратити, тринькати
Misswear	Misswore	Missworn	давати неправдиву клятву
Mistake	Mistook	Mistaken	помилятися
Misteach	Mistaught	Mistaught	неправильно навчати
Misunderstand	Misunderstood	Misunderstood	не розуміти, зрозуміти

неправильно

Miswrite	Miswrote	Miswritten	неправильно писати
Mow	Mowed	Mowed / Mown	косити, стригти (газон), жати
O			
Offset	Offset	Offset	відшкодувати, компенсувати
Outbid	Outbid	Outbid	перебивати ціну, перевершити
Outdo	Outdid	Outdone	перевершити, вражати, побороти
Outdraw	Outdrew	Outdrawn	домогтися більшої популярності, перевершити конкурентів
Outdrink	Outdrank	Outdrunk	перепити (когось)
Outdrive	Outdrove	Outdriven	перегнати, випередити
Outfight	Outfought	Outfought	мати перевагу над противником, перемагати
Outfly	Outflew	Outflown	вилітати, літати швидше, далі (ніж будь-хто)
Outgrow	Outgrew	Outgrown	випереджати в рості, переростати, позбавлятися з віком
Outleap	Outleaped / Outleapt	Outleaped / Outleapt	перестрибувати, вистрибувати
Outlie	Outlay	Outlain	перебувати зовні
Outrun	Outran	Outrun	переганяти, випереджати, втекти
Outsell	Outsold	Outsold	продавати, продаватися краще, перевершувати в ціні

Outshine	Outshined / Outshone	Outshined / Outshone	затьмарити
Outshoot	Outshot	Outshot	стріляти краще, відкидати
Outsit	outsat	Outsat	пересидіти, засидітися
Outsleep	Outslept	Outslept	проспати, прогавити
Outsmell	Outsmelled / Outsmelt	Outsmelled / Outsmelt	пахнути сильніше, ніж щось
Outspeak	Outspoke	Outspoken	говорити краще, висловитися, заявити
Outspeak	Outspoke	Outspoken	говорити краще, висловитися, заявити
Outspeed	Outsped / Outspeeded	Outsped / Outspeeded	переганяти, бути, діяти швидше
Outspend	Outspent	Outspent	перевершити за витратами
Outstand	Outstood	Outstood	виділятися, кидатися в очі, витримати
Outthink	Outthought	Outthought	перевершувати розумом, перехитрити
Outthrow	Outthrew	Outthrown	викидати, вивергати
Outwear	Outwore	Outworn	зношувати
Outwrite	Outwrote	Outwritten	писати краще
Overbid	Overbid	Overbid	перебивати ціну
Overbreed	Overbred	Overbred	розводити, вирощувати тварин в надмірній кількості
Overbuild	Overbuilt	Overbuilt	надмірно забудовувати
Overbuy	Overbought	Overbought	купувати занадто багато, занадто дорого
Overcome	Overcame	Overcome	подолати, побороти

Overdo	Overdid	Overdone	перестаратися, переборщити, перебільшувати, перевтомлюватися
Overdraw	Overdrew	Overdrawn	перевищити кредит, перебільшувати
Overdrink	Overdrank	Overdrunk	перепити, занадто багато пити
Overeat	Overate	Overeaten	переїсти, їсти занадто багато
Overfeed	Overfed	Overfed	перегодовувати, об'їдатися
Overfly	Overflew	Overflown	перелітати, пролітати над чимось
Overhang	Overhung	Overhung	виступати, нависати
Overhear	Overheard	Overheard	підслуховувати, ненавмисно почути
Overlay	Overlaid	Overlaid	покривати, перекривати, впливати
Overlie	Overlay	Overlain	лежати, залягати над чимось, перекривати
Overpay	Overpaid	Overpaid	переплачувати, відшкодовувати з надлишком
Override	Overrode	Overridden	скасовувати, переважувати, переїхати
Overrun	Overran	Overrun	переходити межі, захоплювати
Oversee	Oversaw	Overseen	спостерігати, наглядати, стежити, підглянути
Oversell	Oversold	Oversold	перехвалювати, нав'язувати продукцію, продати більше своїх запасів
Overset	Overset	Overset	порушувати порядок,

			засмучувати, перекидатися
Oversew	Oversewed	Oversewn / Oversewed	зшивати через край
Overshoot	Overshot	Overshot	промахнутися, перейти кордони, стріляти до знемоги
Oversleep	Overslept	Overslept	Проспати
Overspeak	Overspoke	Overspoken	занадто багато говорити
Overspill	Overspilled / Overspilt	Overspilled / Overspilt	проливати, переповнювати, перенаселяти
Overtake	Overtook	Overtaken	наздогнати, наздоганяти, опановувати, обігнати
Overthink	Overthought	Overthought	надумати зайвого, занадто багато думати
Overthrow	Overthrew	Overthrown	кидати занадто далеко, скидати, руйнувати
Overwind	Overwound	Overwound	перекрутити, крутити занадто сильно, швидко
Overwrite	Overwrote	Overwritten	переписувати, писати поверх тексту, багато писати

P

Partake	Partook	Partaken	брати участь, розділяти, покуштувати, скористатися
Pay	Paid	Paid	платити, винагороджувати, помститися
Plead	Pleaded / Pled	Pleaded / Pled	захищати підсудного,

			клопотати, пробачити
Prebuild	Prebuilt	Prebuilt	попередньо зібрати, вибудувати
Predo	Predid	Predone	зробити заздалегідь, підготувати
Premake	Premade	Premade	підготувати, зробити наперед, заздалегідь
Prepay	Prepaid	Prepaid	передплачувати, платити наперед
Presell	Presold	Presold	домовлятися про товар
Prove	Proved	Proven	доводити, засвідчувати
Put	Put	Put	класти, покласти
Q			
Quick-freeze	Quick-froze	Quick-frozen	швидко заморожувати, замерзати
Quit	Quit / Quitted	Quit / Quitted	залишати, покидати, виходити
R			
Read	Read	Read	читати
Reawake	Reawoke	Reawaken	знову будити
Rebid	Rebid	Rebid	робити повторну ставку
Rebind	Rebound	Rebound	переплітати заново (книгу)
Rebroadcast	Rebroadcast / Rebroadcasted	Rebroadcast / Rebroadcasted	ретранслювати, показувати (передачу) заново

Rebuild	Rebuilt	Rebuilt	перебудовувати
Recast	Recast	Recast	переробляти, змінювати, перераховувати
Recut	Recut	Recut	вдруге нарізати, повторно вирізати (сцени з фільму)
Redo	Redid	Redone	переробляти, робити ремонт
Redraw	Redrew	Redrawn	перемальовувати, оновлювати малюнок
Refit	Refitted / Refit	Refitted / Refit	перекроювати, підганяти заново (за розміром)
Regrow	Regrew	Regrown	відростати знову
Rehang	Rehung	Rehung	переважувати
Rehear	Reheard	Reheard	почути знову, розглядати справу повторно
Reknit	Reknitted / Reknit	Reknitted / Reknit	в'язати заново, з'єднувати заново
Relay	Relaid	Relaid	класти заново, замінювати
Relearn	Relearned / Relearnt	Relearned / Relearnt	вчитися заново, переучуватися
Relight	Relit / Relighted	Relit / Relighted	запалити, запалитися знову, спалахнути
Remake	Remade	Remade	переробляти, робити заново
Repay	Repaid	Repaid	віддавати, повертати, відшкодовувати, відплачувати
Reread	Reread	Reread	перечитувати
Rerun	Reran	Rerun	перезапускати,

			повторно проводити, показувати
Resell	Resold	Resold	перепродувати
Reset	Reset	Reset	повторно включити, встановлювати, скидати
Resew	Resewed	Resewn / Resewed	пришивати заново, перешивати
Retake	Retook	Retaken	знову взяти, перездавати
Reteach	Retaught	Retaught	переучувати, вчити заново
Retear	Retore	Retorn	знову розривати, відривати
Retell	Retold	Retold	переказувати, розповідати знову
Rethink	Rethought	Rethought	переглядати, заново осмислити
Retrofit	Retrofitted / Retrofit	Retrofitted / Retrofit	модифікувати, підганяти, налаштовувати
Rewake	Rewoke / Rewaked	Rewaken / Rewaked	будити, пробуджуватися заново
Rewear	Rewore	Reworn	носити заново
Reweave	Rewove / Reweaved	Rewoven / Reweaved	переткати, плести, ткати заново, знову з'єднуватися
Rewet	Rewet / Rewetted	Rewet / Rewetted	повторно зволожувати, мочити знову
Rewin	Rewon	Rewon	знову перемогти, перемогти після програшу

Rewind	Rewound	Rewound	перемотувати (назад)
Rewrite	Rewrote	Rewritten	переписувати, редагувати, відповідати письмово
Rid	Rid	Rid	звільняти, рятувати
Ride	Rode	Ridden	їхати верхи, кататися, їхати (в транспорті)
Ring	Rang	Rung	дзвонити, дзвеніти
Rise	Rose	Risen	підніматися, сходити
Run	Ran	Run	бігти, гнати, управляти, текти

S

Saw	Sawed	Sawed / Sawn	пиляти, розпиляти
Say	Said	Said	говорити, сказати
See	Saw	Seen	бачити
Seek	Sought	Sought	шукати, домагатися
Sell	Sold	Sold	продавати
Send	Sent	Sent	посилати, відправляти
Set	Set	Set	поміщати, ставити
Sew	Sewed	Sewn / Sewed	шити, штопати
Shake	Shook	Shaken	трясти, струшувати
Shave	Shaved	Shaved / Shaven	голитися
Shear	Sheared	Sheared / Shorn	різати, вистригати, розсікати
Shed	Shed	Shed	проливати, втрачати, скидати
Shine	Shined / Shone	Shined / Shone	сяяти, світити

Shoe	Shod	Shod	взувати, підкувати, підбивати
Shut	Shut	Shut	закривати
Sing	Sang	Sung	співати
Sink	Sank / Sunk	Sunk	тонути, опускатися, занурюватися
Sit	Sat	Sat	сидіти, садити, перебувати
Slay	Slew / Slayed	Slain / Slayed	вбивати, знищувати
Sleep	Slept	Slept	спати
Slide	Slid	Slid	ковзати, повзати, кататися
Sling	Slung	Slung	жбурляти, підвішувати
Slink	Slinked / Slunk	Slinked / Slunk	крастися, підкрататися, народжувати передчасно
Slit	Slit	Slit	розрізати, перерізати
Smell	Smelled / Smelt	Smelled / Smelt	пахнути, нюхати
Smite	Smote	Smitten	бити,вражати
Sneak	Sneaked / Snuck	Sneaked / Snuck	крастися, підкрататися, красти, вислизати
Sow	Sowed	Sown / Sowed	сіяти, засівати, поширювати
Speak	Spoke	Spoken	говорити
Speed	Sped / Speeded	Sped / Speeded	поспішати, прискорювати, квапити
Spell	Spelled / Spelt	Spelled / Spelt	писати, вимовляти слово по буквах
Spend	Spent	Spent	витрачати,

			виснажувати
Spill	Spilled / Spilt	Spilled / Spilt	проливати, розливатися
Spin	Spun	Spun	прясти, крутити, вертіти, плести
Spit	Spit / Spat	Spit / Spat	плювати, пронизувати
Spoil	Spoiled / Spoilt	Spoiled / Spoilt	псувати, балувати
Spread	Spread	Spread	поширювати
Spring	Sprang / Sprung	Sprung	стрибати, вскочити
Stand	Stood	Stood	стояти, бути розташованим
Stave	Staved / Stove	Staved / Stove	пробивати, розбивати
Steal	Stole	Stolen	красти, красти
Stick	Stuck	Stuck	встромляти, колоти, приклеювати, липнути
Sting	Stung	Stung	жалити, заподіювати біль, обманювати
Stink	Stunk / Stank	Stunk	пахнути, смердіти
Strew	Strewed	Strewn / Strewed	усіяти, розкидати, посипати
Stride	Strode	Stridden	крокувати, сидіти верхи
Strike (hit)	Struck	Struck / Stricken	ударяти, вражати, страйкувати
String	Strung	Strung	пов'язувати, натягувати, нанизувати
Strive	Strove / Strived	Striven / strived	прагнути, намагатися
Sublet	Sublet	Sublet	здавати
Sunburn	Sunburned / Sunburnt	Sunburned / Sunburnt	обгорати на сонці
Swear	Swore	Sworn	клястися, присягати, лятися

Sweat	Sweat / Sweated	Sweat / Sweated	потіти, сиріти, пітніти
Sweep	Swept	Swept	мести, підмітати, протищати, змітати
Swell	Swelled	Swollen / Swelled	пухнути, роздуватися, набухати
Swim	Swam	Swum	плавати, плисти
Swing	Swung	Swung	качати, розмахувати
T			
Take	Took	Taken	брати, взяти
Teach	Taught	Taught	навчати, вчити
Tear	Tore	Torn	рвати, зірвати, розірвати
Telecast	Telecast	Telecast	передавати по телебаченню
Tell	Told	Told	говорити, розповідати, повідомляти
Test-drive	Test-drove	Test-driven	робити пробну поїздку, тестувати
Think	Thought	Thought	думати
Throw	Threw	Thrown	кидати
Thrust	Thrust	Thrust	колоти, засовувати, штовхати, лізти
Tread	Trod	Trodden / Trod	йти, ступати, топтати, давирати
Typeset	Typeset	Typeset	набирати текст для друку, визначати тип
Typewrite	Typewrote	Typewritten	друкувати на друкарській машинці, набирати текст

U

Unbend	Unbent	Unbent	розгинатися, випростатися, пом'якшуватися
Unbind	Unbound	Unbound	розв'язати, послаблювати
Unclothe	Unclothed / Unclad	Unclothed / Unclad	роздягатися, роздягати, оголювати
Underbid	Underbid	Underbid	перебивати ціну, призначати більш низьку ціну
Undercut	Undercut	Undercut	підрізати, збивати ціни
Underfeed	Underfed	Underfed	недогодовувати, недоїдати
Undergo	Underwent	Undergone	відчувати, переносити
Underlie	Underlay	Underlain	підкреслювати, виділяти
Undersell	Undersold	Undersold	продавати дешевше інших
Underspend	Underspent	Underspent	витратити недостатньо, дуже мало
Understand	Understood	Understood	розуміти, усвідомлювати
Undertake	Undertook	Undertaken	робити, гарантувати, здійснювати
Underwrite	Underwrote	Underwritten	підписувати, гарантувати, ручатися
Undo	Undid	Undone	розстібати, знищувати, скасовувати, розбирати
Unfreeze	Unfroze	Unfrozen	розморозити, розморозувати

Unhang	Unhung	Unhung	знімати
Unhide	Unhid	Unhidden	показувати приховані елементи
Unknit	Unknitted / Unknit	Unknitted / Unknit	розпускати (в'язання), розплутувати, роз'єднувати
Unlearn	Unlearned / Unlearnt	Unlearned / Unlearnt	розучитися
Unslung	Unslung	Unslung	відв'язувати, знімати
Unspin	Unspun	Unspun	розпускати, розплітати, розплутувати
Unstick	Unstuck	Unstuck	віддирати, відклеювати
Unstring	Unstrung	Unstrung	знімати, послаблювати, розпускати, засмучувати
Unweave	Unwove / Unweaved	Unwoven / Unweaved	розпускати, розплітати (тканина)
Unwind	Unwound	Unwound	расмативать, розкручувати, розвивати
Uphold	Upheld	Upheld	підтримувати, допомагати, утримувати
Upset	Upset	Upset	перекидати, засмучувати, засмучувати

W

Wake	Woke / Waked	Woken / Waked	будити, пробуджуватися
Waylay	Waylaid	Waylaid	Підстерігати
Wear	Wore	Worn	носити одяг
Weave	Wove / Weaved	Woven / Weaved	ткати, плести

Wed	Wed / Wedded	Wed / Wedded	вінчати, видавати заміж, одружуватися, виходити заміж
Weep	Wept	Wept	плакати, тужити, пітніти
Wet	Wet / Wetted	Wet / Wetted	мочити, промочити, мокнути
Win	Won	Won	вигравати, перемагати
Wind	Wound	Wound	чути, дуги, намотувати, заводити (механізм), звиватися
Withdraw	Withdrew	Withdrawn	брати назад, віднімати, відкликати, витягувати
Withhold	Withheld	Withheld	утримуватися, утримувати, приховувати
Withstand	Withstood	Withstood	встояти, витримувати, чинити опір
Wring	Wrung	Wrung	встояти, витримувати, чинити опір
Write	Wrote	Written	писати

Фразові дієслова (Phrasal Verb)

Фразові дієслова – це особливі дієслова англійської мови, що складаються зі власне смислового дієслова та одного або декількох прийменників (рідше прислівників).

Фразові дієслова слід сприймати як одне ціле та запам'ятовувати їхнє значення як одного сталого виразу, адже значення фразових дієслів часто відрізняється від значення окремих слів, з яких вони складаються.

keep on – продовжувати

keep – тримати, зберігати

on – на, в

pass out – знепритомніти

pass – проходити повз, йти

out – з, поза

Види фразових дієслів

Фразові дієслова поділяються на **transitive (перехідні)** та **intransitive (неперехідні)** дієслова.

Неперехідні фразові дієслова можуть використовуватися самі по собі та не потребують після себе прямого додатку (другорядного члена речення, що виражається іменником або займенником та не потребує прийменника), тобто вони вказують на те, що підмет виконує дію самостійно над собою.

*Everyone **dressed up** for the New Year party.* – Всі були гарно вдягнені на новорічній вечірці.

*Mike **passed out** and we took him to the nearest hospital.* – Майк знепритомнів, і ми відвезли його до найближчої лікарні.

Деякі **неперехідні фразові дієслова** можуть ставати **перехідними** в залежності від контексту.

*Thankfully, the situation is starting to **look up**.* – На щастя, ситуація почала покращуватися.

*I have to **look up** this word in the dictionary because I don't know it.* – Я повинен пошукати це слово в словнику, тому що я його не знаю.

*Don't **give up**! You can do it!* – Не здавайся! Ти можеш зробити це!

*Mike decided to **give up** smoking.* – Майк вирішив кинути палити.

Перехідні фразові дієслова в реченні потребують після себе використання додатку, в більшості випадків вони не використовуються самі по собі.

*We have to **put off** our meeting till next Monday.* – Ми повинні відкласти нашу нараду до наступного понеділка.

*I **came across** my grandma's photos when I was cleaning our attic.* – Я натрапив на фотографії бабусі, коли прибирав на нашому горщиці.

Перехідні фразові дієслова також можуть бути **separable** (подільні) та **inseparable** (неподільні). Їхнє використання слід перевіряти за словником.

В **неподільних фразових дієсловах** прийменник ніколи не відокремлюється від дієслова та вживається одразу після нього.

*Ann is **counting on** our help.* – Енн розраховує на нашу допомогу.

*I'm **looking forward** to seeing you!* – Я з нетерпінням чекаю на нашу зустріч!

В так званих **подільних (розділюваних) фразових дієсловах** прийменники можуть ставитися як перед, так і після додатку.

***Put on** your hat, it's cold outside.* – Одягни шапку, на вулиці холодно.

***Put** your hat **on**, it's cold outside.* – Одягни шапку, на вулиці холодно.

***Turn off** the music.* – Вимкни музику.

***Turn** the music **off**.* – Вимкни музику.

Якщо після **подільного фразового дієслова** вживається додаток, виражений займенником, то прийменники завжди ставляться **після такого додатку**.

Take it off! – Зніми це!

Turn it on. – Увімкни це.

Phrasal verbs with get

Основне значення цього дієслова-**отримувати**.

Дієслово **to get (got /got)** сам по собі багатозначний, тому він став основою для великої кількості фразових дієслів.

Get across

get across (to) / get over – доводити до відома, доносити думку або ідею

*Molly is an excellent teacher. She can **get across (over)** the most difficult ideas to her students.*
— Моллі-чудовий вчитель. Вона може донести найскладніші ідеї до своїх учнів.

get across — переходити, перебиратися

*General Mao had to **get** his troops **across** the river.* -Генерал Мао був змушений ереправити війська через річку.

Get ahead

get ahead – процвітати, просуватися по службі

*Fred wants to **get ahead** in his career. – Фред хоче досягти успіху у своїй кар'єрі.*

Get along

get along — продовжувати незважаючи на труднощі, обходитися без чого-небудь, справлятися

*Daniel is **getting along** despite all her problems. – Сара справляється, незважаючи на всі труднощі.*

Get at

get at – розуміти, мати на увазі

*I don't know what you are **getting at** by saying this – Я не знаю, до чого ти хилиш, кажучи такі речі.*

get at – критикувати, прискіпуватися

*Mark is always **getting at** his wife – Марк постійно критикує свою дружину.*

get at – дістатися

*I can't **get at** the files, they are blocked. – Я не можу дістатися до файлів, вони заблоковані.*

Get away

get away – вибратися у відпустку

*I **got away** for a holiday on the beach. – Я вибрався у відпустку на пляж.*

get away with – звільнитися, уникнути суворого покарання

*Sam **got away** with a fine of only \$ 10. – Сем відбувся штрафом в 10 доларів.*

Get back

get back — повертатися

*She 'll **get back** next week. -Вона повернеться наступного тижня.*

get back — отримувати назад

I lent her a big sum of money and never got it back.- Я позичив їй велику суму грошей і не отримав їх назад.

get back to — передзвонити

*I'll **get back** to you when I have new information. — Я тобі передзвоню, коли отримаю нову інформацію*

Get down

get down – важко проковтнути

*I can't **get** this tough steak **down**.* — Я не можу проковтнути цей жорсткий стейк.

get down – засмучувати, гнітити

*Rainy weather **gets** me **down**.* – Дощова погода мене пригнічує.

get down to – приступити до справи

*Let's **get down** to writing.* – Давайте приступимо до листа.

Get in(to)

get in — прибувати, приходити (іноді **get into**, якщо мова йде про громадський транспорт)

*Do you know when the train **gets in** (to)?*.- Ти знаєш, коли прибуває поїзд?

get in — сідати в автомобіль

*Carol **got in** her car and drove away.* – Керол сіла в машину і поїхала.

get in – обертися (на виборах)

*If I **get in**, there will be changes.* – Якщо мене обернуть, будуть зміни.

get into — бути залученим у щось (часто неприємне)

*Sally has **got into** trouble.* – Саллі потрапила в неприємності.

get into – проникати всередину, залазити

Get off

get off — виходити з громадського транспорту (bus / train / plane)

*Take the bus and **get off** at the next stop.* Сядьте в автобус і вийдіть на наступній зупинці.

get off – звільнитися від покарання, уникнути покарання, “відмазатися”

*The lawyer was clever and **got him off**, but we knew that he was guilty.* – Адвокат був хитрий і його відмазав, однак ми знали, що він винен.

Get on(for/with)

get on (with) — продовжувати

*You must **get on with** your work or you will never finish the report.* -Ти повинен продовжувати, інакше ніколи не закінчиш цей звіт.

get on – сісти в літак / поїзд / автобус

***Get on** the train!* – Сідай у поїзд!

get on – робити успіхи.

He gets on well at school. – Він добре вчиться в школі.

get on for — наближатися про час

It is getting on for midnight. – Наближається північ.

get on (with) / to get along (with) – ладнати з ким-небудь

I get on with all of my teachers. – Я в хороших відносинах з усіма вчителями.

Get out(of)

get out — стати загальновідомим

get out of — вийти з автомобіля, будівлі

She got out of the taxi. – Вона вийшла з таксі.

Get over

get over – видужувати

I still haven't got that over bad cold. - Я ще не впорався з застудою.

Phrasal verbs with come

Основне значення цього дієслова – **приходити, приїжджати**

Похідні від нього фразові дієслова не варто ділити на частини. Краще запам'ятати:

Come about-з'являтися, виникати

How did mathematics come about? - Як з'явилася математика?

Come across-бути зрозумілим, випадково зустріти, наштовхнутися

Did her report come across? - Її доповідь була зрозумілий?

We came across this fact when we were digging the hole - Ми натрапили на цей факт, коли копали яму.

Come after-переслідувати

I came across him from the school. - Я переслідував його від школи.

Come along-супроводжувати когось, йти з кимось.

She came along with us to the theatre. - Вона пішла з нами в театр.

Come apart-ламатися, розвалюватися, розпадатися

*The toy just **came apart** in my hands. - Іграшка розвалилася на частини у мене в руках.*

Come around-об'їжджати; обходити, заходити, заїжджати, приходити

*Why do not you **come around** and see us one evening? - Чому б тобі не зайти до нас як-небудь ввечері?*

Come back-повертатися

*Is the player expected to **come back**? - Чи очікується повернення гравця?*

Come between-втручатися

*Never **come between** lovers. - Ніколи не втручайся в стосунки закоханих.*

Come by-заходити, заглядати, діставати

*Why do not you **come by** some afternoon and have tea with us? - Може бути, заглянеш до нас як-небудь після обіду на чашечку чаю?*

*Do not you know where the best bread **come by**? - Ви не знаєте, де можна дістати найкращий хліб?*

Come down-зменшуватися, знижуватися, спуститися, спускатися

*The price **came down**. - Ціна знизилася.*

*Boys, **come down**. We have to go. - Хлопці, спускайтеся. Ми повинні йти.*

*The old tower **came down** from wind. - Стара вежа впала від вітру.*

Come down on - критикувати, засуджувати

*Do not dare **come down** on her! - Не смій засуджувати її!*

Come down with-захворіти

*Many people **came down with** flu this spring. - Багато людей захворіли на грип цієї весни.*

Come for - заарештовувати, затримувати

*If you break the law, the police will **come for** you - Якщо ти будеш порушувати закон, поліція тебе заарештує.*

Come forward-виділятися, видаватися, відгукуватися, відгукуватися (на заклик), пропонувати свою кандидатуру

*Many women **came forward** to help. - Багато жінок запропонували свою допомогу.*

Come from-відбуватися, бути родом

*He **comes from** a family of Muslim people - Він родом з сім'ї мусульман.*

Come in-увійти, брати участь, грати певну роль, входити в моду

Come in and do not make noise. - Заходьте і не галасуйте.

Unfortunately, mini skirts are **coming in**. - На жаль, міні-спідниці входять в моду.

Come into-отримувати спадщину, успадкувати

She **came into** a large sum of money when her uncle died. - Коли помер її дядько, вона успадкувала велику суму грошей.

Come of-бути результатом, слідувати з чогось

No good will **come of** it - З цього нічого доброго не вийде.

Come off-залишати, йти, відриватися, відклеюватися

The button has **come off**. - Гудзик відірвалася.

Do you see? The paper is **coming off** - Ти бачиш? Папір відклеюється.

Come on-наступати, насуватися, наближатися

A storm is **coming on**. - Насувається шторм.

It feels like spring is **coming on** - Таке відчуття, що весна наближається.

Come out-приїжджати (у віддалені місця, в іншу країну), виїжджати, бувати на людях, виходити

He often **comes out** - Він часто буває на людях.

I saw them when they **came out** to Russia last year. - Я бачив їх в минулому році, коли вони приїхали в Росію.

Come over-заїжджати, заходити, їхати, переїжджати

I **came over** to Ukraine in 2017. - Я переїхав в Україну в 2017 році.

Why do not you **come over** to our place one evening? - Чому б тобі не завітати до нас як-небудь ввечері?

Come round-прийти в себе,схаменутися

She could not **come round** after his death for a long time. - Вона довгий час не могла прийти в себе після його смерті.

Come through-проникати, просочуватися; пролазити, просовує, з'являтися, перенести, пережити

Coming through! - Дозвольте пройти! Відійдіть!

They **came through** the loss. - Вони пережили втрати.

The sun **came through** after hours of snow. - Після довгих снігових годин виглянуло сонце.

Come together-об'єднатися, помиритися, дійти згоди

*We must **come together** if we want to win - Ми повинні об'єднатися, якщо хочемо перемогти.*

Come under-піддаватися

*All our ideas **come under** criticism of our partners. - Всі наші ідеї піддаються критиці з боку наших партнерів.*

Come up-підніматися, підвищуватися; посилюватися, збільшуватися, підходити, наближатися

*The temperature of our room should not **come up** - Температура нашої кімнати не повинна підвищитися.*

*A child **came up** to me and asked for his ball. - Якийсь дитина підійшов до мене і попросив свій м'яч.*

Come up against-зіткнутися, протистояти

*We **came up against** total indifference - Ми зіткнулися з повною байдужістю.*

Come up with-придумати

*Do not worry, we'll **come up with** something - Не турбуйся, ми що-небудь придумаємо.*

Phrasal verbs with take

Основне значення цього дієслова-**брати,взяти.**

Take aback – сильно дивувати, вражати, приголомшувати

*Their parents were **taken aback** when Paul and Marry said they were getting married. – Батьки були сильно здивовані, коли Пол і Мері сказали, що збираються одружитися.*

Take after – бути схожим на

*I **took after** my father. – Я схожа на батька*

Take apart — 1) розібрати на частини 2) рознести кого-небудь в пух і прах

*Sam **took** the computer **apart** and now he can't reassemble It. – Сем розібрав комп'ютер і зараз не може зібрати його.*

*The opposition **took** the politician **apart**. – Опозиція рознесла політика в пух і прах.*

Take around —показати все навколо

*She **took** me **round** and showed me London sights. – Вона показала мені визначні пам'ятки Лондона.*

Take away — 1) прибрати 2) забрати

*Mother cleaned the room and **took away** the dirty dishes. – Мама прибрала кімнату і прибрала брудний посуд.*

Take that away! – Прибери це!

Take back — 1) повертати 2) забирати свої слова назад 3) нагадувати минуле

*I **took** the TV set **back** to the shop, as it didn't work. – Я повернув телевізор в магазин, так як він не працював.*

*He **took** his **back** words because she was upset. Він забрав свої слова назад, так як вона засмутила*
The smell of cookies took him back to his childhood. Запах печива нагадав йому про дитинство.

Take for — приймати одне за інше

*I **took** you **for** your brother. — Я прийняв вас за вашого брата.*

Take off — 1) знімати (взуття, одяг), 2) злітати

*I **took off** my shoes – Я зняла туфлі*

*I hate **taking off**. – Терпіти не можу злітати.*

Take on — 1) прийняти (вчинити) на роботу, 2) брати на себе

*The company needs to **take on** a couple of people. – Компанії потрібно взяти на роботу кілька людей.*

*We've **taken on** too much work. – Ми взяли на себе занадто багато роботи.*

Take out — 1) виймати / знімати з картки, 2) запрошувати в ресторан / кіно / погуляти

*She **took out** \$100. – Вона зняла з картки \$100.*

*Greg **took me out** on Friday night to a nice restaurant. – У п'ятницю ввечері Грег повів мене в чудовий ресторан.*

Take through – докладно пояснювати

*He **took me through** the registration process and explained it all. — Він докладно описав мені реєстраційний процес і все пояснив.*

Take to — 1) пристраситися / захопитися

*He **took to** swimming – він захопився плаванням.*

Take up — 1) зайнятися чим-небудь 2) займати (віднімати) 3) порушувати, нести нагору

*He's **taken up** golf. – Він зайнявся гольфом.*

*This sofa **takes up** too much space. Цей диван займає надто багато місця.*

Також слід запам'ятати вирази:

take for granted – приймати як належне

take up with someone — подружитися, зв'язатися з ким-небудь.

Phrasal verbs with hold

Основним значенням є наступні слова — **тримати, утримувати, затримувати.**

Hold against — звинувачувати когось, звинувачувати, не сердитись.

*My husband never remembers my birthday but I do not **hold it against** him. — Мій чоловік ніколи не пам'ятає день мого народження, але я не серджуся на нього.*

*It was his mistake, but I'm not going to **hold it against** him. — Це була його помилка, але я не збираюся звинувачувати його.*

Hold back — утримувати від чого-небудь, утримати (із зарплати), приховувати (правду), стримувати, баритися (коливатися), утримуватися від чого-небудь.

*Do you want him to suffer? — Of course not. — So, please, **hold the truth back** from him. — Ти хочеш, щоб він страждав? — Звичайно, ні. — Тому, будь ласка, приховуй правду від нього.*

*Stop shouting at me! It was not my fault. I could not **hold her back**! — Перестань кричати на мене! У цьому не було моєї провини. Я не могла її утримати.*

*She had to **hold back** her joy. — Їй довелося стримати свою радість.*

Hold down — не давати піднятися, не допускати, підкоряти, не втратити, утримувати, зберігати (положення).

*Hold your **head down**! — Не піднімайте голови!*

*Do you believe you'll be able to **hold your job down**? — Ти віриш, що в тебе вийде втриматися на цій посаді (не втратити місце на роботі)?*

*We have to **hold the prices down**. — Ми повинні стримати зростання цін.*

Hold forth — просторікувати, віщати; пропонувати.

*The speaker **held forth** about the social politics in 18 th century England. — Доповідач міркував про соціальну політику Англії в 18 столітті.*

My mother held forth all day long about currency reform. — Моя мати просторікувала про грошову реформу цілий день.

Hold in — стриматися, мовчати.

*She could hardly **hold herself in**. — Вона мало стрималася.*

*Try to **hold yourself in**! — Постарайся промовчати (стриматися)!*

Hold off — притримати, затримувати, відбити (атаку), відкладати (візит), не підходити, не підпускати близько.

*The rain **held off** all morning. — Дощу так і не було весь ранок.*

*She usually **holds off** her going to the doctor. — Вона зазвичай відкладає візит до лікаря.*

*Do not **hold off** making a right decision. — Не відкладайте прийняття правильного рішення.*

Hold on — прикріплювати, триматися (за щось, за когось), почекати, залишатися на лінії, продовжувати робити щось.

***Hold on!** — Не вішайте трубку!*

*I **held on** to the banisters. — Я трималася за поручні.*

*Should I **hold on** to someone I love? — Чи слід мені триматися за людину, яку я люблю?*

Hold out — протягувати (руку), обнадіювати; протриматися (не здаватися), настоювати, вимагати, пропонувати, хапати, домагатися.

*How long will our supplies **hold out**? — Наскільки нам вистачить наших запасів?*

*He **held out** his hand and shook Harry's. — Він простягнув руку і привітався з Гаррі.*

*Jane Goodwin's family **holds out** hope for her return. — Сім'я Джейн Годвін сподівається на її повернення.*

*If we do not get help we do not know how we are to **hold out**. — Якщо ми не отримаємо допомоги, ми не знаємо, як нам вдасться протриматися.*

Hold over — відкладати, залишати на посаді, затримувати, зволікати, продовжувати.

*Can I **hold over** a decision for a month? — Я можу відкласти рішення на місяць?*

*We may **hold it over** until the next meeting. — Ми можемо відкласти це до наступних зборів.*

Hold together — охоплювати; згуртувати, бути непослідовним; об'єднуватися.

*It's terrible, but this accident **held us together**. — Це жахливо, але катастрофа згуртувала нас.*

*What **holds** the Universe **together**? — Що об'єднує Всесвіт?*

Hold up — піднімати (руку); виставляти на посміховисько, напоказ; затримувати, зупинитися (про роботу), витримати; триматися (про погоду), утриматися на ногах, тимчасово відмовитися, наводити як приклад.

*My sister was **held up** as an example. — Мою сестру поставили в приклад.*

*Why are you laughing? Do you think you did right when you **held him up** to ridicule? — Чому ти смієшся? Ти вважаєш, що вчинив правильно, коли виставив його на посміховисько?*

*If this beautiful weather **holds up**, we will be able to go somewhere. — Якщо така прекрасна погода протримається, ми зможемо кудись поїхати.*

Phrasal verbs with keep

Основні значення **keep**-тримати, зберігати, приховувати.

Keep ahead – залишатися попереду, просуватися вперед у справах, навчанні

*Andrii had difficulties at work, but he managed to **keep ahead** and to be promoted. – У Андрія були труднощі на роботі, але йому вдалося просунутися вперед і отримати підвищення.*

Keep away from – уникати (в прямому та переносному значенні)

*He tried to **keep away from** that woman, he was really very shy – Він старався уникати жінок, він був дуже сором'язливий.*

*The doctor advised Petro to **keep away from** cigarettes.- Лікар порадив Петру утриматися від цигарок.*

Keep back – Приховувати, стримувати (емоції), відкласти, притримати

*She tried to **keep** the accident **back**. – Вона старалася приховати нещасний випадок.*

*I asked the shop assistant to **keep** the skirt **back** for one hour. – Я попросила продавця відкласти на годину спідницю.*

Keep down – стримувати ріст, перешкоджати розвитку; подавити (почуття, бунт); стриматися від рвоти; залишати на наступний рік

*The high taxes always **keep down** small-scale business. – Високі податки завжди заважають розвитку малого бізнесу.*

*Ivan met his love but she was married, so he had to **keep down** his feelings. – Іван зустрів своє кохання, але вона була одружена, тому йому прийшлося подавити свої почуття.*

Keep in – підтримувати; стримувати

*We spent that night in the forest, so somebody had to **keep in** fire. – Ту ніч ми провели у лісі, тому хтось повинен був підтримувати вогонь.*

*Katia tried to **keep** her disappointment **in**, but it was difficult not to notice it. – Катя пробувала стримати свій розпач, але це було важко не замітити*

Keep on – продовжувати робити щось; зберігати у попередньому положенні; продовжувати діяти; продовжити оренду;

*We wanted to soothe the child, but she **kept on** crying. – Ми хотіли заспокоїти дитину, але вона продовжувала плакати.*

Keep on with your work, however hard it seems to be. – Продовжуй працювати, як би важко це не здавалося.

I decided to stay in Chernivtsi for another week, that's why I **kept** my flat **on**. – Я вирішив залишитися у Чернівцях ще на неділю, тому я продовжив оренду квартири.

Keep out of – не дозволяти (чогось); залишатися в стороні від чогось

Keep them out of the lab. It's very dangerous! – Не дозволяйте їм входити в лабораторію. Це дуже небезпечно!

He always tried to **keep out of** problems, but they were chasing him. – Він завжди старався уникати проблем, але вони переслідували його.

Keep together – залишатися єдиним, триматися разом.

That was the very difficult situation, so the family tried to **keep together**. – Ситуація була дуже складною, тому сім'я старалася триматися разом.

Keep under – тримати у підпорядкуванні; перешкоджати (росту, розвитку)

Stepan **kept** 300 employees **under**. – Степан тримав у підпорядкуванні 300 найманих працівників.

Doctors tried to **keep** the epidemic **under**. – Лікарі пробували перешкоджати епідемії.

Keep up – підтримувати; підтримувати у відповідному порядку; дотримуватися; бути нарівні

Though they haven't seen each other for 5 years, they still **keep up** the correspondence. – Хоча вони не бачилися вже 5 років, вони до цих пір підтримували переписку.

She is a housewife, that's why she has to **keep up** the house. – Вона домогосподарка, тому їй приходить підтримувати дім у відповідному порядку.

Phrasal verbs with fall

Основне значення слова **fall**-падати.

Fall down-падати вниз з якоїсь височини, горба, сходи, а також опадати, звалюватися. У переносному значенні не впоратися, провалити завдання.

He is **falling down** the stairs.-Він падає з драбини.

I did well in my history exam, but **fell down** on English.-Я добре здав екзамен з історії, але завалив англійська.

The leaves **fall down** from the trees.-З дерев опадає листя.

Fall out of-вивалюватися, випадати з вікна, шафи і т. п.; виходити з ладу, випадати в немилість, сваритися.

The toy fell out of the box.-Ця іграшка випала з коробки.

We fall out of favour with the king.-Ми в немилості у короля.

She fell out of love her parents.-Вона розлюбила своїх батьків.

Fall over-спіткнутися, наскочити на щось, зачепити, впасти. У переносному значенні можливий переклад «дуже старатися, поспішати, прагнути що-небудь зробити».

The skater slipped and fell over the ice.-Фігурист послизнувся і впав на лід.

I fell kerflop over a stone that lay in my way.-Я гепнувся тому, що спіткнувся об камінь, що лежить на моєму шляху.

You fall over yourself to be helpful.-Ти намагаєшся допомогти з усіх сил.

Fall into-звалитися, провалитися. У переносному сенсі – залізи в боргову яму, впасти в розпач, впасти в обійми, розділитися.

Do you know that your father fell into debts?-Ти знаєш, що твій батько опинився у борговій ямі?

Don't fall into the pit!-Не свались в цю яму!

People fall into two categories.-Люди діляться на дві категорії.

Fall off-впасти з дерева, велосипеда; відпадати, відвалитися, відступати.

Don't fall off the horse!-Не впади з коня!

The shelf fell off and all the books went tumbling down.-Полку відвалилася, і всі книги звалилися вниз.

Фразовт дієслово fall у конструкціях з переносним значенням

Досить часто можна зустріти вживання цього фразової дієслова в ситуаціях, що не мають жодного стосунку до головного змісту слова. Для того, щоб уникнути проблем з неправильним розумінням англійської мови, необхідно ознайомитися з якомога більшою кількістю стійких виразів і їх перекладом.

Fall for-попастися на гачок, довіритися, закохатися, відчувати симпатію.

You couldn't fall for that trick.-Ти не міг потрапитися на цей трюк.

They fell for the story.-Вони повірили в цю історію.

Fall in with-схвалювати, приймати, приєднуватися, зустрічатися.

You don't fall in with me about it.-В цьому ти не згоден зі мною.

In this year we fell in with a family from Russia.-В цьому році ми зустрілися з сім'єю з Росії.

Fall apart-розходитися, сваритися, руйнуватися, розвалюватися.

*My car is **falling apart** because it's old.-Моя машина розвалюється, тому що вона стара.*

*Don't let your family **fall apart**.-Не дай своїй родині зруйнуватися.*

Fall through-провалитися, потерпіти крах.

*I think the deal will **fall through**.-Я думаю, що ця угода провалиться.*

Fall behind-відстати, не зробити вчасно, залишитися позаду.

*Don't **fall behind**.-Не відставай!*

Fall in love-полюбити, закохатися.

*She **fell in love** with her fitness trainer.-Вона закохалася в свого фітнес-тренера.*

Fall about-реготати, луснути від сміху.

*We **fell about** when we saw it first time.-Ми сміялися до упаду, коли побачили це в перший раз.*

Fall back-поступатися, відступати, зменшуватися, просити про підтримку, повернутися до старого, покладатися.

*Ukrainian people never **fall back**.-Українські люди ніколи не відступають.*

*She has nobody to **fall back on**.-Її не на кого покластися.*

Fall in-відступили, западати; можливий переклад гинути, валитися.

*My world **fell in** when I lost my pet.Мій світ звалився, коли я втратив свого вихованця.*

Phrasal verbs with put

Основні значення дієслова **put**-класти, ставити, розміщувати

Put on – це дієслово є найбільш уживаним, має декілька значень: одягати, набирати вагу, ставити на сцені, вмикати, жартувати над кимось, ставити у смішне становище.

*I **put** the sweater **on** in order not to catch a cold. – Я одягнув светр, аби не застудитися.*

*Monica **put on** the most beautiful dress that she had in her wardrobe. – Моніка одягнула найбільш прекрасне плаття, яке було у неї в гардеробі.*

Слід звернути увагу, що місце прийменника може змінюватися:

*I **put** the sweater **on***

*I **put on** the sweater*

*I **put it on***

Як правило, іменник можна ставити між дієсловом і прийменником чи після всього фразового дієслова. Займенник може стояти тільки між дієсловом і прийменником.

*Oh my God, Oksana **put on** 10 kilos!* – Боже мій, Оксана набрала 10 кілограм!

*We decided to **put on** something new, we want to impress our audience.* – Ми вирішили поставити щось нове, ми хочемо вразити публіку.

Put out – також як і put in має багато різних значень: вивихнути, тушити, гасити, виганяти, видаляти, віддавати кудись (в ремонт, дитсадок, хімчистку), випускати, виготовляти, завдавати незручності

*I've **put** my leg **out**, I can't go, I should stay at home.* – Я вивихнув ногу, я не могу поїхати, мені треба залишитися вдома.

*Tourists hadn't **put out** all fires, that's why the conflagration started.* – Туристи не потушили всі вогнища, тому почався пожега.

Put off – вимикати, відкладати на більш пізній строк, визивати огиду, мішати, відволікати

*Don't forget to **put off** all the lights before you leave the house.* – Не забудьте вимкнути все світло, коли будете виходити з дому.

*His self-assured smile **puts** me **off**.* – Його самовпевнена посмішка визиває у мене відразу.

*Stop talking, you **put** me **off**!* – Перестань бовтати, ти мені мішаєш!

Put through – виконати завдання, з'єднати телефоном, приймати (закон)

*The director decided to **put** all the business deals **through** very quickly.* – Директор вирішив виконати всі справи дуже швидко.

*Can you **put** me **through** to this number?* – Можете з'єднати мене з цим номером?

*In spite of all difficulties, the Parliament has **put** the new law **through**.* – Не дивлячись на всі труднощі, парламент прийняв новий закон.

Put down – відкладати, переривати, виснажувати, з'їдати, випивати, записувати, вносити, урізати (витрати)

*Please, **put down** all deals, today is your birthday!* – Відклади в сторону всі справи, будь ласка, сьогодні твій день народження!

*Can you **put** me **down** at the next stop?* – Висадить мене на наступній зупинці.

***Put down** his lectures, they will be very helpful one day.* – Записуй його лекції, одного разу вони тобі дуже згодяться.

Put across / over – обманювати когось

*You'll never succeed in **putting** me **over**, I'm also very sly.* – Тобі ніколи не вдасться мене обманути, я також дуже хитра.

*He simply **put us over**. – Він просто обманув нас.*

Put ahead – сприяти розвитку, переносити дату на більш ранній строк

*We have to **put our meeting ahead**, I'll be busy next week. – Нам прийдеться перенести нашу зустріч на більш ранній строк, я буду зайнятий на наступній неділі.*

Put about – розповсюджувати інформацію, хвилюватися, турбувати

*It has been **put about** that the weather will be cold. — Говорять, що буде холодно.*

*I was really **put about** by that news. – Я був дійсно стурбований тією новиною.*

Put across – успішно завершити якусь справу, переконатися у чомусь

*He managed to **put across** the project in time. – Йому вдалося успішно завершити проект вчасно.*

*I don't want you to **put me across** with such ugly methods. – Я не хочу, щоб ви мене переконували такими жахливими методами.*

Phrasal verbs with look

Основне значення цього слова-дивитись.

Look about for / look for – шукати

*I'm **looking for** a new table. – Я шукаю новий стіл.*

Look after – наглядати (за кимось або чимось), слідкувати очима за, доглядати, стежити

*Please, **look after** my children when I am absent. – Будь ласка, доглянь за моїми дітьми, коли я буду відсутня.*

Look at – дивитись на щось, поглянути на щось, перевірити, звернути увагу

*Just **look at** that! – Просто поглянь на це!*

Look through – переглядати, перевіряти, проглядати

*The teacher is **looking through** our homework. – Вчитель переглядає наше домашнє завдання*

Look forward to – чекати з нетерпінням

*I'm **looking forward** to your response. – Я чекаю з нетерпінням на твою відповідь.*

Look about / around – озиратися, оглядатися, обводити очима (щось)

***Look around**, guys, we are on the top of the mountain! – Озирніться навколо, хлопці, ми на вершині гори!*

Look ahead – дивитися вперед (в майбутнє), передбачати

*He always **looks ahead**. – Він завжди дивиться вперед.*

Look back - озиратися (назад, у минуле – в прямому та переносному значенні), згадувати

*She never **looks back**. – Вона ніколи не озирється в минуле.*

Look down (on) – дивитися вниз, потупити погляд, дивитися з презирством, дивитися зверхньо, падати (про ціну), дешевіти

*During crisis goods usually are **looking down**. – Під час кризи товари зазвичай дешевіють.*

Look up and down – зміряти поглядом

*At first meeting he **looked her up and down**. – На першій зустрічі він зміряв її поглядом.*

Look in – зайти, заглянути (до когось)

*She **looked in** to see her brother and then went to the doctor. – Вона заглянула подивитися на брата, а потім поїхала до лікаря.*

Look into – досліджувати, розглядати

*You have to **look into** this report. – Ти маєш розглянути цей звіт.*

Look on – вважати кого-небудь кимось, дивитися на когось як

*She **looks on** her as her daughter. – Вона вважає її своєю дочкою.*

Look out for- видивлятися, розшукувати

*I've been **looking out for** Mary more than one hour. – Я розшукував Мері більше, ніж годину.*

Look to - звертатися до кого-небудь (за чим-небудь), розраховувати на, сподіватися

*They **looked to** him for help. – Вони сподівалися на його допомогу.*

Look up to - рівнятися на когось, захоплюватися, поважати

*He **looks up to** his father. – Він захоплюється своїм батьком.*

Look up – відшукувати (інформацію), поліпшуватися

*She **looked** wallet **up** in the pocket.*

Phrasal verbs with do

Дієслово **do**, напевно, є одним із найосновніших у англійській мові. Велику кількість процесів ми описуємо за допомогою дієслова-робити.

Не виключення і фразове дієслово **do**, хоча в якості фразового дієслова за кількістю значень воно поступається фразовому дієслову **get**.

Do by – обходитися з кимось

Do as you would be done by. – Поводься з іншим так, як ти би хотів, аби поведишся з тобою.

Do away (with) – закінчувати з чимось, позбавитися чогось, знищити

*This old tradition is **done away with**.* – Зі старою традицією покінчено.

Do in – виснажувати, усунути (вбити), згубити

*After this exercise we were completely **done in**.* – Після цієї вправи ми були повністю виснажені.

*They threaten to **do me in** if I don't pay down my debt.* – Вони погрожують мене вбити, якщо я не виплачу борг.

Do out – прибирати, вичищати, прикрашати

*Who **does out** this house?* – Хто прибирає в цьому будинку?

Do down – обманювати, перехитрити, взяти верх, принизити

*She **did me down**.* – Вона мене надула (перехитрила).

Do up – оздоблювати, ремонтувати, зав'язувати

*Can you **do your shoelaces up** yourself?* – Ти можеш сам зав'язати шнурки?

Do over (again) – переробляти, покривати, обшивати

*I'll **have to do it over** again.* – Мені прийдеється заново це переробити.

Do without – обходитися без чогось або когось

*Can you **do without** cigarettes?* – Ти можеш обійтися без цигарок?

Do with – бути задоволеним, терпіти, ладнати з кимось.

*Is it difficult to **do with** his mother?* – З його мамою важко поладнати?

Phrasal verbs with turn

Дієслово має наступні основні значення: **повертатися, повертати, крутитися, крутити, змінювати напрямок.**

Turn away – не пропускати, відмовити у вході, відігнати

*The crowds of fans were **turned away** from the celebrity's car by the police.* – Поліція відігнала юрбу фанів від авто знаменитості.

Turn back – повернутися і рухатися у зворотному напрямку.

*There was a traffic jam on the road so we decided to **turn back**.* – На дорозі був затор, тому ми вирішили повернутися назад

Turn down – прикручувати, зменшувати (гучність, напір)

*Could you **turn down** the volume? The baby is sleeping.* – Не могли би ви зменшити гучність? Дитина спить.

Turn down – відмовлятися, відхилити пропозицію

*She was offered a new job but she **turned down** the offer.* – Їй запропонували нову посаду, але вона відхилила пропозицію.

Turn into – перетворювати, переробляти, обгортати

*Our neighbours **turned** their old barn **into** the garage.* – Наші сусіди переобладнали свій старий сарай у гараж.

Turn off – вимикати прибор.

***Turn off** the radio.* – Вимкни радіо.

Turn off – звернути з дороги

*You need to **turn off** the road to the left.* – Вам потрібно звернути з дороги вліво.

Turn on – увімкнути прибор, воду, світло.

*Why don't you **turn** the lights **on**?* – Чому би не увімкнути світло?

Turn out – виробляти

*Our company **turns out** toiletries and cosmetics.* – Наша компанія займається виготовленням побутової хімії та косметики.

Turn out – виявляється, траплятися

*She **turned out** a brilliant cook.* – Виявляється, що вона прекрасний повар.

Turn to – звертатися до когось за допомогою

*You can **turn to** us for help at any time.* – Ти можеш звернутися до нас за допомогою в будь-який час.

Turn up – підсилити (рівень газу, води...), зробити гучніше

*Could you **turn up** the volume?* – Не могли би ви зробити гучніше?

Turn up – прибувати, появлятися у визначеному місці

*My brother **turned up** unexpectedly early on the morning.* – Мій брат зненацька приїхав сьогодні ранком.

Phrasal verbs with bring

Основні значення **bring**-приносити, привозити, приводити

Bring about – викликати щось, виробляти щось

*The internet has **brought about** big changes in the way we work.*-Інтернет викликав великі зміни в нашому робочому процесі.

*His behavior **brought** a storm **about** my ears.*-Його поведінка викликала у мене сильне обурення.

*It may **bring about** a change of the Cabinet.*-Це може послужити причиною відставки Кабінету.

Bring back – приносити, приводити назад

*Can you **bring me back** the book I gave you yesterday?*-Можеш принести мені книгу, яку я тобі вчора дав?

*It **brings back** the memories.*-Це нагадує минуле.

*I'll take him around and then **bring him back**.*-Я покажу йому все і потім приведу назад.

Bring down – зрубати (дерево), звалити, збити (літак), підстрелити (птицю), знижувати, накликати, спустити когось (вниз)

*The pilot **brought** the plane **down** gently.*-Пілот обережно посадив літак.

*The ministers agreed to **bring down** the price of oil.*-Міністри погодилися знизити ціни на нафту.

*This scandal could **bring down** the government.*-Цей скандал міг викликати відставку уряду.

Bring forth – виробляти, породжувати, робити ясным (очевидним)

*His speech **brought forth** protests.*-Його промова викликала протести.

*Plants **bring forth** fruit.*-Рослини дають плоди.

*Sacrifice still **brings forth** the blessings of heaven.*-Жертва все ще породжує благословення небес.

Bring forward – висувати (стілець), висунути (припущення), переносити (дату і час події на більш ранній термін)

*I've **brought forward** the meeting to this week.*-Я переніс збори на цей тиждень.

*He **brought forward** a proposal.*-Він висунув пропозицію.

Bring in – вносити, вводити, виносити (вердикт), впроваджувати, запрошувати

*We need to **bring in** an expert to deal with this problem.*-Нам потрібно запросити фахівця, щоб розібратися з цією проблемою.

*They **brought in** the verdict of guilty.*-Вони винесли вирок.

Bring off – успішно завершити (операцію), досягти успіху в чому-небудь, домогтися успіху

*How did he manage to **bring that off**?*-Як йому вдалося досягти успіху в цьому?

*Did you **bring it off**?*-Вам вдалося це зробити?

Bring on – викликати, сприяти, накликати (на себе)

*This **brought on** a bad cold.*-Це викликало сильну застуду.

*Headaches are often **brought on** by stress.*-Стреси часто провокують головний біль.

*Several causes operated to **bring on** the war.*-Війна була викликана кількома причинами.

Bring out – виносити, виводити, виявляти, випускати

*The sun **brings out** the flowers.*-Квіти розпускаються під сонячними променями.

*They have just **brought out** a new small device.*-Вони тільки випустили новий маленький пристрій.

*This example helps to **bring out** the meaning of the word.*-Цей приклад допомагає зрозуміти значення слова.

Bring over – переконувати

*You will never manage to **bring me over** by such arguments.*-Тобі ніколи не вдасться мене переконати такими доводами.

*He is not the one to be **brought over** easily.*-Він не з тих, кого легко переконати.

Bring round – привозити, доставляти, приводити до тями, переконувати

*She **brought** the conversation **round** to environmental protection.*-Вона перевела розмову на захист навколишнього середовища.

*What will next week **bring round**?*-Що станеться наступного тижня?

Bring through – вилікувати, провести через якісь труднощі

*I'm sure the doctor will **bring her through**.*-Я впевнений, що доктор вилікує її.

Bring to – приводити до тями (в себе), зупинити (судно)

*Ship **brings herself to** rest.*-Судно зупиняється.

*I lost consciousness and my mother tried to **bring me to**.*-Я втратив свідомість, і мама намагалася привести мене до тями.

Bring together – збирати, зводити разом, примиряти

*The accident **brought** our family **together**.* -Нещасний випадок примирило нашу сім'ю.

*Can I try to **bring** you **together**?* -Я можу спробувати помирити вас?

Bring up – приносити наверх, виховувати, знудити, заводити розмову про що-небудь, піднімати питання

*She was **brought up** in a children's home.* -Вона виховувалася в дитячому будинку.

*There are some questions I would like to **bring up** at tomorrow's meeting.* -Є кілька питань, які я б хотів обговорити завтра на зборах.

*He **brought up** his lunch.* -Його вирвало після ланчу.

Phrasal verbs with leave

Основними значеннями дієслова **leave**-покидати, залишати, їхати.

Leave about (around) – залишати (де попало)

*Do not **leave** your money **around**.* -Не залишайте гроші, де попало.

Leave aside – залишати в стороні, залишати без уваги

*Let's **leave** that matter **aside** for now and talk about the more urgent problems.* -Давайте поки залишимо це питання і поговоримо про більш насущні проблеми.

Leave behind – залишати після себе, забувати, не взяти з собою, випередити, перевершувати.

*We left in a hurry and she must have **left** her bag **behind**.* -Ми їхали поспішаючи і вона, ймовірно, забула свою сумку.

*He was **left behind** on the island.* -Його покинули на острові.

*I **left** him far **behind**.* -Я залишив його далеко позаду.

Leave for / to – залишити на розсуд кого-небудь, дозволити кому-небудь робити щось.

*She's **left** the paperwork **for** you.* -Вона залишила паперову роботу на тебе (на твій розсуд).

Leave in – зберегти, залишити, закінчити.

*A friend will never **leave** you **in** the lurch.* -Друг ніколи не залишить тебе в біді.

- *Please, stop talking!*

- *Why, I **left** my thought **in** the air.*

- *Будь ласка, замовкни!*

- *Чому? Я не закінчив свою думку.*

*They **left** the fire **in** overnight.* -Вони залишили камін палати усю ніч.

Leave off – кидати звичку, переставати робити щось, зупинитися, відвикнути.

Leave off biting your nails!-Перестань гризти нігті!

It's not so difficult to leave off smoking.-Кинути палити не так важко.

Where did we leave off?-На чому ми зупинилися?

They left me off the list.-Вони не включили мене в список.

Leave on – залишити щось в такому ж стані (світло включеним), на колишньому місці, не знімати щось.

My son was afraid of sleeping in total darkness. So, we had to leave on the lights all night.-Мій син боявся спати в повній темряві. Тому нам доводилося залишати світло на всю ніч.

You can leave your hat on.-Ти можеш не знімати капелюха.

Leave out – залишити що-небудь (де-небудь), пропускати, не включати, не враховувати що-небудь, минути.

Do not leave him out!-Не забудьте його!

My mother will leave some cheese out for you.-Моя мама залишить тобі трохи сиру.

Leave me out of this!-Не втягуйте мене в це!

Leave over – відкладати, залишатися.

You can leave it over until tomorrow.-Ти можеш відкласти це на завтра.

There was a lot of food left over from the birthday party.-Після вечірки, присвяченій дню народження, залишилося багато їжі.

Phrasal verbs with ask

Основні значення **ask**-питати, просити.

Ask about — запитати про кого-небудь, чим-небудь.

Jimmy asked me about my relatives-Джиммі запитав у мене про моїх родичів.

Jimmy asked me about my future plans- Джиммі запитав у мене про мої плани на майбутнє.

Ask after/ to ask for — запитувати про когось, розпитувати, довідуватися про здоров'я або про те, чим хто займається

Jimmy was asking after you. I told him you were fine-Джиммі питав про тебе. Я сказав йому, що у тебе все в порядку.

Jimmy asked after my mother. He wanted to know how she was doing- Джиммі запитав про мою матір. Він хотів знати, як у неї справи.

Ask over/around — розпитувати, задавати багатьом людям один і той же питання

Molly asked around to see if anyone knew someone who could rent her a room. – Моллі цікавилася, чи не знає хто-небудь, у кого вона може зняти кімнату.

Molly asked around but nobody had seen her wallet- Моллі всіх розпитувала, але ніхто не бачив її гаманця.

Ask for має кілька значень:

замовляти, просити те, що ви хочете, вимагати.

I asked for the chicken but you have brought me the beef- Я замовив курчати, але ви принесли мені яловичину.

I must remember to ask for a receipt so that I can get reimbursed- Мені потрібно обов'язково попросити чек, щоб потім отримати компенсацію.

напрошуватися, нариватися на неприємності, лізти на рожен

If you go to that part of town, you're asking for trouble. It's very dangerous there. – Якщо ви будете гуляти в цій частині міста, то ви потрапите на неприємності. Там дуже небезпечно.

Ask for someone — запитувати про когось

Molly asked for Carol but there were no one in the office called Carol. – Моллі хотіла поговорити з Керол, але в офісі не виявилось нікого по імені Керол.

Зверніть увагу на такі стійкі вирази:

to ask for the moon – просити неможливого

to ask for somebody a date – просити про зустріч, запрошувати на побачення.

to ask someone in — впустити, запросити в будинок

If Sam comes to the door, don't ask him in. – Якщо Сем підійде до дверей, не впускай його.

Sometimes the neighbours ask me in for a cup of tea. – Іноді сусіди запрошують мене зайти на чашку чаю.

to ask (someone) out-запросити кого-небудь піти куди-небудь, наприклад в кафе, ресторан, кіно, на прогулянку, на побачення

We often ask our friends out for a drink in the pub-Ми часто запрошуємо своїх друзів піти в бар випити.

Molly seems to have a new boyfriend. Joe asked her out last night-Здається, у Моллі новий кавалер. Джо запросив її на побачення вчора ввечері.

to ask someone over — запросити когось зайти до тебе додому, запросити в гості

I've asked Diane over for a cup of coffee. Я запросив Діану в гості на чашечку кави.

To ask someone to dinner – запросити на обід

Another phrasal verbs

Check in-реєструватися,вписатися

I have to check in and get to work-Я повинна зареєструватися і приступити до роботи.

Tidy up-прибирати

I asked you to do your rooms - and help tidy up down here-Я попросила вас прибратися в своїх кімнатах і допомогти тут внизу.

Hand out-роздавати

You show up, hand out your presents, and leave the rest to me-Ти оголошує, роздаєш свої подарунки, і кидаєш все на мене.

Ring back-передзвонити

The best thing would be to ring back and make an appointment-Найкраще було б передзвонити і заздалегідь призначити час.

Cross out-викреслювати

Charlie decided to cross out the last word-Чарлі вирішив викреслити останнє слово.

Pick up-забирати,збирати

I have to pick up Lana on my way home-Мені потрібно забрати Лану по дорозі додому.

Hand in-вручити,передати

Instead, the judge attempted to hand in the respective copy to the author personally-Замість цього вона спробувала вручити відповідну копію особисто автору.

Grow up-рости,вирости,подорослішати

It's facing people like her that you grow up-Ти ще зіткнешся з такими людьми, як вона, коли виростеш.

Fill in-заповнити

Experience showed that the template needed to be clarified to enable applicants to correctly fill in all necessary fields-Досвід показує, що дана типова форма заявки вимагає пояснень для того, щоб користувачі могли правильно заповнювати всі необхідні поля.

Base on-брати за основу,засновувати

*We must provide stability and continuity to this process of change, **basing on** it on the greatest possible transparency and representativity-Ми повинні забезпечити стабільність і спадкоємність цього процесу змін, засновуючи його на якомога більшій прозорості і показності.*

Knock down-знести,збити

*I heard from your neighbors that there are plans to **knock down** this shop and build an apartment-Сусіди говорили,що магазин планують знести, щоб побудувати житловий будинок.*

Stay behind-залишатися,затримуватися

*You can just come and go, but some of us have got to **stay behind**-Ти можеш приходити і йти, але деякі з нас повинні залишатися.*

Модальні дієслова (Modal Verbs)

Modal Verbs – це модальні дієслова в англійській мові. Від інших дієслів вони відрізняються тим, що не використовуються самостійно і не позначають конкретної дії або стану, вони лише відображають модальність, тобто, ставлення мовця до якої-небудь дії. Разом модальне дієслово та інфінітив утворюють конструкцію **Compound Modal Predicate**, що можна перекласти як **складений дієслівний присудок**.

Модальні дієслова в англійській мові можуть виражати можливість, необхідність, бажаність, ймовірність та інші стани. Всього в англійській мові існує 14 модальних дієслів та їх конструкцій.

Нижче представлений список з усіх модальних дієслів, що є в англійській мові.

Can

Could

May

Might

Must

Have to / Have got to

Be to

Need

Ought to

Should

Would

Will

Dare

Used to

Найуживанішими є три модальних дієслова: can, may та must. Іноді вони можуть замінити інші модальні дієслова, оскільки мають найширше значення з усіх модальних дієслів.

Утворення речення з модальним дієсловом

Як правило, у стверджувальному реченні модальне дієслово йде перед означуваним ним дієсловом, яке вживається у **1 формі без частки to** (тільки якщо ця частка to не є конструкцією модального дієслова):

Іменник + Modal Verb + дієслово у 1 формі

Приклади розповідних (стверджувальних) речень:

I can swim. – Я можу плавати.

I used to go to gym. – Я ходив до тренажерної зали.

Зазвичай, для утворення заперечного речення після модального дієслова йде заперечна частка **not**. Вона може зливатися з модальним дієсловом і утворювати скорочену форму:

Can not (Cannot)- Can't

May not- Mayn't

Must not- Mustn't

Will not -Won't

Should not- Shouldn't

Would not- Wouldn't

Приклади заперечних речень:

I won't go to the theatre. – Я не піду до театру.

I can't do it anymore! – Я не можу цього більше робити!

Проте не у всіх модальних дієслів заперечна форма утворюється таким способом, тому краще розглядайте кожне модальне дієслово окремо.

Питальні речення з майже усіма модальними дієсловами утворюються за допомогою простого перенесення модального дієслова на перше місце в реченні:

Modal Verb + іменник + дієслово

Should I help you? – Вам допомогти?

Could you move your tablet, please? – Чи не могли б ви пересунути свій планшет, будь ласка?

Modal verbs Can i Could

Модальне дієслово can має багато відтінків значення, і його можна перекласти українською як «можу», «можна», «не може бути», «невже...?».

Він використовується для вираження вміння, фізичної можливості виконати щось, дозволу або заборони, прохання, впевненості або сумніву в чомусь, неможливості чогось тощо.

Модальне дієслово **can** в формі минулого часу або при узгодженні часів вживається у формі **could**.

Can не може утворювати форми майбутнього часу, тому в таких випадках замість модального дієслова використовується конструкція **to be able to** в формі майбутнього часу.

Форми модального дієслова Can

Теперішній час

I can (can't, cannot)

We can (can't, cannot)

You can (can't, cannot)

You can (can't, cannot)

He/She/It can (can't, cannot)

They can (they can't, cannot)

*She **can** write. – Вона може писати.*

*They **can** work all day and don't get tired. – Вони можуть працювати увесь день і не втомлюватися.*

Минулий час

I could (could not, couldn't)

We could (could not, couldn't)

You could (could not, couldn't)

You could (could not, couldn't)

He/She/It could (could not, couldn't)

They could (could not, couldn't)

*She **could** sing when she was a child. – Вона могла співати, коли була дитиною.*

Стверджувальне речення

В стверджувальних реченнях модальне дієслово **can** використовується тільки у поєднанні з простим інфінітивом (першою формою) смислового дієслова без частки **to**.

*I **can** swim. – Я вмію плавати.*

*It **can** be true. – Це може бути правдою.*

*You **can** use my pen. – Ти можеш покористуватися моєю ручкою.*

Форма минулого часу модального дієслова **can (could)** в ствердженні може використовуватися з простим інфінітивом смислових дієслів, а також з доконаним інфінітивом в значенні докору через певну невиконану дію.

*We **could** run fast when we were young. – Ми могли швидко бігати, коли були молодими.*

*She said Jack **could** take her car. – Вона сказала, що Джек може взяти її машину.
(узгодження часів)*

*You **could** be quiet at least. I'm trying to work. – Ти міг хоча б поводити себе тихіше. Я намагаюсь працювати.*

*Matt **could** have waited for us. – Метт міг би нас й почекати. (але він не почекав)*

Заперечне речення

Заперечні речення з **can** або **could** утворюються шляхом додавання заперечної частки **not** після самих модальних дієслів.

*I **can not** find the key to my car. – Я не можу знайти ключ до своєї машини.*

*You **can not** take my phone. – Тобі неможна брати мій телефон.*

*My mom said my friends **could not** stay at my place. – Моя мама сказала, що мої друзі не можуть залишитися у мене. (узгодження часів)*

*Jack **could not** have said it. – Не може бути, щоб Джек сказав таке.*

can not = cannot = can't

could not = couldn't

*My brother **can't** dance. – Мій брат не вмє танцювати.*

*I **couldn't** swim when I was 5 years old. – Я не вмєв плавати, коли мені було 5 років.*

Питальне речення

Утворення питальних речень з **can** або **could** не потребує допоміжних дієслів, достатньо винести модальні дієслова на початок речення перед підметом (або після питального слова). Модальні **can** та **could** можуть також утворювати заперечні питання (**not** ставиться після **can** або **could**).

***Can** you swim? – Ти вмєєш плавати?*

***Can** I speak to your boss? – Можна я побалакаю з твоїм босом?*

*Why **could** they read when they were 5? – Чому вони могли читати, коли їм було по 5 років?*

***Could** Ann speak perfect English before going to England? – Енн могла розмовляти ідеальною англійською перед тим, як поїхати до Англії?*

***Can't** you be quiet? I'm studying! – Ти не можєш помовчати? Я вчує!*

*Why **couldn't** you do that for me? – Чому ти не мїг зробити це для мене?*

Також **could** є більш ввічливою формою питання, ніж **can**, і вони можуть вільно замінити один одного в питаннях теперішнього часу.

***Can** you switch off the air conditioning? – Ти можєш вимкнути кондиціонер?*

***Could** you switch off the air conditioning? – Чи не мїг би ти вимкнути кондиціонер?*

Особливості вживання

Фізична можливість

Модальне дієслово **can**, як правило, виражає розумову або фізичну здатність або нездатність щось виконати або зробити, вміння та навички людини.

*Harry Potter **can** talk to snakes. – Гаррі Поттер може (вміє) розмовляти зі зміями.*

*He **can't** speak Portuguese. – Він не може розмовляти португальською.*

***Can** you swim? – Ти вмієш плавати?*

*I **could** dance all night long when I was young. – Я міг танцювати всю ніч, коли був молодим.*

*Jack **couldn't** drive a car before last summer. – Джек не вмів водити машину до минулого літа.*

***Could** Alex dance the waltz at the high school? – Алекс міг танцювати вальс в старшій школі?*

Факти, правила, обставини

Модальне дієслово **can** з формою простого інфінітиву (першою формою) використовується для вираження загальновідомих фактів, правил, а також дій, що можуть бути виконані при певних обставинах. Часто в таких реченнях **can** використовується з підметом, вираженим займенником **You**, що не називає певну особу, а вживається як узагальнення.

*It **can** be pretty difficult to find a job these days. – В ці дні знайти роботу може бути дуже складно.*

*Small dogs **can** be very aggressive. – Маленькі собаки можуть бути дуже агресивними.*

*Children **can't** buy alcohol and cigarettes. – Діти не можуть купляти алкоголь та цигарки.*

*You **can** drive only when you have your driving license. –
Можна водити машину, тільки коли у тебе є водійські права.*

*You **can't** get a driving license until you are 18. – Не можна отримати водійські права, допоки тобі не виповниться 18.*

Дозволи, прохання, заборони

Модальне дієслово **can** з формою простого інфінітиву смислового дієслова використовується для вираження дозволів, прохань або ж заборони робити щось. В питаннях дієслово **could** виражає більш ввічливе прохання і він може вживатися в теперішньому часі.

Can I speak to your boss? – Можна я побалакаю з твоїм босом?

*Yes, you **can**. – Так, можна.*

*No, you **can't**. – Ні, неможна.*

Could I use your notes? – Чи можна мені скористатися твоїми записами?

*Of course you **can**. – Звичайно, що можна.*

*No, you **can't**. – Ні, неможна.*

В теперішньому часі модальне дієслово **could** ніколи **не використовується в відповідях** на прохання (в дозволах або заборонах), а тільки при узгодженні часів у реченні.

*She said you **could not**. – Вона сказала, що тобі неможна.*

*I asked her, but she said I **couldn't** do it. – Я спитав у неї, одна вона сказала, що мені неможна (було) цього робити.*

Вираження незадоволення, докору

Модальне дієслово **could** використовується для передачі незадоволення мовця тим, що певна дія повинна а бо повинна була відбутися, але з певної обставини вона не відбулася або не відбувається зараз. Такі речення мають відтінок роздратування, докору.

В таких реченнях використовується модальний **could** з формою простого інфінітиву смислового дієслова для теперішнього та майбутнього часів, або ж з формою dokonаного інфінітиву для позначення дій в минулому часі.

Теперішній та майбутній час з Simple Infinitive

*You **could** speak more distinctly without your chewing-gum. – Ти міг би говорити чіткіше без своєї жувальної гумки.*

*We **could** go to the party today. – Ми могли б сходити на вечірку сьогодні. (але ми, напевно, не підемо)*

Минулий час з Perfect Infinitive

*You **could** have called me beforehand! – Ти б міг мені (тоді) подзвонити заздалегідь!*

*She **could** have explained us how to do this work. – Вона б могла пояснити, як виконувати цю роботу. (але вона не пояснила)*

Сумнів, невпевненість

Модальне дієслово **can** або його форма минулого часу **could** можуть бути використані в питальних реченнях для вираження сумніву або невпевненості мовця у чомусь. При

цьому **could** передає більший ступінь невпевненості, ніж **can**. Такі речення українською перекладаються як «**невже..?**», «**невже це правда, що..?**» тощо.

В такому значенні для позначення дії в **теперішньому часі** після **can** та **could** вживається смислове дієслово в формі простого інфінітиву та тривалого інфінітиву. Коли в реченні позначається минулий час, то після **could** вживається форма доконаного інфінітиву та доконано-тривалого інфінітиву смислового дієслова.

Теперішній час

Can she be right? – Невже вона права?

Can she be telling the truth? – Невже вона говорить правду (в цей час)?

Минулий час

Could she have been right? – Невже вона була права?

Could she have been living with Jack for 5 years? – Невже це правда, що вона прожила з Джеком 5 років?

Вираження неможливості чогось

Заперечні форми в теперішньому та минулому часі **can not** та **could not** використовуються для вираження того, що мовець не може або відмовляється повірити в щось, для нього ця дія нереальна та не може (або не могла) статися. Такі речення українською перекладаються як «**не може бути, що...**». При цьому **could** робить таке речення менш категоричним.

В таких реченнях для передачі дії в теперішньому часі з модальними **can not** та **could not** вживається смислове дієслово в формі простого інфінітиву або ж тривалого інфінітиву. Для вираження дії в минулому часі після **can not** та **could not** вживається форма доконаного інфінітиву або доконано-тривалого інфінітиву смислового дієслова.

Теперішній час

Ann can not be right. – Не може бути, щоб Енн була права.

Ann couldn't be telling the truth. – Енн навряд чи говорить правду (в цей момент).

Минулий час

Ann can't have lied that day. – Не може такого бути, щоб Енн мені тоді збрехала.

Ann couldn't have been living with Matt for 5 years. – Не може бути, щоб Енн прожила з Меттом 5 лет.

Сталі вирази

В певних сталих виразах модальне дієслово **can** вживається, якщо в реченні мається на увазі теперішній час. **Could** вживається, якщо в реченні йдеться про дію в минулому часі.

Вираз **can't help** та дієслово з закінченням -ing перекладається українською як «не можу не...», «не можу стримати...».

I can't help laughing! This TV-show is so funny! – Не можу стримати сміх! Це шоу таке кумедне!

She can't help eating chocolate. – Вона не може втриматися від того, щоб не з'їсти шоколад.

Ann couldn't help crying. – Вона не могла стримати сліз (плач).

Jack couldn't help smiling when he saw her. – Він не міг стримати посмішки (не міг не усміхатись), коли бачив її.

Вираз **can't but** з формою простого інфінітиву дієслова без частки **to** перекладається українською як «нічого іншого не лишається, як...».

I can't but refuse your offer. – Мені нічого не лишається, як відхилити вашу пропозицію.

She couldn't but ask him about it. – Їй нічого не залишалось робити, окрім як спитати його про це.

Can't possibly с простим інфінітивом дієслова перекладається як «просто не можу...».

I can't possibly do it. – Я просто не можу зробити це.

She couldn't possibly marry him. – Вона просто не могла одружитися з ним.

To be able to

Конструкція **to be able to** (бути спроможним, мати можливість) може замінити собою модальне дієслово **can** в значенні можливості або ж здатності виконати щось. Різниця між ними (конструкцією та модальним дієсловом) в тому, що **to be able to** виражає можливість виконати дію в якомусь конкретному випадку, а не фізичну або розумову здібність людини до чогось, її навички. Однак, в майбутньому часі модальний **can** завжди замінюється на конструкцію **to be able to**, адже **can** не має форми майбутнього часу. **To be able to**, як і будь-яке інше дієслово, може вживатися як в теперішньому та минулому часі, так і в майбутньому.

I can play football. – Я можу (вмію) грати в футбол. (фізична здібність)

I'm able to play football today. – Я можу пограти в футбол сьогодні. (можливість за певними обставинами)

I was able to play football last Saturday. – Я міг пограти в футбол минулої суботи.

I will be able to play football next week. – Я зможу пограти в футбол наступного тижня.

Modal verb May

Модальне дієслово May використовується у значенні ймовірності або дозволу, а в українській мові **may** перекладається як «**могти**» і в цьому плані воно схоже на **can**, хоча в нього є свої відмінності. Так, дієслово **may** має більший ступінь ймовірності ніж **can** і є більш формальним.

Минула форма дієслова – might.

Форми модального дієслова May

Теперішній час

I may (may not, mayn't)   We may (may not, mayn't)

You may (may not, mayn't)   You may (mayn't, may not)

He/She/It may (may not, mayn't)   They may (may not, mayn't)

*He **may** be upset. – Він може бути розчарованим.*

*She **may** wait for him. – Вона може чекати на нього.*

Минулий час

I might (might not, mightn't)

We might (might not, mightn't)

You might (you might not, mightn't)

He/She/It might (might not, mightn't)

They might (might not, mightn't)

*He **might** do something stupid. – Він міг зробити щось дурне.*

*They **might** get back yesterday. – Вони могли повернутися вчора.*

Модальне дієслово may використовується у наступних випадках:

Вираження ймовірності або можливості:

*Lisa **may** be tired. – Ліза може бути втомленою.*

*I **may** spend my holidays in Spain. – Я можу провести канікули в Іспанії.*

Вираження дозволу на щось:

*You **may** leave the table. – Ви можете йти з-за столу.*

*You **may** go. – Ви можете йти.*

В минулому часі замість **might** в таких випадках використовується **be allowed to** (мати дозвіл на). Дієслово to be цієї конструкції також змінює свою форму:

*I **was allowed** to drive her car. – Мені було дозволено керувати її машиною.*

Модальне дієслово **may** також використовується для того аби про щось попросити або отримати дозвіл на щось:

***May** I take your pen? – Можу я взяти твою ручку?*

***May** I go? – Я можу йти?*

Modal verb **Might**

Модальне дієслово Might в англійській мові служить для вираження можливості та припущення. Також він часто може використовуватися в умовних реченнях. Крім цього, **might** може використовуватися для того, щоб зробити пропозицію або висловити прохання, хоча в такому значенні він рідко використовується в американській англійській.

Форми модального дієслова **Might**

Might не змінюється за часами та за формами:

Однина

Множина

*I **might** (**might not**, **mightn't**)*

*We **might** (**might not**, **mightn't**)*

*You **might** (**you might not**, **mightn't**)*

*You **might** (**might not**, **mightn't**)*

*He/She/It **might** (**might not**, **mightn't**)*

*They **might** (**might not**, **mightn't**)*

Випадки використання модального дієслова **Might**

Модальне дієслово **Might** використовується у наступних випадках:

У значенні можливості, припущення. Вірогідність здійснення якого дуже мала:

*He **might** do that at home. – Він може це зробити вдома.*

У минулому часі до **might** додається допоміжне дієслово **have**:

*They **might have** visited Buckingham Palace in London. – Вони могли відвідати Букінгемський палац в Лондоні.*

У значенні умовної форми **may** в умовних реченнях:

*If I opened the window I **might** get ill. – Якби я відчинив вікно, я міг би захворіти.*

У особливо ввічливих проханнях (в британському варіанті англійської мови):

***Might** I use your pen? – Чи можу я використовувати твою ручку?*

Особливості вживання **May** і **Might**

Дозвіл або заборона

Модальні дієслова **may** та **might** вживаються для вираження дозволу на виконання певної дії або ж заборони (**may not**). В таких реченнях **may** та **might** використовуються тільки з дієсловами в формі простого інфінітиву (першої форми дієслова). **Might** в дозволах використовується як форма минулого часу дієслова **may** при узгодженні часу.

*You **may** come at any time.* – Можеш приходити в будь-який час.

*She **may not** stay here even if she wants to.* – Вона не може залишитись тут, навіть якщо й хоче.

*I knew i **might** take your book.* – Я знав, що мені можна взяти твою книгу.

*She said Peter **might** visit her if he wished.* – Вона сказала, що Пітер може навідати її, якщо він того хоче.

Можливість

Модальне дієслово **may** вживається з формою простого інфінітиву смислових дієслів для вираження можливості чогось. В подібних реченнях дієслово **might** та заперечна форма **may not** не використовуються.

*You **may** see this tree in the park every day.* – Ви кожного дня можете побачити це дерево в парку.

*This book **may** help you to cook something by yourself.* – Ця книга може допомогти тобі приготувати щось самостійно.

Докір

Модальне дієслово **might** використовується з формою простого інфінітиву (дієсловом в першій, словниковій формі) у випадку, якщо мовець виражає прохання з відтінком докору або роздратування.

*You **might** help me, the bag is heavy.* – Ти міг би й допомогти мені, сумка важка.

*You **might** give me your cell phone, I need to contact my doctor.* – Ти міг би дати мені свій телефон, мені потрібно зателефонувати своєму лікареві.

Модальне дієслово **might** з формою доконаним інфінітивом (**have + третя форма дієслова**) вживається для вираження докору в тому, що певна бажана або необхідна дія не була виконана у минулому.

*You **might** have helped me. – Ти міг би й допомогти мені (тоді).*

*Tom **might** have done the task in time. – Том міг би виконати завдання вчасно. (але він цього не зробив)*

Побажання та вітання

Модальне дієслово **may** використовується в побажаннях та вітаннях, при цьому **may** вноситься на початок речення. Для вираження такого значення не використовується модальне дієслово **might**.

***May** all your wishes come true! – Нехай здійсняться всі твої бажання!*

***May** you both live a long life together in prosperity and happiness! – Хай ви проживете разом довге життя, сповнене достатком та щастям!*

***May** the Force be with you. – Хай буде з тобою Сила.*

Припущення, невпевненість

Модальні дієслова **may** та **might** можуть виражати сумнів, здогадки, припущення щодо чогось, невпевненість у певній інформації або явищі. В цьому значенні **may** та **might** можуть вільно замінити один одного, однак **might** виражає більший ступінь сумніву або невпевненості, аніж **may**.

May та **might** вживаються зі смисловими дієсловами в усіх формах інфінітиву в залежності від часу самої дії, вираженої смисловим дієсловом, та відношення її до граматичного часу в реченні.

Якщо в реченні дія відбувалася або виконувалася в минулому часі, до вираження припущення, то смислове дієслово вживається у формі **доконаного або доконано-тривалого інфінітиву**. Якщо дія відбувається в той же час, що й робиться припущення (здебільшого в теперішньому часі), то смислове дієслово використовується в формі **простого інфінітиву або тривалого інфінітиву**.

May та **Might** в такому значенні можуть також використовуватися в заперечній формі **may not** та **might not**.

Минулий час

Теперішній час

Майбутній час

Perfect / Perfect Continuous

Simple / Continuous

Виражається за допомогою інших способів

*He **may have written** it.*

Він, можливо, написав це.

*He **may write** it.*

Він, можливо, пише це.

*He **will probably write** it*

Він, можливо, напише це.

*He **might have been writing** it for two days.*

Він, мабуть, писав це протягом двох днів.

*He **might be writing** it now.*

Він, мабуть, пише це зараз.

*I **guess he will write** it.*

Я думаю (я припускаю), що він напише це.

*You **may think** I don't like you, but it's not true. – Можливо, ви думаєте, що ви мені не подобаєтесь, але це неправда.*

*He **might be right**. – Може бути, він й правий.*

*She **may be reading** my message now. – Мабуть, вона зараз читає моє повідомлення.*

*She **might not be living** in this village. – Можливо, вона не живе в цьому селищі зараз.*

*The age disparity **may have been** the cause of their disagreements. – Можливо, різниця у віці стала причиною їхніх розбіжностей.*

*She **may have been living** in England for several years as her English is perfect. – Може, вона жила в Англії декілька років, адже її англійська ідеальна.*

*She said that the dress **might be expensive**. – Вона сказала, що сукня, мабуть, дорога. (узгодження часів)*

Альтернативи May та Might

Модальні дієслова **may** та **might** в значенні дозволу використовуються тільки на позначення теперішнього часу або ж при узгодженні часів. Однак вони можуть вільно замінятися на конструкцію **to be allowed to** (мати дозвіл) для вираження дозволу в минулому та майбутньому часі.

*I **may be here**. – Я можу (мені дозволено) знаходитися тут.*

*I **am allowed to be here**. – Мені дозволяється знаходитися тут.*

*I **was allowed to be here**. – Мені було дозволено знаходитися тут.*

*I **will be allowed to be here**. – Мені дозволять знаходитися тут.*

Модальне дієслово **may (might)** в значенні дозволу або можливості певної дії може замінятися на **can (could)**. Однак, **may** передає значення особистого дозволу, що

був наданий мовцем або іншою особою. Модальне дієслово **can** має значення того, що дія може бути виконана через відсутність певних перешкод або ж правил. Тим не менш, в сучасній англійській мові такі відмінності у значенні часто нехтуються та не враховуються.

*You **may** take this book. – Ти можеш взяти цю книгу. (я тобі дозволяю)*

*You **can** take this book. – Ти можеш взяти цю книгу. (тобі ніщо не заважає це зробити)*

Модальне дієслово **may** в заперечній формі **may not** в значенні заборони може бути замінений на **must not** або ж **do not**.

Must not здебільшого вживається, коли забороняє щось робити не сам мовець, а певні правила або ж обставини.

Don't є менш категоричною формою заборони, аніж **may not**, і він більше виражає сильне прохання не робити чогось.

***May** I tell him about your problem? – Можна я розповім йому про твою проблему?*

*No, you **may not**! – Ні, неможна! (я тобі не дозволяю)*

***May** I tell him about your problem? – Можна я розповім йому про твою проблему?*

No, don't, please. – Ні, не треба, будь ласка.

Modal verb Must

Модальне дієслово must – найбільш поширене з усіх модальних дієслів.

Модальне дієслово **must** в залежності від значення вживається зі смисловими дієсловами у трьох формах інфінітиву: **Simple Infinitive** (перша форма дієслова), **Continuous Infinitive** та **Perfect Infinitive**. Вибір необхідної форми інфінітиву залежить від особливостей використання. Після **must** інфінітив дієслова завжди вживається без частки **to**.

Воно виражає упевненість в чомусь, але може також висловлювати необхідність, пораду або наполегливу рекомендацію. За значенням **must** схоже на інше модальне дієслово - **have to**.

Для заборони чого-небудь використовується **must not (mustn't)**.

Стверджувальне речення

Модальне дієслово **must** використовується в теперішньому часі для вираження необхідності, обов'язку з точки зору самого мовця або певного правила.

*I **must** go now. It's too late. – Я повинен піти зараз. Вже занадто пізно.*

*You **must** find a new secretary. – Ви повинні знайти нового секретаря.*

*He **must** earn money for his family. – Він повинен заробляти гроші для своєї родини.*

*Children **must** clean their room. – Діти повинні прибиратися у своїй кімнаті (загальне правило).*

*They **must** be careful with this man. – Вони повинні бути обачливими з цим чоловіком.*

Модальне дієслово **must** з простим інфінітивом без **to** смислового дієслова та підметом, що виражений займенником **You** виражає суворий наказ.

*You **must play** with us. – Ви повинні грати з нами.*

*You **must leave** the room right now! – Залиште кімнату негайно.*

*You **must listen** to the teacher. – Ви повинні слухатися вчителя.*

Модальне дієслово **must** може використовуватися для передачі емоційної поради мовця, який, однак, не обов'язково виконувати. Для вираження більш м'якої поради або обов'язку модальний **must** можна замінити на модальні дієслова **should** та **ought to**.

*It's an interesting book. You **must** read it. – Це дуже цікава книга. Ти обов'язково повинен її прочитати.*

*She's a really nice girl. You **must** meet her. – Вона – гарна дівчина. Ти обов'язково повинен з нею зустрітись.*

Заперечне речення

Модальне дієслово **must** в заперечній формі (**must not**) використовується для вираження суворої заборони робити щось. Такі речення перекладаються як «не можна», «не повинен», «заборонено». Після **must** в формі заперечення може використовуватися тільки простий інфінітив смислового дієслова.

*I **must** hurry. I **must not** be late. – Мені треба поспішати. Мені не можна запізнюватись.*

*You **must not** walk on the grass. – (Вам) заборонено ходити по траві.*

must not = mustn't (скорочення)

*You **mustn't** speak here. – Вам не можна тут розмовляти.*

*Students **mustn't** leave the classroom before the bell rings. – Студентам не дозволяється покинути клас, доки не прозвонить дзвінок.*

Для вираження більш м'якої заборони **must not** можна замінити модальними дієсловами **should** або **ought to** в заперечній формі.

*You **should not** walk on the grass. – Вам не слід ходити по траві.*

*Students **ought not** to leave the classroom before the bell rings. – Студентам не слід залишати класну кімнату, поки не прозвонить дзвінок.*

Питальне речення

Модальне дієслово **must** утворює питальні речення без допомоги допоміжних дієслів. Він вноситься перед підметом або ж після питального слова. В питаннях після **must** використовується тільки форма простого інфінітиву смислових дієслів.

Must I do my homework? – Мені потрібно робити домашнє завдання?

Must they bring their documents? – Вони повинні принести документи?

When must we come back? – Коли нам потрібно повернутися?

Why must he do it himself? – Чому він повинен робити це сам?

Особливості вживання

Впевненість, можливість, припущення

Модальне дієслово **must** передає значення припущення, впевненості мовця в чомусь, що стосується теперішнього або минулого часів. Українською мовою такі речення перекладаються як «скоріше за все», «напевно», «вочевидь», «мабуть».

He must be at home now. – Він, мабуть, зараз вдома.

They must know his address. – Напевно, вони знають його адресу.

It must be difficult to pass this exam. – Вочевидь, здати цей екзамен - це складно.

Must з формою тривалого інфінітиву смислового дієслова (**be** + дієслово з закінченням **ing**) вказує на дію, що, можливо, відбувається в цей момент.

She must be staying at the seaside resort now. – Вона, скоріше за все, знаходиться на морському курорті зараз.

They must be playing tennis with their partners. – Вони, напевно, грають в теніс зі своїми партнерами.

Must у поєднанні з доконаним інфінітивом смислового дієслова (**have** + третя форма дієслова) вказує на дію, що, напевно, відбулася у минулому. Якщо такі речення перетворити, якщо це можливо, на **Passive Voice** (сміслове дієслово у формі **Passive Perfect Infinitive**), то відтінок речення та його значення зберігаються.

She must have forgotten about her pie. – Вона, скоріше за все, забула про свій пиріг.

They must have flown earlier. – Вони, напевно, полетіли раніше.

They must have forgiven us. – Вони, напевно, вибачили нас.

We must have been forgiven. – Нам, напевно, пробачили. (*Passive Voice*)

Must ніколи не використовується з часткою **not** в заперечних реченнях для передачі значення впевненості. Для того, щоб утворити заперечне речення з модальним **must** зі значенням впевненості, використовуються заперечні префікси (**un-**, **in-**, **im-**, **ir-**) або ж слово **never** (ніколи).

*They **must** have never read this book.* – Вони, мабуть, ніколи не читали цю книгу.

*He **must** be unfamiliar with this document.* – Він, скоріше за все, не ознайомився з цим документом.

Для того, щоб виразити припущення стосовно майбутнього часу, використовуються прислівники **probably** (можливо) та **evidently** (вочевидь).

*You **must** be tired now.* – Ти, мабуть, стомлений зараз.

You will probably be tired after the gym. – Ти, напевно, будеш втомленим після тренажерного залу.

Для передачі в стверджувальних реченнях меншого ступеня впевненості у виконанні певної дії можна використовувати модальні дієслова **should** або **may** та **might**.

*They **might** have never read this book.* – Вони, можливо, ніколи не читали цю книгу.

*He **should** be unfamiliar with this document.* – Він, здається, не ознайомлений з цим документом.

Передача експресії

Модальне дієслово **must** може використовуватися для емоційного підкреслення почуттів мовця щодо інших осіб, наприклад, докір, злість, розпач, роздратування.

*When we have a lot of work, they **must** forget about it.* – Саме тоді, коли в нас так багато роботи, вони ось так просто взяли та й забули про це!

*Now, when I'm in a difficult situation, they **must** kick me out of the house.* – Зараз, коли я знаходжусь у скрутному становищі, їм спало на думку вигнати мене з дому.

Must чи Have to?

Модальне дієслово **must** використовується, коли розмова йде про необхідність або обов'язок щось зробити стосовно теперішнього часу, коли це усвідомлений вибір самої людини або ж певне правило.

Для того, щоб передати значення змушування, примушення або необхідності зробити щось через певні обставини, використовується модальна конструкція **have to**.

*Children **must** clean their room.* – Діти повинні прибиратися у своїй кімнаті (це правило).

*Children **have to** clean their room. – Діти вимушені прибратися у своїй кімнаті (їх примусили).*

*Parents **must** punish their son. – Батьки повинні покарати свого сина. (так належить робити).*

*Parents **have to** punish their son. – Батькам доведеться покарати свого сина. (вони змушені будуть це зробити).*

Модальне дієслово **must** використовується тільки у формі теперішнього часу и тільки на позначення дії в теперішньому часі (якщо **must** виражає значення необхідності щось зробити).

Для минулого та майбутнього часів використовується модальна конструкція **have to** в відповідній часовій формі, що в даному випадку може повністю замінити собою модальний **must**.

*You **must** play chess with your dad. – Ти повинен зіграти в шахи зі своїм батьком.*

*You **had to** play chess with your dad. – Ти повинен був зіграти в шахи зі своїм батьком.*

*You will **have to** play chess with your dad. – Ти повинен будеш зіграти в шахи зі своїм батьком.*

*She **must** go to the swimming pool with his relatives. – Вона повинна піти у басейн з його родичами.*

*She **had to** go to the swimming pool with his relatives. – Вона повинна була піти у басейн з його родичами.*

*She will **have to** go to the swimming pool with his relatives. – Вона повинна буде піти у басейн з його родичами.*

Заборона та відсутність необхідності

Модальне дієслово **must** в заперечній формі (**must not**) передає значення **суворої заборони** щось робити. Коли треба сказати, що немає необхідності або необов'язково виконувати певну дію в теперішньому часі, то використовується дієслово **need** в заперечній формі (модальний - **need not**, смисловий - **don't need to**) або ж заперечна форма конструкції **have to** (**don't have to**).

***Must** I stay here? – Мені потрібно залишатися тут?*

*You **must not** be here! – Ви не повинні бути тут! (вам забороняється)*

***Must** I stay here? – Мені потрібно залишатися тут?*

*You **need not** be here. – Вам не обов'язково знаходитися тут.*

*You **don't need** to be here. – Вам не обов'язково знаходитися тут.*

*You don't **have to** be here. – Вам не обов'язково знаходитися тут.*

Modal verb **Have to**

Модальна конструкція **have to** з дієсловом у формі інфінітиву (в першій формі) виражає необхідність, обов'язок виконати щось і перекладається як «треба», «повинен», «необхідно», «зобов'язаний» тощо.

Конструкція **have to** має граматичні форми теперішнього (Present Simple), минулого (Past Simple) та майбутнього часу (Future Simple), а також форму пасивного стану (Passive Voice).

Форми модального дієслова **Have to**

Have to змінюється за особами та часом:

Теперішній час

Однина

Множина

I have to (don't have to)

We have to (don't have to)

You have to (don't have to)

You have to (don't have to)

He/She/It has to (doesn't have to)

They have to (don't have to)

Минулий час

Однина

Множина

I had to (did not have to)

We had to (did not have to)

You had to (did not have to)

You had to (did not have to)

He/She/It had to (did not have to)

They had to (did not have to)

Використання модального дієслова **have to**

Нижче наведені випадки та приклади використання модального дієслова **have to** та **have got to**:

Відмінність у використанні **have to** та **have got to** невелика. Вона полягає в тому, що перший варіант частіше використовується для позначення повторюваної дії, а другий – для одноразової:

*I **have to** visit my parents every month. – Я маю відвідувати батьків кожного місяця.*

*Tomorrow I **have got to** visit my parents. – Завтра я маю відвідати батьків.*

Have to / Have got to використовується для вираження необхідності щось зробити через певні обставини, тобто не з добровільного прагнення:

*I **have to** do a lot of work tomorrow, my boss is waiting for my report. – я маю зробити завтра багато роботи, оскільки мій начальник чекає на звіт.*

*I **have to** drive grandma to the country house. – Я маю відвести бабусю на дачу.*

Have to в теперішньому часі змінюється в залежності від особи підмета та його числа на відміну від інших модальних дієслів (**should, must** та інших).

Have – використовують з займенниками **I, You, We, They** та іменниками у множині.

Has – використовують з третьою особою множини (**He, She, It**).

*I **have to** get up at five every Sunday. – Я повинен прокидатися о п'ятій ранку кожної неділі.*

*Ann **has to** go to hospital. – Енн необхідно їти у лікарню.*

*We **have to** walk all the way home because we can't catch a taxi. – Ми повинні йти додому пішки, так як ми не можемо піймати таксі.*

В минулому часі **have to** вживається у формі **had** для всіх осіб множини та однини.

*Last summer I **had to** get up at five every Sunday. – Минулого літа я повинен був прокидатися о п'ятій ранку кожної неділі.*

*We **had to** walk all the way home because we couldn't catch a taxi. – Ми були змушені йти додому пішки, бо ми не могли спіймати таксі.*

Також **have to** замінює модальне дієслово **must** у тих випадках, де воно не може використовуватися: в минулому та майбутньому часах та в заперечних реченнях:

*This week I **had to** help my parents. – На цьому тижні я мав допомагати батькам.*

*You will **have to** meet up one person. – Тобі доведеться зустрітися з однією людиною.*

В заперечних реченнях додається використання допоміжного дієслова **do / does** та частки **not**, які ставляться перед **have to**:

*You don't **have to** eat so much! – Тобі не потрібно так багато їсти!*

Для утворення **пасивного стану (Passive Voice)** також використовується конструкція **have to** та форма пасивного інфінітиву.

*You did a great job! You **have to be** promoted to general manager. – Ти зробив відмінну роботу! Ти повинен бути підвищений до посади головного менеджера.*

*This project **has to be** approved tomorrow morning. – Цей проект повинен бути затверджений завтра вранці.*

*His advice **has to be** taken into account. – Його порада повинна бути врахована.*

Заперечне речення

Заперечне речення з **have to** в теперішньому та минулому часі утворюється за допомогою допоміжного дієслова **do** в необхідній заперечній формі (**do not, does not, did not**) або допоміжного дієслова **will** для майбутнього часу (**will not**). Такі речення перекладаються як «нема необхідності», «не треба», «необов'язково робити щось».

*We **do not have to be** in a hurry. We still have plenty of time. – Нам нема необхідності поспішати. В нас ще сповна часу.*

*You **don't have to** wear a suit to work but if you like it you can. – Ти не повинен носити костюм на роботі, та якщо тобі подобається, ти можеш це робити.*

*She **didn't have to** tell the whole story. We had already heard it. – Їй не обов'язково було розповідати всю історію. Ми вже її чули.*

*You **won't have to** pay for that broken vase. – Тобі не треба буде платити за ту розбиту вазу.*

Для вираження заборони в теперішньому часі замість **have to** завжди використовується модальний **must** в заперечній формі (**must not**).

*You **don't have to** come here. – Тобі не обов'язково сюди приходити.*

*You **mustn't** come here. – Тобі заборонено сюди приходити.*

Питальне речення

Питальні речення з **have to** утворюються за допомогою допоміжного дієслова **do** (або ж **will** для майбутнього часу) в необхідній формі, що ставиться на початок речення перед підметом або після питальних слів (**Who, Why, When, Where, How** тощо).

*You **have to** go. – Тобі треба йти. (ствердження)*

*Do you **have to** go? – Тобі треба йти?*

*Does Michael **have to** work on Sunday? – Чи повинен Майкл працювати у неділю?*

*When do you **have to** go there? – Коли тобі потрібно туди піти?*

Have чи Have to

Слід також розрізняти вирази **have to do / tell / show something** та **have something to do / tell / show**.

have як звичайне дієслово

I have something to tell you. – Я хочу децю сказати тобі (в мене є що сказати тобі).

have to як модальна конструкція

I have to tell you something. – Я повинен тобі щось сказати.

В першому випадку дієслово **have** використовується в якості звичайного смислового дієслова, що виражає наявність певної інформації або предмету, якими мовець хоче, наприклад, поділитись. В другому реченні використовується **have to** в якості модальної конструкції і передає значення необхідності певної дії через певні обставини.

I have something to do this weekend. – У мене є чим зайнятися цими вихідними.

I have to do something this weekend. – Я повинен зробити щось в ці вихідні.

Jack has something to show to his friend. – Джек хоче децю показати своєму другові.

Jack has to show something to his friend. – Джек повинен показати децю своєму другові.

Modal verb be to

Модальне дієслово be to має загальне значення обов'язковості виконання якої-небудь дії. Він використовується в теперішньому і минулому часі і вимагає після себе інфінітива дієслова з часткою **to**.

To be to має три форми в теперішньому часі в залежності від особи (**am, are, is**) та дві форми минулого часу (**was i were**).

Форми модального дієслова Be to

Be to змінюється за часами та одніною/множиною:

Теперішній час

Однина

Множина

I am to (not to)

We are to (not to)

You are to (not to)

You are to (not to)

He/She/It is to (not to)

They are to (not to)

Минулий час

Однина

Множина

I was to (not to)

We were to (not to)

You were to (not to)

You were to (not to)

He/She/It was to (not to) They were to (not to)

Використання be to

Модальне дієслово be to використовується у наступних випадках:

Для опису дії, яку необхідно виконати згідно плану, розкладу або інструкції:

*When she **is to** come to doctor? – Коли їй потрібно йти до лікаря?*

*The plane **is to** take off in half an hour. – Літак відлітає через 30 хвилин.*

При категоричних заборонах щось робити (лише у заперечних реченнях):

*Strangers **aren't to** enter the building. – Стороннім людям забороняється входити у будівлю.*

Для позначення зумовленості або неминучості:

*This girl **was to** become a popstar. – Ця дівчина згодом стала поп-зіркою.*

Для опису принципової неможливості (лише у заперечних реченнях):

*This amount of work **isn't to** be done by one person in two month. – Цей об'єм не можливо виконати однією людиною за два місяці.*

Стверджувальне речення

Стверджувальні речення з конструкцією **to be to** вживаються дуже часто та використовуються як на позначення теперішнього часу, так і на позначення минулого.

Ця конструкція використовується для вираження офіційних планів, домовленостей, наказів, вказівок, необхідності щось зробити, так як це було сплановано заздалегідь.

*Today you are **to work** in this room. – Сьогодні ти працюєш в цій кімнаті.*

*Nobody is **to leave** this room! – Ніхто не залишить цієї кімнати!*

*The President of our country is **to visit** France this week. – Президент збирається відвідати Францію цього тижня.*

*All students are **to write** a yearly project by the end of this course. – Всі студенти повинні написати курсову роботу наприкінці цього курсу.*

*I was **to meet** my friends at the station. – Я повинен був зустріти друзів на станції.*

Заперечне речення

В заперечних реченнях з конструкцією **to be to** частка **not** ставиться після дієслова **to be**. Як правило, заперечні речення передають значення категоричної заборони або неможливості виконання чогось. В такому випадку після **to be to** не вживається доконаний інфінітив (**have + третя форма дієслова**).

Заборона

*You are **not to be** here!* – Ти не повинен тут знаходитися (бути)!

*He was **not to approach** his ex-wife's house.* – Йому заборонялось наближатися до будинку його колишньої дружини.

*My friends were **not to go** to yesterday's concert.* – Моїм друзям заборонили піти на вчорашній концерт.

Неможливість певної дії

*This novel is **not to be read** in one day. It's too big.* – Неможливо прочитати цей роман за один день. Він занадто великий.

*We wanted to stay friends but it **wasn't to happen**.* – Ми хотіли залишитися друзями, але цьому не судилося статися.

Питальне речення

В питальних реченнях з конструкцією **to be to** дієслово **be** в необхідній формі ставиться в початок речення перед підметом або після питального слова.

*Am I **to stay** here?* – Мені потрібно залишитися тут?

*Is Jack **to make** a speech during the meeting?* – Джек повинен виступити з промовою на зборах?

*When are you **to go** to the university?* – Коли ти збираєшся йти в університет?

If.. were to

To be to в формі минулого часу **were to** (для всіх осіб однини та множини) в умовних реченнях з **if** вказує на небажану або недопустиму дію, яка навряд чи сталася б. В реченнях на позначення теперішнього або майбутнього часу конструкція **were to** використовується з простим інфінітивом смислового дієслова. Для позначення умови в минулому часі після **were to** використовується доконаний інфінітив дієслова (**have + третя форма дієслова**).

*If I **were to fail** my examination tomorrow, I would be excluded from my university.* – Якщо завтра я провалю свої екзамени, мене виженуть з університету. (я точно не провалю екзамени)

If she were to be my girlfriend, we would argue every day. – Якщо б вона була моєю дівчиною, ми б з нею сварилися кожного дня. (вона не моя дівчина и навряд чи нею стане)

If I were to have failed my examination last year, I would have been excluded from my university. – Якщо б я провалив свої екзамени минулого року, мене б вигнали з університету. (я точно не провалив екзамени)

If she were to have married Jack, she would have suffered a lot. – Якщо б вона (тоді) одружилась з Джеком, вона б багато страждала. (вона не одружилась з Джеком та навряд чи коли-небудь одружиться б з ним)

Modal verb Need

Модальне дієслово **need** в англійській мові відрізняється від інших модальних дієслів тим, що може бути і достатнім (мати форми заперечення, питання і минулого часу), і недостатнім (мати тільки одну форму і вимагати після себе голий інфінітив, так званий «**bare infinitive**»). Як правило, недостатня форма використовується для вказівки на одноразову дію, а повна – на повторювану:

Need she go now? – Їй дійсно треба зараз йти?

Does he need to get up early every day? – Йому треба вставати рано кожен день?

Форми модального дієслова Need

Коли дієслово need грає роль модального дієслова (є недостатнім), то він має лише одну форму. Якщо він має значення звичайного дієслова (є достатнім), то має різні форми для однини, множини та минулого часу.

Теперішній час (модальне дієслово)

Однина

I need (need not)

You need (need not)

He/She/It need (need not)

Множина

We need (need not)

You need (need not)

They need (they need not)

Теперішній час (дієслово)

Однина

I need (do not need)

You need (do not need)

Множина

We need (do not need)

You need (do not need)

He/She/It needs (does not need) They need (do not need)

Минулий час (дієслово)

Однина

I needed (did not need)

You needed (did not need)

He/She/It needed (did not need)

Множина

We needed (did not need)

You needed (did not need)

They needed (did not need)

Стверджувальне речення

Стверджувальні речення з модальним **need** зустрічаються рідко та передають значення крайнього сумніву або непрямого заперечення. Як правило, в таких реченнях вживається прислівник **hardly** або **scarcely**, що українською перекладаються як «**навряд**», «**ледве**», «**майже не**». Так як це дієслово модальне, то воно використовується тільки в формі **need** незалежно від особи або числа.

*I **need** hardly say that I will do anything for you. – Навряд треба говорити, що я зроблю заради тебе все.*

*They **need** hardly hurry. They still have plenty of time before their flight. – Їм навряд треба поспішати. Вони мають ще повно часу до вильоту.*

*You **need** scarcely explain this material to students. They know it well. - Навряд чи тобі потрібно пояснювати цей матеріал студентам. Вони добре знають його.*

*She **need** scarcely worry about this matter. - Навряд чи їй потрібно хвилюватися через це.*

Заперечне речення

Заперечне речення з модальним дієсловом **need** утворюється за допомогою додавання заперечної частки **not** після модального **need**. **Need not** вказує на відсутність необхідності або потреби виконувати щось і перекладається як «**нема чого**», «**не треба**», «**немає потреби**».

*I hope you can hear me so I **need not** shout. – Я сподіваюсь, що ви можете мене чути, тому мені немає потреби кричати.*

*You **need not** be afraid of my dog. – Тобі не треба боятися мого собаки.*

Need not = needn't (скорочення)

*Jack **needn't** come here every day. – Джек не має потреби приходити сюди кожного дня.*

*They **needn't** hurry. They still have plenty of time before their flight. – Їм нема чого поспішати. Вони мають ще повно часу до вильоту.*

Питальне речення

Для утворення питального речення модальне дієслово **need** ставиться на початок речення перед підметом. Такі питання мають відтінок сумніву в необхідності або ж небажання робити щось. Вони можуть перекладатися як «чи потрібно...?».

***Need** I repeat my question? – Чи потрібно мені повторювати своє питання?*

***Need** we stay here longer? – Чи є необхідність нам залишатись тут довше?*

***Need** they really come here? I don't feel comfortable in their company. – Їм обов'язково приходити сюди? Я не почуваю себе комфортно в їхній компанії.*

В заперечних відповідях на такі питання використовується модальне дієслово **need** в заперечній формі (**need not**).

***Need** I repeat my question? – Чи потрібно мені повторювати своє питання?*

*No, you **need not**. – Ні, не треба.*

***Need** we stay here longer? – Чи є необхідність нам залишатись тут довше?*

*No, you **needn't**. You can go. – Ні, немає. Ти можеш йти.*

В стверджувальних відповідях модальне дієслово **need** завжди заміняється на **must**.

***Need** we stay here longer? – Чи треба нам залишатись тут довше?*

*Yes. You **must** stay. The meeting is not over yet. – Так, треба. Збори ще не закінчились.*

***Need** they really come here? I don't feel comfortable in their company. – Їм обов'язково приходити сюди? Я не почуваю себе комфортно в їхній компанії.*

*Yes, they **must**. They are my business partners. – Так, обов'язково. Вони мої ділові партнери.*

Особливості вживання

Need з Present Perfect

Модальне дієслово **need** з дієсловом у формі доконаного інфінітиву (Perfect Infinitive) без частки **to** вказує на дію, яка була виконана в минулому, але в цьому не було ніякої необхідності або сенсу, тобто час та зусилля були змарновані. Така конструкція використовується тільки в заперечній формі (**needn't have** + третя форма дієслова). Речення з такою конструкцією перекладаються як «не треба було», «даремно», «марно».

*I **needn't** have gone to the library. It was closed. – Даремно я пішов до бібліотеки. Вона була зачинена.*

*We **needn't** have hurried. The concert hasn't started yet anyway. – Не треба було нам поспішати. Все одно концерт ще не розпочався.*

*He **needn't** have said that, I suppose. – Мені здається, він даремно сказав це.*

Need та need to

В більшості випадків **need** використовується в якості смислового (звичайного) дієслова і після нього вживаються дієслова з часткою **to**. **Смисловий need to** має таке ж значення, як і модальний **need**, однак він має всі граматичні та часові форми.

Вживання **need** в якості модального дієслова характерне для розмовної англійської мови, адже питання за заперечні речення з ним більш емоціональні, яскравіші, вони передають та підкреслюють настрій та ставлення мовця до певного факту реальності.

Need як модальне дієслово

***Need** we stay here longer? – Чи (дійсно) потрібно нам залишатися тут довше?*

*We **needn't** come here every day. – Нам не треба (ні до чого) приходити сюди кожного дня.*

Need як смислове дієслово

*Do we **need** to stay here longer? – Чи потрібно нам залишатися тут довше? (звичайне питання)*

*We don't **need** to come here every day. – Нам не потрібно приходити сюди кожного дня.*

Як смислове дієслово **need (to)** змінює свою форму як і всяке інше дієслово в залежності від граматичного часу в реченні, особи та числа підмета.

*I **need** you now. – Ти мені потрібен зараз.*

*He **needs** to be careful. – Він повинен бути обережним.*

*Jack and his friends **need** to find a new apartment. – Джеку та його друзям потрібно знайти нову квартиру.*

*Does Matt **need** to work till late? – Метту потрібно працювати допізна?*

*I **needed** my notebook yesterday and I will need it tomorrow. – Вчора мені потрібен був мій зошит і він мені знадобиться завтра.*

Modal verb Should

Модальне дієслово **Should** в англійській мові має загальне значення не обов'язкової для виконання рекомендації. Тому на українську він часто перекладається як «слід щось зробити».

Форми модального дієслова should

Should має незмінну форму в однині та множині:

Однина

Множина

I should (should not/shouldn't)

We should (should not/shouldn't)

You should (should not/shouldn't)

You should (should not/shouldn't)

He/She/It should (should not/shouldn't) They should (should not/shouldn't)

Використання модального дієслова Should

Для висловлення морального обов'язку (як і модальне дієслово **ought to**):

*We **should** think about saving nature more often.* – Ми повинні частіше думати про збереження природи.

Для висловлення прикрості про щось або ж докору за те, що сталося або не сталося в минулому. В такому разі після модального дієслова додається допоміжне слово **have**:

*I **should** have visited UK when I had a chance.* – Я повинен був відвідати Великобританію, коли я мав шанс.

При порадах та в інструкціях:

*You **should** save more money.* – Тобі потрібно відкласти більше грошей.

При висловленні висновків, що зроблені на підставі інформації, яка щойно з'явилася:

*They landed two hours ago so they **should** be here soon.* – Вони приземлилися 2 години тому, отже скоро вони мають бути тут.

У формальних реченнях зі значенням умови, як правило, в письмовій офіційній промові:

***Should** you need any help, feel free to contact administrator.* – Якщо вам потрібна буде будь-яка допомога, то зв'яжіться з адміністратором.

Should чи Must

Іноді обидва модальних дієслова **should** та **must** перекладаються однаково як «повинен», «зобов'язаний».

Однак їх слід розрізняти.

Should менш категоричний, він виражає більше пораду або припис, а **must** – це суворий наказ, вказівка або ж заборона.

*You **should** be on time tomorrow.* – Ти повинен (постаратися) прийти вчасно завтра

*You **must** be on time tomorrow.* – Ти повинен прийти вчасно завтра

*He **shouldn't** go out without us.* – Йому краще не виходити з дому без нас.

*He **mustn't** go out without us.* – Йому забороняється виходити з дому без нас.

Should в конструкціях

Should часто вживається в конструкціях після дієслів **suggest** (пропонувати, радити), **propose** (пропонувати, робити пропозицію), **recommend** (рекомендувати), **insist** (наполягати), **demand** (вимагати), але він може й опускатися без втрати значення. При узгодженні часів в реченні або в непрякій мові **should** ніколи не змінюється.

*Janice demands that Jack **should** apologize to her.* – Дженіс вимагає, щоб Джек вибачився перед нею.

Janice demands that Jack apologizes to her. – Дженіс вимагає, щоб Джек вибачився перед нею.

*My parents insisted that we **should** have dinner with them.* – Мої батьки наполягли, щоб ми вечеряли з ними.

My parents insisted that we had dinner with them. – Мої батьки наполягли, щоб ми вечеряли з ними.

Should також використовується в конструкціях з прикметниками **important** (важливий), **essential** (необхідний), **strange** (дивний), **odd** (незвичний), **funny** (кумедний), **typical** (типовий), **natural** (природний), **interesting** (цікавий), **surprised** (здивований), **surprising** (дивовижний) для більшої виразності речення.

*It's strange that Paul **should** be rude. He is usually really polite.* – Це дивно, що Пол говорить грубощі. Він звичайно дуже ввічливий.

*It is typical that Lauren **should** forget to do her homework.* – Це звична справа для Лорен забути виконати своє домашнє завдання.

*I was surprised that Matt **should** behave like that.* – Я здивувався, що Метт так себе поведив.

Модальне дієслово **should** може використовуватися в умовних реченнях з **If** для вираження меншого ступеня впевненості в тому, що певна подія може відбутися. Такі речення можуть перекладатися як «**якщо раптом**». Інколи **If** може опускатися, тоді **should** ставиться на початок речення (непрямий порядок слів).

*If you **should** see Tom tonight, can you tell him to phone me?* – *Якщо раптом ти зустрінеш Тома сьогодні ввечері, чи можеш йому передати, щоб він мені подзвонив?*

If you see Tom tonight, can you tell him to phone me? – *Якщо (коли) зустрінеш Тома сьогодні ввечері, можеш йому передати, щоб він мені подзвонив?*

*If it **should** rain, can you bring in the washing from the garden?* – *Якщо раптом піде дощ, ти можеш занести випрану білизну з двору?*

***Should** it be sunny, can you hang out the washing in the garden?* – *Якщо раптом буде сонячно, чи можеш ти вивісити на дворі випрану білизну?*

Modal verb Would

Модальне дієслово **Would** в англійській мові має значення ввічливого спонукання.

Will використовується для позначення теперішнього та майбутнього часу, а **would** – минулого часу або для вираження ввічливості. Як правило, вони виділяються інтонаційно та перекладаються українською як «хотіти», «збиратися».

Воно не змінюється за особами та числами:

Однина

Множина

I would (would not/wouldn't)

We would (would not/wouldn't)

You would (would not/wouldn't)

You would (would not/wouldn't)

He/She/It would (would not/wouldn't)

They would (would not/wouldn't)

Випадки використання дієслова Would

У ввічливих проханнях

Дуже часто модальне дієслово **would** використовують за умов, коли потрібно когось ввічливо попросити про щось:

***Would** you take care of my kid for a 10 minutes, please?* – *Чи не змогли б ви доглянути за моєю дитиною протягом 10 хвилин?*

У ввічливих пропозиціях

Часто **would** використовують тоді, коли співрозмовнику щось ввічливо пропонують:

Would you like coffee with milk or without? – Вам каву з молоком чи без нього?

При позначенні дії в минулому

Would використовується також для позначення дій, що постійно відбувалися в минулому. В даному випадку він є аналогом **used to**. Проте варто пам'ятати, що **would** вживається лише зі словами, що не є статичними (тобто з **to think, to hate** та ін. його вживати не можна):

I would sit and watch the sunset in the evenings. – Вечорами я сидів та дивився за заходом сонця.

У здогадах/припущеннях:

Would також може використовуватися у реченнях, в яких є припущення або здогадки:

I just saw a small girl over there, who would she be? – Я щойно бачив маленьку дівчинку там, хто це?

Oh, that would be Christie's daughter. – А, це, мабуть, дочка Крісті.

Future in the Past та умовний спосіб

Would використовується у часах групи **Future in the Past** або в умовному способі:

She told me that she would come. – Вона сказала мені, що прийде. (Умовний спосіб)

Would rather, Would sooner, Would just as soon

Конструкції **would rather, would sooner** та **would just as soon** мають однакове значення «скоріше, я б краще...». Вони використовуються з формою інфінітиву смислового дієслова без частки **to** та передають значення віддання переваги одній дії, а не іншій.

Would rather використовується частіше за інші конструкції. Іноді для більшої виразності після **would** вживається слово **much** (більш).

would rather = 'd rather (скорочення)

We would rather stay at home tonight. – Ми б краще залишились вдома сьогодні ввечері.

I'd sooner not fly. I'm afraid of planes. – Я б краще не літав. Я боюся літаків.

He would just as soon sleep than go to the club. – Йому б краще було поспати, аніж піти у клуб.

Якщо після таких конструкцій вживається смислове дієслово у формі Perfect Infinitive, тоді такі речення вказують на те, що мовець шкодує про щось невиконане або нездійснене або навпаки виконане.

I would rather have stayed at home. – Краще б ми залишились вдома. (але ми не залишились)

He'd much rather have gone to the club instead of staying at home. – Краще б він пішов у клуб, аніж лишився вдома. (але він залишився-таки вдома)

Would rather перед реченням у часі Past Simple виражає пораду для когось або бажану для когось дію.

I would rather you didn't do that. – Краще б ти цього не робив.

I'd rather they went to the park and played there. – Краще б вони пішли у парк та грали там.

Would you rather I lied to you? – Ти вважаєш, що краще б я тобі збрехав?

Would rather перед реченням в Past Perfect виражає докір або почуття шкоди через те, що хтось інший виконав або ж не виконав певну дію.

I would rather he had found another job. – Краще б він знайшов іншу роботу. (але він не знайшов)

I would rather you hadn't called me. – Краще б ти мені не дзвонив. (але ти подзвонив)

Would you rather Ann had gone to France? – Ти вважаєш, що краще б Енн поїхала до Франції? (але Енн не поїхала).

Would prefer to

Would prefer to («я б віддав перевагу...», «я б скоріше...») за своїм значенням повністю співпадає з конструкцією **would rather**. Однак, після **would prefer** використовується інфінітив дієслова з часткою **to**. Ця конструкція використовується з дієсловами у формі **Perfect Infinitive** або **Indefinite Infinitive**.

I would prefer to stay at home. – Я б скоріше залишився вдома.

I would prefer not to say it. – Я б краще не казала цього.

Would you prefer me to have lied? – Для тебе було б краще, якщо б я збрехав? (але в той момент я не збрехав)

would prefer to = 'd prefer to (скорочення)

I'd prefer my best friend to go abroad with me. – Я б хотіла, щоб мій найкращий друг поїхав закордон зі мною.

We'd prefer not to have read that awful news. – Краще б ви не читали ці жахливі новини. (але ми їх прочитали)

Modal verb Will

Модальне дієслово **Will** в англійській мові вживається у майбутньому часі (Future Simple та інших). Воно не змінюється за особами, родами та числом:

Однина

I will (will not/won't)

You will (will not/won't)

He/She/It will (will not/won't)

Множина

We will (will not/wouldn't)

You will (will not/wouldn't)

They will (will not/wouldn't)

Випадки використання дієслова Will

Для висловлення наміру чи обіцянки

Will дуже часто використовується у реченнях, що націлені в майбутнє та в яких присутня обіцянка чи намір щось зробити:

I will be at home at 8 p.m. – Я буду вдома о 8 годині.

У наказах

Дієслово **will** також може вживатися для висловлення наказу щось зробити:

Will you shut up? – Замовкніть!

У проханнях

Не дивлячись на те, що **will** використовується у наказах, за допомогою інтонації або додавання слова **please** можна утворити ввічливе прохання (проте для цього краще використовувати **would**):

Will you open the window, please? – Не могли б ви відкрити вікно?

Негативна оцінка

Will також часто може використовуватися у заперечних реченнях або ж у повторюваних діях, що мають негативну оцінку:

You do everything wrong and that will lead you to unexpected effects! – Ти все робиш не вірно і це призведе тебе до непередбачуваних наслідків!

Стверджувальне речення

В стверджувальних реченнях модальні дієслова **will** та **would** практично ніколи не використовуються з підметом, вираженим займенником **you** (ти, ви).

Намір

*We like this place that is why we **will** stay here! – Нам подобається це місце, і тому ми залишимося тут!*

*Ann didn't have enough money but she **would** buy this dress anyway. – У Енн не було достатньо грошей, але вона все одно хотіла (збиралася) купити ту сукню.*

Наполегливість

*You don't want to hear but I **will** say it anyway. – Ти не хочеш чути, але я все одно скажу це.*

*Matt asked not to sing loudly but Jack **would** do it. – Метт попросив не співати голосно, але Джек все одно продовжував це робити.*

Дієслово **would** вживається у конструкції **I would like..** (мені б хотілось...), що виражає бажання або ввічливе прохання.

*I **would like** a cup of coffee. – Я б хотів філіжанку кави.*

*I **would like** to ask you for some help. – Я б хотіла попросити вас про допомогу.*

*I **would like** to know whether this shop is still open. – Я б хотіла дізнатись, чи відкритий ще той магазин.*

Заперечне речення

В заперечних реченнях з модальними дієсловами **will** та **would**, як правило, використовується підмет в першій та третій особі. Частка **not** ставиться після **will** та **would**.

*It is hard but we **will not** give up. – Це складно, але ми не здамося (не збираємось здаватися).*

*You can try but she **will not** speak to you. – Можеш спробувати, але вона не буде (не забажає) з тобою розмовляти.*

*He begged me but I **would not** change my mind. – Він благав мене, але я не збирався змінити свою думку.*

*Paul was wet enough but he **would not** change. – Пол достатньо змок, але не бажав переодягатися.*

З підметом, що вказує на неживий предмет дієслова **will not** або **would not** використовуються для того, щоб підкреслити, що цей предмет не виконує свої функції або роботу.

will not = won't (скорочення)

*I want to enter but the door **won't** open. – Я хочу увійти, але двері ніяк не відчинялись (не хотіли відчинятися).*

would not = wouldn't

*I was in a hurry but my car **wouldn't** start up. – Я поспішав, але моя машина ніяк не хотіла заводитися.*

Питальне речення

Модальні дієслова **will** та **would** з підметом, вираженим займенником **You**, використовуються для утворення ввічливих питань або пропозицій. При цьому **would** виражає більший ступінь ввічливості, ніж **will**, та часто використовується в конструкції **would you like..?** (не хотіли б ви..? як щодо..?).

Will you have a cup of coffee? – Чи не хочете чашечку кави?

Would you pass me some bread please? – Чи не передаси мені, будь ласка, трохи хліба?.

Would you like some wine? – Як щодо вина?

What would you like to drink, madam? – Що б ви бажали випити, мадам?

Modal verb Used to

Used to - один із модальних дієслів в англійській мові (або напів-модальних, кому як більше подобається), використовується лише у формі минулого часу. Формула його утворення наступна:

Іменник + used to + Дієслово

*I **used to** go to the beach every day. – Я ходив на пляж кожного дня.*

Вираз **used to** краще не використовувати у заперечних та питальних реченнях, для цього краще використовувати **Past Simple**. Проте якщо така необхідність виникла, то нижче наведені правила утворення заперечних речень та питальних речень.

Для утворення запереченого речення з використанням звороту **used to** можна користуватися двома способами. Будьте уважними: оскільки використовується допоміжне слово **did**, дієслово **used** використовується у формі теперішнього часу **use**.

Перший спосіб:

Іменник + didn't use to + дієслово

*We did not **use to** think of telephone as a common thing when I was a child. – Коли я був дитиною, ми не думали, що телефон буде настільки поширеною річчю.*

Другий спосіб:

Іменник + used not to + дієслово

*We **used not to** worry so much about money. – Ми так не хвилювалися про гроші.*

Для утворення питального речення у **used to** потрібно допоміжне дієслово **do** в минулому часі поставити на початок речення (а як і у випадку з питальними реченням, при використанні допоміжного дієслова **did** форма **used to** змінюється на **use to**):

Did + іменник + use to

Did they use to visit you often? – Чи часто вони тебе відвідували?

Або:

Used + іменник + to

Used he to play the guitar? – Чи грав він на гітарі?

Випадки вживання used to

Настав час більш детально розглянути випадки використання виразу **used to**.

Звичка в минулому

Used to виражає дію, що постійно повторювалася в минулому і набула характеру звички, проте на даний момент вона вже не діє або не є актуальною. Приклади:

Jerry used to study English. – Джеррі вчив англійську.

Sam and Mary used to go to Mexico in the summer. – Сем та Мері їздили до Мексики влітку.

I used to start work at 9 o'clock. – Я розпочинав роботу о 9 годині.

Явища в минулому або узагальнення

Used to також може використовуватися для передачі явищ та подій, що були актуальними для минулого (відбувалися в минулому), але вже не відбуваються зараз. Приклади:

I used to live in Paris. – Я жив у Парижі.

Sarah used to be fat, but now she is thin. – Сара була товстою, проте зараз вона худя.

George used to be the best student in class, but now Lena is the best. – Джордж був найкращим учнем у класі, але зараз найкращою є Ліна.

Події в минулому, що повторювалися, можна також висловити за допомогою модального дієслова **would**. Але воно використовується лише у випадках, коли дієслово позначає якусь дію та не є статичним (тобто, з дієсловами **to hate**, **to think** та ін. його використовувати не можна).

Modal verb Dare

Модальне дієслово **dare** має тільки форму теперішнього (**dare**) та минулого часу (**dared**) для всіх осіб однини та множини (не використовує закінчення -s) та перекладається як «мати сміливість зробити щось», «наважуватися», «мати зухвалість» тощо.

Модальне дієслово **dare** може повністю замінитися на смислове дієслово **to dare to**. Після модального **dare** використовується тільки форма простого інфінітиву смислового дієслова без частки **to**.

Стверджувальне речення

Модальне дієслово **dare** в стверджувальних реченнях використовується дуже рідко. Він зустрічається тільки в двох випадках: в окличних реченнях, що виражають докір, критику, злість, та в виразах «**I dare say**» в значенні «я вважаю», «мені здається».

В стверджувальних реченнях модальний **dare** використовується тільки в формі Present Simple. Для минулого часу використовується смислове дієслово **to dare (to)**.

*And he **dare** come here!* – Й в нього ще вистачає нахабства приходити сюди!

*You **dare** gossip about me!* – Й ти ще наслідюєшся розпускати плітки про мене!

*I **dare** say soon we will find some solutions to solve this problem.* – Я вважаю, що скоро ми знайдемо рішення для цієї проблеми.

*I **dare** say Matt had to work hard to get this job.* – Мені здається, Метт був змушений добре попрацювати, щоб отримати цю роботу.

Заперечне речення

Заперечне речення з модальним дієсловом **dare** утворюється за допомогою додавання заперечної частки **not** після нього. **Dare not** або **dared not** (заперечення минулого часу) перекладаються як «не наважуватися», «не сміти», «збракло сміливості».

*You **dare not** behave yourself like that!* – Не смій так себе поводити!

*They **dare not** go on strike.* – Вони не наважуються вийти страйкувати.

*I **dared not** show up at Jean's house.* – Я не наважувалася з'явитися в будинку Жана.

*My friend **dared not** tell me the truth.* – Моєму другові збракло сміливості сказати мені правду

dare not = daren't (скорочення)

*You **daren't** go there without me!* – Ти не наслідюєшся піти туди без мене!

*Jack **daren't** meet his ex-girlfriend after a breakup. – Джек не наважується зустрітися зі своєю колишньою дівчиною після їхнього розлучення.*

Питальне речення

Модальне дієслово **dare** утворює питальні речення без допоміжних дієслів. Він вноситься на початок речення перед підметом або після питального слова. Такі речення виражають докір, злість, осуд та перекладаються як «**як ти смієш?**», «**як наважився...?**».

***Dare** you lie to me? – Ти смієш брехати мені?*

***Dare** he come here again? – Він наважується ще приходити сюди знов?*

***Dare** they come and demand even more money? – В них вистачає сміливості прийти та вимагати ще більше грошей?*

*How **dare** Paul insult you? – Як Пол насмілився образити тебе?*

*How **dare** you decide my future instead of me? – Як ти смієш вирішувати моє майбутнє замість мене?*

*How **dared** you do this? – Як тільки ти насмілився зробити це?*

*How **dared** Richard speak ill of my family? – Як тільки Річард насмілився лихословити в моїй родині?*

Dare та Dare to

В більшості випадків **dare** використовується в якості смислового (звичайного) дієслова і після нього ставиться частка **to** перед іншими дієсловами. **Dare to** має подібне значення до модального **dare**, однак він має всі граматичні та часові форми. Він часто використовується у виразі **don't you dare** (не смій) та **if you dare** (якщо наважишся), **dare someone to** (кидати виклик комусь). Також після смислового дієслова **dare** можуть вживатися іменники.

Як смислове дієслово

*Ann doesn't **dare** to complain about her boss's attitude. – Енн не наважується поскаржитися на відношення її боса до неї.*

*You **don't dare to** behave yourself like that! – Ти не насмілишся так себе поводити!*

*How did he **dare to** open his mouth even? – Як він взагалі наважився відкрити свого рота?*

*I **dare** you **to** jump over this stream! – Б'юся об заклад, ти не перестрибнеш через цей потік!*

*Will you **dare to** quit your job and move to the countryside? – Ти б наважився кинути роботу та переїхати до сільської місцини?*

*My friend **dared** me **to** kiss a stranger. – Мій друг побився об заклад, що я не поцілую незнайомого хлопця.*

Як модальне дієслово

*Ann **dare not** complain about her boss's attitude. – Енн не наважується покаржитися на відношення її боса до неї.*

*You **dare not** behave yourself like that! – Ти не насмілишся так себе поводити!*

Модальне дієслово **dare** емоційніше, яскравіше передає емоції мовця, тому він частіше зустрічається в розмовній англійській мові.

*How **dare** he! – Як він сміє!*

*He **dare not** come here. – Він не посміє приходити сюди.*

Герундій(The gerund)

Герундій (Gerund) – це безособова форма дієслова з **закінченням -ing**, що поєднує у собі властивості **іменника та дієслова**. Герундій не виражає число, особу, способи та не вживається з артиклями. В українській мові формі герундія відповідають іменники, що утворилися від дієслів (**reading - читання**), форма інфінітиву, а також в деяких випадках дієприкметники та дієприслівники (**being seen - помічений, walking - гуляючи**). Герундій не слід плутати з дієприкметником теперішнього часу.

Герундій

Eating hamburgers is not good for you. – Вживання (в їжу) гамбургерів не добре для вас.

Present Continuous с дієприкметником

I'm eating a hamburger at the moment. – Я їм гамбургер в цей момент.

Частка **not**, а також **no** ставиться перед герундієм, до якого вона відноситься.

No playing and no talking after 10 p.m.! – Ніяких ігор та розмов після 10-ї вечора!

I am thinking of not going to the party. – Я думаю про те, щоб не піти на вечірку.

Перед герундієм ніколи не використовується артикль і він не має форми у множині.

Форми герундія

В англійській мові існує дві форми герундія: **Indefinite** та **Perfect**. Перша форма, як і **Participle I**, утворюється за рахунок додавання суфікса **-ing** до дієслова:

to fight- fighting

to wait- waiting

У перфектному герундію (**Perfect Gerund**) дієслово використовується у третій формі, а перед ним знаходиться допоміжне дієслово **to have** у формі **having**:

to do- having done

to repair- having repaired

Форма герундія	Дієслово в активному стані	Дієслово в пасивному стані
<i>Indefinite Gerund</i>	<i>V+ing</i>	<i>being + V3</i>
<i>Perfect Gerund</i>	<i>having + V3 (третя форма дієслова)</i>	<i>having been + V3</i>

Використання форм герундія

Indefinite Gerund Active

Indefinite Gerund в активному стані використовується тоді, коли потрібно позначити дію, що відбувається у той же самий момент як і дія, що виражена присудком. Мова може йти про минуле, теперішнє чи майбутнє:

*I like **having** a lot of interesting places I can visit.* – Мені подобається, що я можу відвідати багато цікавих місць.

*He enjoyed **talking** about adventures.* – Він насолоджувався розмовами про подорожі.

Також ця форма використовується для вираження дії, що відбудеться в майбутньому по відношенню до дії, вираженої присудком у реченні. В таких випадках герундій часто вживається після дієслів **to insist (наполягати), to suggest (припускати, пропонувати), to intend (мати намір)**:

*Mike suggested **going** to the theatre.* - Майк запропонував піти в театр.

*I intended **visiting** Barcelona.* – Я мав намір відвідати Барселону.

У випадках, коли потрібно виразити дію, що сталася раніше, також використовується **Indefinite Gerund Active**:

Активний стан

*Excuse me for **disturbing** you.* – Вибачте, що турбую вас. (дослівно: вибачте за моє втручання)

*He won't mind your **coming**.* – Він не буде проти, якщо ти прийдеш. (дослівно: він не буде проти твого приходу)

*I remember **sending** invitation to her.* – я пам'ятаю, що відіслав їй запрошення.

*John gave up **smoking** in 2005.* – Джон перестав курити у 2005.

Також **Indefinite Gerund** використовується для позначення дії, що не має прив'язки до часу:

***Eating** healthy food is good for your health.* – Вживання здорової їжі корисно для вашого здоров'я.

***Playing** football you can earn a lot of money.* – Граючи в футбол ти можеш заробити багато грошей.

Після слів **to want, to need, to require, to deserve** використовується лише **Indefinite Gerund**:

*This student deserves **praising**.* – Цей студент заслуговує на похвалу.

Indefinite Gerund Passive використовується у випадках, коли він виражає дію, що вчиняється над особою чи предметом іншою стороною:

Пасивний стан

*He entered the house without **being** seen.* – Він увійшов до будинку непоміченим.

*Being eaten by aborigines was not something Cook was **dreaming** about.* – Бути з'їденим аборигенами не було тим, про що мріяв Кук.

*She avoids **being** watched in streets.* – Вона уникає, щоб її бачили на вулицях.

*He was very happy of **being** helped by his friends.* – Він був дуже щасливим, що йому допомагають його друзі.

Perfect Gerund Active використовується рідко, оскільки легше сказати діє у формі **Indefinite Gerund**. Перфектна форма герундія означає дію, що сталася раніше ніж дія, що виражена присудком у реченні:

Активний стан

*Clark denies **having** done it.* – Кларк заперечує, що він це зробив.

*I was ashamed of **having** talked to my teacher rudely.* – Мені було соромно за те, що я так грубо розмовляв з учителем.

*I thank him for **having** sent me a letter in time.* – Я вдячний йому за те, що він відправив мені листа вчасно.

*He mentioned **having** been to England.* – Він згадав, що був у Англії.

Perfect Gerund Passive використовується ще рідше, ніж активна форма перфектного герундія:

Пасивний стан

*She was angry at **having** been cheated so easily.* – Вона була злою через те, що її так просто обдурили.

*Ann denied **having** been married to John.* – Енн заперечувала, що була одружена з Джоном.

*I remember **having** been shown the price of the car.* – Я пам'ятаю, що мені показували ціну на машину.

*He called the police when he found his flat **having** been robbed.* – Він подзвонив у поліцію, коли з'ясував, що його квартира була пограбована.

Функції у реченні

Герундій у реченні може грати роль підмета, означення, обставиною, іменною частиною присудка, прямим додатком чи прийменниковим додатком .

Підмет

Коли герундій виконує функції підмета у реченні, то він перекладається іменником або інфінітивом (неозначеною формою) дієслова:

***Smoking** is prohibited here.* – Куріння/Курити тут заборонено.

Swimming in the local river is not allowed. – Плавання/Плавати в місцевій річці не дозволяється.

No talking! – Не розмовляти! (Ніяких розмов!)

Означення

Коли герундій виконує функції означення, він відповідає на питання **який?, яка?, яке?, які?, чий?, котрий?** та інші. В таких випадках перед ним часто знаходяться прийменники **of, for, in, at, about** та **to**:

*It's a great chance of **finding** the treasure.* – Це відмінний шанс знайти скарб.

*I don't like his way of **speaking**.* – Мені не подобається те, як він розмовляє.

*What about **waiting** for her outside?* – Як на рахунок того, щоб почекати її на вулиці?

Обставина

Відповідаючи на питання **як?, де?, коли?, навіщо?, чому?** та ін. герундій у реченні виконує функції обставини. Коли герундій грає роль обставини, йому завжди передують прийменники, і він може перекладатися іменником, дієприслівником або як присудок підрядного речення. В таких випадках використовується прийменники:

in - при, в той час як

on – після, коли

after – після

before – до

for – за

though – через, за допомогою, завдяки

by – за допомогою, шляхом

without – без

instead – замість

besides – крім

*In **copying** the text, he made several mistakes.* – При переписуванні тексту він припустився помилок.

*She called me before **leaving** the house.* – Вона подзвонила мені перед від'їздом з дому.

*After **watching** this video he closed browser.* Після перегляду відео, він закрив браузер.

Іменна частина присудка

Також герундій може виконувати функції іменної частини присудка. В таких випадках він йде після дієслова **to be** у різних формах:

*His hobby is **playing** tennis. – Його хобі – грати в теніс.*

*At the moment his main goal is **making** more money. – Зараз головна його ціль – заробляти більше грошей.*

*Your job is **sending** letters. – Твоя робота – відправляти листи.*

Прямий додаток

Але найчастіше герундій виконує функцію прямого додатка в реченні і, за збігом обставин, учні дуже часто помиляються саме у таких випадках. Річ у тому, що герундій тут йде відразу після дієслова, але не завжди після дієслова можна використовувати саме герундій – в деяких випадках потрібно використовувати інфінітив дієслова. Випадки, коли потрібно використовувати герундій після дієслова розглянуто нижче:

Герундій завжди вживається після певних слів:

Герундій завжди використовується після наступних простих та фразових дієслів.

to admit – визнавати, допускати

to appreciate – цінувати, бути вдячним

to avoid – уникати

to burst out – починати, спалахувати

to consider – розглядати, обговорювати, вважати

to continue – продовжувати

to go on – продовжувати, тривати

to imagine – уявляти

to keep (on) – продовжувати

to leave off – переставати, покидати

to mind – заперечувати, бути проти (в заперечних та питальних реченнях)

to miss – сумувати, скучити

to deny – заперечувати

to excuse – вибачати

to fancy – уявляти, думати, радіти (в окличних реченнях)

to finish – закінчувати, завершувати

to forgive – простити, вибачати

to give up – здаватися, полишати

to go – займатися (спортом)

to postpone – відкласти

to practice – практикувати

to prevent – запобігати, попереджати

to put off – відкласти

to quit – припиняти, полишити

to save – зберігати

to suggest – пропонувати

*Fancy **meeting** you here!* – Не міг навіть уявити, що зустріну тебе тут!

*Relax. Imagine **lying** on the beach and **drinking** cocktails.* – Розслабся. Уяви собі, що ти лежиш на пляжі та п'єш коктейлі.

Герундій вживається після дієслів, коли ці дієслова вказують на чиїсь уподобання, часто після дієслів **to love** (любити), **to like** (подобатися), **to enjoy** (насолюдовуватися), **to prefer** (віддавати перевагу), **to dislike** (не любити), **to hate** (ненавидіти)

*She hates **cooking**.* – Вона ненавидить готувати.

*I don't like **writing** letters.* – Я не люблю писати листи.

*Kate enjoys **watching** football with her boyfriend.* – Кейт подобається дивитись футбол з її хлопцем.

Герундій використовується після дієслів **to spend** (витрачати), **to waste** (марнувати, марно витрачати), **to lose** (загубити), коли вони вживаються у значенні марної трати грошей, часу, здоров'я тощо.

*She lost her health **taking** care of children.* – Вона згубила своє здоров'я, доглядаючи дітей.

*Matt spent a lot of money **buying** a computer he doesn't even use.* – Метт витратив багато грошей на комп'ютер, яким він навіть не користується.

Форма герундія вживається з дієсловами **to hear** (чути), **to listen to** (слухати), **to notice** (помічати), **to see** (бачити), **to look** (дивитись), **to watch** (дивитись), **to feel** (відчувати), коли вони вказують на дію, що була не до кінця завершена.

*I watched the actors **rehearsing** the play.* – Я дивився, як актори репетирували спектакль. (я бачив тільки частину репетиції)

*Ann heard some guys **talking** about her. – Енн чула, як якісь хлопці розмовляли про неї. (вона чула тільки частину розмови)*

*She avoided **looking** at him. – Вона прагнула не дивитися на нього.*

*He admitted **stealing** the tablet pc. – Він визнав, що вкрав планшет.*

*I denied **fishing** in lake! – Я заперечую, що рибалив у озері!*

Герундій використовується у сталих словосполученнях:

to go fishing – ходити на рибалку

to go dancing – танцювати / займатися танцями

to go shopping – ходити за покупками

to go skating – кататися на ковзанах

to go swimming – займатися плаванням

to go walking – ходити на прогулянку

Після виразів:

it is no use ... – немає сенсу, необхідності в ...

it is (no) good ... – недобре (добре) ...

what is the use of ..? – яка необхідність в ..?

there is no point in ... – немає сенсу в ...

in addition to ... – на додаток (до) ...

*In addition to **cleaning** and washing, i had to cook as well. – На додаток до прибирання та прання я повинна була ще й готувати.*

*What is the use of **going** to that party? We can hang out here. – Який сенс іти на ту вечірку? Ми можемо тусити й тут.*

Різниця між схожими словами

Різниця між so і such

Дуже часто виникають труднощі при виборі між прикметником **such** і прислівником **so**, які перекладаються «так, такий», визначимо, у чому різниця між ними

Давайте подумаємо, а як часто ми говоримо про когось або про щось, використовуючи слова «такий» і «так»? *Сьогодні такий чудовий день! Я хочу такий гарний гаманець. Нам було так весело, що ми не хотіли йти. Я вчора так втомився, що не міг встати з дивана.*

Незважаючи на те, що *so/such* посилюють значення слів, з якими вони використовуються, і їх смислове наповнення практично однаково, застосування цих слів на практиці має свої відмінні риси, про які й варто поговорити.

Для того, щоб зробити правильний вибір необхідно приймати до уваги наступні фактори.

Прикметник **such**

Прикметник **such** (такий) завжди вживається в групі з іншим прикметником та іменником, або просто з іменником (зазвичай категоричним або оціночним). А якщо іменник ще і в однині, то не забуваємо про неозначений артикль.

*I didn't enjoy the book. It was **such** a stupid story.* - Мені не сподобалася книга. Така безглузда історія.

*She has **such** beautiful eyes!* - У неї такі гарні очі!

*I have never seen **such** a sight.* - Я ніколи не бачив подібного видовища.

*I am not **such** a fool to believe him.* - Я не такий дурень, щоб повірити йому.

Such завжди відноситься до іменника, перед якою може стояти прикметник.

*You have **such** a tiny kitten!* – У тебе такий крихітний кошеня!

*She is **so** happy today.* — Вона сьогодні така весела!

*He gets up **so** early every day!* – Він встає так рано кожен день!

Запам'ятайте:

Such може вживається тільки з займенником **a lot of** + іменник.

*She has **such** a lot of hats!* – У неї так багато капелюшків!

So вживається тільки з займенниками **many / much / little / few** + іменник

*How did he make **so** much money?* – Як він зміг заробити так багато грошей?

Схеми вживання такі

Such + (a/an) + іменник вимірюване

I didn't expect such an apartment. – Я не очікував, що квартира буде такою класною.

Such + незліченну іменник / іменник у множині

They were not prepared for such weather. – Вони були не готові до такої погоди.

Зверніть увагу: Якщо після займенника *such* не стоїть іменник, то це займенник означає «такий».

Such is life. – Таке життя.

Such were the results of his trip abroad. — Такі були результати його поїздки за кордон.

Займенник **such** вживається у словосполученні *such as* — «такий як (наприклад)».

Some sports, such as motor racing, can be dangerous. – Деякі види спорту, такі як мотогонки, можуть бути небезпечні.

Прислівник so

Прислівник **so** (так, такий) навпаки, вживається з прикметником, але без іменника. Візьмемо той самий приклад про книгу:

I didn't enjoy the book. The story was so stupid.

Вживання **so** також можливо з прислівниками (*so quickly* – так швидко; *so well* – так добре і т.д.).

Everything is so expensive these days, isn't it? -Зараз все так дорого (таке дороге), чи не так?

The wind was so strong, it was difficult to walk. -Дув такий сильний вітер, що було важко йти.

Please, don't drive so fast! -Будь ласка, не їдь так швидко!

Вживання **so** також можливе в наступних словосполученнях чи виразах: **so ... as to ...** (досить, щоб; такий, щоб); *so many / much* (так багато); *so few / so little* (так мало); *so often / so rarely* (так часто / так рідко). До *many / much*, а також *few / little* додається іменник у множині.

У цьому випадку така комбінація демонструє крайню ступінь якої-небудь кількості. Дуже часто використовується в окличних реченнях. Аналогом «*so many / much*» є вираз «*such a lot of*».

He is not so silly as to ask her about it. - Він не настільки дурний, щоб питати її про це.

*Why have you got **so much** furniture in this room? - А чому у вас в цій кімнаті так багато меблів?*

*I never knew she had **so few** friends! - Я ніколи не знав, що у неї так мало друзів.*

Вивчаючи вживання *so / such*, необхідно запам'ятати деякі конструкції і словосполучення, які є своєрідним алгоритмом використання цього прислівника і прикметника у мові. Наприклад, *so long (such a long time)* і *so far (such a long way)*, які переводяться відповідно «так довго» і «так далеко».

*I haven't seen him for **so long** (for such a long time). - Я так довго його не бачив.*

*He lives **so far** from me (such a long way). - Він живе так далеко від мене.*

Або конструкція *so ... that ... / such ... that ...*, в якій *that* можна опускати. Перекладати ми будемо за допомогою фраз «так / такий ... що / тому ...».

*I was **so** tired that I went to bed at 7 o'clock. - Я так втомився, тому ліг в 7 годин.*

*It was **such** a good book that I couldn't put it down. - Книга була настільки цікава, що я не міг від неї відірватися.*

Але не забувайте, що вживання *so / such* може і не слугувати основній меті, а саме, не посилювати значення слів, а просто констатувати факти:

*I expected the weather to be much warmer. I didn't expect it to be **so** cold again. - Я чекав, що погода буде тепліше, і не очікував, що знову буде так холодно (як є зараз).*

Запам'ятайте наступні вирази:

So long але: *such a long time*-так довго

So far але: *such a long way*-так далеко

*These trainers are **so** expensive for me to buy. – Ці кросівки такі дорогі для мене, щоб купити. (так не можна!!!)*

Замість неї у складносурядних реченнях використовуються **such** і **so** в комбінації з союзом **that** (що) як засіб посилення.

*These trainers are **so** expensive that I can't buy them. – Ці кросівки такі дорогі, що я не можу купити їх.*

*The rain was **so** strong that we couldn't walk. — Дощ був такий сильний, що ми не могли йти.*

Інфінітивну конструкцію слід вживати тільки після too і enough:

These trainers are inexpensive for me to buy.

Таким чином, якщо підсумувати вищесказане, можна зробити висновок, що **so** стоїть перед прикметником, а **such** – перед іменником або фрази, де головним словом є іменник.

Other i Another

Кожен пристойний підручник англійської мови приділяє чимало уваги питанню, який стосується займенників **another**, **other (s)** і **the other (s)**.

Але, тим не менш, дуже часто це тема все ж залишається під знаком питання навіть для тих, хто вважає себе *proficient speaker*.

Other - others

Це займенник перекладається на українську інший, інші. Воно може використовуватися як займенник-прикметник, тобто описувати іменник, а також і як займенник-іменник, тобто воно може повністю замінювати саме іменник, яке вже згадувалося раніше, щоб більше його не повторювати.

Слово **other** ми використовуємо перед іменниками у множині, коли маємо на увазі різні.

*There are **other** routes to school but this is the nicest one.* - Є й інші дороги в школу, але ця найкраща.

Якщо ми говоримо **others**, то після нього не потрібно використовувати іменник, так як це якраз і є займенник-іменник, а після **other** - потрібно.

*The first question was difficult, but the **others** were simple (others = other questions).* - Перше питання було складним, але інші (питання) були простими.

У цьому прикладі займенник **other** в ролі іменника приймає форму множини з закінченням **-s: others**.

Але він також може приймати форму присвійного відмінка: однина - **other's** і множина - **others** (в цій формі воно стає визначенням до іншого іменника). наприклад:

*It may be her or **others** bag.* - Це може бути її або чиясь ще сумка.

*In these courses we share our and **others** ideas.* - На цих курсах ми ділимося своїми ідеями та ідеями інших людей.

Another

Невизначений артикль *an* пишеться разом з **other**, утворюючи інше займенник - **another**.

Воно вживається з іменниками тільки в однині, так як невизначений артикль **a / an** завжди вказує на те, що об'єкт один. Це займенник може мати два відтінки значення: інший, різний, інший (за якістю).

*This chair is broken. Take another **one**.* - Цей стілець зламаний. Візьми інший.

*I don't like this jacket. Show me **another**.* - Мені не подобається цей піджак. Покажіть мені інший. - інший, ще один (за кількістю).

*Can I have **another** coffee?* - Можна мені ще один кави?

*She asked me question, then **another**.* - Вона задала мені питання, потім ще один.

Як видно з прикладів, дуже часто після **another** використовується займенник **one**.

Воно служить як би заміником іменника, який вперше було застосовано, щоб уникнути повторення.

Але пам'ятайте, що є сенс використовувати **one** тільки в тому випадку, якщо з контексту ясно, про що саме йде мова.

*I have already read this book. Give me another **one**, please. (One = book)* - Я вже читав цю книгу. Дайте мені, будь ласка, іншу (подальшу, ще одну).

У цьому випадку після **another** слід якесь число, а потім іменник у множині. наприклад:

*We need **another** three months to finish the project.* - Нам потрібно ще три місяці, щоб закінчити проект.

The other

Займенник **the other** містить в собі характеристики обох попередніх займенників, так як воно може використовуватися як з іменниками у множині, так і в однині.

На українську мову ми його перекладаємо як не цей, інший або залишається. Є кілька випадків, коли доцільно використовувати саме **the other**.

По-перше, **the other** використовується з іменниками в однині в значенні іншого, другий, якщо мова йде про двох осіб або предметах, а також, якщо об'єкт складається з двох частин.

*He is waiting for us on **the other** side of the street.* - Він чекає нас на іншій стороні вулиці.

*This shoe is very dirty but **the other** one is quite clean.* - Цей туфель брудний, але інший чистий.

По-друге, ми вживаємо його з іменниками у множині в значенні інші, інші, якщо з контексту або ситуації зрозуміло, про які конкретно людей або предметах йдеться.

*Where are **the other** books that I gave you?* - Де інші (інші) книги, які я тобі дав?

Займенники **other, others, the others** вживаються з іменниками у множині.

Важливо пам'ятати, що при цьому займенники **other** і **others** вживаються з іменниками, які висловлюють невизначену кількість осіб або предметів.

*We are thinking about the crises, but they have **other** problems.* - Ми думаємо про кризу, але у них одного проблеми.

*Some people like pizza, **others** do not. - Деякі люди люблять піцу, інші - ні.*

*There are only five sweets in the bag. Where are **the others**? - У сумці тільки п'ять цукерок. Де інші?*

Тепер ви знаєте, в яких ситуаціях спілкування найбільш доцільно використовувати **other (s)**, а в яких **another** або **the other (s)**.

Each other i one another

Для того щоб зрозуміти, коли використовувати англійські займенники **each other i one another**, слід запам'ятати одну річ.

Each other i one another відносяться до «відповідь» займенників - **reciprocal pronouns**, а слово, з яким їх часто плутають - **themselves**, відноситься до зворотних займенників - **reflexive pronouns**.

Давайте подивимося на приклади:

*John and Adam hated **each other**.*

*John and Adam hated **one another**.*

*John and Adam hated **themselves**.*

Так ось, перші два речення не мають суттєвої різниці. Тобто, в будь-якому випадку ваш співрозмовник вас зрозуміє. А ось в третьому прикладі ми бачимо зворотний займенник, і це значить, що і Джон, і Адам ненавидять кожен сам себе - між ними немає взаємодії, на відміну від перших двох прикладів, де вони ненавидять один одного.

Раніше вважалося правильним використовувати **each other** в разі, коли у нас є дві дійові особи, тобто пара людина, а **one another** - коли йдеться про групу людей, тобто більше ніж два.

Але це правило застаріло і зараз в розмовній мові можна використовувати ці два займенники в рівнозначною ступеня, так як вони, по суті, взаємозамінні.

Запам'ятайте, що займенники **each other i one another** ніколи не використовується як підмет, тобто не можуть бути головним суб'єктом, який виконує дію.

*Rick and Lucy do not like **each other**.*

*They got to know **each other** quickly.*

*Susan, Peter and Mary helped **one another**.*

*The students in the class started arguing with **one another**.*

Присвійні форма **each other i one another**

Також в англійському існує присвійна форма цих займенників - **each other's, one another's**.

*They helped to look after **each other's** children.*

*We often stayed in **one another's** houses.*

Ні в якому разі не ставте апостроф після **-s** як у випадку з іменниками: my parents' house, хоча у вас в реченні і мається на увазі множину (кілька осіб).

Різниця між Look, Watch, See

Як і в українській мові є різниця між дієсловами «дивитися», «бачити» і «спостерігати», так і в англійській, різниця між «**look**», «**see**» і «**watch**», теж є. Ці слова часто викликають труднощі у багатьох студентів початкового рівня. Не дивно, адже вони всі ставляться до подібних дій, щільно пов'язаних з нашими очима. Але навряд чи їх можна назвати синонімами.

See

Вимова і переклад: See [si:] - бачити

Значення слова: Помічати або вивчати когось, щось, використовуючи очі.

Вживання: Це слово ми використовуємо, коли бачимо щось або когось.

У нас є очі, і ми можемо з допомогою них бачити об'єкти. При цьому ви звертаєте увагу на цей предмет або людину, тобто повністю доводите до своєї свідомості те, що бачите. Адже іноді буває, що людина думає про своє і навіть не помічає те, на що спрямований її погляд. Як правило, **see** - це нетривала і незапланована дія.

Наприклад: *Ти бачив дівчину, яка тільки що пройшла?*

*He **saw** a big black dog yesterday- Він бачив велику чорну собаку вчора.*

*She **saw** a beautiful dress- Вона бачила гарна сукня.*

Також до поширених значень дієслова **see** відносяться «бачитися», «зустрічатися»; «бути в відносинах».

*I'm **seeing** my boss tomorrow. - Я завтра зустрінуся з начальником.*

*I live in another city, but we **see** each other once a month. - Я живу в іншому місті, але ми бачимося раз на місяць.*

*Are you **seeing** anyone now? - Ти зараз з ким-небудь зустрічаєшся?*

Інше поширене значення дієслова **see** - «розуміти щось».

*I can **see** what you mean but I have a different view on it. - Я розумію, що ти маєш на увазі, але моя точка зору інша.*

Ще одне значення **see** - «**проводити когось**», воно часто зустрічається в повсякденній мові і фільмах.

I'll see you home. - Я проведу тебе додому.

Look

Вимова і переклад: Look [lʊk] - дивитися

Значення слова: Направляти свої очі до чогось так, щоб ви змогли побачити це.

Вживання: Ми використовуємо це слово, коли говоримо, що дивимося на щось. Тобто ви зосередили свою увагу і вивчаєте певний об'єкт. Як правило, це нерухомий об'єкт. Ми просто розглядаємо його, а не стежимо за діями.

Наприклад: *Вона дивиться на цю фотографію вже кілька хвилин.*

*They are **looking** at the picture-*Вони дивляться на картину.

***Look** at these photos-*Подивися на ці фотографії.

Основна відмінність **look** від **see** полягає в тому, що **look** має на увазі навмисне звернення погляду на якийсь об'єкт.

*If you **look** closely, you can see your young grandmother in the photo.* - Якщо ти подивишся уважно, то побачиш, що на фото твоя молода бабуся.

Дієслово **look** також означає «**шукати**».

*Where are my car keys? I've **looked** everywhere.* - Де мої ключі від машини? Я вже все обшукав.

*Could you help me **look** for my glasses?* - Ти можеш допомогти мені відшукати мої окуляри?

Досить часто **look** використовується в значенні «**виглядати**».

*He **looked** about thirty.* - Він виглядав років на 30.

*What does she **look** like?* - Як вона виглядає?

Також **look** перекладається як «**здаватися**».

*That book **looks** intriguing.* - Ця книга здається інтригуючою.

to look smb up and down - оглянути кого-небудь з голови до ніг

*My boyfriend's mother has **looked me up and down.*** - Мама мого хлопця з ніг до голови оглянула мене.

to look smb in the eye - дивитися комусь в очі

I looked him in the eye and understood that he told lies. - Я подивилася йому в очі і зрозуміла, що він брехав.

to look down one's nose at smb / smth - дивитися зверхньо на когось, щось

After that competition she looks down her nose at everyone. - Після того конкурсу вона дивиться зверхньо на всіх.

Watch

Вимова і переклад: Watch [wɒtʃ] – дивитися

Значення слова: Направляти свій погляд на щось або когось деякий період часу, звертаючи увагу на те, що відбувається.

Вживання: Ми використовуємо watch, коли дивимося на щось що змінюється або на якісь події, що відбуваються. При цьому ми звертаємо увагу на те, що відбувається і стежимо за цим.

Наприклад: *Він дивиться футбольний матч.*

I will be watching serial the whole evening. - Я буду дивитися серіал цілий вечір.

She watched children carefully. - Вона уважно дивилася за дітьми.

Several millions of people watched the football match on television. - Кілька мільйонів людей дивилися футбольний матч по телевізору.

We were sitting on a sandy beach and watching the sunset. - Ми сиділи на березі пляжу і спостерігали за заходом сонця.

В чому різниця?

See ми використовуємо, коли говоримо, що бачимо щось. Тобто ми помітили або звернули увагу на щось.

Наприклад-*Я бачу високу червону будівлю перед собою.*

Look ми використовуємо, коли направляємо свій погляд і вивчаємо щось або когось. Як правило, це нерухомий об'єкт, і ми просто розглядаємо його.

Наприклад-*Подивися на цю квітку.*

Watch ми використовуємо, коли говоримо, що дивимося і спостерігаємо за на діями об'єктів.

Наприклад-*Він дивиться на дівчину, котра збирає квіти.*

Watch означає «наглядати за кимось або чимось», це може бути дитина, тварина або власність.

Please, **watch** the child - I need to get to the store. - Будь ласка, придивіться за дитиною - мені потрібно сходити в магазин.

to watch the time - стежити за часом

He was such an interesting interlocutor that I stopped **watching** the time. - Він був настільки цікавим співрозмовником, що я перестала стежити за часом.

to watch the world go by - спостерігати, як життя проходить повз

In this small city I just **watch the world go by**. - У цьому маленькому місті я лише спостерігаю за тим, як життя проходить повз.

to watch smb like a hawk - уважно за кимось стежити

He always **watches me like a hawk**. I am afraid of him. - Він весь час уважно стежить за мною. Я боюсь його.

Крім **see, look** і **watch**, варто запам'ятати ще кілька синонімів.

Дієслово **stare** означає «**пильно дивитися довгий час**», «**вдивлятися**».

This man has been **staring** at me for half an hour. - Цей чоловік півгодини пильно дивився на мене.

Якщо вам потрібно підкреслити, що хтось пильно в щось вдивляється, використовуйте прислівники **hard** (строго) і **intently** (пильно, зосереджено).

She **stared intently** at a stranger man. - Вона пильно глянула на незнайомого чоловіка.

Дієслово **gaze** перекладається як «**пильно дивитися з подивом / любов'ю / захопленням**».

We **gazed** in wonder at Niagara Falls. - Ми з захопленням дивилися на Ніагарський водоспад.

Дієслово **glance** перекладається як «**поглянути**», «**кинути погляд**».

During the lesson he has been **glancing** at his watch. - Під час уроку він постійно поглядав на свій годинник.

Ще **glance** може означати «**читати щось мигцем**».

I did not read the book - I just **glanced** it through. - Я не читав книгу, я просто переглянув її.

Відзначимо, що в повсякденному англійською в цьому значенні часто використовують вирази **to take a quick look at smth, to take a quick look through smth**.

У формальній мові дієслово **view** означає «**уважно дивитися на щось**» або «**дивитися телевізійну програму, фільм**».

*Every year millions of tourists come to **view** the architecture of this city. - Щороку мільйони туристів приїжджають, щоб подивитися архітектуру цього міста.*

Одне з найбільш часто зустрічаються значень дієслова **view** - «оцінювати» або «судити».

*Their marriage should be **viewed** as a formal contract. - Їх шлюб потрібно розцінювати як формальний контракт.*

*This law can be **viewed** from several perspectives. - Цей закон повинен бути розглянутий з різних сторін.*

This,that,these,those

This and that в англійській мові

В англійській мові і в художніх текстах часто зустрічаються слова **that** і **this**. Різниця між ними, безумовно, існує, але яка - для багатьох залишається загадкою.

Сьогодні ми розглянемо не тільки вживання **this** і **that**, але і грамотне використання займенників **these** і **those**. Різниця між цими парами досить істотна, і, розуміючи її, ви ніколи більше не будете плутати між собою слова **that, this, those** і **these**.

This or that: правило вживання

This і **that** - це вказівні займенники.

This перекладається як **цей / ця / це**.

That, відповідно, як **той / та / то**.

І цей, і інший займенник вказує на один предмет (або особу). Різниця між **this** і **that** полягає в тому, що об'єкти, які ми позначаємо цими займенниками, знаходяться на різній відстані від мовця.

This позначає те, що знаходиться **поруч, неподалік, близько**.

That - те, що розташоване **далеко, віддалено від мовця**.

***This** cat is mine. - Ця кішка - моя.*

***That** cat is yours. - Та кішка твоя.*

Кішка - це слово в однині. Вибір **this** або **that** залежить саме від того, де конкретно знаходиться ця кішка. Та, що лежить біля моїх ніг - **this cat**. Та, що далеко від мене - **that cat**.

Коли ми говоримо про віддаленість об'єкту, мова йде не тільки про простір (фізичне місце розташування об'єкта - далеко чи близько від мовця), але і про час.

***That** was awesome! - I had a wonderful time!*

Це було чудово! -Я чудово провів час!

Дія мала місце в минулому, оповідач зараз згадує про приємно проведений час і вживає займенник **that**. Зверніть увагу, на українській ми швидше за все переведемо **that** як «це», а не як «то» - в силу особливостей стилістики української мови. Для нас різниця між «цей» і «той» в даному контексті незначна. Але вона важлива для англійської мови. Вжити **this** в цьому випадку буде помилкою.

Таким чином, розповідаючи про віддалені за часом події (дії в минулому), ми використовуємо займенник **that**.

This i that в живій мові

Часто плутають **this i that** в діалогах, наприклад, в телефонній розмові.

Якщо ви представляєтеся в бесіді, використовуйте **this**:

*- Hello. **This is** Mary.*

Якщо ви задасте питання, уточнюєте, хто з вами говорить, використовуйте **that**:

*- Is **that** Julia?*

Порівняйте:

*- Is **that** George?*

*- No, **this is** Mike.*

These i those: різниця і вживання

Крім **this i that** часто можна зустріти ще одну пару вказівних займенників: **these-those**. Правило їх вживання звучить так: якщо предметів багато, а не один, ми змінюємо **this** на **these**, а **that** на **those**.

These - ці

Those - ті

***These cats are mine.**- Ці кішки - мої.*

***Those cats are yours.**- Ті кішки - твої.*

Як видно, обидва займенники **those, these** вказують на безліч об'єктів (кішок кілька). У чому між ними різниця? **These i those**, так само, як і пара **this-that**, позначають предмети, які знаходяться на різній відстані від мовця.

These - предмети близько (ці)

Those - предмети далеко (ті)

Таким чином, вибираючи відповідний займенник, ми завжди дивимося тільки на два аспекти:

Кількість предметів / осіб (скільки - один або багато)

Їх віддаленість від мовця (тут або там)

Пара **this-these** використовується в разі, якщо предмет / предмети - поруч з промовцем.

Пара **that-those** вживається, якщо об'єкт або об'єкти далеко від мовця.

Вимовляємо правильно: these or this

Ви напевно стикалися з тим, що в живій мові важко почути різницю між **these** і **this**. Тому їх часто плутають і в мові, і на письмі. Обидва займенники вимовляються схоже, і в розмові не завжди можна вловити, що ж все-таки прозвучало - **these** або **this**.

This вимовляється коротко, при цьому **s** на кінці звучить як «с», глухо. А ось **these** вимовляється з довгим звуком «і», а на кінці звучить «з», а не «с».

Якщо ви самі будете правильно вимовляти ці займенники, то і в чужій мові почуєте між ними різницю.

Як правильно вживати this, that, these, those в реченні

Вказівні займенники **this / that / these / those** можуть вживатися разом з іменником або без нього. Погляньте:

Без іменника:

This is your last chance to see him. - Це твій останній шанс побачитися з ним.

З іменником:

This meeting is your last chance to see him. - Це зібрання - твій останній шанс побачитися з ним.

Якщо вказівні займенники стоять на початку речення, і після них немає визначального іменника, то, як правило, далі йде дієслово **to be** у формі однини чи множини:

This is / These are / That is / Those are

This is a cat. - Це кішка.

These are butterflies. - Це метелики.

That is a train. - Це потяг.

Those are cucumbers. - Це огірки.

I **this**, i **that** виконують тут функцію підмета і переводяться як «це».

Вказівні займенники без іменників можуть з'являтися в різних частинах пропозиції:

*Which trousers would you choose, **these** or **those**?*-Які штани ти б вибрав, ці або ті?

*What is **that**?*-Що це там?

Якщо вказівний займенник передує іменнику, його функція - вказати на конкретний об'єкт:

***This** cat has drunk our milk.* - Ця кішка випила наше молоко.

В даному випадку займенник **this** уточнює, що саме ця кішка, а не якась інша, випила все молоко.

Будь-який з чотирьох вказівних займенників може супроводжуватися іменником:

***This** flower smells great.* - Ця квітка пахне чудово.

***That** man is very angry.* - Той чоловік дуже злий.

***These** tickets cost too much.* - Ці квитки коштують занадто дорого.

***Those** presents are from my friend.* - Ті подарунки - від моїх друзів.

Each i Every

Обидва займенники мають одне і те ж значення – «кожен». Загальне правило використання даних займенників таке, що **Each** вживається коли мова йде про два і більше предмета або речі, **Every** - коли мова йде про три і більше предмета або речі.

*The orange was split into two halves; **each** half was given to them. (a не ... **every** half.)*-
Апельсин поділили на дві частини, і кожну частину їм віддали.

Використання займенника **Each** краще, коли описувані речі або предмети представляються окремо, використання ж займенника **Every** краще, коли описувані речі або предмети представляються як ціле.

***Each** boy in the class was given a present.*-Кожному хлопчику в класі вручили подарунок.
(Кожному окремо.)

***Every** boy in the class went on a picnic.*-Кожен хлопчик (всі хлопчики) в класі відправився на пікнік. (Всі хлопчики, як єдине ціле.)

Every, але не **Each**, може використовуватися з абстрактними іменниками:

*You have **every** reason to be happy. (a не You have **each** reason to be happy.)*-У тебе є всі підстави бути задоволеним.

Аналогічним чином, **Every (але не Each)** може використовуватися з іменниками з кількісними числівниками:

Buses leave every ten minutes. (а не ... each ten minutes.)-Автобуси ходять кожні десять хвилин.

Like і as

Різниця між **as** і **like** часто незрозуміла україномовній людині, як і використання деяких інших англійських прийменників. Адже нерідко їх український аналог застосовується інакше.

Наприклад, в українській ми не опускаємо «**який**», а в англійській **that** часто не використовується.

Українцю ж «**як**» в англійській мові відповідають **how / as / like**. І якщо з **how** (питальне слово «*How are you?*» - *Як ти?*)

Мова йде про слова **like** і **as** в англійській мові, які можуть перекладатися так: **як, так як, схожий**. Ці два слова можуть бути різними частинами мови, але нас буде цікавити використання **like** як англійської прийменника і застосування **as** в якості не тільки прийменника, а й сполучника.

Або з сполученням «*She showed me how to do it*» - *Вона показала мені, як це робити*-все ясно, то різниця між **as** і **like** в англійській мові залишається загадкою!

Like має значення «**схожий на що-небудь, подібний чогось**». Використовується для порівняння.

Like є прийменником, а це означає, що за ним у реченні повинен йти іменник (*like a cow, like you business*), займенник (*like you, like that*) чи герундій (*like singing*). Можна використовувати конструкцію *–like somebody (something + verb + ing)*.

He speaks like a native speaker. - *Він каже, як носій мови.*

She looks like a celebrity. - *Вона виглядає як знаменитість.*

Reading this book is like speaking to an old friend. - *Читання цієї книги - це як розмова зі старим другом.*

He is like her father. – *Він схожий на батька*

It's just like him. – *Це так схоже на нього.*

*There's nothing **like** walking to keep you fit.* – Немає нічого корисніше для здоров'я, чим ходьба.

Тут виникає запитання, а чому в даному випадку використовується **like** а не **as**, адже це слово також перекладається «**як**»? Є одна мала, але важлива відмінність. Ми вживаємо **like**, коли порівнюємо дві різні речі. Наприклад:

*Her perfume smells **like** oranges.* – Її парфуми пахнуть цитрусовими. (але це духи, а не апельсини)

А **as** ми використовуємо у тому випадку, коли говоримо про щось чи про когось одного і того ж. Мова йде про щось дійсне, реальне. Це стосується роботи чи способу використання якогось предмету. Наприклад:

*Several years ago I worked **as** a taxi-driver* – Декілька років назад я працював таксистом. (я і таксист це одна людина)

As - це «як». Нас цікавить роль / функція предмета.

Слово **as** може бути не тільки прийменником, але і іншими частинами мови. Наприклад, сполучником. Як було сказано раніше, компанію до слова **like** складають іменники, займенники чи герундій. А ось **as** ми використовуємо у випадку, коли за ним йде підмет з дієсловом, яким часто буває і присудок.

*He's really a good runner. He runs **like** a lynx.* – Він справді хороший бігун. Він бігає як рись.

*Katia's decision seemed a good one, so we did **as** she advised.* – Рішення Каті здавалося підходящим, тому ми зробили так, як вона радила.

*She works **as** a secretary.* - Вона працює секретарем.

*The sea can be used **as** a source of energy.* - Море можна використовувати як джерело енергії.

*She used family photos **as** the only decoration of her walls.* - Вона використовувала сімейні фотографії як єдина прикраса своїх стін.

Різниця між ними дуже велика, наприклад:

*I've been working **as** a dog* - буде звучати дуже дивно, так як передбачає, що ви працювали собакою, виконували її роботу!

Правильно - *I've been working **like** a dog* (подібно).

Порівняйте:

***As** your boss, I must warn you to be careful.* (Я є твоїм босом)

***Like** your boss, I must warn you to be careful.* (Я не є твоїм босом, але так само, як і він, я повинен тебе попередити)

*She speaks **like** a teacher (вона не вчитель).*

*She speaks **as** a teacher (вона вчитель).*

Like i As = сполучення (+ підмет + присудок)

В якості сполучення ми, як правило, використовуємо **as** (= **in the same way that**):

*Nobody paints **as** he does. - Ніхто так не малює, як він.*

*It started raining **as** we said it would. - Почався дощ, як ми і передбачали.*

В американському варіанті англійської **like** часто використовується замість **as**, однак, це вважається не нормою і особливістю розмовної мови:

*She needs the money, **like** I do, so she works overtime. - Їй потрібні гроші, як і мені, тому вона переробляє.*

*I hope you'll not get ill again, **like** you did when we went to Paris. - Надіюсь, ти не захворієш, як в минулий раз, коли ми поїхали в Париж.*

Треба звернути увагу на словосполучення **as usual** (як звично, як завжди), яке вживається якраз в такому вигляді. І запам'ятайте, у сполученні **such as** слово **as** має значення – «наприклад».

Finish, end i complete

Все рано чи пізно закінчується, будь то книга, фільм, зустріч, навчання або поїздка. Сьогодні ми поговоримо про слова **finish, end i complete** в англійській мові. Всі вони переводяться як «закінчувати / закінчуватися».

Чи є між ними різниця?

End

Переклад: End – завершуватися, закінчувати

Значення слова: Припинення будь-якого процесу

Вживання: Ми використовуємо **end**, коли говоримо про те, що щось припиняє відбуватися. Особливо якщо період часу цього процесу закінчується.

Наприклад: Фільм закінчується через годину.

*When does the performance **end**? - Коли вистава закінчується?*

*The conference **ended** two hours ago-. Конференція закінчилася 2 години тому.*

*I feel that everything will **end** badly. – Я відчуваю, що все це погано закінчиться.*

*What time does the play **end**? – Коли закінчується вистава?*

Finish

Переклад: Finish - завершуватися / закінчувати

Значення слова: Завершити останню частину чогось, що ти робиш

Вживання: Ми використовуємо слово **finish**, коли говоримо про те, що остання стадія чогось закінчується.

Тобто довели якусь справу до кінця. Найчастіше використовується, коли говоримо про організовані події: вечірка, зустріч, заняття.

Наприклад: Їх зустріч закінчилася пізно вночі.

*The party **finished** at nine.* -Вечірка закінчилася о дев'ятій.

*They have already **finished** the work.* - Вони вже закінчили роботу.

*How long did it take you to **finish** this painting?* – Скільки тобі знадобилося часу, аби закінчити цю картину?

*He decided to **finish** his work by Monday.* – Він вирішив закінчити роботу до понеділка.

*You have only half an hour to **finish** the test.* – У вас є півгодини, аби закінчити контрольну роботу.

Complete

Переклад: Complete - закінчувати

Значення слова: Довести до кінця щось, що зайняло багато часу

Вживання: Ми використовуємо слово **complete**, коли говоримо про завершення якоїсь справи, яке ми робили протягом тривалого проміжку часу.

Наприклад: Будівництво нового комплексу закінчено.

*The new station building will be **completed** soon.* -Будівництво нової будівлі станції скоро буде завершено.

*This book is not **completed**.* -Ця книга не закінчена.

*She will **complete** her studies in England next year.*— Наступного року вона закінчує навчання в Англії.

*Can you **complete** your task by yourself?*— Ти сама можеш закінчити завдання?

В чому різниця?

Ми використовуємо слово **end**, коли говоримо про те, що будь-який процес закінчується, особливо якщо закінчується час цієї дії. Найчастіше це слово використовується по відношенню до фільмів, історіям і подій, обмеженим за часом.

Наприклад: *Футбольний матч закінчився перемогою нашої команди.*

Ми використовуємо слово **finish**, коли говоримо про те, що остання стадія чого-небудь закінчується. Найчастіше використовується по відношенню до організованих подій: вечірок, урокам, зустрічам.

Наприклад: *Вони закінчили свою нараду, обговоривши всі важливі питання.*

Ми використовуємо **complete**, коли мова йде про завершення будь-якого тривалого процесу. Це слово використовується найчастіше в письмовому англійською або в офіційних випадках.

Наприклад: *Проект торгового центру закінчений.*

Solve i Decide

Однією з причин, по якій ми плутаємо слова в англійському є те, що в українській мові є одне слово з багатьма значеннями, а в англійському цим різним значенням привласнили свої слова.

Наприклад, у нас є слово «**вирішити**», яке має абсолютно різні значення: приймати рішення з приводу чогось або вирішувати якісь проблеми. В англійській же мові є два різних слова **solve** і **decide**.

Обидва вони переводяться як «**вирішити**», але використовуються в різних ситуаціях. Давайте розберемося в яких.

Decide

Переклад: Decide – вирішити

Значення слова: Після роздуму, обдумування прийти до якогось висновку щодо чогось

Вживання: Це слово ми використовуємо, коли вибираємо, робити нам щось чи ні, чи вибираємо з декількох можливостей. Ми приймаємо рішення, зваживши всі аргументи.

Наприклад:*Ви вирішуєте залишитися вдома замість того, щоб піти в кіно, або вирішуєте надіти сьогодні зелену сукню.*

*I **decided** to go home early.* - Я вирішила піти додому рано.

*He **decided** to give up smoking.* - Він вирішив кинути курити.

*They **decided** to get married.* - Вони вирішили одружитися.

*Peter can not **decide** whether to go after this post or not- Пітер не міг вирішити, чи варто намагатися отримати цю посаду чи ні.*

Solve

Переклад: Solve - вирішувати

Значення слова: Знайти правильну відповідь на проблему або пояснення чогось, що важко зрозуміти

Вживання: Це слово ми використовуємо, коли знаходимо правильну відповідь на проблему, справляємося з нею або вирішуємо якусь конкретну задачу.

Наприклад:*Ви вирішуєте приклад з математики, щоб допомогти молодшій сестрі, або держава вирішує проблеми економіки.*

*Nobody could **solve** the puzzle. -Ніхто не міг вирішити цю головоломку.*

*I want to **solve** this crossword by myself.- Я хочу вирішити це кросворд сама.*

*He **solved** his problem easily. -Він легко вирішив його проблему.*

*To **solve** the murder, the police used all the evidence they found in the house- Щоб розплутати вбивство, поліція використала всі докази, знайдені в будинку.*

*The mystery has been **solved**- Таємниця була розкрита.*

В чому різниця?

Отже, **decide** - це зробити якийсь вибір, вирішити робити це чи ні.

Наприклад:*Вирішити піти в спортзал або вирішити лягти спати раніше.*

Solve - вирішувати конкретну задачу або проблему.

Наприклад:*Вирішити рівняння або вирішити проблему із запізненнями на роботі.*

*I can not **decide** what profession to choose after school. -Я не можу вирішити, яку професію обрати після школи.*

*I can not **solve** this equation. -Я не можу вирішити це рівняння.*

Affect i Effect

Слова **affect** і **effect** дуже схожі за звучанням, але з написання відрізняються лише однією буквою. Саме тому їх дуже часто плутають. Однак запам'ятати різницю між ними дуже просто.

Адже ці слова є різними частинами мови. Давайте розберемося в їх використанні.

Affect

Вимова і переклад: Affect [əfɛkt] / [ефект] - впливати, впливати

Значення слова: Зробити щось, що зробить зміна в чомусь, комусь

Вживання: Ми використовуємо слово **affect**, коли говоримо про дію. Тобто ми робимо щось, що впливає, впливає на людину або ситуацію.

Наприклад: *Її рішення вплинуло на подальші події.*

Приклад: *Smoking affects our health- Куріння впливає на наше здоров'я.*

The bad weather will affect the crops- Погана погода вплине на врожай.

Effect

Вимова і переклад: Effect [ɪfɛkt] / [іфект] - вплив, результат

Значення слова: Зміна, викликане дією чогось, когось

Вживання: Ми використовуємо слово **effect**, коли говоримо про саму зміну, впливі, яке викликане певними діями .

Наприклад: *Його слова не справили ефекту, вона все одно не поміняла свого рішення.*

The effect was immediate. -Ефект був негайним.

His remarks had the opposite effect. -Його зауваження мали зворотний ефект.

В чому різниця?

Слово **affect** ми використовуємо, коли говоримо про дію.

Тобто ми робимо щось, що певним чином впливає, впливає на людину або ситуацію.

Наприклад: *Його травма вплинула на результат матчу.*

Слово **effect** ми використовуємо, коли говоримо про саму зміну, ефекті, викликаному певними діями.

Наприклад: *Заміна гравця справила миттєвий ефект.*

Either, Neither і Both

Зазвичай вони бінарно пов'язані один з одним; іншими словами, «**both**», «**either**» і «**neither**» використовуються, для зв'язку або з'єднання двох сутностей (люди, об'єкти, абстракції) ствердно, або негативно.

Проблема в тому, що «**both**», «**either**» і «**neither**», а особливо «**both**», мають різні функції. Залежно від контексту, їх можна розглядати як покажчики кількості, прикметники, займенники, сполучники або прислівники.

Використання їх в реченнях насправді досить просте, але перш ніж перейдемо на особистості, давайте запам'ятаємо найважливіше: **вони використовуються тільки по відношенню до двох об'єктів, тільки до пари.**

«**Both**» і «**neither**» мають прямо протилежне значення: «**обидва**» і «**жоден**», а «**either**» використовується, коли потрібно зробити вибір на користь одного або іншого;

«**Neither**» не вживається в негативних реченнях. **В англійському реченні не може стояти відразу два заперечення (негативне дієслово і займенник «neither»).**

Both

Переклад: -«і цей, і той», «і той, і інший».

Вживання: може бути використано в якості займенники для позначення двох речей (або людей), які вже були згадані.

- *Do you want the blue balloon or the red balloon?*

- *Ви хочете синю або червону кульку?*

- *I'll buy **both** (the blue one and the red one).*

- *Я куплю обидві.*

*He's **both** tall and handsome.-Він одночасно і високий і привабливий.*

*I'm **both** happy and confused at the same time!-Я одночасно і радий і збентежений!*

*I have had a long, hard day and I'm **both** tired and hungry.-У мене довгий важкий день, і я одночасно і втомився і голодний.*

Може вживатися з прийменником «**of**» (частіше в США), але тільки якщо після нього стоїть займенник: присвійний або вказівний:

*I'd only been in about two fights in my life, and I lost **both** of them.-У мене було всього дві бійки за все життя, і обидві я програв.*

Можна використовуватися «**both**» або «**both of**» перед визначниками (my, his, these, the і т.д.) і іменниками у множині.

***Both** (of) my friends arrived late to class.*-Обидва моїх друга запізнилися на урок.

***Both** of the wheels wobble too much.*-Обидва колеса занадто хитаються.

*A prize was given to **both** of the players.*-Приз дістався обом гравцям.

Коли використовуємо «**both**» без «**of**», то опускаємо артикль «the».

***Both** parents were nervous.*-Обоє батьків нервували.

***Both of the** parents were nervous.*

Either

Переклад: -«або той, або інший», «будь-який з двох».

Значення: є займенником, визначником, прислівником, і супроводжується позитивною дієсловом в однині. У негативних реченнях означає «ні той, ні інший» або «ні один з двох», в стверджувальних - «або той, або інший». Ще в сучасній англійській є значення «і той і інший».

Вживання: в основному використовується в питаннях або негативних реченнях замість «also» або «too».

Either ... or - або той, або інший; або або.

***Either** you or John has to finish the report before 5pm.*-Або ти або Джон повинні закінчити цей звіт до 5.

*You can have **either** the red shirt or the blue shirt (but not both).*-Ти можеш взяти або червону або синю сорочку (але не обидві).

***Either** you leave the building now or I'm calling the police.*-Ти або покинеш будівлю зараз же, або я викличу поліцію.

***Either** you apologize, or I'll never speak to you again.* - Або ти вибачаєшся, або я не буду з тобою більше розмовляти.

Використовується як визначник перед іменником в однині.

Можна використовувати «**either**» перед визначником (my, his, these, the etc.) і іменником у множині.

*We've been dating for 6 months and I have not met **either** of her parents.*

*I have not read **either** of these books.*

*I do not want **either** of those apples. Do you have one that is not rotten?*

Перший підсумок: в чому ж різниця між «**either**» і «**both**»?

Both - і те й інше одночасно, відразу. Можливі обидва варіанти (*можу випити і каву і шоколад відразу*).

Either - теж можливі обидва варіанти, але тільки в різний час (*він може бути і американцем і канадцем взагалі, але він може бути тільки одним з них насправді в цей момент*).

Neither

Переклад: -«ні той, ні інший», «жоден з двох».

Значення: є негативним словом і супроводжується позитивним дієсловом в однині. Є негативною формою «**either**».

Вживання: зазвичай вживається як визначник перед іменником в однині.

Використовується в тих випадках, коли нам не підходить жоден з двох варіантів. Також може вживатися з прийменником «of», якщо після нього варто займенник.

Neither of us felt like sitting around all night.-Нікому з нас не хотілося сидіти тут всю ніч.

Можна використовувати «**neither of**» перед визначником (my, his, these, the etc.) і іменником у множині.

Neither of my friends came to class today.-Ніхто з моїх друзів не прийшов на заняття сьогодні.

Neither of their parents understood what the baby was trying to say.-Ніхто з їхніх батьків не розумів, що намагається сказати дитина.

Neither of our cars has enough petrol, so we have to take the bus.-Ні в одній з наших машин немає достатньо бензину, тому нам доведеться сісти на автобус.

У негативних реченнях часто використовується як частина короткої відповіді, коли хтось говорить щось негативне, і ви з цим згодні.

I have never been to Switzerland-Я ніколи не був в Швейцарії.

Neither have I (Me neither)-Я теж.

I do not even want to go there-Я і їхати туди не хочу.

Neither do I-Я теж.

Важливо: поширена помилка - подвійного заперечення в англійській немає.

Неправильно: «*Neither answer is not correct*».

Правильно: «*Neither answer is correct* ».

Після «**neither**» ставиться дієслово без заперечення.

Правило **Neither ... nor**

«**Neither ... nor**» використовується в якості союзу. Це протилежність «**both ... and ...**». Якщо дієслово слідує після цієї фрази, то у нього форма однини (+ s).

Neither John nor Fred likes doing the dishes «*Both John and Fred do not like doing the dishes*»- Ні Джон ні Фред не любить мити посуд.

I need neither the red shirt nor the blue shirt- Мені не потрібна ні червона ні синя сорочка.

I neither smoke nor drink- Я ні курю, ні п'ю.

Few, a few, little, a little

Вживання займенників **few, a few, little, a little** - не найскладніша тема в англійській граматиці, тому ми розберемося з нею швидко і без зайвих хвилювань.

Загальний переклад слів **few, a few, little, a little** – «мало». У чому ж тоді різниця?

Few і **a few** вживаються виключно з обчислювальними іменниками, **little** і **a little** - з необчислювальними.

Few і **little** означають «мало», тобто недостатньо.

A few і **a little** – «трохи», але досить.

Таким чином отримуємо:

Few + обчислюється іменник = *мало ... , недостатньо ...*

A few + обчислюється іменник = *кілька ...., Досить ....*

Little + необчислювальний іменник = *мало ... , недостатньо ...*

A little + необчислювальний іменник = *трохи ...., Досить ....*

Few hours- мало годин

Few friends- мало друзів

Few cars- мало машин

A few apples- кілька яблук

A few chairs- кілька табуреток

A few men - кілька людей

Little honey - мало меду

Little sugar - мало цукру

Little love - мало любові

A little water - трохи води

A little warmth - трохи тепла

A little time - трохи часу

Тобто, питання про те, що використовувати - (а) **few** або (а) **little**, відпадає після того, як ви визначите, до якого слову відносяться дані займенники: якщо це обчислюється іменник - використовуйте (а) **few**, якщо необчислювальний- (а) **little**.

Few або a few?

Few- мало, недостатньо для справи

A few- мало (кілька), але для справи достатньо.

*I have **few** books for my dissertation. I need to go to the local library. - У мене мало книг для написання дисертації. Мені потрібно відвідати місцеву бібліотеку.*

*Though the local library is not big and modern, I managed to find **a few** books for my dissertation. - Хоча місцева бібліотека не велика і не сучасна, мені все ж вдалося знайти кілька книг для моєї дисертації.*

Little або a little?

Little - мало, недостатньо для справи

A little - трохи, але для справи достатньо.

*I have so **little** money. I even can not afford this dress. - У мене так мало грошей. Я навіть не можу дозволити собі це плаття.*

*If I had **a little** money, I would get this dress. - Якби у мене було трохи грошей, я б придбала цю сукню.*

During і for

Обидва використовуються, коли ми говоримо про період часу, в який було скоєно дію, і дуже часто вони викликають труднощі. «Протягом березня» і «протягом двох годин» - один чи це випадок чи два різних?

І як це правильно сказати по-англійськи? Давайте подивимося!

During 1

Переклад: During - протягом, на протязі

Значення слова: Про дію або стан, що займає цілком і повністю якийсь період часу

Вживання: Ми використовуємо **during** з тривалими подіями (урок , уявлення, відпустку і т.д.) або одиницями виміру часу (місяць, тиждень) без вказівки їх кількості (протягом січня, протягом ХХ століття).

Наприклад: *Протягом (during) травня будуть знижки.*

Він уважно слухав протягом (during) лекції.

*He kept silent **during** the whole dinner. -Він мовчав весь вечеря. (Буквально: протягом всього вечери.)*

*This band was active **during** the late 1980s. -Ця музична група була активна в пізні 80-ті. (Буквально: протягом пізніх 80х)*

During 2

Переклад: During - протягом, під час

Значення слова: В якийсь окремий момент протягом періоду часу

Вживання: Тут дія не займає весь вказаний період, а «точково» відбувається один або кілька разів в середині його.

Наприклад: *Ми зателефонуємо вам протягом (**during**) робочого дня. Результати будуть відомі протягом (**during**) місяця.*

*It only rained once **during** our vacation. -Протягом нашої відпустки дощ пішов всього один раз.*

*At one point **during** the lesson I suddenly lost track of what the teacher was talking about. -У якийсь момент лекції я раптово втратив нитку того, про що говорив викладач. (Буквально: в якийсь момент протягом лекції).*

For

Переклад: For - протягом, на певний час

Значення слова: На якусь кількість часу (в хвиликах, годинах, днях, тижнях і т.д.)

Вживання: Характеризує тривалість дії або стану, при цьому ми повинні вказати одиниці вимірювання (години, дні і т.д.) і їх кількість!

*Я їду до В'єтнаму на (**for**) три дні. Я чекаю тебе вже протягом (**for**) години!*

*We decided to stay in France **for** two days. -Ми вирішили залишитися у Франції на два дні.*

*This building had been abandoned **for** ten years until a businessman bought it and turned it into an art gallery. -Будівля протягом десяти років було занедбаним, поки один бізнесмен не купив його і не перетворив його в картинну галерею.*

В чому різниця?

During # 1 - протягом події або тимчасового періоду.

Наприклад: *Він старанно вчився протягом (**during**) семестру. Протягом (**during**) польоту я погано себе почував.*

During # 2 - в певний момент посеред періоду часу.

Наприклад: *Йому подзвонили під час (**during**) наради. Протягом (**during**) мого перебування в готелі я кілька разів ходив в басейн.*

For - вказує тривалість дії або стану в хвилинали, годинах, днях і т.д.

Наприклад: *Я хочу поїхати на (**for**) пару днів.*

*Фільм триває (**for**) 2 години.*

Enough i too

В англійській мові є два слова: **too** «занадто» і **enough** «досить».

Використання слова too в англійському

Вимова і переклад: **Too** [tu:] / [туу] - занадто

Значення слова: Вище, ніж допустимо або можливо

Це слово використовується, щоб показати, що чогось більше, ніж треба.

Наприклад: *У неї накопичилося занадто багато роботи, їй доведеться працювати на вихідних.*

Зверніть увагу на те, що в реченні **too** ставиться перед словами, в поєднанні з якими використовується.

Too використовується в поєднанні:

1.Зі словами, що відповідають на питання «як?».

Наприклад: *(як?) жарко, (як?) просто.*

Додавши наше **too**, ми отримуємо **too hot** (занадто жарко), **too simple** (занадто просто).

*You came **too** late.* -Ти прийшов занадто пізно.

*He talks **too** fast.* -Він говорить дуже швидко.

2.Зі словами, що відповідають на питання «який?».

Наприклад: *(який?) красивий, (який?) великий.*

*This car is **too** expensive.* - Ця машина дуже дорога.

*Your hair is **too** long.* -Твої волосся занадто довгі.

Дуже часто **too** використовується зі словами **much / many** - багато і **little** - мало.

*You drink **too** much coffee.* -Ти п'єш надто багато кави

Використання слова enough в англійському

Вимова і переклад: Enough [ɪnlf] / [іна'ф] - досить

Значення слова: Тією ж мірою, скільки необхідно

Це слово вказує на необхідну норму чогось. Ми використовуємо слово, щоб показати, що є достатня кількість чогось.

Наприклад: *У мене достатньо грошей, щоб купити цю сукню.*

У реченні **enough** може стояти як перед, так і після слів, в поєднанні з якими використовується.

Enough ставиться після слів,що відповідають на питання «як?».

Наприклад: *hot enough* (досить жарко), *simple enough* (досить просто).

*That sounds easy **enough**.* -Це звучить досить просто.

*I know it well **enough**.* -Я знаю це досить добре.

3.Зі словами, що відповідають на питання «який?».

Наприклад: *beautiful enough* (досить гарний), *big enough* (досить великий).

*This room is large **enough**.* -Ця кімната досить велика.

*The ice is thick **enough** to walk on.* -Лід досить товстий, щоб ходити по ньому. Enough ставиться перед: Словами, які позначають предмет.

Наприклад: *enough money* (достатньо грошей), *enough time* (достатньо часу).

*I have **enough** money to buy this book.* -У мене достатньо грошей, щоб купити цю книгу.

*She has **enough** time to eat.* -У неї достатньо часу, щоб поїсти.

Fit, match i suit

В англійській мові є слова **fit**, **match** і **suit**, які можна перевести як «підходити». Однак, незважаючи на однаковий переклад, різниця в їх використанні є.

Fit

Fit - підходити

Значення слова: Мати потрібний розмір

Вживання: Ми використовуємо слово **fit**, коли говоримо, що одяг підходить за розміром, добре сидить на людину.

Наприклад: *Цей піджак тобі не підходить, потрібен розмір трохи менше.*

Приклад: *These shoes **fit** perfectly- Ці туфлі ідеально підходять.*

*This size does not **fit** me- Цей розмір мені не підходить.*

*Does this shirt **fit** me? -Ця сорочка мені підходить за розміром?*

*This shirt does not **fit** you. -Ця сорочка тобі не підходить.*

Match

Match – підходити, поєднуватися

Значення слова: Кілька речей виглядають привабливо разом

Вживання: Ми використовуємо **match**, коли говоримо, що кілька речей добре поєднуються, тобто виглядають разом красиво, підходять один до одного .

Наприклад: *Та сумка відмінно підійде до твого плаття.*

Приклад: *This tie **matches** your suit- Цей краватку підходить до твого костюму.*

*These colors do not **match** well- Ці кольори не дуже добре поєднуються.*

*They are no good **match**. -Вони не дуже добре поєднуються.*

*This scarf **matches** your bag.-Цей шарф підходить до твоєї сумці.*

Suit

Suit – підходити, йти, бути до лиця

Значення слова: Робити людину привабливою

Вживання: Ми використовуємо **suit**, коли говоримо, що одяг підходить людині за кольором, стилем і робить його привабливим.

Наприклад: *Мені подобається твоя сорочка, зелений колір тобі дуже йде.*

Приклад: *Those glasses **suit** you- Ці окуляри йдуть тобі.*

*Does this skirt **suit** me?- Ця спідниця мені йде?*

*This shirt **suits** you perfectly.-Ця сорочка тобі ідеально підходить.*

*This shoes **suits** her well.- Це взуття добре їй підходить.*

У чому різниця?

Слово **fit** ми використовуємо, коли одяг підходить за розміром, добре сидить на людину.

Наприклад: *Це пальто тобі не підходить, воно занадто вільне.*

Слово **match** ми використовуємо, коли кілька речей підходять один одному, тобто добре поєднуються і виглядають разом красиво.

Наприклад: *Ця сорочка відмінно підійде до моєї спідниці.*

Слово **suit** ми використовуємо, коли одяг підходить нам за кольором і стилем, робить привабливими. Іншими словами, одяг нам до лиця.

Наприклад: *Їй потрібно частіше носити сукні, вони їй дуже йдуть.*

Bring, carry, bear

Bring, carry, bear-це дієслова, які означають «нести, переносити щось». Але між ними є велика різниця.

Bring-приносити, доставляти, привозити, надавати.

Значення: означає «приносити щось до місця, де знаходиться мовець (**to, towards the speaker**) або нести щось в цьому напрямку». Також «приводити когось до місця призначення».

*Next time do not forget to **bring** me a copy of your report-Наступного разу не забудь принести мені копію свого звіту.*

***Bring** your friend to the party-Приводь свого друга на вечірку.*

*She **brought** me an interesting book to read-Вона принесла мені почитати цікаву книгу.*

Carry-носити, нести з собою.

Значення: тримати щось в руках і переміщувати з собою ; підняти щось і перенести в інше місце; переносити (щось) шляхом підйому, в руках, на / в тілі або в автомобілі.

*He offered to **carry** my books-Він запропонував понести мої книги.*

I carry my mother's picture in the necklace around my neck-Я ношу фотографію своєї матері в намисті на шії.

I can not carry this box; it's too heavy-Я не можу нести цю коробку; вона занадто важка.

Bear-нести, переносити, виносити.

Значення: сміливо приймати; виносити (морально); мати справу з чимось що завдає якусь біль.

He does not bear the noise-Він не переносить цього шуму.

There are things we believe we can not bear-Є речі, які, як нам здається, ми не можемо винести.

It was hard for him to bear solitude-Йому складно було винести самотність.

Remind, remember, recall, recollect, memorize

Дієслова **remind, remember, recall, recollect, memorize** так чи інакше пов'язані із запам'ятовуванням інформації.

Remember

Слово **remember** зустрічається частіше за інші синоніми.

Значення: «можливість відновити або зберігати в своїй пам'яті будь-яку інформацію».

Remember вживається, коли потрібно: сказати про те, що ви пам'ятаєте якусь дію - **to remember doing smth**

I remember walking into the pub. - Я пам'ятаю, як заходив в бар.

-уточнити, що пам'ятаєте якийсь факт - **to remember (that)**

I remember that I ordered a cup of tea. - Я пам'ятаю, що я замовив чашку чаю.

Remind

Дієслово **remind** перекладається як «нагадувати».

Відмінність **remind** від **remember** полягає в тому, що **remind** означає «спонукати когось згадати інформацію»

-нагадати комусь зробити щось - **to remind someone to do something, to remind (somebody) that, to remind somebody about something**

*My mom always **reminds** me to put my hat on. - Моя мама постійно нагадує мені надягати шапку.*

*Dustin **reminded** me that I forgot my laptop at his house. - Дастін нагадав мені, що я забув свій ноутбук у нього вдома.*

Recall i Recollect

Recall означає «відновлювати в пам'яті будь-які події або факти, щоб цим поділитися».

*I can still **recall** how Margareth entered the room. - Я до сих пір пам'ятаю, як Маргарет зайшла в кімнату.*

Recall використовується:

-коли щось викликає певну асоціацію

*This building **recalls** the baroque style. - Ця будівля нагадує стиль бароко.*

Recollect і **recall** - синонімічні слова, але варто врахувати, що **recollect** частіше використовується у формальній розмові.

*I can hardly **recollect** the events of that evening. - Мені важко відновити в пам'яті події того вечора.*

Memorize

Memorize перекладається як «запам'ятовувати», «заучувати». Це дієслово передбачає пророблення певних зусиль для запам'ятовування чого-небудь напам'ять.

*Sally **memorized** all her coworkers 'names just in a week - Саллі запам'ятала імена всіх своїх колег тільки через тиждень.*

Though,thought,taught,tough,through,thorough

Однією з найбільших складностей у вивченні англійської є німі букви, а особливо поєднання, такі як **th-**, які не треба вимовляти, але писати обов'язково. На такі слова треба звертати особливу увагу, так як їх легко сплутати. Тож давайте розглянемо кілька частовживаних слів.

Though [ðʊ] - хоча, незважаючи на

*Left voice messages, **though** he never confirmed - Залишив голосові повідомлення, хоча він ніколи не підтверджував їх.*

As though-немов

*The report treats those claims **as though** they were credible-У звіті трактуються ці вимоги, немов вони є достовірними.*

Thought |θɔ:t| -думка

Past and past participle дієслова **to think**-думати

*The same **thought** occurred to me-Мені прийшла в голову та сама думка.*

to give a thought-задуматися

*Where you won't have **to give a second thought** to your personal safety-Там, де вам не доведеться задумуватися про свою особисту безпеку.*

Taught |tɔ:t| -вчив, навчений.

*I **taught** her everyone should be treated equally-Я навчив її, до всіх треба ставитися однаково.*

Tough |tʌf| -твердий, важкий, з твердим характером (вимогливий)

*This was a **tough** day-Це був важкий день.*

*It's been a **tough** couple of weeks, he answered-Це були пару важких тижнів, відповів він.*

Through |θru:| -через, крізь

*As she passed his office, she glanced **through** the open door-Коли вона проходила його кабінет, вона поглянула через відчинені двері.*

*He leaned over to unlatch the gate and then rode **through**, heading down the drive toward the road-Він нахилився, щоб відстебнути ворота, а потім проїхав крізь дорогу, рухаючись вниз по дорозі.*

Thorough |'θɜ:ru:| -ретельний

*The Secretary-General has completed the mandated **thorough** review of the strategic heritage plan-Генеральний секретар завершив обов'язковий ретельний огляд стратегічного плану спадщини.*

Різниця між **Be** і **Being**

Проблема з дієсловами **be** і **being** виникає, коли зустрічаються вислови на кшталт «*She is being nice*» або «*He is being rude*». Чому б не сказати «*She is nice, he is rude*», в чому різниця між **be** і **being** в цих реченнях?

Being (в даному випадку) - це тривала форма дієслова **to be**, грубо кажучи: «бути, бути в даний момент». А ось **be** (знову ж таки в даному випадку) - це просто бути. Не в даний момент, а взагалі. Інакше кажучи, висловлювання з **being** позначають явище на даний момент, а вираження з **be** - явище взагалі.

На практиці це означає, що в реченні «*Alice is rude*» говоряться про те, що Еліс - грубіянка. У неї такий характер. А в реченні «*Alice is being rude*» мається на увазі, що Еліс поводить себе грубо.

Вживання **being** і **be**: відчуйте різницю

The boy is naughty-Цей хлопчик неслухняний. (Це риса його характеру, він завжди поводиться так).

The boy is being naughty. (В даній конкретній ситуації цей хлопчик поводиться погано).

You are rude-Ти грубий. (Це риса твого характеру, ти завжди грубо звертаєшся з людьми).

You are being rude. (В даній ситуації ти повівся грубо, неввічливо. Хоча, можливо, ти цілком вихована людина).

Stacy is lazy-Стейсі лінива.

Stacy is being lazy. (Стейсі, можливо, трудоголік і любить працювати, але в цей день (момент) вона втомилася і вирішила нічого не робити). Таким чином, **being** + **прикметник** характеризує чийось поведінку або дії.

Ще кілька прикладів:

Why are you being so silly?-Чому ти поводишся так нерозумно?

You are being cruel when you hurt others with your words or actions-Ти жорстокий, коли ти ображаєш своїми словами чи вчинками інших.

Зрозуміло, **being** можна використовувати не тільки в теперішньому часі з **am, are** або **is**, але і в минулому часі з **was, were**.

When I said that dress does not look good on you, I was just being honest-Коли я сказав, що плаття тобі не йде, я просто був чесним (з тобою).

Being також вживається з участю минулого часу при утворенні пасивної форми:

*My sister **is** cooking dinner. (Актив)*

*Dinner **is being** cooked by my sister. (Пасив)*

*I'm quite sure that somebody **is** following me. (Актив)*

*I'm quite sure that I am **being** followed. (Пасив)*

*My car **is being** repaired. (Пасив)*

More і Most

Найвидатніший, красивіша, найскладніші, більш терплячий ... Для того, щоб описати ступінь прояву якоїсь якості / властивості в англійській мові є слова **more** і **most**.

Найчастіше люди не знають їх або плутають. Давайте розберемося, що означає кожне з них і в чому особливості їх вживання, адже не завжди їх можна використовувати, коли хочемо сказати про найбільше і найбільш чистіше.

More

Вимова і переклад: [mɔː] / [mo] - більше

Значення слова: показує, що певні якості проявляються в більшому ступені.

Вживання: ми використовуємо слово **more**, коли хочемо сказати, що хтось або щось має більш виражені якості в порівнянні з раніше згаданими. *He **is more** talented than Bob.* - Він талановитіший Боба.

*Could you be **more** careful, please?* - Чи не могли б ви бути більш уважним?

Most

Вимова і переклад: [moʊstː] / [моуст] - самий

Значення слова: показує, що певні якості проявляються в найбільшій мірі.

Вживання: ми використовуємо **most**, коли хочемо сказати, що хтось або щось має найвидатнішу якість.

*It's **the most** interesting book I've ever read.* - Це найцікавіша книга з усіх, які я читала.

*The **most** important thing is to stay calm.* - Найважливіше - це залишатися спокійним.

У чому різниця?

Отже, **more** показує, що щось більш гарне / велике / яскраве / брудне і т.п. **Most** показує крайню ступінь якості, тобто щось найбільш / найкрасивіше / велике / яскраве / брудне.

У випадку з **more** ми порівнюємо 2 об'єкти, з **most** - виділяємо об'єкт з ряду подібних.

*He is **more** hardworking.* - Він більш працелюбніший (тобто в порівнянні з іншими він більше любить працювати).

*He is **the most** hardworking.* - Він самий працюючий (тобто працелюбнішої людини немає, він виділяється своєю працюючістю серед інших).

Money words

У сфері бізнесу всі розмови ведуться про гроші, а точніше про їх отримання. Гроші можна отримувати різними способами. Сьогодні ми розглянемо слова, які відносяться до отримання грошей і які дуже легко сплутати: **salary, wages, earnings, income, revenue** і інші. Читайте і запам'ятовуйте, щоб не робити помилок.

Salary- оклад, платня, заробітна плата, яка щомісяця перекладається на рахунок в банку згідно з контрактом. Цей тип заробітної плати характерний для офісних працівників.

Salary не залежить від обсягу виконаної роботи і кількості відпрацьованих годин:

*He receives a modest **salary** so he wants to ask his boss for raising his salary.* - Він отримує скромну зарплату і хоче поговорити з начальником з приводу підвищення платні.

*You should negotiate your **salary** with the boss.* - Тобі слід обговорити твій оклад з начальником.

Wages - заробітна плата, яка виплачується найманим працівникам готівкою щотижня або щодня. Такий тип зарплати отримують робочі, які займаються фізичною працею, будівельники. **Wages** залежить від обсягу виконаної роботи і кількості відпрацьованого часу:

*My father is a builder. He is paid **wages** on Fridays.* - Мій батько будівельник. Йому платять зарплату по п'ятницях.

*The labourers demanded higher **wages**.* - Різничники вимагали підвищення зарплати.

Earnings - заробіток, фактично зароблені гроші за певний період. Якщо ви працюєте на двох роботах, то сума ваших зарплат - це ваш заробіток. По відношенню до підприємства або фірми **earnings** - прибуток, чистий дохід від діяльності (виручка мінус витрати):

*Every month she counts her **earnings**. - Щомісяця вона підраховує свій заробіток.*

*I found one more part-time job so my **earnings** will rise. - Я знайшла ще одну роботу на півставки, тому мій заробіток зростає.*

Income - дохід, всі гроші які ви отримуєте. **Income** буває двох видів: **earned income** і **unearned income**.

Earned income - зароблений або трудовий дохід, ваша заробітна плата, яку ви отримуєте за свою роботу (**salary** і **wages**).

Unearned income (або **passive income**) - невиробничий дохід. Це доходи від дивідендів, вкладень, цінних паперів:

*He does not work but he's wealthy. Where does his **income** come from? - Він не працює, але він багатий. Звідки у нього доходи?*

*His investments generate **income** for him. - Його інвестиції приносять йому дохід.*

Revenue - дохід, виручка компанії. По відношенню до окремих людей це слово не використовується і має на увазі істотну суму. Крім того, **revenue** - це національний дохід, тобто податковий дохід, який держава отримує після збору податків:

*The **revenue** of our company has increased by 10% this year. - Виручка нашої компанії збільшилася на 10% в цьому році.*

*The government is planning to raise **revenue** by introducing new taxes. - Уряд планує збільшити доходи бюджету шляхом введення нових податків.*

Profits - прибуток, дохід, нажива. **Profit** - різниця між грошима, витраченими на купівлю або виробництво чого-небудь і виручкою після його продажу:

*My business brings me some **profit**. - Мій бізнес приносить мені певний дохід.*

*We sold our car at a **profit**. - Ми вигідно продали стару машину.*

Fee- винагорода, гонорар, плата за послуги юриста, доктора, масажиста і інших фахівців:

*This dentist charges a reasonable **fee** for his quality of work. - Цей стоматолог запитує помірну плату за свої якісні послуги.*

*She could not pay the lawyer's **fee**. - Вона не могла оплатити послуги адвоката.*

Fringe benefits- пільги, додаткові переваги, привілеї, такі як службовий автомобіль, харчування, медична страховка. У цьому значенні часто вживають слово **perks** - скорочено від **perquisites**:

*The salary is not high but there are some **fringe benefits** as company car and free meals. - Оклад не дуже великий, але є деякі додаткові переваги, такі як службовий автомобіль і харчування.*

*Do the **perks** include private health insurance? - Пільги включають медичну страховку?*

Remuneration- винагорода за виконану роботу, оплата, компенсація. Може виражатися не тільки у вигляді грошей, а й інших благ:

*Do not expect high **remuneration** for the work done anyhow. - Не очікуйте високої винагороди, якщо робота виконана абияк.*

*I was pleased with the **remuneration** they paid me for my work. - Я був задоволений винагородою, яку вони мені виплатили за мою роботу.*

Pay - оплата, виплата, плата, сплата, платня, заробітна плата:

*When will you draw your **pay**? - Коли ти отримаєш свою оплату?*

*He worked late hours and got his overtime **pay**. - Він працював допізна і отримав плату за роботу в надурочний час.*

Emoluments - заробіток, винагороду, платня, заробітна плата. Формальний еквівалент **salary, fee**:

*The managers in our company get adequate **emoluments**. - Менеджери в нашій компанії отримують адекватну платню за свою роботу.*

*Your **emoluments** include your salary and certain benefits provided by the company. - Ваша винагорода включає вашу щомісячну зарплату і певні пільги, які забезпечує компанія.*

Stipend - платня, що виплачується церковнослужителям, вчителям, державним чиновникам:

*School teachers live on a modest **stipend**. - Шкільні вчителі живуть на скромну платню.*

*Do the public official get their **stipend** on time? - Державні чиновники отримують свою платню вчасно?*

Pension- пенсія, допомога:

*After the accident, he receives a disability **pension**. - Після аварії він отримує пенсію по інвалідності.*

*When people retire, they are granted a **pension**. - Коли люди йдуть на пенсію, вони отримують пенсійну допомогу.*

Різниця між **Hard** і **Hardly**

Якщо **slow** - це «повільний», а **slowly** - «повільно», то має бути, **hard** - це «важкий», а **hardly** - «важко», правда? А ось і ні! В англійській мові є кілька хитрих слів, які порушують правило, яке працює для **slow-slowly**, **bright-brightly** і багатьох інших.

Hard означає «важкий, важкий для чого-небудь (наприклад, для виконання, для здійснення, для того, щоб мати з цим справу)», що-небудь, що вимагає зусиль (фізичних або психологічних).

*It's **hard** to know what to do-Важко знати, що робити.*

*Jane tried **hard** to improve herself-Джейн сильно намагалася вдосконалюватися.*

*She was **hard** to please-Їй було важко догодити*

Hardly - це прислівник, що означає «майже не», «ледве», «навряд чи» і т.д. наприклад:

*She ate **hardly** anything-Вона майже нічого не їла.*

*We **hardly** ever see our friends. They're far too busy to find time for us-Ми навряд чи побачимося зі своїми друзями. Вони дуже зайняті, щоб знайти для нас час.*

*Dave knew **hardly** anybody at the party-Дейв майже нікого не знав на вечорі.*

Різниця між **Quiet**, **quit** і **quite**

Англійські слова **quiet**, **quit** і **quite** дуже схожі один на одного і звучать майже однаково, але мають різне значення.

Quiet [kwaɪət] може бути іменником, і тоді воно означає тишу (*the quiet of a night town*).

Прикметник quiet - тихий, спокійний (*a quiet ocean, a quiet library*).

Дієслово **to quiet** закликає заспокоїтися або заспокоїти когось

*She tries to **quiet** the class-Вона старається заспокоїти клас.*

Quit [kwɪt] - дієслово, який означає звільнитися від чогось (звільнитися, наприклад) або перестати робити що-небудь (*quit a job, quit smoking*).

Quite [kwaɪt] - це прислівник, яке означає досить, абсолютно, повністю

She is quite famous-Вона достатньо відома

Приклади речень з quiet, quite і quit

It's often quite noisy at our house, so it would be difficult to find a quiet place. -В нашому будинку часто шумно, тому було б важко знайти тихе місце.

Mark wanted her to quit playing the piano. -Марк хотів, щоб вона припинила грати на піаніно.

She asked her husband to quiet the boys down. -Вона попросила свого чоловіка заспокоїти хлопчиків.

The park is always quiet in the evenings. -У парку завжди тихо вечорами.-

Benedict was trying to quit smoking at the time. -Бенедикт намагався кинути палити в той час.

We had to walk quite a long way. -Нам довелося пройти досить довгий шлях.

However, whatever, whoever, whichever, wherever, whenever

В цій статті ми розглянемо похідні слова від слова **ever: whatever, whoever, whichever, wherever, whenever**, які мають значення, подібне до «не має значення хто, що, який, де, і т.д.», і переводяться як «хто б не, що б не, де б не, і т.д.»

However - як завгодно, хоч би як.

You can do it however you like-Можете зробити це як завгодно.

Whoever - хто б не, будь-хто.

I'll take whoever wants to go-Я візьму будь-кого, хто хоче піти.

Whoever did this will be held accountable-Хто б не зробив це, вони відповідатимуть за це.

Whenever - коли завгодно, коли б не

Come and visit me whenever you want-Приходь до мене, коли захочеш.

You may leave whenever you wish-Ви можете піти, коли забажаєте.

Whatever - що завгодно, що б не

Take whatever you want-Візьміть все, що хочете.

Whatever he says, they will not believe him-Що б він не говорив, вони не повірять йому.

Whichever - який завгодно, який би не

You can choose **whichever** color you want-Можете вибрати будь-який колір, який тільки захочете.

Take two of the sweets, **whichever** you prefer-Бери дві будь-які цукерки, які тобі сподобаються.

Wherever - де завгодно, де б не

Sit **wherever** you like-Сідайте, куди хочете.

Wherever it is possible, we try to help-Ми намагаємося допомогти, де тільки можливо.

Різниця між Get, receive, obtain

Англійські дієслова **to get, to receive, to obtain** в перекладі на українську мову мають значення «отримувати». Вони відрізняються по додатковій характеристиці вираженого ними поняття і по стилістичному забарвленню.

Дієслово **to get** має найбільш загальне значення і широке вживання і може замінювати всі інші члени цього синонімічного ряду. Це дієслово стилістично нейтральне.

We **got** some money for our work and we **got** some money for Spot-Ми отримали деяку суму грошей за нашу роботу, і ми отримали деяку суму грошей за Спота.

Did you **get** my message?-Ти отримав моє повідомлення?

Дієслово **to receive** вказує на пасивність суб'єкта, що одержує те, що йому надсилається або пропонується. У порівнянні з дієсловом to get дієслово to receive має більш офіційний (літературний) відтінок:

to receive a letter-отримати листа

to receive a telegram-отримати телеграму

to receive news-отримати звістки

On the third day Tim wrote to Edna, but did not **receive** an answer-На третій день Тім написав Едні, але відповіді не отримав.

He did not **receive** an answer-Він не отримав відповіді

Consumers could make or **receive** mobile payments-Споживачі можуть здійснювати або отримувати мобільні платежі.

Дієслово **to obtain** має смисловий відтінок, який вказує на те, що суб'єкт отримує щонебудь в результаті зусиль і підкреслює факт досягнення мети:

to obtain a prize-отримувати приз

to obtain a position-отримувати суспільне становище

to obtain experience-отримувати досвід

*His knowledge of French had been **obtained** long ago in one of the private schools-Він отримав знання французької давним-давно в одній з приватних шкіл.*

*Mother cannot **obtain** official documentation for children as father do-Мати не може отримати офіційну документацію для дітей, як це робить батько.*

Різниця між Deny,Reject,Refuse і Decline

Слова **deny, reject, refuse** і **decline** часто плутають, так як вони мають дуже схожий переклад. З них слова **reject, refuse** і **decline** використовуються для відмови, при цьому вони розрізняються по ввічливості.

А ось **deny** використовується для заперечення чогось.

Deny-це дієслово перекладається як «заперечувати» «відмовляти». Його основне значення полягає в тому, щоб заперечувати те, що не є правдою.

Deny something = заперечувати щось.

Deny somebody something = заперечувати щось комусь (відмовляти комусь у чомусь).

*They **deny** any responsibility for the accident-Вони заперечують будь-яку відповідальність за аварію.*

Refuse-це дієслово перекладається як «відмовляти». Refuse часто вживається з інфінітивом (to + дієслово).

*I **refuse** to answer this question. = I will not answer this question-Я відмовляюся / не буду відповідати на це питання.*

*We **refused** the invitation-Ми відмовилися від запрошення.*

Reject-дієслово дуже схоже на refuse. Воно перекладається як «відхиляти», «відкидати», «відторгати».

*Bob **rejected** his request for additional time to finish the presentation-Боб відхилив його запит про додатковий час для завершення презентації.*

Reject використовується, щоб показати байдужість по відношенню до кого-то.

*He was **rejected** by his friends-Він відкинутий своїми друзями.*

Decline-дієслово decline носить формальний характер. Воно має схоже значення, що і refuse. Decline використовується, щоб чемно відмовитися від чогось.

*Jim offered me a great deal but I **declined** it.* - Джим запропонував мені відмінну справу, але я відмовився від неї.

Decline може також перекладатися як «зменшуватися», «погіршуватися».

*The income level in our town is **declining**.* - Рівень доходів в нашому місті знижується.

Основна різниця між **reject, refuse, decline** і **deny** полягає в тому, що слово **accept** (приймати) є антонімом для перших трьох дієслів, а антонімом слова **deny** є **admit** (визнавати). Різниця між **reject, refuse** і **decline** полягає в ступені ввічливості відмови.

Have had і Had had

Англійські часи можуть налякати кого завгодно. Багатьох, наприклад, лякають «нагромадження» форм дієслів «**have**». Що це означає і взагалі навіщо їх стільки в реченнях?

Перш за все, потрібно розуміти, що це дві різні форми дієслова:

Present Perfect = Have / Has + основне дієслово (у формі дієприкметника минулого часу)

Past Perfect = Had + основне дієслово (у формі дієприкметника минулого часу)

У першому і в другому випадку основним дієсловом виступає have (в складі фразових дієслів або в своєму первинному значенні – «мати»). Як ми пам'ятаємо, утворений від нього дієприкметник минулого часу - **had**. Тому конструкції мають в обох випадках **had**. Форма минулого часу цього дієслова теж **had**, і **Past Perfect** з дієсловом **have** має таку цікаву форму - **had had**.

Вживання have had

Present Perfect використовується, коли дія почалася в минулому і продовжується до теперішнього моменту:

*She **has had** three children in the past five years.* - Вона народила трьох дітей за останні п'ять років. (Перша дитина з'явилася в минулому, і на даний момент їх уже три.)

*I'm not feeling well. I **have had** a headache all day.* - Я погано себе почуваю. У мене болить голова весь день. (Біль почалася вранці і триває досі.)

Також **Present Perfect** використовується, коли конкретний момент дії в минулому не вказується:

*He **has had** two surgeries on his back.* - Він робив дві операції на спині. (За все життя.)

We **have had** some problems with our computer systems recently. - Нещодавно ми зіткнулися з деякими проблемами з комп'ютерними системами.

E-commerce **has had** considerable economic impact on enterprises. - Електронна торгівля має значний економічний вплив на підприємництво. (З першої появи і до цього дня.)

Вживання had had

Past Perfect ми використовуємо, коли одна подія в минулому відбулася до іншої події в минулому:

Last weekend I just wanted to relax because I **had had** a busy week. - У минулі вихідні я просто хотів розслабитися, тому що у мене була дуже напружений тиждень.

We **had had** some trouble with our washing machine, so we called a repairman. - У нас були проблеми з пральною машиною, і ми викликали майстра.

She woke up crying because she **had had** a bad dream. - Вона прокинулася зі сльозами, тому що їй приснився поганий сон.

I **had had** my car for four years before I ever learned to drive it. - Я придбав машину за чотири роки до того, як навчився водити. (Я мав машину чотири роки)

I **had had** a bath, but I did not feel clean, so I had a shower. - Я прийняв ванну, але не відчував себе чистим, тому прийняв душ.

У розмовній мові had had може скорочуватися до 'd had (he'd had, I'd had), а have / has had - до' s ('ve) had (I've had, you've had.)

None,no,nothing,no one,nobody

Щоб побудувати в англійській мові негативне печення, необхідно скористатися частинкою «**not**» або ж негативними займенниками. В англійській мові ніколи не може бути використано більше одного негативного елемента в межах одного речення.

The tourists saw **nobody** on the beach. - Туристи нікого не побачили на пляжі.

The tourists **didn't** see anybody on the beach. - Туристи нікого не побачили на пляжі.

«No»

«**No**» використовується в англійській мові тільки в функції прикметника, визначального іменника в формах множинного і єдиного числа. При його наявності одночасне використання інших займенників і артиклів неприпустимо. При необхідності замінити іменник цілком (займенником-іменником), вживається «**none**», наприклад:

«**No**» може визначати іменники-підмети,наприклад: **No** student passed that examination. - Ніхто зі студентів той іспит не здав.

«**No**» може виступати визначенням до іменником-додаткам, наприклад: *Mary bought **no** evening shoes.* - Мері не купила ніякі вечірні туфлі.

Коли «**no**» визначає іменники-доповнення, на його місці можна вжити конструкцію з негативною формою присудка «**not + a + доповнення**» і «**not + any + доповнення**», наприклад: (1) *John has **no** cat.* = *John **has not** a cat.* = *John **hasn't** a cat.* - У Джона немає когата. (2) *John has **no** cats.* = *John **has not** any cats.* = *John **hasn't** any cats.* - У Джона не було кішок. (3) *There was **no** juice in the glass.* = *There was **not** any juice in the glass.* = *There **wasn't** any juice in the glass.* - У склянці не було соку.

«**None**»

«**None**» - займенник-іменник, який може бути використаний для позначення неживих предметів і осіб обчислювальних і не обчислювальних іменників, використовуваних в якості підмета, доповнень і іменних частин присудків, наприклад:

- ***None** of the tourists can speak Portuguese.* - Ніхто з туристів не може говорити на португальській мові (у функції підмета).

«**None**» може узгоджуватися з дієсловами-присудком в обох числах, але більш вживаною є форма множини, наприклад:

- ***None** of them is absent.* = ***None** of them are absent.* - Ніхто з них не відсутній.

«**None**» може замінювати «**no**», щоб уникнути повторів, при цьому опускається іменник, наприклад:

- *They wanted to lend an umbrella, but we had **none**.* - Вони хотіли позичити парасольку, але у нас не було її (замінює обчислюється іменник).

«**Nothing, no one, nobody**»

Ці складні негативні займенники завжди виконують функції іменників і виступають в реченнях підметом, доповненнями чи іменними частинами присудків, інакше кажучи, предикативами. У негативних реченнях дані займенники у функції доповнень і предикативу можуть замінюватися на «**anyone**», «**anything**» і «**anybody**», а присудок при цьому використовується в негативних формах. Всі перераховані займенники, крім «**nothing**» і «**anything**», можуть також виступати в якості визначень, використовуючись в формі присвійного відмінка (**no one`s, anyone`s, nobody`s, anybody`s**). Після всіх перерахованих в даному пункті займенників «of» (привід) не використовується, наприклад:

- *There was **no one** in the house.* = *There was **nobody** in the house.* - У будинку нікого не було (про осіб).

- *This is **no one`s** umbrella.* = *This is **nobody`s** umbrella.* - Ця парасолька нікому не належить. = Це нічия парасолька (про особу).

- *There was **nothing** on the round table.* - На круглому столі нічого не було (про неживий предмет).

«Nobody»

«Nobody» теоретично заміняється з «no one», але вживається даний займенник в англійській мові не так часто. Присудки після нього завжди вживаються в формі однини, якщо він вжитий в ролі підмета. Він може виступати в пропозиціях:

- у функції підмета, наприклад: *Nobody helped Mary.* - *No one helped Mary.* - *Ніхто не допоміг Мері.*

- в функції доповнення, наприклад: *They saw nobody in the kitchen.* = *They saw no one in the kitchen.* - *They saw no one in the kitchen.* - *Вони нікого не побачили на кухні.*

«Nothing»

Цей займенник може використовуватися тільки стосовно до неживих предметів. Він може виступати різними членами речення:

- предикативу, наприклад: *There was nothing in her pockets.* - *В її кишенях нічого не було.*

- доповненням, наприклад: *They had nothing to discuss.* - *Їм не було що обговорювати.*

Умовні речення (Conditionals)

Умовні речення - складнопідрядні речення в англійській мові, в яких у підрядному реченні називається умова, а в головному реченні – наслідок, що виражає результат цієї умови.

І умова, і наслідок можуть відноситися до теперішнього, минулого і майбутнього. Підрядні речення умови найчастіше вводяться сполучником **if** (якщо) – звідси і друга назва – **if sentences**. На відміну від української мови, кома в складнопідрядному реченні ставиться тільки в разі, якщо підрядне речення знаходиться перед головним, хоча це правило дотримується не завжди.

В англійській мові існує чотири типи умовних речень:

Нульовий тип умовного речення (Zero Conditional)

Перший тип умовного речення (First Conditional)

Другий тип умовного речення (Second Conditional)

Третій тип умовного речення (Third Conditional)

Умовні речення використовують в залежності від того, який ступінь вірогідності виражає конструкція. Давайте розглянемо кожен з типів умовного речення окремо.

Нульовий тип умовного речення (Zero Conditional)

Нульовий тип умовного речення використовується в моментах, коли результат умови є відомим на сто відсотків, як науковий факт, коли описуємо події, речі, явища, які завжди реальні і є правдою.

Це можуть бути: наукові факти, закони природи, загальноприйняті твердження, очевидні твердження, дії, які відбуваються завжди при таких умовах.

Всі речення (головне та підрядне) вживаються у **теперішньому простому часі**. Форма утворення 0 типу буде наступною:

If + підрядне речення в present simple + головне в present simple

If you heat ice, it melts. – Якщо ти нагріватимеш лід, він буде розтоплюватися. (це відбувається завжди)

If I get up late, I am late for work. – Якщо я прокинусь пізно, я запізнюся на роботу.

If she cleans in a flat, she listens to the radio. – Якщо вона забирається в квартиру, вона слухає радіо (це відбувається завжди).

Не важливо, про майбутнє чи про теперішнє йде мова – головне, що результат є відомим. Як ви можете бачите, реченнях, що наведені зверху, перекладені у майбутньому часі. Проте результат вже є відомим, тому в обох випадках вживається **Present Simple**.

В умовних реченнях будь-якого типу не обов'язково підрядне речення розташовувати перед головним, їх можна міняти місцями:

People get hungry if they don't eat. – Люди стають голодними, якщо вони не їдять.

Замість **if** можна також використовувати **when** (коли):

When I get up late, I miss my train. – Коли я прокидаюся пізно, то пропускаю мій потяг.

В даному випадку речення перекладено в **теперішньому часі**, проте воно є актуальним і для майбутнього оскільки результат буде тим самим.

Щоб зробити одну частину заперечною, ми ставимо туди **do / does i not (скорочено do not / does not)** після дійової особи.

Схема такого речення:

Дійова особа + do not / does not + дія + if + дійова особа + do not / does not + дію.

If he does not eat, he gets hungry-Якщо він не їсть, він стає голодним.

If children watch TV in the evening, they do not sleep-Якщо діти дивляться телевізор ввечері, вони не сплять.

Коли ми ставимо запитання, ми міняємо тільки основну частину. У ній ми ставимо **do / does** на перше місце. Частина, що містить умову, не змінюється. **Схема такого речення:**

Do / Does + дійова особа + дія + if + дійова особа + дію?

Do people get fat, if they eat too much?-Люди товстіють, якщо їдять занадто багато?

Does he get angry, if you come home late?-Він злиться, якщо ти приходиш додому пізно?

I тип умовного речення (First Conditional)

Перший тип умовного речення використовується в ситуаціях, коли мова йде про майбутнє. Проте ми не впевнені в результаті умови, оскільки сама умова ще не настигла, хоча вона реальна.

Якщо погода буде теплою (умова), ми підемо гуляти (дія в майбутньому). Вони підуть в кіно (дія в майбутньому), якщо підуть з роботи раніше (умова).

Підрядне речення в **I типі умовного речення** буде знаходитись в **Present Simple**, проте для позначення головного речення вже буде використовуватися **Future Simple**:

If + підрядне речення у Present Simple + головне речення в Future Simple

Умовні речення складаються з 2-х частин: **основної частини** - дія, яке відбудеться в майбутньому

умови - події, які повинні відбутися

Умовне речення може починатися, як з основної частини, так і з умови.

If it rains, I will stay at my friend's house. – Якщо піде дощ, я залишуся у будинку мого друга.

If I see Tom, I will ask him about John. – Якщо я побачу Тома, я запитав у нього про Джона.

Як бачимо, в підрядному та головному реченні мова йде про майбутнє. Тобто, є передумови, за яких може бути виконана ця умова.

Замість **will** також можна використовуватися **should** – повинен, **would** – був би, **can** – могли, **could** - могли б, **may** - може / можливо, **might** - можливо / може

I can call Marry if she is at home. – Я можу зателефонувати Мері, якщо вона буде вдома.

She will call me if she goes to the cinema-Вона подзвонить мені, якщо піде в кіно.

He will come if you call him-Він прийде, якщо ти подзвониш йому.

They will help her if she asks them-Вони допоможуть їй, якщо вона попросить.

Спонукальний спосіб

If you see Jessica tonight, give her this book, please. – Якщо ти побачиш Джессіку сьогодні ввечері, дай їй цю книгу, будь ласка.

If oranges are not expensive, buy me two kilos of them. – Якщо апельсини будуть недорогими, купи мені їх 2 кілограми.

Please, come to my place and help me if you are not busy tomorrow. – Будь ласка, прийди до мене додому та допоможи мені, якщо ти не зайнятий завтра.

Модальні дієслова

If you like this shoes, we can buy them. – Якщо тобі подобаються ці туфлі, ми можемо їх купити.

You may stay at home next Monday if there is no work to do here. – Ви можете залишитися вдома наступного понеділка, якщо тут не буде ніякої роботи.

Kate must get up really early if she gets this job in New York. It's too far. – Кейт буде змушена вставати дуже рано, якщо вона отримає цю роботу в Нью Йорку. Вона знаходиться надто далеко.

Ми можемо змінювати основну частину і умова місцями, при цьому правила утворення цих частин ніяк не зміняться. Додається лише кома, яка тепер розділяє дві частини.

If he tries hard, he will succeed-Якщо він буде намагатися, він доб'ється успіху.

If they study hard, they will pass an exam-Якщо вони будуть багато займатися, вони складуть іспит.

If she feels well, she will come-Якщо вона буде відчувати себе добре, вона прийде.

У таких реченнях ми також можемо використовувати заперечення, якщо:

1. дія трапиться, за умови, що щось не відбудеться (заперечення в частині з умовою)

Наприклад: *Я приїду вчасно, якщо не потраплю в пробку.*

2. дія не трапиться, за умови, що щось станеться (заперечення в основній частині)

Наприклад: *Вона не прийде на вечірку, якщо буде працювати.*

3. дія не трапиться, за умови, що щось не відбудеться (заперечення в обох частинах)

Заперечення в основній частині

Щоб зробити негативною основну частину, ми ставимо **not** після **will**. Найчастіше ми використовуємо скорочення: **will + not = will not**. Схема такого речення буде наступна:

Дійова особа+will not+дія+if+діюча особа+дія

Наприклад: *Вони не прийдуть, якщо ти не подзвониш їм.*

They will not go to the gym if they get tired-Вони не підуть в спортзал, якщо вони втомляться.

She will not sleep, if she prepares for an exam-Вона не буде спати, якщо вона буде готуватися до іспиту.

Заперечення в частині з умовою

Заперечення в цій частині утворюється за допомогою допоміжного дієслова **do / does** часу Present Simple і негативної частки **not**. До ми використовуємо, коли говоримо I (я), you (ти), they (вони), we (ми). Does, коли говоримо she (вона), he (він), it (воно).

Тут ми також користуємося скороченнями: **do + not = do not** **does + not = does not**

Їх ми ставимо після дійової особи.

Схема такого речення:

Діюча особа+will+дія+if+діюча особа+don't/doesn't+дія

She will leave if you do not call her-Вона піде, якщо ти не подзвониш їй.

He will be late if he does not hurry-Він запізниться, якщо він не поквапиться.

Заперечення може стояти відразу в 2-х частинах відразу. Схема речення буде наступною:

Як ви бачите, в першій частині ми додаємо **not** до **will**, у другій ставимо **do not / does not** після дійової особи.

*They **will not** buy a new car, if they **do not** sell an old one-*Вони не куплять нову машину, якщо не продадуть стару.

*She **will not** go abroad, if she **does not** find a job-*Вона не поїде за кордон, якщо не знайде роботу.

Зверніть увагу, коли ми ставимо запитання, основна частина завжди стоїть на першому місці.

***Will** we go to a park **if** you finish your work?*-Ми підемо в парк, якщо ти закінчиш роботу?

***Will** she get a new job **if** she learns English?*-Вона отримає роботу, якщо вона вивчить англійську?

II тип умовного речення (Second Conditional)

Другий тип умовного речення називають майже нереальним. В ньому мова також йде про майбутнє, проте умови для настання результату є надто нереальними, аби вони справдилися. Або ж 2 тип також використовується для висловлювання своєї мрії.

В 2 типі умовних речень підрядне речення використовується у минулому простому часі, а в головному – **would** + дієслово:

If + підрядне речення в Past Simple + would + дієслово без частки to

***If** I won the lottery, I **would** buy a car. – Якщо я виграю в лотерею, я придбаю авто.*

*I **would** travel through Europe **if** I had enough money. – Я буду подорожувати Європою, якщо в мене буде достатньо коштів.*

Як і в I типі, тут мова йде про майбутнє, проте вірогідність здійснення цього майбутнього є надто низькою.

Замість **would** також дозволяється використання **should, could** або **might**:

*She **might** return in time **if** train went faster. – Вона може повернутися вчасно, якщо поїзд буде їхати швидко.*

***If** I were him, I **would** never do that. – Якщо б я був на його місці, я б ніколи так не робив.*

*Jack **could** be happy **if** he married Janice. – Джек був би щасливим, якщо б одружився з Дженіс.*

***If** Martha were rich, **would** she move to another country? – Якщо б Марта була багатогою, вона б переїхала до іншої країни?*

*The children **might** play outside **if** the weather were nice. – Діти могли б пограти на вулиці, якщо б погода була хорошою.*

Ми можемо поміняти дві частини місцями, поставивши умову на перше місце. Правила залишаться попередніми. Додасться лише кома, що розділяє дві частини речення.

If + дійова особа + правильне дієслово з закінченням -ed або 2-а форма неправильного дієслова, дійова особа + would + дію

*If she had enough time, she **would** cook dinner-Якби у неї був час, вона б приготувала вечерю.*

*If we went to this club, we **would** dance all night. Якби ми пішли в цей клуб, ми б танцювали всю ніч.*

Щоб зробити основну частину заперечною, після **would** ми ставимо **not**. Ми можемо скоротити: **would + not = would not**. Схема такого речення буде: **Дійова особа + would not + дія + if + дійова особа + правильне дієслово з закінченням -ed або 2-а форма неправильного дієслова**

*He **would not** live here **if** he had own flat-Він би не жив тут, якби у нього була власна квартира.*

*If I were you, I **would not** worry-Якби я був тобою (на твоєму місці), я б не турбувався.*

Заперечення в частині з умовою

Так як в цій частині використовується Past Simple, то заперечення утворюється за допомогою допоміжного дієслова **did** і негативної частки **not**. При цьому дієслово ми ніяк не змінюємо, воно стоїть в початковій формі. Часто ми використовуємо скорочення: **did + not = did not**

Схема такого речення: **Дійова особа + would + дія + if + дійова особа + did not + дію**

*They **would** go to the cinema **if** they did not study-Вони б пішли в кіно, якби вони не займалися.*

*She **would** go to bed **if** she did not work at night-Вона б пішла спати, якби не працювала вночі.*

III тип умовного речення (Third Conditional)

Третій тип умовних речень використовується для позначення минулих умов та подій, що так і не відбулися. Буває так, що ви хотіли б щось змінити в минулому, вчинити інакше, але час вже пройшов, і зміни неможливі. Або навпаки, все сталося вдало, і ви міркуєте, що б було, якби умови були іншими.

Він також може використовуватися для позначення мрії, проте в цієї мрії немає жодних шансів на те, або стати реальністю.

В 3 типі підрядне речення вживається у **Past Perfect**, а в головному використовується **would have** плюс **Past Participle**:

If + підрядне речення у Past Perfect + would have + Past Participle (3 форма дієслова)

If I had won the lottery, I would have visited UK. – Якби я виграв в лотерею, я відвідав би Велику Британію.

If it had not rained last night we would have visited our friends. - Якби вчора вночі не було дощу, ми б відвідали наших друзів.

If the Browns had invited me I would have gone to yesterday's dinner party.- Якби Брауни запросили мене, я б пішла на вчорашній обід.

If I had known his address I would have written him at once.- Якби я знала його адресу, я б відразу ж написала йому.

If I had passed exams, I would have graduated from the university. – Якби я здав екзамен, то закінчив би університет.

Як бачимо, умова в минулому не справдилася, тому в минулому ми й не отримали результат (закінчення університету).

Замість **would have** можна використовувати **could have, should have, might have**:

She could have visited her grandma if it hadn't rained. – Вона б відвідала бабусю, якби не йшов дощ.

Звичайно ж, в обох частинах умовного пропозиції можна **використовувати заперечення**:

If we had left earlier, we would not have missed the train. - Якби ми вийшли раніше, ми б не запізнилися на потяг.

If he had worked better, he would not have been dismissed. - Якби він краще працював, його б не звільнили.

If I had not called you, you would not have known the news. - Якби я тебе не подзвонив, ти б не дізнався новини.

Основні значення Third Conditional:

1. Уявна ситуація в минулому; ситуація, альтернативна реальність:

If I had bought that watch yesterday, I would have spent all my money. - Якби я купив цей годинник вчора, я б витратив усі свої гроші. (Але я його не купив, тому гроші при мені)

If we had not known Alex, we would have believed him. - Якби ми не знали Алекса, ми б йому повірили. (Але ми-то знаємо обманщика Алекса, тому не повірили йому.)

2. Жаль про дії в минулому, бажання змінити минуле:

*If I **had not** been so rude to him, we **would** not have argued.* - Якби я не був грубий з ним, ми б не посварилися. (Але я нагрубів йому, і ми посварилися, тому я шкодую.)

*If I **had** told her the way, she **would not** have got lost.* - Якби я пояснила їй дорогу, вона б не заблукала. (Але я не пояснила їй дорогу, і тепер шкодую про це.)

3. Критика досконалої дії. Коли людина, яка говорить каже: «Я знаю, як треба було вчинити»:

*If you **had** set up an alarm clock, you **would not** have been late.* - Якби ти завів будильник, ти б не спізнився. (Але ти такий-сякий, не завів будильник, і запізнився.)

*If they **had not** hesitated, they **would** have got control of the situation.* - Якби вони не зволікали, вони б отримали контроль над ситуацією. (Але вони втратили час, і тому говорить їх критикує.)

Змішаний тип умовного речення (Mixed Conditionals)

В англійській мові також існують змішані умовні речення. Такі форми називаються **Mixed Conditionals** – змішані умовні речення. Іноді подія, про яку йде мова в головному реченні, і умова підрядному реченні можуть ставитися до різних моментів часу: **умова - до минулого, а наслідок - до теперішнього / майбутнього** або навпаки. У такому випадку ми маємо справу зі змішаним типом умовних пропозицій. І ми можемо використовувати різні комбінації часів дієслів в головному і підрядному реченнях, ті, які найбільше підходять за змістом.

Таким чином, в граматиці прийнято виділяти три типи змішаних умовних речень:

Давайте розглянемо змішані речення на прикладах:

1. У першому типі змішаних умова відноситься до минулого (Type 3), а наслідок - до теперішнього / майбутнього (Type 2).

Даний тип утворюється за такою схемою:

Умова

Результат

If + Past Perfect / Past Perfect Continuous - would + bare infinitive

Все стане зрозуміло на прикладах:

Past - Present

*If he **had won** a lot of money yesterday, he **would** buy this yacht.* - Якби вчора він виграв багато грошей, він би купив цю яхту. (Але він не виграв в минулому і не купив яхту зараз)

*If my mother **had taken** English in the university, she **would** have more offers on her job. - Якби моя мама вчила англійську в університеті, то у неї було б більше пропозицій по роботі. (Але вона не вчила англійську, і тепер їй надходить мало пропозицій по роботі)*

*If my relatives **had been** born in Italy, I **would not** need to get a visa to study there. - Якби мої родичі народилися в Італії, мені не потрібно було б отримувати візу, щоб вчитися там. (Але мої родичі не з Італії, тому мені потрібно отримати візу для навчання зараз)*

*If Jim **had taken** his painkillers two days ago, he **would** be fine now. - Якби Джим випив знеболюючі два дні тому, він би був здоровий зараз.*

Past - Future

*If our teacher **had given** us homework yesterday, I **would** be doing it tomorrow. - Якби наша вчителька дала нам домашнє завдання вчора, я б робила його завтра. (Але вона не задала домашнє завдання, і я не збираюся його робити завтра)*

*If Joe **had gotten** that job offer, he **would** be packing his suitcase to London. - Якби Джо отримав цю пропозицію на роботу, то він би пакував свою валізу в Лондон. (Але він не отримав пропозицію на роботу і не пакує свої речі)*

2.У другому типі змішаних речень умова, як правило, не відноситься до конкретного часу (Type 2), а наслідок має відношення до минулого (Type 3).

Даний тип утворюється за такою схемою:

Умова

Результат

If + Past Simple / Past Continuous - would + have + Past Participle

*If she **were** more concentrated, she **would not** have made so many mistakes in that test. - Якби вона була більш зосередженою, вона не зробила б стільки помилок в тесті. (Але вона розсіяна і наробила помилок в тесті в минулому)*

*Still John had taken the trouble to buy medications for me. He **would not** have done that if he **did not like** me at all. - Все-таки Джон потрудився і купив мені ліки. Він би цього не зробив, якби я йому зовсім не подобалася.*

Умова може ставитися і до майбутнього:

*If Mr. Smith **were not going** on his holiday next month, he **would** have participated in the conference. - Якби містер Сміт не виїжджав на відпочинок в наступному місяці, він би прийняв участь в конференції.*

3.Ще один можливий варіант змішаних речень - співвідношення другого і першого типу умовних речень.

Даний тип утворюється за такою схемою:

Умова

Результат

If + Past Simple / Past Continuous - will + bare infinitive

*If she **got back** late last night, she **will not** come to school today. - Якщо вона прийшла пізно вчора, вона не прийде в школу сьогодні.*

Наказовий спосіб дієслова (The Imperative)

Наказовий спосіб дієслова в англійській мові (The Imperative) може виражати наказ або прохання, спонукування до дії, запрошення або заборону, пораду та інше.

Утворення наказового способу

Для того, аби створити наказовий спосіб у стверджувальному реченні, потрібно використати англійське дієслово у I формі без частки *to*:

Relax and take a rest. – Розслабся та відпочинь.

Також можливо вживання допоміжного дієслова *do* для підкреслення свого прохання, вимоги тощо:

Do go to the gym! – Йди в тренажерний зал!

Заперечна форма наказового способу утворюється за допомогою додавання допоміжного дієслова **do** та частки **not**:

Do not do that! – Не роби цього!

Допоміжне дієслово **do** та частка **not** можуть зливатися у утворювати **don't**:

Don't go to the stadium! – Не йди до стадіону!

Слід зазначити, що наказовий спосіб дієслова для однини та множини в англійській мові є однаковим, тому особу або особи, на котрих направлена дія, можна зрозуміти лише з контексту розмови.

Крім того, не типовим вживання слів **let** та **just** у наказовому способі в англійській мові. **Let** перекладається як «нехай», «давай» та використовується з особовими займенниками **him, her, it, them, us** і має спонукальне значення. **Just** в наказовому способі може перекладатися як «тільки» та використовується для привертання уваги до когось або чогось:

Let him go! – Відпусти його!

Just look at that! – Тільки погляньте на це!

При використанні **let** з займенником *us*, ця форма скорочується до **let's**:

Let's go to the cinema! – Давайте підемо в кіно!

Непряма мова (Indirect Speech)

В англійській мові існує два способи для того, щоб передати чиєсь висловлювання: **пряма мова** та **непряма мова**.

Direct speech (пряма мова) – це дослівна передача чийогось висловлювання (а також своїх власних слів), передача чиєсь мови слово в слово. Пряма мова з обох сторін завжди виділяється лапками та відокремлюється від вставних слів комою (рідше двокрапкою).

«Leave me alone!» Jenny screamed. – «Дай мені спокій!» - крикнула Дженні.

«Are you hungry, guys?» my mum asked us. – «Хлопці, ви зголодніли?» - моя мама спитала нас.

She said, «I am afraid I won't be able to come, I'm sorry.» – Вона сказала: «Боюся, я не зможу прийти, вибачте».

Indirect or Reported speech (непряма мова) – це певний переказ чиєсь мови або ж своїх власних слів. Непряма мова передається підрядним реченням за допомогою сполучників або ж без них. В такому випадку кома перед підрядним реченням не вживається. Також не використовуються лапки.

Jenny implored to leave her alone. – Дженні благала дати їй спокій.

My mum asked whether we were hungry. – Моя мама спитала, чи ми не голодні.

I said I was afraid I wouldn't be able to come. – Я сказав, що боюся, що не зможу прийти.

Загальні правила

Якщо мовець передає чиєсь чужі слова, то **особові займенники I, we** (1-а особа) змінюються на займенники **he, she, they** (3-я особа).

She said, «Oh dear, I'm so tired!» – Вона сказала: «Матінко, я так втомилася!» (**пряма мова**)

She said she was very tired. – Вона сказала, що вона сильно втомилася. (**непряма мова**)

Займенник you (2-а особа) в залежності від контексту може змінюватися на **I, we** (1-а особа) або ж **he, she, they** (3-я особа).

Mark said, «You've done a great job, guys!» – Марк сказав: «Ви виконали чудову роботу, хлопці!»

Mark said that we had done a great job. – Марк сказав, що ми виконали чудову роботу.

Mark said that they had done a great job. – Марк сказав, що вони виконали чудову роботу.

Якщо мовець передає свої власні слова, то займенники **I, we** не змінюються.

I said, «I am full.» – Я сказав: «Я наївся».

I said I was full. – Я сказав, що (я) наївся.

I say, «We are not going to help them.» – Я кажу: «Ми не збираємося їм допомагати».

I say we are not going to help them. – Я кажу, що ми не збираємося їм допомагати.

В непрямій мові, якщо дієслово головного речення стоїть в формі минулого часу, обов'язково вступають у дію правила узгодження часів. При перекладі українською мовою узгодження часів може не передаватися.

Kate said, «I often go jogging» – Кейт сказала: «Я часто тут бігаю».

Kate said she often went jogging. – Кейт сказала, що вона часто тут бігає.

Children said, «We have just finished our homework» – Діти сказали: «Ми вже виконали наше домашнє завдання».

Children said they had finished their homework. – Діти сказали, що вони вже виконали своє домашнє завдання.

John said «I will be working at 5 tomorrow». – Джон сказав: «Я буду працювати о 5-й годині завтра».

John said he would be working at 5 the next day. – Джон сказав, щ він буде працювати о 5-й годині наступного дня.

В непрямій мові при узгодженні часів також змінюються й вказівні займенники, прислівники та інші слова, що вказують на час дії.

Here (тут) → there (там)

Today (сьогодні) → that day (в той день)

This (цей) → that (той)

Yesterday (вчора) → the day before, the previous day (минулого, попереднього дня)

These (ці) → those (ті)

Now (зараз) → then (тоді)

Tomorrow (завтра) → the next day

At the moment (в цей момент) → at that moment (в той момент)

(наступного дня)

Ago (до) → before (перед)

Last (минулий) → previous (попередній)

He said, «This car is awesome.» – Він сказав: «Ця машина крута».

He said that car was awesome. – Він сказав, що та машина була крутою.

«I visited my grandma two days ago», said Matt. – «Я навідував мою бабусю два дні тому,» – сказав Метт.

Matt said that he had visited his grandma two days before. – Метт сказав, що навідував свою бабусю за два дні до цього.

Якщо мовець знаходиться в тому ж місці й в той же час (або день), що й час (місце) в повідомленні, що передається, то вказівні займенники та прислівники не змінюються.

He said this car was awesome. – Він сказав, що ця машина крута.

He said he visited his grandma two days ago. – Він сказав, що навідував свою бабусю два дні тому.

I told her, «I won't be able to help you tomorrow.» – Я сказав їй: «Я не зможу допомогти тобі завтра».

I told her I wouldn't be able to help her tomorrow. – Я сказав їй, що не зможу допомогти їй завтра.

Ствердження

В прямій мові зі стверджувальними реченнями в більшості випадків використовується дієслово **to say** (говорити, сказати).

В непрямій мові, в залежності від значення та смислу висловлювання, дієслово **to say** може бути замінене на **to tell** (сказати комусь), **to announce** (повідомляти), **to inform** (інформувати), **to declare** (заявляти, проголошувати, стверджувати), **to promise** (обіцяти), **to remark** (зауважувати), **to remind** (нагадувати), **to assure** (запевняти), **to admit** (визнавати, допускати), **to deny** (заперечувати, не визнавати, відкидати, відмовлятися) тощо.

Jack said, «I won't eat this.» – Джек сказав: «Я не буду це їсти».

Jack denied eating that. – Джек відмовився їсти це.

She said, «I did meet Matt last night.» – Вона сказала: «Я дійсно зустріла Метта вчора ввечері».

She admitted having met Matt the previous night. – Вона підтвердила, що зустріла Метта попереднім вечором.

Kate said, «I promise I'll come on time.» – Кейт сказала: «Я обіцяю: я прийду вчасно».

Kate promised to come on time. – Кейт пообіцяла прийти вчасно.

В непрямій мові після дієслів **to tell** (говорити комусь, розповідати) та **to inform** (інформувати) слід вказувати тих, кому адресоване повідомлення.

She said, «I will go shopping.» – Вона сказала: «Я піду в магазин».

She told us that she would go shopping. – Вона сказала нам, що піде в магазин.

The teacher said (to his students), «You will have your exams next week.» – Вчитель сказав (своїм студентам): «У вас будуть екзамени наступного тижня».

*The teacher **informed** his students that they would have their exams the following week. – Вчитель проінформував своїх студентів, що їхні екзамени будуть на наступному тижні.*

Питання

Непрямою мовою можуть передаватися питання (загальні або ж спеціальні). В такому випадку в питанні змінюється порядок слів на прямий. В непрякій мові не використовується знак питання.

При передачі загальних питань непрямою мовою, вони приєднуються до головного речення за допомогою сполучників **if (якщо, чи)** або ж **whether (чи)**. В непрякій мові замість дієслова **to say(сказати)** використовується **to ask (питати)**.

*She said, «**Have you ever been to London?**» – Вона сказала: «Ти був коли-небудь в Лондоні?»*

*She **asked** if I had ever been to London. – Вона спитала, чи був я коли-небудь в Лондоні.*

*He said to her, «**Do you like this movie?**» – Він сказав їй: «Тобі подобається цей фільм?»*

*He **asked** her whether she liked that movie. – Він спитав її, чи подобається їй той фільм.*

Спеціальні питання в непрякій мові приєднуються до головного речення за допомогою тих самих питальних слів (або ж відповідних підрядних сполучників), що використовуються в самому питанні. В непрякій мові дієслово **to say** замінюється на **to ask** або ж **to inquire** (питати, довідуватися).

*Mark said, «**When will he come?**» – Марк сказав: «Коли він прийде?»*

*Mark **asked** when he would come. – Марк спитав, коли він прийде.*

*«**Where does Paul live?**» Kate said. – «Де живе Пол?» – спитала (сказала) Кейт.*

*Kate **inquired** where Paul lived. – Кейт довідувалася, де живе Пол.*

При передачі питань з дієсловом-зв'язкою **to be** й питальними словами **who** (хто) та **what** (що), порядок слів в непрякій мові може чітко не дотримуватися.

*She said, «**What is the matter?**» – Вона спитала (сказала): «У чому справа?»*

*She **asked** what the matter was. – Вона спитала, у чому була проблема.*

*She **asked** what was the matter. – Вона спитала, у чому була проблема.*

*He said, «**Who is that girl?**» – Він спитав (сказав): «Хто ця дівчина?»*

*He **asked** who that girl was. – Він спитав, хто та дівчина.*

*He **asked** who was that girl. – Він спитав, хто та дівчина.*

Поради, пропозиції

Поради та пропозиції в непрямій мові в більшості випадків передаються за допомогою форми інфінітиву дієслова, однак бувають в винятки.

Пропозиції в непрямій мові передаються за допомогою дієслів **to offer** (пропонувати, часто пропонувати зробити щось самому, допомогти) та **to suggest** (пропонувати, радити, висувати варіант дії). Після **to suggest** використовується форма герундія або ж також може бути використане допоміжне дієслово **should**.

*He said to me, «**Will I help you?**» – Він сказав мені: «Вам допомогти?»*

*He **offered** to help me. – Він запропонував мені свою допомогу.*

*Clark said to Jane, «**Let's wait for Mark here.**» – Кларк сказав Джейн: «Давай почекаємо на Марка тут».*

*Clark **suggested** to Jane waiting for Mark there. – Кларк запропонував Джейн почекати Марка там.*

*Clark **suggested** to Jane that they should wait for Mark there. – Кларк запропонував Джейн те, що вони почекають Марка там.*

Порада в непрямій мові здебільшого передається за допомогою форми інфінітиву дієслова після дієслова **to advise** (давати пораду, радити).

*My brother said to me, «**You should take a taxi.**» – Мій брат сказав мені: «Тобі варто взяти таксі».*

*My brother **advised** me to take a taxi. – Мій брат порадив мені взяти таксі.*

Прохання та накази

Прохання та накази в непрямій мові також передаються за допомогою форми інфінітиву дієслова.

Здебільшого для передачі **наказів** та **команд** в непрямій мові використовуються дієслова **to tell**(сказати, веліти), **to order** (наказувати), **to command** (наказувати, командувати), а також **to request**(просити, рекомендувати) в значенні м'якого та ввічливого наказу.

*Mum said, «**Wash your hands!**» – Мама сказала: «Вимий руки!»*

*Mum **told** us to wash our hands. – Мама сказала нам вмити руки.*

*The policeman said, «**Stop!**» – Поліцейський сказав: «Стояти!»*

*The policeman **ordered** to stop. – Поліцейський наказав зупинитися.*

*The cashier said to the client, «**Enter your PIN-code.**» – Касир сказав клієнту: «Уведіть свій пін-код».*

*The cashier **requested** the client to enter his PIN-code. – Касир попросив (сказав) клієнту увести свій пін-код.*

Прохання в непрямій мові часто передаються дієсловами **to ask** (просити), **to beg** (просити, благати), рідше **to implore** (благати, просити, молити), **to entreat** (благати, молити), **to beseech** (благати молити, просити) та **to urge** (наполегливо просити, змушувати).

*Janice said to her husband, «**Will you help me with cooking?**» – Дженіс сказала своєму чоловікові: «Ти допоможеш мені з готуванням?»*

*Janice **asked** her husband to help her with cooking. – Дженіс попросила свого чоловіка допомогти їй з готуванням.*

*The child said to his parents, «**Buy me this puppy, please!**» – Дитина сказала своїм батькам: «Купіть мені цього цуцика, будь ласка!»*

*The child **begged** his parents to buy him that puppy. – Дитина благала своїх батьків купити їй того цуцика.*

*The mother said to her son, «**Please just be careful!**» – Мати говорила своєму сину: «Прошу тебе, будь обережним!»*

*The mother **urged** her son to be careful. – Мати благала свого сина бути обережним.*

Оклики, подив, ввічливі вирази

При передачі окличних речень, а також вираження ввічливості, в непрямій мові емоції мовця передаються не тільки дієсловами, а й завдяки прислівникам та певним словосполученням, що передають радість, шкоду, подив тощо.

*She said, «**You are lying to me!**» – Вона сказала: «Ти мені брешеш!»*

*She **cried** indignantly that he was lying to her. – Вона крикнула розлючено, що він їй бреше.*

*John said, «**Cool! We are going to Spain!**» – Джон сказав: «Круто! Ми їдемо в Іспанію!»*

*John **said** joyfully that they were going to Spain. – Джон радісно сказав, що вони їдуть в Іспанію.*

*Tania said, «**Excuse me for disturbing you.**» – Таня сказала: «Вибач, що відволікаю тебе».*

*Tania **apologized** for disturbing him. – Таня вибачилась за те, що відволікла його.*

Поздоровлення, привітання, прощання

При передачі прощань, слів привітання та поздоровлень в непрямій мові часто використовуються дієслова **to greet** (зустрічати, вітатися), **to welcome** (вітати), **to wish** (побажати) тощо. В більшості випадків такі речення перекладаються не дослівно, а передається тільки загальний зміст.

She said, «I'm happy you've come to my place!» – Вона сказала: «Я так рада, що ви до мене прийшли!»

She welcomed them. – Вона привітала їх.

Peter said to us, «Hi, guys, what's up?» – Пітер сказав нам: «Привіт, хлопці, як справи?»

Peter greeted us. – Пітер привітався з нами.

Mrs Johnson said to us, «Have a nice journey, girls!» – Місіс Джонсон сказала нам: «Доброї подорожі вам, дівчата!»

Mrs Johnson wished us a good journey. – Місіс Джонсон побажала нам доброї подорожі.